

ସମାରୋହ

ଆଗଷ୍ଟ ୨୦୨୪   www.samaroha.in

KALINGA COMMERCIAL CORPORATION LTD

A Leading Turnkey Service Provider for Mining Sector

(ISO 9001 : 2008 Certified)

*Our Strength is-
Unity &
Teamwork with*

*Commitment and
Dedication*

*Our Motto –
No Words but Deeds*

*Aiming for Excellence
in Achievement with
Customer Satisfaction*

Our Vision:

Aspire to set Benchmark on Global Mining, Value Creation and Corporate Social Responsibility

CORPORATE OFFICE

A/47, NILAKANTHA NAGAR, NAYAPALLI, BHUBANESWAR, ODISHA 751012

MOB: 9937559264

WEB: www.kccl.co.in

With Best Complements From

The No.1 Outdoor
Media in the State of
Odisha

torrent
ADVERTISERS

**R.Shed No.37, Rasulgarh Ind. Estate
Bhubaneswar - 751010, Odisha**

Mob - 9437021015

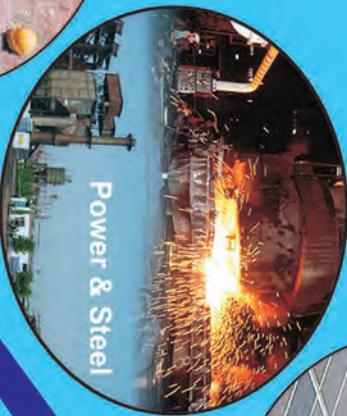
Email - torrentadv1@gmail.com

Branch Office
Cuttack, Sambalpur, Rourkela, Behrampur, Puri

- Deals In -

**Hoarding, Bulletin, Kiosks, Backlit, Mobile Van
Hi-tech Bus Shelters**

Bringing **SMILE** to the Rural Life...

SNM GROUP

Weigh Bridge Road, Barbil, Dist : Keonjhar - 758 035, Odisha
Website: www.snmgroups.com

ସମ୍ବାଦୋହୁ

(କଳା, ସାହିତ୍ୟ, ସଂସ୍କରିତ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା)

Editor:

Sailorani Mishra

ସଂପାଦିକା:

ଶୈଳରାଣୀ ମିଶ୍ର

Associate Editor:

Rabi Narayna Nanda

Kishore Kumar Mohanty

ସହଯୋଗୀ ସଂପାଦକ:

ରବି ନାରାୟଣ ନନ୍ଦ

କିଶୋର କୁମାର ମହାନ୍ତି

Publisher:

Bibhuti Bhushan Nanda

Gandarpur, Cuttack-753003

ପ୍ରକାଶକ:

ବିଭୂତି ଭୂଷଣ ନନ୍ଦ

ଗଣ୍ଡରପୁର, କଟକ-୭୫୩୦୦୩

DTP:

Printtech Offset Pvt. Ltd.

Bhubaneswar-24

ଡିଜିଟିଲ୍:

ପ୍ରିଞ୍ଚରେକ, ଅଫ୍ସେଟ, ପ୍ରାଃଲି

ଭୁବନେଶ୍ୱର-୨୪

Printer:

Bibhuti Bhushan Nanda

Lipsa Printers, Gandarpur, Cuttack

ମୁଦ୍ରଣ:

ବିଭୂତି ଭୂଷଣ ନନ୍ଦ

ଲିପ୍‌ସା ପ୍ରିଣ୍ଟର୍ସ, କଟକ

Managing Editor:

Kalyani Nanda

ପରିଚଳନା ସଂପାଦକା:

କଲ୍ୟାଣୀ ନନ୍ଦ

Volume - 33 Issue - 11

August - 2024

Price- Rs. 20/-

Owned, Printed and Published by
Bibhuti Bhushan Nanda, Gandarpur, Cuttack, Odisha

ସୂଚୀପତ୍ର

ପ୍ରବନ୍ଧ

ଭାବ ଉଚ୍ଚିତ ଦେବତା ଶ୍ରୀକରନ୍ଦ୍ରାଥ

ଉଦ୍‌ବୃତ୍ତ ତ୍ରୀନାଥ ପଙ୍କମାୟକ..... ୭

କଥା ଓ କାହାଣୀ

ଆଶାହରା ପଣୀ	ସ୍ର. ଉପେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ନାୟକ.... ୯
ମିତାଲିର ହସ	ବିଷ୍ଣୁଚରଣ ଚୌଧୁରୀ..... ୧୩
ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ	ଆଭା ମିଶ୍ର..... ୧୭
ଅପାରି	ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ପଙ୍କମାୟକ..... ୨୭
ଭ୍ରମ	ଉଦୁଣ କୁମାର ସାହୁ..... ୨୪
ବାଟବଣା ପଥ୍କ	ସୁଷମା ପରିଜା..... ୨୭
ସ୍ଵାଭିମାନ	ଜୀ. ଅକ୍ଷୟ କୁମାର ମିଶ୍ର..... ୩୦
କୁନ୍ତ ବସ୍ତ୍ର	୭୫ ସୁକାନ୍ତ ମହାରଣା..... ୩୪
ନାଲିଭିବାର ରହସ୍ୟ	ନଗେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ପଙ୍କମାୟକ..... ୩୯

ଧାରାବାହିକ ଉପନ୍ୟାସ

ଶ୍ରୀ ଖାରବେଳ	ଉଦ୍‌ବୃତ୍ତ ଲେଖଣି କେନା..... ୪୧
କବିତା	
ଲୁଚେଲେ ଲୁଚିବନି : ପୂରବୀ	ରଙ୍ଜନ କୁମାର ଦାସ..... ୪୭
ଭିକ୍ଷାଥାଳ	ଉଦ୍‌ବୃତ୍ତ ନାରାୟଣ ପଣୀ..... ୪୭
ଚିଲ୍ଲିକା	ହରିଷ୍ଠ ବେହେରା..... ୪୮
ବିଶ୍ୱ କାଣ୍ଡରେ ରୁଣ୍ଡିଲ୍ ପାତା	ପାଣ୍ଡବ ନାୟକ (ଶିଶୁ)..... ୪୮
ଇଛାର ଇଶ୍ଵରୀ	ସ୍ର. ରମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ..... ୪୯
ଗର୍ବ ଦେବୀ	କିଶୋର ମିଶ୍ର..... ୫୦
ବୁଝନ	ଗୀତା ଦାସ..... ୫୦
ନିର୍ମିତାନ୍ତର କବିତା	କୁଳଦୀପ ଦାସ..... ୫୧
ଶ୍ରାବଣକୁ ପଦେ	ସେହା ରଥ..... ୫୧

ସମାରୋହ ନିୟମାବଳୀ

- ◆ ଏହା ପ୍ରତିମାସର ଦିତ୍ୟାଯ ସପ୍ତାହରେ ପ୍ରକାଶ ପାଏ ।
- ◆ ସମାରୋହ ସମସ୍ତ ଲେଖକ ଲେଖକଙ୍କୁ ସମାନ ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରେ ଓ ବିଶେଷତଃ ନୂତନ ଲେଖକଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥିତ କରିବାରେ ବିଶ୍ଵାସ କରେ, କିନ୍ତୁ ଲେଖା ଉନ୍ନତମାନର ହୋଇଥିଲେ ହିଁ ଏହା ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ ।
- ◆ ଲେଖା ପଠାଇବା ସମୟରେ ଏହାର ଏକ ନକଳ ପାଖରେ ରଖନ୍ତୁ କାରଣ ଅମନୋନୀତ ଲେଖା ଫେରଷ୍ଟ ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ ।
- ◆ ଲେଖା ସହିତ ନିଜର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଠିକଣା, ଦୂରଭାଷ ନମ୍ବର ଓ ପରିଚିତ ପଠାନ୍ତୁ ।
- ◆ ଅନ୍ୟ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିବା କିମ୍ବା ପ୍ରକାଶ ପାଇଁ ଦେଇଥିବା ଲେଖା ପଠାନ୍ତୁନାହିଁ ।
- ◆ ଲେଖା ପଠାଇବାର ଓ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ପ୍ରକାଶିତ ନ ହୋଇଥିଲେ କିମ୍ବା କୌଣସି ଉଭର ନପାଇଲେ ଲେଖାଟି ଅମନୋନୀତ ବୋଲି ଧରିନେବେ ।
- ◆ ଲେଖାଟିଏ ସମାରୋହକୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇଁ ପଠାଇବା ପରେ ଓ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହା ଅନ୍ୟତ୍ର ପ୍ରକାଶ ପାଇଁ ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
- ◆ ରହିଲେ ଆପଣ ଲେଖାକୁ (ଶ୍ରୀଲିପି / ଆକୃତି)ରେ ପଠାଇ ପାରନ୍ତି ।
ପଠାଇବାର ଇମେଲ ଠିକଣା:- thesamaroha@gmail.com
- ◆ ହାତଲେଖା ସାଷ୍ଟ ହୋଇନଥିଲେ ଏବଂ ପଡ଼ି ହେଉନଥିଲେ ଲେଖା ପ୍ରକାଶ ନିମନ୍ତେ ବିଘ୍ନକୁ ନିଆୟିବ ନାହିଁ ।
- ◆ ଦୀର୍ଘ, ମହିଳା ମହିଳା, ତମ୍ଭାତ୍, ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ, ଖେଳ ଖେଳାଳୀ ପ୍ରଭୃତିର ପୃଷ୍ଠା ନିମନ୍ତେ ଉଭମ ମାନର ତଥ୍ୟ ସମ୍ବଲିତ ଲେଖା ପ୍ରକାଶ ଯୋଗ୍ୟ । ତେବେ ଏ ସମସ୍ତ ଲେଖା ପଠାଇବା ପୂର୍ବରୁ ସଂପାଦିକାଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରି ଅନୁମତି ନେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ସମସ୍ତ ଲେଖା, ମନ୍ତ୍ରିତ୍ତର ପଠାଇବା ନିମନ୍ତେ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଯୋଗାଯୋଗ ନିମନ୍ତେ ଛି-୯, ବିଜେବି ନଗର ପରିବର୍ତ୍ତେ ସହଯୋଗୀ ସଂପାଦକଙ୍କର ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଠିକଣାଟି ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ।

ପରିଚାଳନା ସଂପାଦିକା

ସମାରୋହ ଆଜୀବନ ପୃଷ୍ଠାପୋଷକ

- ଶ୍ରୀ ଦେବ ପଞ୍ଜନାୟକ
- ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ମିଶ୍ର
- ଡ. ସିଦ୍ଧାର୍ଥ ଶଙ୍କର ପାଢ୍ବୀ
- ଡା. ଅମରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଦାସ

ଯୋଗାଯୋଗ ଠିକଣା

ସହଯୋଗୀ ସଂପାଦକ : ସମାରୋହ

ସ୍ଥ-୧୩୩, ବିଟିଏ ଟ୍ୟୁମ୍ବେନ୍କୁ, ପ୍ରଞ୍ଚାବିହାର, ବରମୁଣ୍ଡା, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୩

ଫୋନ୍ ନମ୍ବର : ୦୬୭୪-୨୩୪୪୮୩୩, ମୋବାଇଲ ନମ୍ବର : ୯୦୯୦୪୭୦୮୭

ତମ୍ଭାତ୍

ତେବେଇ କେଳିତ୍ୱ ୭୦୭୮ ..... ୫ ୨

ଖେଳ ଓ ଖେଳାଳୀ

କ୍ରିକେଟ୍ ଓ ଅଳିପିଳ ୫ ୮

ଜ୍ୟୋତିଷ ବିଷ୍ଟର

ମାସିକ ରାଶିଫଳ ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଦ - ବିଶ୍ଵନାଥ ନାୟକ ୫ ୫

ପଢକୁ ! ପଢକୁ !

ମାସିକ ଓଡ଼ିଆ ପତ୍ରିକା

ସମାରୋହ
ଦେବ

ବାର୍ଷିକ ..... ଟ. ୨୫୦.୦୦

୩ ବର୍ଷ ପାଇଁ ..... ଟ. ୨୫୦.୦୦

ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସିକ ସଂଖ୍ୟା ଡାକ ଯୋଗେ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଦିଆୟିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ।

ଦ୍ୱାରାର୍ଷିକ ..... ଟ. ୫୦୦.୦୦

୫ ବର୍ଷ ପାଇଁ ..... ଟ. ୧୨୫୦.୦୦

ମାଧ୍ୟମିକ

ପ୍ରତିବର୍ଷ ଅଗଷ୍ଟ ମାସର ତା: ୧୫ ରିଖ ନିମନ୍ତେ ଭାରତୀୟ ଜନସମାଜଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ପ୍ରକାର ଉନ୍ନାଦନା ଆସିଥାଏ । ପୂର୍ବ ସଂସ୍କୃତିକୁ ସ୍ଵରଣ କରି ଆଗେଇଯିବା ନିମନ୍ତେ ଏକ ପ୍ରବଳ ଉକ୍ତଶ୍ଚ ଜାଗାତ ହୋଇ ମନକୁ ଆନ୍ଦୋଳିତ କରୁଥାଏ । ଏବେ ଆସିଯାଉଛି ୨୦୨୪ ମସିହାର ସେଇ ପୁଣ୍ୟ ଦିବସ । କିନ୍ତୁ ନୂଆ ସରକାର, ନୂଆ ମାନସିକତା, ନୂଆ ସଂଗଠନକୁ ନେଇ ଜଣାନାହିଁ କାହାରି ମନରେ ସ୍ବତଃ ଶୁରିତ ହୋଇ ଆନନ୍ଦର ଶୁଦ୍ଧ ଲହରାଟିଏ ଖେଳିଯାଉଛି କି ନାହିଁ । ଯାରେତେ, ବ୍ୟାଷ୍ଟବାଜାର ଧୂନି ଯେଉଁ ଶିହରଣ ହୃଦୟ ମଧ୍ୟରେ ଖେଳି ଆନନ୍ଦର ଲହରୀ ଚତୁର୍ଦ୍ଧଗକୁ ବିଛୁରିତ ହୋଇଯାଉଛି କି ନାହିଁ, ଏବେ ଆଉ ବୁଝା ପଢ଼ୁନାହିଁ । ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଝଲୁରହିଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ବୋଧହୁଏ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁହଁର୍ରରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇ ରଖିଛନ୍ତି । ତେଣୁ କାହାର ମୂଳଗଣ୍ଡ ଖୋଜି ପାଇବା ସମ୍ଭବ ହେଉନାହିଁ । କାରଣ ଆଜି ଆମେ ଅତି ସତେତନ ହୋଇଯାଉଛୁ ମନେକରି ନିଜକୁ ପ୍ରକୃତ ଅଚେତନ ଅବସ୍ଥାରେ ନିମଞ୍ଜିତ କରି ରଖିଛୁ । ଜହାର ଚତୁର୍ଦ୍ଧଗରେ ପଥର ପାଚେରୀ ଦେବା ମନୋବୃତ୍ତିରେ ଆମେ ଉଦ୍‌ବିଶ୍ଵାସ କିନ୍ତୁ ନିଜ ଦେଶରେ ଥର ଥର ହୋଇ ଘରିଯାଉଥିବା ଭୂଷଳନ ରୋକିବାର ଉପାୟ କରିନାହୁଁ । ତେଣୁ ଜନଜାବନ ସହିତ ବହୁକିଛି କ୍ଷତିଗ୍ରୂପ ହୋଇ ରଖିଛି । ଜହାକୁ ଯିବା ଚିନ୍ତାରେ ଆମେ ମନ୍ତ୍ର । ତେଣୁ ଏଗୁଡ଼ିକ ଥରକୁ ଥର ଆମ ଚକ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦୃଶ୍ୟ ହେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେଥିପ୍ରତି ଆମର ଭୂଷେଷ ନାହିଁ । ଆଗେଇ ରଖିବା ଜୀବନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରତି ମୁହଁର୍ରରେ ଘଟି ରଖିଥିବା ଘଟଣା ଦୁର୍ଘଟଣା କିଷ୍ମରେ ଆମେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରହିଯାଇପାରୁଛୁ ।

ଦେଶର ନାମ ବଦଳେଇବୁ, ସ୍କୁଲ କଲେଜର ନାମ ବଦଳେଇବୁ ଏବଂ ଶେଷରେ ନିଜର ନାମ ବଦଳେଇ ଆମେ କଲେ ବଲେ କୌଶଳେ କ'ଣ ଗୋଟିଏ ବିଶେଷ ପଦଟିଏ ଅଧିକାର କରି ବଞ୍ଚିଯିବା ନିମନ୍ତେ ବଜ ପରିକର । କାରଣ ପ୍ରତିଦିନ ଖବରକାଗଜଟିଏ ଓଳଚାଇଲେ, ଯାହାରୁ ପଢ଼ିବାକୁ ମିଳୁଛି, ଏହା କେଉଁ ସ୍ଵପ୍ନ ମାନସିକତା ବା ମାନବିକତାର ଲକ୍ଷଣ ନୁହଁ । ରାଷ୍ଟ୍ର ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ପଡ଼ିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଧରି ରାଷ୍ଟ୍ରାରୋକ କରି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଆସୁବିଧା ଆମେ କେବଳ ଚଙ୍ଗା ପାଇଁ ଅଡ଼ିବସୁଛୁ ।

ସେ ଚଙ୍ଗା ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚୁଥାଏ କି ନାହିଁ, ତାର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ପାଇଁ ମନୋବୃତ୍ତି ବା ଉକ୍ତଶ୍ଚ କାହାରି ନାହିଁ । ମନ୍ଦିର ମାନଙ୍କରେ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ କଳହ, ବିପରୀତ ମନୋବୃତ୍ତି ଧରି ଆମେ ଆମର ଆରାଧ ଦେବଦେବୀଙ୍କୁ ଦୁଇ ତିଦିଦିନ ଉପାସ ରଖିପାରିଲେ ମଧ୍ୟ, ନିଜେ ପେଟେ ପେଟେ ଖାଇ ଆନନ୍ଦରେ ସୁଖନିଦ୍ରା ଯାଉ ।

ବାବିଲୋନ ସମୟର ପଥରଟିଏକୁ ଧରି ଆମେ କଷନା କରୁ, ବର୍ତ୍ତମାନର ସମାଜର ଉନ୍ନତିର ଉପାୟ । ଚତ୍ର-ସ୍ଵର୍ଗ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଜାଣି, ଆମେ ବୋଧହୁଏ ପୃଥିବୀର ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରାସ୍ତୁତ ଏକମାତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି ହେବାପାଇଁ ଜନ୍ମ ହୋଇଛୁ । ତେଣୁ ଚତୁର୍ଦ୍ଧଗର ପରିମିତି, ଅବସ୍ଥା, ବିଶ୍ଵର ବିମର୍ଶ ନକରି ଆମର ଆଗେଇଯିବା ହିଁ ଏକମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇଛି । ହେଉ ! ସମସ୍ତେ ଆଗେଇ ଯାଆନ୍ତୁ- କଦମ୍ବ କଦମ୍ବ ଆଗେଇ ଖୁସିର ଗାତ ଗାଇ ଗାଇ, ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁଗର ଏକ ଅମର ଜୀବ ପାଲିଯିବା ।

ଯେଉଁଠି ଶୁଙ୍ଗଲା ନାହିଁ, ସେଠାର ସତ୍ତ୍ଵାଷ ନାହିଁ, ସତ୍ୟର ସନ୍ଧାନ ନାହିଁ, କେବଳ ବିକଷ ଯୋଜନାରେ ବୁଡ଼ି ରହିଛି । ଆଶା ବୈତରଣୀ ନଦୀରେ ବିନା ଡଙ୍ଗା, ବିନା ନାଇରୀ, ବିନା ଆହୁଲାରେ ଆମେ ଏଇ ସଂସାରର ତପ୍ତ ବୈତରଣୀ ପାରହୋଇ ପାରିବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟତା ଅର୍ଜନ କରିଛୁ । କାରଣ ଆଉ କାହାରିକୁ ଅନୁସରଣ ନୁହଁ, ଅନୁକରଣ ନୁହଁ, ଆମୃତପୁରିରେ ଆମେ ନିଜେ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ବିଭୋର ହୋଇ ବଞ୍ଚିରହିଛୁ । ହେଉ ଯାହା ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଜଙ୍ଗା ! ତାହାହିଁ ଘଟି ରଖିଛି । ନାରା ଦେଇ ଆମର ଜୀବନମନ୍ତିକାର ପରିସମାପ୍ତି ହେଉ ।

ହରିଓ ତତ୍ସତ

ବ୍ରହ୍ମାର୍ପଣମସ୍ତୁ

ଲୋକାନ୍ତ ପିତ୍ର

ଉଦ୍‌ବୃତ୍ତିର ଦେବତା ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥ

ଡକ୍ଟର ତ୍ରିନାଥ ପଙ୍କନାୟକ

ସର୍ବଧର୍ମର ସମନ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର ହେଉଛି ଶ୍ରାନ୍ତେତ୍ର ପୁରା। ମାନବବାଦର ଜୟଯାତ୍ରା କାହିଁ କେଉଁ କାଳରୁ ଏଠାରୁ ସ୍ଵତ୍ତ ପାତ ହୋଇ ସାରିଛି। ଜାତି ବର୍ଣ୍ଣ ଭାଷା ନିର୍ଦ୍ଦଶେଷରେ ସଂସାର ର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରାତିରୁ ମଣିଷ ଏଠାକୁ ଛୁଟି ଆସନ୍ତି ଶାନ୍ତି ଓ ସନ୍ତୋଷ ଲାଭ ପାଇଁ। ଏଠାରେ ଜଗତର ନାଥ ଜଗନ୍ନାଥ ବିରାଜମାନ କରିଛନ୍ତି। ଯିଏ କି ସମନ୍ୟୀ ଚିତ୍ତା ଦେତନା ର ପ୍ରତାନ। ଭାବର ଠାକୁର ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥ। ଭାବ ପ୍ରବନ୍ଧ ମଣିଷ ମନର ବେଦନାକୁ ଶୁଣିବା ନିମନ୍ତେ ସର୍ବଦା ତ୍ୱରି ଦେ। ମଣିଷର ଭାବକୁ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ନିକଟରେ ଏକ ସ୍ଵତ୍ତ ଭାଷାର ମାଧ୍ୟମ ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼େ ନାହିଁ। ଯିଏ ଯେଉଁ ଭାଷାରେ ଡାକିଲା ତା କଥା କୁ ଶୁଣିଥାନ୍ତି। ଭକ୍ତ ମର୍ମେ ମର୍ମେ ଅନୁଭବ କରେ ପ୍ରଭୁ ମୋରି କଥାକୁ ହିଁ ମୋ ଭାଷାରେ ଶୁଣୁଛନ୍ତି ଓ ମୋତେ ଭରସା ଦେଉଛନ୍ତି, ସାହୁନା ମଧ୍ୟ ଦେଉଛନ୍ତି। ଥରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥଙ୍କୁ ଚାହିଁ ଦେଲେ ଆପେ ଆପେ ଭାବ ଓ ଭାଷାର ବିନିମୟ ହୋଇଯାଏ।

ଯେକୌଣସି ମାନବର ପ୍ରଥମ ଭାଷା ହେଉଛି ନିଜର ମାତୃଭାଷା। ପାଠି ଖୋଲିଲେ ମନର ଭାବ ଆପେ ଆପେ ମାତୃଭାଷା ମାଧ୍ୟମରେ ହିଁ ଆସି ଯାଇଥାଏ। ଯେଉଁ ଉତ୍ସମାନେ ଶ୍ରାନ୍ତେତ୍ର ପ୍ରଥମେ ଆସିଥିବେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ନିଜ ଭାଷାରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଶୁଣିବି ଭଜନ କରିଥିବେ। ପରେ ହୁଏ ତ ତାହା ଦେବ ଭାଷା ସଂସ୍କୃତ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଭାଷାରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇଥାଇ ପାରେ। ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାଭାଷୀ ଭକ୍ତ ଯଥା ଶଙ୍କର, ନିମାର୍କ, ରାମାନୁଜ ହୁଅନ୍ତୁ କିମ୍ବା କବୀର, ନାନକ ତୁଳସୀ ଦାସ ହୁଅନ୍ତୁ। ସେମାନେ ନିଜର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିକୁ ନିଜ ମାତୃଭାଷାରେ ହିଁ କରିଥିବେ। ସମସ୍ତେ ଯେ ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାମାଧ୍ୟମରେ ଶୁଣି କରିଛନ୍ତି ଏହା ନୁହେଁ। ହୁଏତ ଆଦି ଶଙ୍କରଚାର୍ଯ୍ୟ ପକ୍ଷେ ସମ୍ବନ୍ଧ ହୋଇ ପାରିଥାଏ। ଅଧୁକାଂଶ ସମୟରେ ଆମଦେଶରେ ୪୦୦ ପ୍ରକାର ରୁ ଅଧିକ ଭାଷାରେ ପ୍ରତଳନ ଥିଲା କେତେକ ଭାଷାର ସଂସ୍କୃତ ଲିପି ମଧ୍ୟ ନଥିଲା। ଏଣୁ ସବୁଭାଷା ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୟ ରକ୍ଷା କରିବା ନିମନ୍ତେ ତଥା ଭାବର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା। ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେମିତି ଜାଗାଜୀ ଭାଷାକୁ ଭାବ ବିନିମୟରେ ପ୍ରଧାନ ଭାଷା ରୂପେ ସାରା ସଂସାର ଗ୍ରହଣ କରିଛି। ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାକୁ ମଧ୍ୟ ସର୍ବସାଧାରଣ ବ୍ୟବହାର କରି ପରୁ ନଥିଲେ। ସ୍ବା ଶୁଦ୍ଧ ଓ ପତିତମାନଙ୍କ ପାଇଁ କିଛିଟା କଟକଣ ଥିଲା। ସେଥୁ ପାଇଁ ପୁରାଣ ସବୁ ସୃଷ୍ଟି ହେଲେ।

କିନ୍ତୁ ସେ ନାରୀ ହେଉ କି ଶୁଦ୍ଧ ହେଉ। ରାଜା ହେଉ କି ଧନପତି ମହାଜାନୀ ପଣ୍ଡିତ ହେଉ। ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପାଖରେ ସମସ୍ତେ ସମାନ। ଭକ୍ତ ନିଜଭାଷାରେ ମନର କଥା ବ୍ୟକ୍ତ କରିପାରିବେ। ଭଜନ ଜଣାଣ କିମ୍ବା ସ୍ଵତ୍ତ ମାଧ୍ୟମରେ ହେଉ କିମ୍ବା ନିଜର ଆପଣାର ଲୋକ ପାଖରେ ନିଜ ଦୁଃଖ ଜଣାଇବା ଜଣରେ ହେଉ ସରଳ ଭାଷାରେ କହିପାରିବେ। ପ୍ରଭୁ ଭକ୍ତ ଭାବକୁ ହୃଦୟଜାମ କରି ପାରନ୍ତି ଓ ତୁରନ୍ତ ପ୍ରତିକାର ମଧ୍ୟ କରିଛନ୍ତି।

ଏହିଟି ପ୍ରମାଣ ଅଛି ତାହିଲ, ମରାଠି, ତେଲୁଗୁ ପ୍ରଭୃତି ଭାଷାରେ କବିମାନେ ନିଜ ଭାଷାରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥ ଭଜନ ଗାଇଛନ୍ତି। କବାର, ତୁଳସୀ, ଶ୍ରୀଚେତନ୍ୟ ଓ ମାରା ମଧ୍ୟ ନିଜ ଭାଷା ଓ ବୋଲିରେ ନିଜ ହୃଦୟ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିକୁ ପରିପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି। ଓଡ଼ିଆ କବି ସାହିତ୍ୟକମାନେ ତ ସେମାନଙ୍କ ମାତୃ ଭାଷାରେ କାବ୍ୟ କବିତା ଛଳରେ ମନର କଥା ଜଣାଇଛନ୍ତି।

ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥ ଜନଜାତି ତଥା ଆଦିବାସୀର ପ୍ରିୟ ଠାକୁର। ଦାରୁ ଦେବତା। ନୀଳମାଧବ ରୂପେ ପୂଜା ପାଉଥିବା ବେଳେ ବିଶ୍ୱାବସ୍ତୁ ଶବର ନିଜର ଭାଷାରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ସହିତ ସଂପର୍କରେଖା ଥିଲେ। ଶବର, ସଞ୍ଚାଳ, କୁଆଙ୍ଗ କଷ, ମୁଣ୍ଡା ଓ ହୋ' ଜାତିର ଆଗଧ ଦେବତା ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥ। ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆଦିବାସୀ ଭାଷାକୁ ମଧ୍ୟ ବୁଝି ପାରନ୍ତି। ସେ ଶବ ବୁଝି। ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାଷାର ଶବ ସୃଷ୍ଟି ହିଁ ତାଙ୍କର ପ୍ରେରଣାର ହୋଇଛନ୍ତି। ଶ୍ରୀଜଯବେବଙ୍କ ଗୀତ ଗୋବିନ୍ଦକୁ ଯେତିକି ଶ୍ରଦ୍ଧାର ସହିତ ଶୁଣିଛନ୍ତି ସେହିଭଳି ଦୀନକୃଷ୍ଣ ‘ରସକଲୋଲ’ ଅଭିନନ୍ଦ ସାମନ୍ତ ସଂହାରଙ୍କ – ‘ବିଦୟୁ ଚିତ୍ତମଣି’କୁ ମଧ୍ୟ ଭାବର ସହିତ ଶୁଣିଛନ୍ତି ସେ। ଓଡ଼ିଆ ମାଟିର ଶ୍ରେଷ୍ଠ କବି ଉପେନ୍ଦ୍ର ତ ଥିଲେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ପ୍ରିୟକବି। ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ଧାଥ ହିଁ ସାରଳା ଦାସଙ୍କୁ ମହାଭାରତ, ଜଗନ୍ଧାଥ ଦାସଙ୍କୁ ଭାଗବତ, ବଳଗାମ ଦାସଙ୍କୁ ରାମାଯଣ ଓ ଅର୍ଯୁତାନନ୍ଦଙ୍କୁ ହରିବନ୍ଦଶ ଲେଖିବାକୁ ପ୍ରେରଣା ଦେବା ସହିତ କୃପାମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି, ଯଶୋବନ୍ତ ଦାସ ଓ ଶିଶୁ ଅନନ୍ତ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥଙ୍କ କୃପାରୁ କବି ପଦ ପ୍ରାୟ ହୋଇଛନ୍ତି। ସେମାନଙ୍କର ଭାଷା ସୃଷ୍ଟିର କ୍ଷମତା ଲେଖନ ଶୈଳୀ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥଙ୍କ ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାର ଲିଖିତ କାବ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ର ପୁରାଣ ଯେତିକି ପ୍ରିୟ ପ୍ରଦେଶିକ ଭାଷାର ସାହିତ୍ୟ ମଧ୍ୟ ତତୋଧୂକ ପ୍ରିୟ। ଯେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ସାହିତ୍ୟ ସଂସ୍କୃତ

ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅବହେଲିତ ହେଉଥିଲା, ଓଡ଼ିଶାର ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଜ୍ଞାନାର୍ଜନ ନିମନ୍ତେ ପଞ୍ଚସଖା ଯୁଗର କବିମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଭୁ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଛନ୍ତି ପୁରାଣ ସବୁକୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଲୋକୁବା ନିମନ୍ତେ । ତେଣୁ ଅନ୍ୟଭାଷାରେ ଲୋଖା ଯାଇଥିବା ପୁରାଣ ଅପେକ୍ଷା ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଲିଖିତ ପୁରାଣ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଓ ମୌଳିକ ଅଟେ । ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାରଙ୍କୁ କେନ୍ତେ କରି- ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ପୁରାଣ ରଚିତ । ସେହି ପୁରାଣ ଶୁଣିକୁ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥ ଶ୍ରୀରାମମିରରେ ଶ୍ରୀବଶି କରନ୍ତି । ଏଣୁ ଶ୍ରୀମଦିରରେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ପୁରାଣ ପଣ୍ଡା ପଦବୀ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଛି ।

ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ହେଉଛନ୍ତି ମହାନ ଭାଷାବିଦ୍ । ସେ ସମସ୍ତ ଭାଷାର ଭାବ ଭକ୍ତିକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରନ୍ତି ଓ ସେହି ଭାଷାର କବି ଲୋଖକ ବୁଦ୍ଧିଜୀବାମାନଙ୍କୁ ଉସ୍ଥିତ କରିଛନ୍ତି । ଜଗତର ନାଥ ସିଏ ଜଗତଜାକର ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ମନର କଥାକୁ ସେ ଜାଣନ୍ତି, ସନ୍ଧିପୁରାଣ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ମହାମୂୟର ୪୨ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି-ରାଜା ଜନ୍ମଦ୍ୟୁମଙ୍କ ଭକ୍ତିରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାତ ହେଲେ । ଦାରୁମୟ ବିଶ୍ୱାସ ଧାରଣକରି ନାଳାଚଳରେ ଚଡ଼ୁର୍ବା ମୂର୍ଖ ରୂପେ ଅବସ୍ଥାନ କଲେ । ଶ୍ରୀ ବଳଗାମ, ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ, ଦେବୀ ସୁଭଦ୍ରା ଓ ସୁଦର୍ଶନ ରୂପେ ପରିଚିତ ହେଲେ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଜୈମିନି ରଷି ଏକଦା ମୁନିରକ୍ଷିମାନଙ୍କୁ ନିକଟରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ମହିମାକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଯାଇ କହିଛନ୍ତି - ହେ ମୁନିଗଣ ! ସମ୍ବ୍ରଦ୍ଧ ଜଗତର, ଜଣ ଜଣଙ୍କର ଉପକାର ସାଧନ ନିମନ୍ତେ, ନାଳମେଘ ସ୍ଵଦ୍ଵାରା ବପୁ ଧାରଣ କରି ପ୍ରଭୁ ଶଙ୍କ ଚକ୍ର ଧାରା ଭଗବାନ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ରୂପରେ ପୁରାଠାରେ ବିରାଜମାନ କରିଛନ୍ତି । ଏଣୁ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରର ନାମ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର । ଏହି ପବିତ୍ର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କଲେ ତ୍ରିତ୍ରାପ ହରଣ ହୁଏ । ସତ କର୍ମର ଫଳ ତତ୍କଷଣାତ ପ୍ରାୟ ହୋଇଥାଏ । ଏ କେବଳ କାଷ୍ଟମୟୀ ମୂର୍ଖ ନୁହନ୍ତି ସାକ୍ଷାତ ଦାରୁବ୍ରଦ୍ଧ । ଅଲୋକିକ ହେଲେ ବି ଲୋକିକ ରୂପରେ ବିବାଜିତ । ସେ ରାଷ୍ଟ୍ର ଦେବତା । ବିଶ୍ଵରଦେବତା । ବିଶ୍ଵ ତାଙ୍କ ନିଯନ୍ତ୍ରଣରେ ପରିଚାଳିତ । ଜଗତ ତାଙ୍କର ସେ ସେଥି ପାଇଁ ଜଗନ୍ନାଥ । ଜଗତ ଜାକର ବେଦନାକୁ ସେ ଶୁଣି ପାରନ୍ତି ପ୍ରତିକାର ମଧ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି ।

ଜେମନି ପୁଣି କହିଲେ- ହେ ମୁନି ଶଶ ! ଯେଉଁ ପ୍ରଭୁ ଅନାଥ ଜନର
ରକ୍ଷକ । ଯିଏ ସଂସାର ସାଗର ପାରି ନିମନ୍ତେ କର୍ଣ୍ଣଧାର ସାଜିଆନ୍ତି । ସମସ୍ତ
ଜୀବଶଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଵର୍ଜନାକାରୀ ଓ ପାଳନକାରୀ ଅନ୍ତି । ସେ ପୃଥିବୀର
ସମସ୍ତ ଭାଷାରେ ପାଣିତ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରିଛନ୍ତି । ସମସ୍ତ ଭାଷା ବୁଝିପାରନ୍ତି
'ଆଖୁଲ ଭାବାବିତ'- ଦାରୁ ମଥରେ ବ୍ରହ୍ମ ନିହିତ ଥିବାରୁ ସେ ଦାରୁବ୍ରହ୍ମ ।
ଶରରେ ଶରରେ ଭାବ ସ୍ମୃତି କରୁଥିବାରୁ ଶରବ୍ରହ୍ମ । ଶର ବ୍ରହ୍ମରୁ ସମସ୍ତ
ଭାଷାର ସମ୍ବିତି ।

ଭରଣଂ ସର୍ବକୁଳନାଂ ଧରଣଂ ଜଗତାମପି
ଭାଷଣଂ ସର୍ବଭାଷାଣାଂ ଦୃଷ୍ଟଣଂ ସର୍ବଦୂଷ୍ଟତାମା ।
(ୟ.ମା. ୪୯ - ୫୪)

ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ କେବଳ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଭାଷାଙ୍କର ନୁହୁଣ୍ଡି । ସମସ୍ତ ଭାଷା ଭାଷାଙ୍କର ଦେବତା । ସେ ଆଞ୍ଚଳିକ ଚିନ୍ତା ଚେତନାର ବହୁଦୂର୍ବଲିରେ । ଅଞ୍ଚଳ ଜଗତର ପାଳନ କର୍ତ୍ତା ତେଥା ଭାବ ବିନିମୟର ଏକମାତ୍ର ମାଧ୍ୟମ ହେଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ଓ ତାଙ୍କର ସଂସ୍କରିତି ।

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାବର ଜଙ୍ଗମ ପ୍ରାଣାମାନଙ୍କର ମନର କଥାକୁ
ବୃଦ୍ଧିପାରନ୍ତି । ପଶ୍ଚପକ୍ଷ ବ୍ସକଳତାଙ୍କର ମଧ୍ୟ ମନର ବେଦନାକା ଶୁଣି ପ୍ରତିକାର

କରିଛନ୍ତି । ଜଳମଧ୍ୟରେ କୁମ୍ବୀର ଆକ୍ରମଣରେ ପ୍ରାଣାନ୍ତକ ଥବସ୍ଥାରେ
ଗଜରାଜ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥଙ୍କୁ ହୃଦୟର ବେଦନାକୁ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଛି, ପ୍ରଭୁ ଚକ୍ର
ପେଣ୍ଠି ନନ୍ଦକୁ ବଧ କରିଛନ୍ତି । ବଣ ମଧ୍ୟରେ ହରିଣୀ ଟିଏ ଘୋର ବିପଦରେ
ପଡ଼ିଛି । ଗୋଟିଏ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଅଗ୍ନି, ଅନ୍ୟ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଧନୁଶର ହସ୍ତରେ ବ୍ୟାଧ,
ଆଉ ଗୋଟିଏ ପାଖରେ ଜାଲ, ୪ ଥିଲା ବିଗରେ ଶିକାରୀ କୁନ୍ତର ଜରିବସିଲୁଛନ୍ତି ।
ମୃଗୁଣୀ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥଙ୍କୁ ବିନିମୟ ଭାଷାରେ ସ୍ଥୁତି କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରଭୁ ଦୂରତ୍ତ
ଝଢ଼ବର୍ଷା କରି ଅଗ୍ନିକୁ ନିର୍ବାପିତ କରିବା ସହିତ ବ୍ୟାଧକୁ ଉଚିତ ଦଶ
ବିଧାନକରି ମୃଗୁଣାକୁ ମୁକ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ଏମିତି କେତେ କ'ଣ ଉଦାହରଣ
ପୁରାଣ ମାନଙ୍କରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଅଛି । ଏଥରୁ ଘରଣାର ସାକ୍ଷୀ ହେଉଛି ଗଜସ୍ତୁତ,
ମୃଗୁଣୀସ୍ଥୁତି ଭଳି ଯାହିତ୍ୟ କୃତି ସବୁ । ପଶୁ ପାତି ଖୋଲି କହି ପାରୁ ନଥିଲେ
ବି ମୁକ ବଧୁରଙ୍କ ଭାଷା ଭଳି ସେମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଲଙ୍ଘିତ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରକ
ଭାଷା ଅଛି; ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥ ତାହା ଜାଣନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ତ ସମୁଦ୍ର ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରର
ପଦ ବନ୍ଦନା କରୁଛି । ବସନ୍ତ ପବନ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥ ମନ୍ଦିରପୈ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ମନ୍ଦିର
ପ୍ରାଞ୍ଚଣରେ ସର୍ବଦା ମୁଦୁବୁ ଗତିରେ ସୁଶାତଳ ଭାବେ ବହୁଛି । ପ୍ରଭୁଙ୍କ
ଶାନ୍ତିରେ ବ୍ୟାଘ୍ୟାତ ଘଟିବ ବୋଲି ସମୁଦ୍ର ଭୟଙ୍କର ଶଙ୍କ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରକୁ
ଶଶୀଯାଇ ନାହିଁ ଅଥବା ପୁରୀର ସର୍ବତ୍ର ସମୁଦ୍ର ଗର୍ଜନ ଶୁଣାଯାଉଛି ।

ବୃକ୍ଷର ବେଦନାକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଅନୁଭବ କରିଛନ୍ତି । ବୃକ୍ଷର
ସ୍ଵତିରେ ପ୍ରଭୁ ଦ୍ରବିତ୍ତୁ ହୋଇ ନିରାକରଣ କରିଛନ୍ତି । ପଞ୍ଚଦଶ ଶତାବ୍ଦୀର
କଥା । ପୁରାର ଏକ ବରଳ ଗଛ ତଳେ, ଶ୍ରୀଚେତନ୍ୟଙ୍କର ପରମ ଶିଖ୍ୟ
ଯବନ ହରିଦାସ ତପସ୍ୟା କରୁଥାନ୍ତି । ସୁନ୍ଦର ଶାଖା ପ୍ରଶାଖାରେ ଶୋଭିତ
ବଉଳ ଗଛଟି ବେଶ ଛାଯା ପ୍ରଦାନ କାରି ବୃକ୍ଷ । କେହି ଜଣେ ଅସହିଷ୍ଣୁ
ବ୍ୟକ୍ତି ହରିଦାସ କେମିତି ସେ ବୃକ୍ଷ ମୂଳେ ନବସନ୍ତୁ ସେଥୁ ନିମନ୍ତେ,
ବଉଳ ଗଛଟିକୁ କଟାଇ ଦେବାପାଇଁ ଚାହିଁଲା । କିନ୍ତୁ କେମିତି ସମ୍ବନ୍ଧ
ସଂୟ ଶ୍ରୀଚେତନ୍ୟ ହରିଦାସଙ୍କ ବିଶ୍ରାମ ନିମନ୍ତେ ସେହି ବକୁଳ ବୃକ୍ଷର
ଚାରା ଗୋପଣ କରିଛନ୍ତି । ଏକଥା ସମସ୍ତେ ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏ
ବର୍ଷ ରଥ ଯାତ୍ରା ବେଳେ ଠାକୁରମାନଙ୍କ ସେନାପତା ନିମନ୍ତେ
ସାକ୍ଷିଗୋପାଳରୁ ବିଧୁ ପୂର୍ବକ ବଉଳ କାଠ ଆସିଥିଲା । ମାତ୍ର ତାହା
ତେଢାମେଡାଥିବା ଯୋଗୁଁ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇ ପାରିଲାନାହିଁ । ଠାକୁରମାନଙ୍କ
ରଥରେ ବିଜେ କରିବାକୁ ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ଦିନ ବାକିଆଏ । କେଉଁଠି ସୁଠାମ
ବଉଳ ଗଛ ଅଶାୟାର ସେନାପତା କରାଯିବ । ଏହି ସୁଯୋଗରେ ଦୁଷ୍ଟ
ଲୋକଟି ରଜାଘର ଲୋକଙ୍କୁ ଉଚ୍ଛ୍ଵ ଦିବ୍ୟ ବକୁଳ ଗଛର ସନ୍ଧାନ
ଦେଇଦେଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରାଜାଙ୍ଗା ମିଳିଗଲା- ସକାଳୁ ସକାଳୁ ସେହି
ବକୁଳ ବୃକ୍ଷକୁ କାଟିଆଣ, ପ୍ରଭୁଙ୍କ କମାରେ ଲାଗିଯାଉ । ଲୋକଙ୍କ କଥା
ବାର୍ତ୍ତାରୁ ବକୁଳ ବୃକ୍ଷ ଜାଣି ପାରିଲେ କାଳି ସକାଳୁ ତାଙ୍କୁ କଟାଯିବ । ପ୍ରଭୁଙ୍କ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗିବେ ସେଥୁ ପାଇଁ ମନରେ ଅପାର ଆନନ୍ଦ, ମାତ୍ର ସାଧୁ
ହରିଦାସ ଯେ ବେସାହାରା ହୋଇଯିବେ । କେଉଁଠି ଆର ଆଶ୍ରମ ନେବେ
ସେ କଥା ଭାବି ବୃକ୍ଷ ଆନମନା ହୋଇ ଉଠିଲେ । ସମ୍ଭୁ ହରିଦାସଙ୍କ ନିମନ୍ତେ
ତାଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରଭୁ ନାମ ସଂକାର୍ତ୍ତନ ଶୁଣିବା ନିମନ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ବଞ୍ଚିରହିବାକୁ
ପଡ଼ିବ । ବକୁଳ ବୃକ୍ଷ ନିଜଭାଷାରେ ମନ କଥାକୁ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ
ନିକଟରେ ନିବେଦନ କଲେ । ପ୍ରଭୁ ଏକ ମହତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ମୋର
ସୁରକ୍ଷା କରାଯାଉ । ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ଶୁଣିଲେ । ଆର୍ତ୍ତର ବେଦନା ଦୂର କରିବା
ନିମନ୍ତେ ଠାର କାନ୍ଦତେରି ବିଥାନ୍ତି ।

ରତ୍ନପାତ୍ର ସକଳ ହେଲା । କାନ୍ତ୍ରିଆ ମାନେ ବୃକ୍ଷ ତଳେ ପହଞ୍ଚି ଦେଖୁଲେ କାଳି ଯେଉଁ ସୁଠାମ ବଜଳ ଗଛଟି ଠିଆ ହୋଇଥିଲା, ତାହା ଆଜି- ଭୂମିଲଗ୍ନା, ବଙ୍କା ଟଙ୍କା ଆଉ ପୋଲା ହୋଇ ଯାଇଛି । ସେ ଗଛର କାଠ ଆଉ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗି ପାରିବନି । ବଜଳ ଗଛକୁ ନ ହାଣି କାରୁଣ୍ୟା ପେରି ଆପିଲେ । ସିନ୍ଧ ବକ୍ତୁଳ ନାମରେ ସେ ବୃକ୍ଷ ପୁରା ବାଲିପାତ୍ର ଠାରେ ଏବେ ବି ଅଛି ।

ଜଣେ ବିଦେଶୀ ବଣିକଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭୁ ଶୁଣିଥିଲେ । ଫରାସି ଭାଷାରେ ନିଜର ଦୁଃଖକୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ନିକଟରେ ନିବେଦନ କରିଥିଲେ ସେ । ଗୋଟିଏ ଜ୍ଞାହାଜ ପ୍ରାନ୍ତରୁ ବାହାରି ଭାରତର ପଣ୍ଡିତରେ ଅଭିମୁଖେ ଯାତ୍ରାକରୁ ଥାଏ । କ୍ୟାପଟେନ ଥାତି ଆଳବନ ବିଟ ସାହେବ । ସମସ୍ତେ ଫରାସି ଲୋକ ଜଣେ ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଆ ଲୋକ ସେହି ଜ୍ଞାହାଜରେ ଯାତ୍ରାଥାନ୍ତି, ହଠାତ୍ ଆଗରୁ ଝଡ଼ିବାସ ମାତ୍ରି ଆସୁଛି ପଛରେ ବିରାଟ କାଯ ତିମି ମାଛ ଜ୍ଞାହାଜକୁ ଆକୁମଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଗୋଡ଼ାଇଛି । ସତେ ଯେମିତି ଜ୍ଞାହାଜଟି ଶକ୍ତିରେ ଧ୍ୟସ ପାଇଯିବ । ସମସ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଶ୍ୟାହୋଇ ଉଠିଲେ । ପ୍ରାଣ ବିକଳରେ କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲେ । କ୍ୟାପଟେନ ବିଟ ସାହେବ ଦେଖୁଲେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ହାତଯୋଡ଼ି ନିର୍ବିକାର ଚିତ୍ତରେ ବସିଛନ୍ତି କୌଣସି ଭୟ କି ଶୋଚନା ତାଙ୍କ ମୁଖୁରୁ ଜାଣି ହେଉନାହିଁ । ସାହେବ ପଚାରିଲେ ଏ ଭୟକର ବିପଦ ସମୟରେ ଭୂମକୁ ଡର ମାତ୍ରମାହୁଁ । ତୁମେ ଆଜିକିତ ମୁହଁହେଁ । ଯାତ୍ରା ଜଣକ କହିଲେ, ମୁଁ ଓଡ଼ିଆ ଲୋକ । ମୋ ନାଁ କୁଳଶେଖର ଶୌଦାଗର । ଘର ପୁରୀ ନିକଟସ୍ଥ ପିପିଲି ଗ୍ରାମରେ । ମୋର ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ । ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଡକି ସାରିଲା ପରେ ମୋ ମନରେ ଭରସା ଆସି ଯାଇଛି । ସେ ନିଶ୍ଚୟ ସୁରକ୍ଷା ଦେବେ । ଆପଣ ଭକ୍ତିର ସହିତ ଆପଣଙ୍କ ଭାଷାରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ନିକଟରେ ଆମ ନିବେଦନ କରନ୍ତୁ । ପ୍ରଭୁ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ଜ୍ଞାହାଜର ଯାତ୍ରାମାନଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବେ । ସେ ଆର୍ତ୍ତର ଆମ ନିବେଦନକୁ ଶୁଣିପାରନ୍ତି । ସାହେବ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । କିଛି ସମୟ ପରେ ଦେଖାଗଲା ଝଡ଼ାଇ ଆଗରୁ ନ ଆସି ପଛକୁ ଫେରିଗଲା । ତିମି ମାଛ ମଧ୍ୟ ଦିଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ଅନ୍ୟତ୍ର ଚାଲିଗଲା । ଭାଷା ଭିନ୍ନ ହେଲେ ସୁନ୍ଦର ବିଟ ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଶୁଣିଲେ ।

ବିଟ ସାହେବ ଗୋଟିଏ ବିରାଟ ଘଣ୍ଟି ଢର୍କ ନିମନ୍ତେ ପଣ୍ଡିତରେ ନେଉଥିଲେ । ସେ ଜ୍ଞାହାଜକୁ ପୁରୀ ଉପକୁଳରେ ଲାଙ୍ଗର ପକାଇ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଘଣ୍ଟିକୁ ଶ୍ରୀମଦିରକୁ ପ୍ରଦତ୍ତ କରି ଦେଇଥିଲେ । ଏବେ ବି ଶ୍ରୀମଦିର ଜଗମୋହନର ଉତ୍ତର ପାର୍ଶ୍ଵର ବାହାର ପାଖରେ ସେହି ଘଣ୍ଟି ସୁରକ୍ଷିତ ଭାବେ ରଖା ଯାଇଛି । ସେହି ଘଣ୍ଟିରେ ପ୍ରେସ୍ ଭାଷାରେ ଲେଖା ଯାଇଛି-

IA LIBERALITE DE PEDRO MOUDELI, COURT,
DE LA COMP. DE FRANCE ME NOM ME PIERRE' JE
PESE 900, A PONDICHERY, 1746
BETPSALLAMINGEN CANTA TIBUS

ବହୁବିଧତା ଓ ବିବିଧତାକୁ ଏକତ୍ର ବାନ୍ଧି ରଖୁବାର ଗୁରୁତ୍ୱ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମନ୍ତ୍ର ହେଉଛି ଧର୍ମ । ‘ଧାରଣାତ୍ ଧର୍ମ ଜତ୍ୟାହୁଁ’ । ଯେମିତି ଧର୍ମ ମାଧ୍ୟମରେ ସଂସାର ଏକତ୍ର ବାନ୍ଧି ହୋଇ ରହିଛି । ବିଭିନ୍ନ ଧର୍ମ ଭଲି ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାମଧ୍ୟ ଏ ସଂସାରରେ ଅଛି । ଭାଷା ଓ ଧର୍ମ ଅଳଗା ଅଳଗା ହେଲେ ସୁନ୍ଦର ଜଣର ଏକ । ଏମିତି ବହୁ ଭଲ ତଥା ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷ ଅଛନ୍ତି ଜାତି ଧର୍ମ ଭାଷା ନିର୍ବିଶେଷରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଭକ୍ତି କରନ୍ତି । ଭଲ ଯାତ୍ରୁଧ୍ୟାଷ୍ଟ ମଧ୍ୟ ଜ୍ଞାନ

ଅଜନ ନିମନ୍ତେ ପୁରୀ ଆସିଛନ୍ତି । ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଫରାସି ଲାଭରେ ସିଲଭେନ ଏହାକୁ ସତ୍ୟ ବୋଲି ସ୍ଵାକାର କରିଛନ୍ତି । ସେତେବେଳକୁ ଯାଶୁଙ୍କୁ ୨୯ ବର୍ଷ ହୋଇଥିଲା । (ପୁଷ୍ଟକ- ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ, ଲେଖକ- ଡକ୍ଟର ବଂଶାଧର ମହାନ୍ତି, ପୃଷ୍ଠା- ୨୪, ୧୯୮୪ ସଂସ୍କରଣ) ଆସାମର ଶକ୍ତର ଦେବ ମଧ୍ୟ ପୁରାଆସି ପୁରାରେ ଅବସ୍ଥାନ କରିଥିଲେ । ଶିଖ ଗୁରୁ ନାନକ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ଆସି ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ନିକଟରେ ଭକ୍ତିପୁତ୍ର ନିବେଦନ କରିଥିଲେ ।

ଏବେ ବି ମଧ୍ୟ ବହୁ ଭାଷାଭାଷା ହିନ୍ଦୁ ଶ୍ରୀମଦିରକୁ ଆସୁଛନ୍ତି ନିଜର ମନର କଥା ନିଜ ଭାଷାରେ ବ୍ୟକ୍ତ କରୁଛନ୍ତି । ପୃଥିବୀର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରାନ୍ତର ଅଣହିନ୍ତୁ ବିଶ୍ୱ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ରଥ ଯାତ୍ରା ସମୟରେ ପୁରୀ ଆସି ରଥ ଉପରେ ପଢ଼ି ପାବନ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରି ମନର କଥାକୁ ଭକ୍ତି ସହିତ ନିଜ ଭାଷାରେ ଜଣାଇଥାନ୍ତି । ସେଥି ପାଇଁ ସେମାନେ ଓଡ଼ିଆ କିମ୍ବା ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାର ମାଧ୍ୟମ ନେଇ ନଥାନ୍ତି ହିନ୍ଦୁ ନୀତି ନିଯମ ଅନ୍ୟମାରେ ଅନ୍ୟ ଧର୍ମର ବ୍ୟକ୍ତ ବିଶେଷଙ୍କୁ ମନିର ପ୍ରବେଶ ମନାଥଲେ ସୁନ୍ଦର ଅନ୍ୟ ଧର୍ମ ଅନ୍ୟ ଭାଷାମାନେ ଶରଧା ବାଲିରେ ଠିଆ ହୋଇ ନାଲଚକ୍ରକୁ ଚାହେଁ ହୃଦୟ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥିର ଚିତ୍ତରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିଥାନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ସାରା ସଂସାରର ପ୍ରିୟ ଦେବତା ହେଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ।

ବିଦେଶ କଥା ଛାଡ଼ିବୁ ଆମ ଭାରତବର୍ଷରେ ୩୦୦୦ ମାତ୍ରଭାଷା ଅଛି । ୪୦୦୦ ଜାତି ଗୋଷ୍ଠୀ ଓ ମତବାଦ ଅଛି । ସମସ୍ତେ ନିଜ ନିଜ ଭାଷାରେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ନିକଟରେ ଗୁହାରି କରିଥାନ୍ତି । ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ସୃଷ୍ଟି ଆଦ୍ୟରୁ ଥିଲେ ସୁନ୍ଦର ଗବେଷକମାନେ କୁହାନ୍ତି ସାତ ହେଜାର ବର୍ଷ ହେଲା ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତ ବର୍ଷରେ ବଞ୍ଚିଛି । କେବଳ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ସମନ୍ୟ ବାଦ ଓ ଭାଷା ଗ୍ରହଣାୟତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ । ଶ୍ରୀମଦିରକୁ କେନ୍ଦ୍ରକର ଥିବା ସେବକ ପଣ୍ଡା ପଢ଼ିବାରା ମାନେ ସଂସ୍କୃତକୁ ଧରିରେଖାବାରେ ପାରଙ୍ଗମ । ବହୁ ଭାଷା ସେମାନେ ଜାଣନ୍ତି । ସେହି ଭାଷାରେ କହି ଜଗନ୍ନାଥ ମହିମାକୁ ବୁଝାଇ ଦେଇପାରନ୍ତି । ପରଂପରାଗତ ଭାଷା ଶିକ୍ଷା ନକରିମଧ୍ୟ ଭାଷା ରସିକ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଅପାର କରୁବାରୁ କେବଳ ସମ୍ବନ୍ଧ ।

ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ଯେମିତି ସବୁ ଭାଷାକୁ ବୁଝିପାରନ୍ତି ଆପଣେଇ ପାରନ୍ତି ସେମିତି ଶାନ୍ତି ପ୍ରିୟ ଅଥବା ବାର ଜାତି ଓଡ଼ିଆ ମଧ୍ୟ ସବୁ ଭାଷାକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଦର କରେ ଓ ସ୍ଵଳ ବିଶେଷରେ ସହଜରେ ପ୍ରବେଶ କରି ପାରେ । ଆପଣେଇ ପାରେ । ଏମିତି କୌଣସି ଜାତି ନାହିଁ ନିଜ ମାତ୍ରଭାଷାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ସହିତ ଅନ୍ୟର ମାତ୍ରଭାଷାକୁ ସହଜରେ ଗୁହଣ କରିପାରେ । ସେଥିପାଇଁ ଭାରତବର୍ଷର ବିଭିନ୍ନ ସଂସ୍କୃତ ଓଡ଼ିଆ ସଂସ୍କୃତରେ ମଧ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । କେବଳ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରାଣ ଓଡ଼ିଆର ଉଦ୍ଦାର ପଣିଆ ଓ ମହାନତା ଫଳରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ହୋଇ ପାରିଛି ।

ସଂପାଦକ-ପୁରାଣ ପତ୍ରିକା,
ନିଆଳୀ-୭୪୪୦୦୪, କଟକ, ଓଡ଼ିଶା
ଦୂରଭାଷ: ୯୯୭୭୮୪୦୩୮୮୮୭

ଆଶାହରା ପଣୀ

ପ୍ରଫେସର ଉପେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ନାୟକ

ଠିକ୍ ଚାଲିଶି ବର୍ଷ ତଳର ସୃତି । ସେ ସୃତିର ପ୍ରତିଟି ଚିତ୍ର ଆଜି ପର୍ଦାଯିତ ହୋଇଯାଉଛି ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କ ମାନସପତ୍ରରେ ।

କେତେକେତେ ଘରଣା ନ ଘଟିଛି ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କ କଳାମାୟ ଜୀବନରେ । ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ସ୍ଥରଣୀୟ ଘରଣା ଥିଲା ସୁପ୍ରିୟା ସହିତ ତାଙ୍କ ନିଛକ ଜୀବନ କାହାଣୀ । ସୁପ୍ରିୟା ସହିତ ତାଙ୍କ ମାନବ ପ୍ରେମର ପଥରବନ୍ଧ କେଉଁଠୁ କେମିତି ଆରମ୍ଭ ହୋଇ କେତେ ଉତ୍ଥାନ ପତନ ଦେଇ ଗତିକରି ଶାର୍ଶ ବିଦୁକୁ ସ୍ଵର୍ଗ କରିଥିଲା ଏବଂ ପୁନର୍ଷ କେମିତି ସେ ପଥରବନ୍ଧର ଚତୁର୍ପର୍ଶିକୁ ବିକ୍ଷିପ୍ତ ବାଲିଗଦା ଘୋଡ଼ାଇ ଆଣିଲା, ତାର ଏକ ଜୀବନ୍ତ ରୂପରେଖା ଯେମିତି ଆଜି ହୋଇ ଯାଉଥିଲା ହଠାତ୍ ତାଙ୍କ ମନଶ୍ଶୁର ନିତ୍ୟ ବଳିଯରେ ।

ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁ ବନ୍ଦସର ଚାପରେ କାମନାର ଉଦ୍ବେଳନରୁ ମୁକୁଳ ଆସି କେମିତି ଧାରେଧାରେ ପ୍ରବନ୍ଧ ହୋଇ ଆସିଛନ୍ତି ।

ସୁପ୍ରିୟା ଆସିଥିଲା ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କ ଜୀବନକୁ ନାଟକ ମାଧ୍ୟମରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନାଟକୀୟ ଭାବରେ ।

ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁ ଛାତ୍ରକାଳରୁ ନାଟ୍ୟକର୍ମ ସହିତ ଡେଂପ୍ରୋଟ ଭାବରେ ଜାହିତ । ଛାତ୍ରବେଳେ କେବଳ ପାଲା, ନାଟକ, ଯାତ୍ରା ଦେଖୁ ନାରବ ରହୁନଥିଲେ । ସେ ସ୍କୁଲ କଲେଜରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ନିଜ ସଙ୍ଗଠନରେ ନିଜଗ୍ରାମ ତଥା ଆଖାରା ଅଞ୍ଚଳର ଯୁବକମାନଙ୍କୁ ଏକହିତ କରାଇ ନାଟକ ଶିକ୍ଷାକାରାଇ ଗାଁର କେନ୍ଦ୍ରସ୍ଥଳରେ ଖଚରେ ଷେଷ ତିଆରି କରି ସିନ୍ ବାନ୍ଧି ନାଟକ ମଂଚରୁ କରୁଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ପୁଅମାନେ ଝିଅ ଭୂମିକାରେ ଅବତାର୍ଣ୍ଣ ହେଉଥିଲେ । ସ୍କୁଲରେ ପଢ଼ିଲାବେଳେ ସେ ପ୍ରଥମେ ସେହି ନାରା ଭୂମିକାରେ ହିଁ ମଞ୍ଚରେ ଅଭିନ୍ୟା କରି ପୁରସ୍କତ ହୋଇଥିଲେ ।

ସେ ଦିନର କଥା ଭାବିଲେ ଆଜି ଆଖି ପାଏନାହିଁ । କାହିଁ ସେ ଦିନର ଛାତ୍ର ସଦାନନ୍ଦ, ଆଉ ଆଜି କାହିଁ ପ୍ରଫେସର ସଦାନନ୍ଦ । କାହିଁ ସେ ଦିନର ନାରା ଭୂମିକାରେ ଅଭିନ୍ୟା, ଆଉ କାହିଁ ଆଜି ମାନ୍ୟଗଣ୍ୟ ଲୋକପ୍ରିୟ ନାଟ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ।

ସେହି ନାଟ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାରୁ ହିଁ ସଦାନନ୍ଦବାବୁଙ୍କର ସୁପ୍ରିୟା ସହିତ ପ୍ରଥମ ସଂପର୍କ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । ନାଟ୍ୟ ନାୟିକାରୁ ହାସ୍ୟମାୟୀ ଲାସ୍ୟମାୟୀ ପ୍ରାଣର କାମନାହାନ ପ୍ରେମିକା, ବାନ୍ଧବୀ, ରକ୍ତସଂପର୍କ ହୀନ ଭତ୍ତଣା ।

ସଦାନନ୍ଦବାବୁ ନାଟ୍ୟ ରଚନା, ଅଭିନ୍ୟା ଓ ନାଟ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା କେତେବେଳେ ସୁଦର୍ଶନବୋଲି ତାଙ୍କ କଲେଜର ଅଧ୍ୟାପକ ଅଧ୍ୟାପିକାଙ୍କଠାରୁ ଆରମ୍ଭକରି ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଏବଂ କଲେଜର ପ୍ରତ୍ୟେକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଜ୍ଞାତ ।

କଲେଜର କର୍ମଚାରୀ ସଂସର ବାର୍ଷିକୋଷର ଅବସରରେ କର୍ମଚାରାମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ ନାଟକ ପରିବେଶଣ କରିବାକୁ ସ୍ଥିରକରି ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେବାକୁ ଅନୁଗୋଧ କରନ୍ତେ ସଦାନନ୍ଦବାବୁ କର୍ମଚାରାମାନଙ୍କ ଅନୁଗୋଧ ଏହାକ ନ ପାରି ହିଁ ଭରିଥିଲେ ।

ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କ ନିଜ ରଚିତ ଏକ ବଳିଷ୍ଠ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଆମାଜିକ ନାଟକ ନିର୍ବାଚନ କରି ନାଟକର ବହିପୂଜ୍ଞା ଓ ଶୁଭ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଉତ୍ସବ ସମାହିତ କରାଇଲେ ।

ନାଟକ ରିହାଲସେଲ୍ ଚାଲିଲା । କଲେଜ କର୍ମଚାରାମାନଙ୍କର ନାଟ୍ୟ ପ୍ରେମ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ନାଟକରେ ଅଭିନ୍ୟା କରିବାରେ ବିଶେଷ ସ୍ଥିରକରି ତାଙ୍କୁ ବେଶ କୁଶଳତାର ସହ ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ନାଟକଚିକୁ ଉପରୋଗ୍ୟ କରିବାକୁ ସମ୍ମନ ହୋଇପାରିଥିଲେ ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁ ।

ଏହି ନାଟକରେ ମୁଖ୍ୟ ନାୟିକା ଭୂମିକାରେ ଅଭିନ୍ୟା କରିବାକୁ ଚୁକ୍କିବନ୍ଧ ହୋଇଥିଲେ ଅଭିନ୍ୟାର ସୁପ୍ରିୟା ।

ସୁପ୍ରିୟା ଥିଲା ଯେପରି ସୁନ୍ଦରୀ ସେହିପରି ଲାସ୍ୟମାୟୀ । ତା' ସୌନ୍ଦର୍ୟଠାରୁ ତା ଆଖାରେ ଥିଲା ବିଶେଷ ଯାତ୍ରୁକରୀ ଶକ୍ତି । ସେ ଭଲଭାବେ ଚାହିଁଦେଲେ ସେ କୌଣସି ପୁରୁଷ ତା' ପ୍ରତି ଆକୃଷ ହେବ ହିଁ ହେବ । ତାଙ୍କୁ ଭଲକରି ଚାହିଁଲେ ବି ପୁରୁଷର ଆସକ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିବ ।

ତାହାହିଁ ଘଟିଲା ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ । ସୁପ୍ରିୟାର ସୌନ୍ଦର୍ୟ, ଚାହାଣୀ କଣାକରେ, ମଧୁର ଆଳାପରେ ସେ ସେହିପରି ପ୍ରଥମରୁ କିଣି ନେଇ ଯାଇଥିଲା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କୁ ।

କେତେବେଳେ ରିହାଲସେଲକୁ ଆସିଲାପରେ ସୁପ୍ରିୟାର ଚାହାଣୀ, ଆଖାର ଜୀବା ଓ ମଧୁମୟ ଆଳାପ ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କ ମନ ଓ ହୃଦୟରେ ଖେଳାଇ ଦେଇଥିଲା ଏକ ଅନ୍ତର୍ମଧ୍ୟ ଶିହରଣ ।

ସେବିନ ଥିଲା ରବିବାର । ତେଣୁ ରିହାଲସେଲ ରାତିରେ ନ ରଖୁ ସେବିନ ଦିନରେ ରିହାଲସେଲ ରଖାଯାଇଥିଲା । ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁ ରିହାଲସେଲକୁ ଆସିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟମାନେ ବିଳମ୍ବରେ ଆସିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ

ସୁପ୍ରିୟା ଠିକ୍ ସମୟରେ ଆସି ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥିଲା । ରିହଳସେଲ୍ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ନଥିବାରୁ ସୁପ୍ରିୟା ଓ ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନାନାଦି ଆଳାପ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ସୁପ୍ରିୟା ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସା କରି କହିଲା - ସାର ମୁଁ କେତେ ନାଟ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ସହିତ କାମ କରିଛି । କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କପରି ଏତେ ଭବୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ କେଉଁଠି ଏମାଏ ଭେଟି ନଥିଲି ।

ସୁପ୍ରିୟାର ପ୍ରଶଂସାରେ ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁ ନିହାତି ଗଢ଼ିବା ନ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲୟିତ ହୋଇ ଉଠିଥିଲେ । ମୁହଁତ୍ତିଏ ନାରବ ରହି ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁ କହିଲେ - ମୁଁ ବି ଏତେ ନାଟକ କରିଛି, ବୟକ୍ଷାତାରୁ ତରୁଣୀ ଯାଏ କେତେ ଅଭିନେତ୍ରୀ ମୋ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାରେ ଅଭିନୟ କରିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ତୁମପରି ଲାସ୍ୟମୟୀ, ଶିକ୍ଷିତା, ଭବୁ ଅଭିନେତ୍ରୀ ଦେଖନ୍ତଥିଲି । ତୁମ ଅନ୍ୟ ଶୌଦର୍ଯ୍ୟ ଯେତିକି ଆକର୍ଷଣ କରେ ତୁମ ଆଖୁର ଜ୍ୟୋତି ସେତିକି ତୁମର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ କରାଇଦିଏ ।

- ନାହିଁ ସାର, ଆପଣଙ୍କର ଏ ପ୍ରକାର ଆକଳନ ମୋ ପ୍ରତି ଶୁଭାର ପରିଚୟ ଦିବ । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କୁ ଜୀବନସାରା ଭୁଲିପାରିବି ନାହିଁ ।

- କେମିତି ?

- କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କଠି ମୁଁ ସର୍ବଦା ଭିନ୍ନଭାବ ଆବିଷ୍କାର କରିଛି ।

- ଭିନ୍ନ ଭାବ ?

- ହଁ କେମିତି ଖାଇଲା ଖାଇଲା ଆଖୁରେ ତାଙ୍କ ମନର ଆଦିମ ବନ୍ୟଭାବକୁ ସେମାନେ ଭିନ୍ନ ଭାବରେ ପଡ଼ାଇ ଚାଲିଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆପଣ....

- କାହିଁକି ? ମୋ ମନରେ ଯେ ତୁମ ପ୍ରତି କିଛି ମୋହମାୟା ନାହିଁ, ତୁମେ କେମିତି କହିପାରିବ ।

- ମୋହମାୟା, ସେହି, ପ୍ରେମ ଭିନ୍ନ କଥା ।

- ପ୍ରେମ ସ୍ଵର୍ଗୀୟ ହେବା ଉଚିତ ।

- ହେଲେ, ଏବେ ତ ପ୍ରେମ ଏକ ବାହ୍ୟର୍ଜାରେ ରଂଜିତ ହେଇଥାଏ ।

କେବଳ ଆରିକିତାପୂର୍ଣ୍ଣ ?

- ଅନାରିକି ପ୍ରେମରେ ଯେଉଁ ଅମୃତର ନିର୍ଝର ନିର୍ଗତ ହୁଏ, ତାହା ବାହ୍ୟ କାମଙ୍କ ଆସିରେ ମିଳିବ କେଉଁଠୁ ?

ପ୍ରେମ ସଂପର୍କରେ ଏତଳି ଚିରତନ ସତ୍ୟର କେତୋଟି ବାର୍ତ୍ତା ସଦାନନ୍ଦବାବୁଙ୍କ ପାଖରୁ ପାଇ ସୁପ୍ରିୟା ବିଶେଷ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।

ଧାରେଧୀରେ ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ଅଭିନେତା ଆସିଲେ । ସଦାନନ୍ଦବାବୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଟିକିଏ ରୁକ୍ଷକଣ୍ଠରେ କହିଲେ - ତୁମେମାନେ ରିହଳସେଲକୁ ଏପରି ବିଳିମ୍ବ କରି ଆସିଲେ ହେବ କେମିତି ? ତୁମେମାନେ ଆସିବ ବିଳମ୍ବରେ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଆସି ଯଥାସମୟରେ ପହଞ୍ଚ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିବେ । ଏପରି ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ସମୟକୁ ସମ୍ମାନ ଦେବା କଳାକାର ଧର୍ମ ।

ରିହଳସେଲ ଚାଲିଲା । ରିହଳସେଲ ପରେ ପ୍ରତିଦିନ ଅଗୋ ଆସି ସୁପ୍ରିୟାକୁ ନେଇ ତାଙ୍କ ଘରେ ଛାଡ଼ି । ସେଦିନ ଥିଲା ରବିବାର । ଅଗୋବାଲା ଦିନରେ ଆସିପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ପୂର୍ବରୁ ଜଣାଇ ଦେଇଥିଲା ।

ରିହଳସେଲ ସରିଲାପରେ ସୁପ୍ରିୟା ସଦାନନ୍ଦବାବୁଙ୍କ ସହିତ ଯିବ ବୋଲି ଉଦୟକ୍ରମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେଇଥିଲା ସିନା କିନ୍ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କୁ ଜଣାଇ ନଥିଲା । ରିହଳସେଲ ପରେ ସୁପ୍ରିୟା ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଯିବ ବୋଲି ଅନୁରୋଧ କରନ୍ତେ ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁ ଅନୁରୋଧ ଏତାଇ ଦେଇ ପାରିନଥିଲେ ।

ସୁପ୍ରିୟାକୁ ନେଇ ସଦାନନ୍ଦବାବୁ ତାଙ୍କ ଗାଡ଼ିରେ ଗଲେ । ଅଧାରାନ୍ତାରେ ଏକ ବଡ଼ ହୋଟେଲ ପାଖରେ ଗାଡ଼ି ଅଟକାଇ ସୁପ୍ରିୟାକୁ ପଚାରିଲେ - ମୋ ସହିତ ଏହି ହୋଟେଲରେ ରାତ୍ର ଭୋଜନ କରିବାରେ ତୁମର କିଛି ଆପରି ଅଛି ?

- ରାତ୍ର ଭୋଜନ ? ହଠାତ୍ ଆଜି ? ପୁଣି ଏତେ ବଡ଼ ହୋଟେଲରେ ? କାହିଁକି ଅସଥାରେ ମୋ ପାଇଁ ଏତେ ଖର୍ଚ୍ଚାନ୍ତ ହେବେ । ବରଂ ଏ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଆଜିପାଇଁ ଥାଉ । ପରେ ନାଟକଗା ହେଇସାରୁ । ମୁଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିନ ଲଗ୍ନ ଜଣାଇଦେବି ।

- ହଁ, ଏହା କିପରି କଥା ? ଯେ ନିମନ୍ତଣ କରିବ । ସେ ସିନା ନିମନ୍ତଣର ତାରିଖ ସମୟ ଜଣାଇ । ଯେ ନିମନ୍ତି ସେ କିପରି ଜଣାଇବ ?

- ହଁ ତାହା ହଁ ତ ସେ ରାତ୍ର ଭୋଜନର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ।

ସୁପ୍ରିୟା ରାତ୍ରଭୋଜନକୁ ଏତାଇ ଏପରି ପ୍ରଷ୍ଟାବ ଦିଆନ୍ତେ ସଦାନନ୍ଦବାବୁ ବାଧ ହୋଇ ହୋଟେଲକୁ ନ ଯାଇ ସୁପ୍ରିୟାର ଘର ଉଦେଶ୍ୟରେ ଗାଡ଼ି ଆଗକୁ ନେଲେ । ସୁପ୍ରିୟାର ଘରକୁ ରାତ୍ର ପୂର୍ବରୁ ତ ସଦାନନ୍ଦବାବୁଙ୍କ ଜଣା ନଥିଲା । ତେଣୁ ସୁପ୍ରିୟାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁ ଗାଡ଼ି ଚଳାଇ ଶେଷରେ ତାଙ୍କ ଘର ପାଇଁ ପାଖରେ ଛାଡ଼ି କହିଲେ -

- ହର ଠିକ୍ ଅଛି । ତୁମ ଘରଟା ଦେଖିଗଲି । ମୁଁ ଯାଉଛି ।

- ଟିକିଏ ତା' ପିଲ ଯାଆନ୍ତେ ନାହିଁ ?

- ନା, ପରେ ଆସିଲେ ପିଲବି । ଏବେ ମୁଁ ଆସୁଛି ।

ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁ ଫେରି ଆସିଲେ । ତାଙ୍କ ଗତିପଥକୁ ତାହିଁ ରହିଥିଲା ସୁପ୍ରିୟା ତାଙ୍କ ଗାଡ଼ିଟା ତାଙ୍କ ଚକ୍ରରୁ ଅନ୍ତର୍ହିତ ହେଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।

ସମୟକ୍ରମେ ସେ ନାଟକଟି କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଉତ୍ସବରେ ସଫଳତାର ସହ ଅଭିନାତ ହୋଇଗଲା ।

ନାଟକ ମଞ୍ଚସ୍ଥ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁ ଠିକ୍ଠାକ୍ ଚାଲିଥିଲା । ନାଟକଟି ଅଭିନାତ ହୋଇଯିବା ପରଦିନ ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁ ଭାଷଣ ଶୂନ୍ୟତା ଅନୁଭବ କଲେ । ଦେହର କ୍ଲାନ୍ତି ଆପେଆପେ ଦୂର ହୋଇଯାଇଥିଲା । ସୁପ୍ରିୟାର ଆନ୍ତିର୍ଦ୍ଦିନ ଅଭାବ ଆବଶ୍ୟକ ସବେ ବିଶେଷ ଭାବେ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ । ଦିତାଯ ଶମିବାର ଓ ରବିବାର ଦୂରଦୂର ଛୁଟି ସରିଗଲା । ତା ପରଦିନ ଆଉ ସେ ନାରବ ରହିପାରିଲେ ନାହିଁ । ସନ୍ଧ୍ୟା ପାଞ୍ଚଟା ବେଳକୁ ଗୋଟାଏ ମିଠା ପ୍ର୍ୟାକେର ନେଇ ସୁପ୍ରିୟା ଘରେ ପହଞ୍ଚ ଯାଇଥିଲେ । କଲିଂବେଲ୍ ଚିପିଲେ ସଦାନନ୍ଦବାବୁ । ସୁପ୍ରିୟା ଦ୍ୱାରା ଖୋଲି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ସଦାନନ୍ଦବାବୁଙ୍କ ଦେଖି ବିଭାବ ହୋଇଗଲା ।

ଜଣେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ଜଣେ ଅଭିନେତ୍ରୀ ନିଜ ବାସ ଭବନରେ ପାଇଲେ ଆନନ୍ଦିତ ହେବା ସ୍ବଭାବିକ ।

ସୁପ୍ରିୟା ହସିହସି ସଦାନନ୍ଦଙ୍କର ପାଦଧୂଳି ନେଇ କହି ପକାଇଲା - ସାର ଆପଣ ଆସିବେ ବୋଲି ମୁଁ ସମ୍ମ ଦେଖୁ ନଥିଲି ।

- ନା, ସତ୍ୟ ଯେଉଁଠି ଆପେଆପେ ଧରା ଦେଉଛି, ସେଠି ସମ୍ମ କାହିଁକି ଧେସେ ପଶିବ ।

- ହଁ ଠିକ୍ କହିଛୁଛି । ବାପ୍ରାବତୀ ନିକଟରେ କଷମା ଝାପସା ଦିଶେ ।

- ତୁମେ କୁମଶଙ୍କ ଚିରତନତା ସହିତ ପିଲୋଥୋପି ଆଡ଼କୁ ଗାଣି ହେଇଯାଉଛ ।

- ନାଇ ସାର, ମୁଁ ଅଭିନଯରେ ଜୀବନ ବିତେଜବା ଲୋକ । ବାହାର ରଙ୍ଗମଧ୍ୟ ଦୁନିଆଙ୍କୁ ପଛକରି ଫିଲୋଘୋପି ବୁଝିବି କେଉଁଠୁ ?

ସୁପ୍ରିୟାର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଲୟକାଳ ଭିତରକୁ ନ ଯାଇ କଥାର ମୋଡ଼ ବଦଳାଇ ପଚାରି ପକାଇଲେ ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁ -

- ହଉ ଛାଡ଼ି ସେସବୁ କଥା , ଆଉ କ’ଣ ଖବର କୁହ ।

- ଖବର ଆଉ ସାର କ’ଣ ? ନାଟକର ସଫଳତା ବିଫଳତା ସଂପର୍କରେ ଆପଣ କହିବେ ନା ?

- ନାଟକ ଭଲ ହେଲା କି ଖରାପ ହେଲା, ନାଟକର ମୁଖ୍ୟ ନାଯିକା ଭାବରେ ତୁମେ ନିଜେ କ’ଣ ଆକଳନ କରି ନାହିଁ ?

- ହଁ ନାଟକ ତ ଖୁବ୍ ଭଲ ହେଲା । କେବଳ ଦର୍ଶକଙ୍କ ତାଳିମାଡ଼ ନୁହେଁ ସରିଙ୍ଗ ମୁହଁରେ ଶତପ୍ରଶଂସା ମୁଁ ସଂଗ୍ରହ କରିଥାରିଛି ।

- ଏଥରେ ମୁଖ୍ୟନାୟିକା ଭାବରେ ତୁମର ଅବଦାନ କିଛି କମ୍ ନୁହେଁ ?

ସତ୍ୟାନନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କଠାରୁ ଏ ପ୍ରକାର ପ୍ରଶଂସା ଶୁଣି ସୁପ୍ରିୟା ମନେମନେ ଆହୁଦିତ ହେଲେ ବି ନାଟକର ସଫଳତା ପାଇଁ ସେ ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କର ସାମଗ୍ରିକ ଅବଦାନକୁ ଅଗ୍ରାଧକାର ଦେଇ କହିପକାଇଲା - ସାର ନିଶ୍ଚିତଭାବେ ନାଟକର ସଫଳତା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦକ୍ଷତା ଉପରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ନିର୍ଭର କରେ ।

ସୁପ୍ରିୟାର ଏ ବିଚୁରିରେ ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁ ହସିହସି କହିଲେ - ତୁମେ ଜଣେ ଅଭିନେତ୍ରୀ ଭାବରେ ଏତିକି ସ୍ଵାକାର କଲ ତାହା ହଁ ଯଥେଷ୍ଟ ।

ସୋପାରେ ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କୁ ବସାଇ ପାଖରେ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଳାପ କରୁଥିଲା ସୁପ୍ରିୟା । ହଠାତ୍ ଉଠିପଢ଼ି କହିଲା - ସାର ଚିକିଏ ବସନ୍ତ, ମୁଁ ତା’ଗା କରି ନେଇ ଆସେ ।

- ଆରେ ବସ, ତୁମେ ନିଜେ ଏତେ କଷ୍ଟକରି କାହିଁକି ଯାଇ ମୋ ପାଇଁ ତା’ କରିବ ?

- ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ତା’ କରିବି ନାହିଁ ଆଉ କାହା ପାଇଁ କରିବି It is my pleasure.

ରୋଷେଇ ଘରକୁ ତା’ କରିବାକୁ ପଶିଗଲା ସୁପ୍ରିୟା । ସୋପାରୁ ଉଠି ଘରେ ଚଙ୍ଗା ହୋଇଥିବା କେତେଟା ଫଟୋ ଉପରେ ଆଖୁ ବୁଲାଇ ଆଣିଲେ ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁ । ସୁପ୍ରିୟାର ଛାଡ଼ୀ ବେଳର ଫଟୋ, କେତେଟି ନାଟକରେ ଅଭିନ୍ୟା କରୁଥିବାର ଫଟୋ ଏବଂ ଜଣେ ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କ ସହିତ ସୁପ୍ରିୟାର ପୁରୁଷଙ୍ଗେ ଦେଖୁ ସେ ସୁପ୍ରିୟାର ବିବାହିତ ସ୍ଵାମୀ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରି ନେଇଥିଲେ ।

ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁ ସୁପ୍ରିୟା ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲା ବେଳରୁ ସେ ଆଉ କାହାକୁ ହେଲେ ଏଠି ଆବିଶ୍ବାର କରିନାହାନ୍ତି । କେବଳ ମଞ୍ଜିରେ ଥରେ ଦୁଇଥର ଭିତରଘରୁ ଜଣେ ବୃଦ୍ଧାଙ୍କର କଣ୍ଠସ୍ଵର ଭାସି ଆସିଥିଲା । ସେ ସୁପି, ସୁପି ବୋଲି କେତେଥର ଡାକ ଦେଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସୁପ୍ରିୟା ତାଙ୍କ ଡାକକୁ ଯଥାମାନ୍ୟ ଦେଇ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଧାଇଁ ଯାଇ ନଥିଲା ।

ସୁପ୍ରିୟା ଆଣି ତା’ ବିଷ୍ଵାସ ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କ ପାଇଁ ଏବଂ କପେ ନିଜ ପାଇଁ ଧରି ବସିଲା ।

ସୁପ୍ରିୟାର ଅନୁରୋଧରେ ତା ପିଇଲେ ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁ । ତା’ ଦୁଇତୋକ ପିଇ ହଠାତ୍ ସୁପ୍ରିୟାଙ୍କୁ ପଚାରିଦେଲେ - କ’ଣ ତୁମ ଘରେ ତ କେହି ଦିଶ୍ବନାହାନ୍ତି ? ଏଠି କ’ଣ ତୁମେ ଏକାକୀ ରହୁଛ ?

- ହଁ ମୁଁ ମୋ ଜେଜୀମା ସହିତ ରହେ ।

- ଏକା ଜେଜୀମା କାହିଁକି ? ତୁମେ ତ ବିବାହିତା ?

- ହଁ ନାମକୁ ମାତ୍ର ବିବାହିତା, କିନ୍ତୁ ମୋର ସଂସାର ନାହିଁ । ମୁଁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକାକୀ । ମୋ ଜେଜୀମାର ବୟସ ଅଣୀ ତେଜିଲାଣି । ସେ ମୋର ଅଭିଭାବିକା, ମୁଁ ତାର ଅଭିଭାବକ, ମୋ ଭଲମଦ ସେ ପଚାରିବୁଛେ, ମୁଁ ତା ଦେହପା’ର ଯନ୍ତ୍ର ନିଷ୍ଠା । ମୋତେ ସଦାସର୍ବଦା ସେ ସୁଷ୍ଠୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥାଏ ।

- ତୁମେ ଯା’ କହିଲ, ତୁମେ ବିବାହିତା କିନ୍ତୁ ତୁମର ସଂସାର ନାହିଁ । ଏହା କିପରି କଥା ? ତୁମର ପିଲାଛିଆ ନ ହେଇପାରିଥାନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ତୁମ ସ୍ଵାମୀ ? ସେହି ତ ତୁମର ସଂସାର ମୂଳ କର୍ତ୍ତା ?

- ସ୍ଵାମୀ ମୋ ପାଖରେ ରହନ୍ତି ନାହିଁ । ବିବାହର ବର୍ଷଟିଏ ପରେ ସେ ମୋତେ ଛାଡ଼ିପତ୍ର ଦେଇପାରିଛନ୍ତି ।

- ଛାଡ଼ିପତ୍ର ? ଛାଡ଼ିପତ୍ର କାହିଁକି ?

- ସେ ଏକ ଲମ୍ବା କାହାଣୀ । ଅନେକ କଥା । ବରଂ ପରେ କହିବି ।

- ପରେ କାହିଁକି ? ଏବେ କହୁନ ? ଶୁଣିବାକୁ ମୋର ସମୟ ଅଛି । ଧର୍ଯ୍ୟ ଓ ଉକ୍ତଶ୍ଵା ବି ଅଛି । କୁହ, କ’ଣ ହେଇଛି ?

- କାହାକୁ ଅଙ୍ଗୁଳ ଦେଖାଇ କହିଲା ସୁପ୍ରିୟା - ଏଇ ଯେଉଁ ମୋ ଆଙ୍ଗରେ ଯୁବକର ଫଟୋ ଦେଖୁଛନ୍ତି, ତାଙ୍କର ସହିତ ମୋର ବିବାହ ବୈଦିକ ରାତିରେ ହୋଇଥିଲା । ସେ ଜଣେ କନିଷ୍ଠ ମୟୀ ଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଚାକିରି କରୁଥିଲେ । ବିବାହ ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ଜଣେ ପେଶାଦାର ଅଭିନେତ୍ରୀ ବୋଲି ସେ ଜାଣିଥିଲେ । ବିବାହପରେ ମୁଁ ଅଭିନ୍ୟା କରିବାକୁ ତାଙ୍କର ବାରଣ ରହିବନାହିଁ ବୋଲି ସ୍ଵାକାର କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ବିବାହ ପରେ ସେ ମୋ ଅଭିନ୍ୟା ବରଦାସ୍ତ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ମୋ ଅଭିନ୍ୟା ଗୋଟିଏ ଦୁଇଟି ନାଟକ ଦେଖୁ ସେ ଉଗ୍ର ହୋଇରଠି ମୋତେ ଭର୍ମନା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଅଭିନ୍ୟର ଅନ୍ୟ ପୁରୁଷର ସଂଭାଷି ତାଙ୍କର କଷ୍ଟଶାଳ ହେଲା । କ୍ରୋଧ ଜର୍ଜରିତ ହୋଇ ବାରମ୍ବାର ମୋତେ ଚେତାବନା ଦେଇ କହିଲେ - ମୋ ସ୍ବି ହୋଇ ପର ପୁରୁଷର ଦେହକୁ ଦେହ, ମୁହଁକୁ ମୁହଁ ଘଷି ନାଟକ କରିବ, ମୁଁ ଏହାକୁ ବରଦାସ୍ତ କରିବି ? ନାଟକରେ ଯାହା ଦୃଶ୍ୟ ହେଉଛି ତାହା ଯେ ବାନ୍ଧବରେ ସେ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ସହିତ ନ ହେଉଥିବ, କିଏ କହିବ ? ଶେଷକୁ ସେ ତାଙ୍କର ଶେଷ ନିଷିରି ମୋତେ ଜଣାଇ ଦେଲେ - ଯଦି ନାଟକରେ ଅଭିନ୍ୟ ବନ୍ଦ କରିବି ତେବେ ମୋ ସହିତ ଅଭିନ୍ୟ ବନ୍ଦ କର । ସତା ସ୍ଵାଧୀ ନାରୀ ବୋଲି ଅଭିନ୍ୟ କରିବାର ଅର୍ଥ କିଛି ନାହିଁ ।

ସୁପ୍ରିୟାର ନାଟକୀୟ ଜୀବନ କାହାଣୀ ଶୁଣି ହତତମ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁ । ସେ ସହଜ ଭାବରେ ପଚାରିଲେ - ଯଦି ସେ ତୁମକୁ ଅଭିନ୍ୟ କରିବାକୁ ବାରଣ କଲେ, ତୁମେ ଅଭିନ୍ୟ ବନ୍ଦ କରିଦେଲ ନାହିଁ ? ତୁମର ଅଭିନ୍ୟ ପ୍ରବୃତ୍ତିରୁ ତୁମ ଘରସଂସାର, ତୁମ ଜୀବନ ସଭଦାର ମୂଳ୍ୟ ତୁମ ପାଖରେ ଅଧିକ ହେବା କଥା ।

ସଦାନନ୍ଦବାବୁ ପରାମର୍ଶକୁ ସମ୍ମତି ଜଣାଇ ସୁପ୍ରିୟା କହିଲା - ମୁଁ ତାଙ୍କ କଥାରେ ରାଜି ହୋଇ ଅଭିନ୍ୟ କରିବିନାହିଁ ବୋଲି ସ୍ଵାକାର କଲି । କେବଳ ଯେଉଁ ନାଟକଟିରେ ପୂର୍ବରୁ ଚୁକ୍ତିବନ୍ଧ ଥିଲି, ମୁଁ ସେହି ନାଟକଟି ଶେଷ କରିଦେବାକୁ ଚାହିଁଲି । ସେ ମୋ କଥା ନଶ୍ଵରି - ମୋତୁ ଛାଡ଼ିପତ୍ର କାଗଜରେ ସ୍ଵାକର ନେଇ ଏ ଘରଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲେ । ମୋର ଆଉ କିଛି କରିବାର ତାରା ନଥିଲା ।

ସୁପ୍ରିୟାଠାରୁ ଏ କାହାଣୀ ଶୁଣିବାର କିଛି ସମୟ ଗୁମ ମାରି ବସି

ରହିଲେ ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁ । ମନେମନେ କେତେ କଥା ଭାବି ସୁପ୍ରିୟା ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ କହିଲେ - ଆମ ସମାଜଟା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପୁରୁଷଙ୍କର୍ତ୍ତକ ସମାଜ । ନାରୀର ଜଳ୍ଳା ଅନିଛାକୁ ଏଠି ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ । ଘରଣାଚକ୍ରରେ ନାରୀକୁ ଅନେକ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭୋଗ କରିବାକୁ ହୁଏ । ତେଣୁ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜଣେ ନାରୀ ନିଜର ଦୂରଦୃଷ୍ଟି ପ୍ରସାରିତ କରି ରଖିବା ଉଚିତ । ତୁମର ସେଥିପ୍ରତି ସତର୍କ ହେବାର ଥିଲା ।

ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କ ଉପଦେଶ ଉପରେ କୌଣସି ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଦେଇ ନଥିଲା ସୁପ୍ରିୟା ।

ସେଦିନ ଆଉ କିଛି ସମୟ ସୁପ୍ରିୟାର ସଂଜମୟ କାହାଣୀ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରି ଦୁଃଖରେ ଫେରି ଆସିଥିଲେ ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁ । ସୁପ୍ରିୟାର ଅନ୍ୟ କେଉଁ ନାଟକରେ ସେତେବେଳେ ରିହାଲ୍ସେଲ ନଥିଲା । ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ସଦାନନ୍ଦବାବୁ ସୁପ୍ରିୟା ଘରକୁ ଆସୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସୁପ୍ରିୟା ପ୍ରତି ବୈବାହିକ ପ୍ରେମ ନଥିଲା, ଉତ୍ସୁରି ଉଠୁଥିଲା ମାନବୀୟ ପ୍ରେମ ।

ସଦାନନ୍ଦବାବୁ ଅନ୍ୟ ଯେଉଁଠି ନାଟକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନ ଦିଅନ୍ତି, ସେ ନାଟକରେ ସୁପ୍ରିୟାକୁ ଯୋଗଦାନ କରିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳେ । ଏହିପରି ଭାବରେ ସୁପ୍ରିୟାର ଭଲମନ୍ଦ ବିଶ୍ୟରେ ଦୃଷ୍ଟିରଖ୍ଯ ତାକୁ ସହାୟତା ଦେଇ କୁଶଳରେ ରଖାଇଥିଲେ ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁ ।

ଅନେକ ସମୟରେ ସୁପ୍ରିୟାକୁ ସଙ୍ଗରେ ଧରି ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁ କେବଳ ଏହି ସହରରେ ନୁହେଁ ବାହାରକୁ ମଧ୍ୟ ଯାଇ ବୁଲାବୁଲି କରି ଆସିଥିନ୍ତି । ବହୁ ରୋମାଣ୍ଡିକ ମୁହଁର୍ତ୍ତ, ଏକାଠି ମିଳନର ଅଭିଷାର ରଚନା କରିବାକୁ ବହୁ ମୁହଁର୍ତ୍ତ, ବହୁ ସୁଯୋଗ ଆସିଛି, ସୁପ୍ରିୟା ମୁହଁ ଭାବରେ ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କ ପାଖରେ ନିଜକୁ ସମର୍ପଣ କରିଦେବାକୁ ପଛଘୁଞ୍ଚା ନ ଦେଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କ ବିବେକ ଓ ସଂଜମାପଣ ତାଙ୍କୁ ସଜାଗ୍ରତ କରାଇ ରଖିଛି । ତଳକୁ ପାଦ ଖସାଇ ନିମ୍ନମୁଖୀ ହେବାକୁ କେବେ ସେ ଚେଷ୍ଟା କରିନାହାନ୍ତି, ବରଂ ବାରମ୍ବାର ସେ ସୁପ୍ରିୟାକୁ ସତର୍କ କରାଇ କହନ୍ତି - ସୁପ୍ରିୟା ଆମେ ଯେପରି ମୁହଁରାବେ ବିଚରଣ କରୁଛନ୍ତି, ଆମେ ତଳକୁ ପାଦ ଖସାଇ ତୁମ ଦେହକୁ ଭୋଗ କରିବାକୁ ମୋତେ ମୁହଁର୍ତ୍ତଟିଏ ବିଲାଗନ୍ତା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଯେହେତୁ ବିବହିତ, ମୋର ପମ୍ବୀ, ପିଲା, ସଂସାର ରହିଛି, ମୁଁ ତ ତୁମକୁ ପମ୍ବୀର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଦେଇ ପାରିବି ନାହିଁ । ତୁମେ ଚିରକାଳ ମୋର ରକ୍ଷିତା ହେଇ କାହିଁକି ରହିବ ? ତୁମ ପିଲାର ପିତୃ ପରିଚୟ ମୋ ପକ୍ଷରେ ଦେବା ହୁଏତ ସମ୍ବନ୍ଧ ନ ହୋଇପାରେ । ବରଂ ତୁମେ ମୋତେ ବନ୍ଧୁଭାବେ ଗୃହଣ କରିନିଅ । ମୁଁ ତୁମକୁ ବନ୍ଧୁ କିମ୍ବା ଭଗ୍ନୀର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଦେବାରେ କେବେବି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବି ନାହିଁ । ଏତିକି ଆମପାଇଁ ମଙ୍ଗଳକର ହେବ । କିନ୍ତୁ ଗୋଗାଏ କଥା ମନେ ରଖୁଥିବ ଯେ ମୁଁ ତୁମ ପଛରେ ଛାଇପରି ଅଛି । ତୁମ ଭଲମନ୍ଦରେ ସହାୟତା ଦେବାକୁ ମୁଁ କେବେବି ପଛଘୁଞ୍ଚା ଦେବିନାହିଁ । କେବଳ ଗୋଗାଏ କଥା, ତୁମ ଜ୍ଞେବିକ ଜୀବନରେ ମିଳନର ଅଭିଷାର ରଚନା କରିପାରିବିନି । ସତକୁ ସତ ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଶାନ୍ତିରେ ବଂଚିଗିଥିଲା ସୁପ୍ରିୟା ।

ଜଣି ଅବସରରେ ସାରା ବିଶ୍ୱରେ କରୋନା ମହାମାରୀର ପାଦୁର୍ବାରେ ନାନାଦି କଟକଣା ସରକାରୀ ସ୍ରରରେ ପ୍ରକଟିତ ହେଲା । ଲକ୍ଷ୍ମାରାଜ, ସରତାନ୍ତ ଆଦି କଟକଣା ଭିତରେ କୌଣସି ସତା ସମିତି, ସାହିତ୍ୟ, ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କଟକଣା ରଖିଲା ।

ପ୍ରତି ସହରର ପ୍ରତିଟି ମଂଚ ଓ ପ୍ରେଷାଳୟ, ଦୁଇ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ କାଳ ଏହି କରୋନା କଟକଣା କଢାକଢି ଭାବେ ପ୍ରଚଳିତ ହେବା ଫଳରେ ସୁପ୍ରିୟାର ଆୟ ଉପାର୍ଜନ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା । ଏପରିକି ସେ ଦୁଇତମା ଦୁଇମୁଠା ଭଲରେ ଖାଇ ରହିବା ଅସମ୍ବନ୍ଦ ହୋଇ ପଡ଼ିଥାନ୍ତା, ଯଦି ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁ ଅଣ୍ଟାତିଥି ବାହାରି ଆସି ତାର ସମସ୍ତ ଭଲମନ୍ଦ ବୁଝି ନଥାନ୍ତେ । ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁ ନିଜେ ସୁପ୍ରିୟାର ଚଳିବା ନିମନ୍ତେ ଚାଉଳ, ତେଲ, ଲୁଣ, ତାଳି ପ୍ରତିଟି ରେସନ୍ ସାମଗ୍ରୀ ନିଜେ କିଣି ଆଣି ଦେଇ ଯାଉଥିଲେ । ପରିବାପତ୍ର ଶାର, ଅଣ୍ଟ ଆଦି ଆଣି ଚଳିବାକୁ ସେ ସୁପ୍ରିୟା ହସ୍ତରେ ଚଙ୍ଗା ବି ଦେଇ ଯାଉଥିଲେ ।

ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୁଇ ବର୍ଷରୁ ଉର୍ବକାଳ ସୁପ୍ରିୟାକୁ ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁ ଚଳାଇବା ପରେ ସୁପ୍ରିୟା ଭାବୁଥିଲା, ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁ ହେଉଛନ୍ତି ତା' ପାଇଁ ଜଣେ ପ୍ରକୃତ ଦେବଦୂତ । ଜୀବନରେ ସେ ବି ହୁଏତ ତାକୁ ମାତ୍ରଭ୍ୟ ଦେଇ ପାରିଥାନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ପରି ବିବେକୀ, ସତ୍ୟବାଦୀ ଲୋକ, ସାଧୁତା, ମାନବିକତାଠାରୁ ବିବେକ ଦୂରେ ଯାଇନଥ୍ବାବେଳେ ତାଙ୍କଠାରୁ ନିଜର ଦେହଭୋଗ ଏବଂ ସ୍ଵାର୍ଥ ଲିପ୍ତା ରଖିବା ସମ୍ବନ୍ଧ ହେବ ବା କିପରି ?

ଏହାପରେ ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁ ଓ ସୁପ୍ରିୟା ଜୀବନରେ ଗୋଗାଏ ଅଦିନିଆମ୍ଭ ମାତ୍ର ଆସିଥିଲା । ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କର ବଦଳି ହୋଇଯାଇଥିଲା କୋରାପୁଚ୍ଛୁ ଜୟପୁର କଲେଜକୁ । ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁ ଯେତେ ଚେଷ୍ଟାକଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ବଦଳିକୁ ବାତିଲ୍ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସୁପ୍ରିୟାକୁ ଏଠି ନିରାଶ୍ୟ ପରି ଛାଡ଼ିଦେଇ ଏତେଦୂର ସ୍ଥାନକୁ ଚାଲିଯିବାକୁ ସେ ନ ଚାହୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଉପାୟ କିଛି ନଥିଲା । ସେ ସୁପ୍ରିୟାକୁ ସଙ୍ଗରେ ଜୟପୁରରେ କେଉଁଠି ରଖାଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ମନେମନେ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ଏତେ ସହଜ ନଥିଲା । ଶେଷରେ ସେ ଜୟପୁର ବଦଳି ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ସହରରେ ରହିଯାଇଥିଲା ସୁପ୍ରିୟା ଏକାନୀ ଆଶ୍ରମହୀନା ହୋଇ ।

ଚିତ୍ରକଳା, ଏଲ-୧୦୭,
ବରମୁଖୀ ହାଉସିଂ ବୋର୍ଡ କଲୋନୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୩
ପ୍ରକାଶ: ୨୩୭୦୨୪୮୮୦୯

ମିତାଳିର ହୟ

ବିଷ୍ଣୁଚରଣ ଟୌଧୁରୀ

ମେରି ଜଙ୍ଗଲିଶ ମିତିଯମ ସ୍କୁଲର କେ.ଜି. ଡ୍ରାନ୍ କ୍ଲ୍ୟୁସରେ ପରାକ୍ଷା ଛଳିଥିଲା । ପିଲାମାନେ ଉଭର ଲେଖୁ ଛଳିଥିଲେ ନିଜ ନିଜ ଖାତରେ । ଆଜି ଜଂରାଜ ପରାକ୍ଷା । ଜଂରାଜୀ ବିଷ୍ଣୁ ପଢ଼ାଇଥାନ୍ତି ମିସ୍ ସୁପ୍ରଭା ରାଯ୍ କେ.ଜି. ଡ୍ରାନ୍ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଆଉ ସେଇ କ୍ଲ୍ୟୁସର ସେ କ୍ଲ୍ୟୁସ ଚିରର ମଧ୍ୟ । ମିସ୍ ରାଯ୍ ଶ୍ରେଣୀ ଗୃହକୁ ପ୍ରବେଶ କରିବା ସମୟରେ ପିଲାମାନେ ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇଛନ୍ତି । ଅଭିବାଦନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସଂଗେ ସଂଗେ ମିସ୍ ରାଯଙ୍କର ସମେହ ଦୃଷ୍ଟି ପହଞ୍ଚିଥିଲା ଆସିଥାଏ ସବୁ ପିଲାମାନଙ୍କ ଉପରେ । ମିସ୍ ରାଯ୍ ଖୁବ୍ ମେଲାପି ଏବଂ ମିଷ୍ଟାରାକ୍ଷା । ପିଲାମାନଙ୍କୁ ମିଠା ମିଠା କଥା କହି ସେମାନଙ୍କ ମନ ନେଇ ପାଠର ଅବତାରଣା କରିଥାନ୍ତି । ଉତ୍ସ ଦେଖାଇ, ଶାସନ କରି ପାଠ ପଡ଼ାଇବା ଏବଂ ପାଠ ଆଦାୟ କରିବା ତାଙ୍କ ପ୍ରକୃତି ବିରୁଦ୍ଧ । ସେହି, ଆଦର ତଥା ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ଭାବ ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ଯୋଗୁଁ କୁନି କୁନି ପିଲାମାନଙ୍କ ମନରେ ପାଠ ପଡ଼ିବାର ଆଗ୍ରହ ଯୋଗୁଁ ପିଲାମାନେ ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ପରିଥିବାନ୍ତି ଆଉ ସବୁ ପ୍ରଶ୍ନର ସରଳ ଉଭର ଦେଇଥାନ୍ତି ସେ ।

ପାଠପଡ଼ା ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସବୁ ପିଲାଙ୍କ ମନ ଖୁସି କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥାନ୍ତି । ପିଲାମାନଙ୍କ ଉପରେ ଥରଟିଏ ଆଖି ବୁଲେଇ ଆଣିଲେ ଆଖି ଲାଖୁଯାଏ ଉଦାସ ମନ ନେଇ ବୁଝ ବସିଥିବା ପିଲାଙ୍କ ଉପରେ । ପାଖକୁ ପାଇ ମନ ଦୁଃଖର କାରଣ ପରିଥିବାନ୍ତି ଏବଂ ଯଥା ସମ୍ବବ ଚେଷ୍ଟା କରିଥାନ୍ତି ଖୁସି କରିବା ପାଇଁ । ତା'ପରେ ପାଠପଡ଼ା କାର୍ଯ୍ୟକୁମା । ଏଇଥୁ ପାଇଁ ସବୁ ପିଲାଙ୍କ ମୁହଁରେ ସୁପ୍ରଭାଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା । ସ୍କୁଲର ଭଲ ମ୍ୟାମ ଭାବେ ଜଣାଶୁଣା ।

ତିନିଦିନ ହେବ ପରାକ୍ଷା ଛଳିଥିବାରୁ ପିଲାମାନଙ୍କ ସଂସର୍ଗରେ ଆସିପାରିନାହାଁନ୍ତି । ପରାକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହୁଥିବା ଯୋଗୁଁ ଏବଂ ପରାକ୍ଷା ପରେ ପିଲାମାନେ ନିଜ ନିଜ ଘରକୁ ଛଲି ଯାଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ସେମାନଙ୍କ ସୁଖ, ଦୁଃଖରେ ନିଜକୁ ସାମିଲ କରିପାରିନାହାଁନ୍ତି । ପରାକ୍ଷା ହଲରେ ବୁଲି ବୁଲି ପିଲାମାନଙ୍କୁ ନିରାକଶଣ କରୁଥିଲେ ମିସ୍ ରାଯ୍ । ଆଖି ପଡ଼ିଥିଲା ମିତାଳି ଉପରେ । ଖୁବ୍ ଉଦାସ ତଥା ଅନ୍ୟମନ୍ୟ ଜଣା ପଢ଼ିଥିଲା । ଥମ୍ ଥମ୍ ଭାବ ମୁହଁ ଉପରେ । ଆଶ୍ରମ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ମିତାଳି ମୁହଁରେ ଉଦାସ ଭାବ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି । ଖୁବ୍ ଚାଲିବୁଲି ଝିଅଟି । ଚଳଚଞ୍ଚଳ ତଥା ହସ ହସ ମୁହଁ ସଦାବେଳେ । ତା' ଛଡ଼ା ପରାକ୍ଷାରେ ପଡ଼ିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ସେମିତି କିଛି କଷି ନୁହେଁ ମିତାଳି

ପାଇଁ । କ୍ଲ୍ୟୁସରେ ଭଲ ପଡ଼େ । ତେବେ କେଉଁଥିପାଇଁ ଏମିତି ଉଦାସ ପଣିଆ ଛାଇଯାଇଥିଲା ତା ମୁହଁରେ ? ଦେହ ଖରାପ ନୁହେଁ ତ ? ଏମିତି ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ ଖେଳି ଯାଇଥିଲା ସୁପ୍ରଭାଙ୍କ ମନରେ ।

ମିତାଳି ନିକଟକୁ ଆଗେଇ ଯାଇଥିଲେ ସୁପ୍ରଭା । ତା' ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିବା ପୂର୍ବରୁ ମିତାଳି ନିଜ ସିରରୁ ଉଠିପଡ଼ି ୫ର୍କା ଆଡ଼କୁ ଛଲି ଯାଇଥିଲା । ୫ର୍କାର ରେଲିଂ ଧରି ଛହିଁ ରହିଥିଲା ଦୂରକୁ । ଗୁଣ୍ଣ ଗୁଣ୍ଣ ଶରରେ କିଛି କହୁଥିଲା ଯାହା ବୁଝି ହେଉନଥିଲା । ପ୍ରଥମେ ତା' ସିରରୁ ଉଭର ଖାତା ଆଣି ଦେଖିଥିଲେ । ଉଭର ଲେଖୁବା ବଦଳରେ ଲେଖା ହୋଇଥିଲା ‘ମାମା’, ‘ପାପା’, ନିଜ ନାଁ ଏବଂ କିଛି ଏଣ୍ ତେଣୁ ଚିତ୍ର । ଖାତା ରଖୁ ମିତାଳି ପଛରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ତାର ମୁଣ୍ଡ ଆଉସି ଦେଇଥିଲେ । ପଛକୁ ଛହିଁ ମ୍ୟାମଙ୍କୁ ଦେଖୁବା ପରେ ବି ନିର୍ବିକାର ଥିଲା ମିତାଳି । ରୁପଭ୍ୟ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ରହିଥିଲା । ପରାକ୍ଷା ଛଳିଥିବା ବେଳେ ଉଭର ନଦେଇ ଝର୍କା ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଥିବା ଜାଣି ମଧ୍ୟ । ଆଶ୍ରମ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ସୁପ୍ରଭା ଏମିତି ଅସ୍ଵାଭାବିକତା ମିତାଳି ଠାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ।

ପରାକ୍ଷା ସମୟ ଉଭାଁରେ ହୋଇ ଯାଇଥିବାରୁ ଯଣି ବାଜି ଉଠିଥିଲା । ସବୁ ପିଲାଙ୍କଠାରୁ ଉଭର ଖାତା ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲେ ମ୍ୟାମ । ପିଲାମାନେ ହଲରୁ ବାହାରି ଯାଇଥିଲେ । ମିତାଳିକୁ ସଂଗରେ ନେଇ ପ୍ରିନସିପାଲଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇଥିଲେ ମ୍ୟାମ । ସବୁନଥା ଜଣାଇବା ପରେ ଅଫିସରେ ପରାକ୍ଷା ଦେବାକୁ କହିଥିଲେ ପ୍ରିନସିପାଲ । ଖୁବ୍ କମ ସମୟ ଭିତରେ ସଠିକ ଉଭର ଲେଖୁ ଖାତା ଧରାଇ ଦେଇଥିଲା ମିତାଳି । ଆଶ୍ରମ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ପ୍ରିନସିପାଲ । ତେବେ ପରାକ୍ଷା ହଲରେ ଖାତାରେ ଉଭର ନଲେଖୁବାର କାରଣ ପରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ କିଛି ଉଭର ପାଇ ନଥିଲେ ମିତାଳି ଠାରୁ । ରୁପ ରୁ ଠିଆ ହୋଇ କାନ୍ଦି ପକାଇଥିଲା ।

ମିତାଳିକୁ ସଙ୍ଗରେ ଆଣି ଅଫିସରୁ ବାହାରି ଆସିଥିଲେ ମିସ୍ ରାଯ୍ । ତାର ମନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ଖୁସି କରିବା ପାଇଁ କେତେ ଆଡ଼କୁ କେତେ କଥା କହିଥିଲେ । ତଥାପି ଉଦାସ ଭାବ ଭରି ରହିଥିଲା ମୁହଁରେ । ମିତାଳିର ଏମିତି ଅସ୍ଵାଭାବିକତା ପାଇଁ ଖୁବ୍ ବ୍ୟଥିତ ହୋଇଥିଲେ ମିସ୍ ରାଯ୍ । ଖୁବ୍ କମ ସମୟରେ ସବୁ ପ୍ରଶ୍ନର ସଠିକ୍ ଉଭର ଲେଖୁବାରୁ ପ୍ରିନସିପାଲ ଖୁସି

ହେଲେ ବୋଲି କହି ତା'ର ମୁଣ୍ଡ ଆଉଁ ଦେଇ ଚିକେ ହସି ଦେବା ପାଇଁ କହିବାରୁ ମିତାଳି ସାମାନ୍ୟ ହସିଥିଲା ଏବଂ ପରେ ପରେ ପୁଣି ଉଦାସ ଭାବ ରେଖାପାତ କରିଥିଲା ମ୍ୟାମଙ୍କ ମନରେ । ସ୍କୁଲ ଛୁଟି ହେବା ସମୟରେ ମିତାଳି ହାତରେ ଖଣ୍ଡ ଚିଠି ଦେଇ ମାମାଙ୍କୁ ଦେବା ପାଇଁ କହିଥିଲେ ।

ମିତାଳି ଠାରୁ ଚିଠି ପାଇ ପଡ଼ିଥିଲେ ତାର ମାମା । କୁସ୍ତ ଚିତର ମିସ୍ ରାଯ ସବୁ କଥା ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ମିତାଳିର ଏମିତି ଅସ୍ବାଭାବିକତା ପାଇଁ ଧାନ ଦେବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ପରଦିନ ସ୍କୁଲରେ ପହଞ୍ଚ ମିସ୍ ରାଯଙ୍କୁ ଏକାକୀ ଦେଖା କରିଥିଲେ ଅରୁଣା । ପୂର୍ବରୁ ଟିଆ ଠାରୁ ମିସ୍ ରାଯଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସା ଶୁଣିଥିଲେ । ଶୁବ୍ର ଆଦର କରନ୍ତି ପିଲାମାନଙ୍କୁ । କାହା ମନରେ ଦୁଃଖ ଦେଖିଲେ ତା'ଠାରୁ ସବୁ ବୁଝି ତାକୁ ଶୁସି କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି । ତେବେ ମିସ୍ ରାଯଙ୍କୁ ଦେଖିବା ପରେ ଏବଂ ସାମାନ୍ୟ କେତୋଟି ମୁହଁର୍ତ୍ତର ବାର୍ତ୍ତାପରେ ଆପଣାର ମଣିଷ ବୋଲି ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ ଅରୁଣା । ଜଣେ ସହଦୟା ମଣିଷ ନିକଟରେ ହୃଦୟ ତଳେ ଛପି ହୋଇ ରହିଥିବା ଅନୁହା କଥା କହି ଦେବାକୁ ଛାଇଥିଲା ମନ । ମନତଳେ ରୁଦ୍ଧି ହୋଇ ରହିଥିବା ପୁଲା ପୁଲା ଅବସାଦରୁ କିଛି କାଢି ଦେବାକୁ ଜାଇ ହୋଇଥିଲା । ଭାରି ଭାରି ଲାଗୁଥିବା ମନମା ହୁଏତ ହାଲକା ହୋଇଯିବ କିଛି କ୍ଷଣ ପାଇଁ । ଏଇ କିଛିଦିନ ହେବ ଉପର ଆଉ ଆଶଙ୍କାରେ ଉପର ପତି, ପମ୍ବା ବୁଢ଼ି ରହିଥିବା ବେଳେ ତାର ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିଥିଲା ମିତାଳି ଉପରେ କୁନିଟିଏ ହେଲେବି । ହୃଦୟର କୋହ ସମ୍ବାଲି ପାରିଥିଲେ ଅରୁଣା । ଛଳ ଛଳ ଆଖିରେ ନିଜର ଦୁଃଖ ଏବଂ ମନର ଗୋପନୀୟତା ଖୋଲି ଦେଇଥିଲେ ତାଙ୍କ ଆଗରେ ।

ସ୍ଵାମୀ ମୋହନ ପଢନାୟକ ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟ । ତାଙ୍କର ବାପା ମଧ୍ୟ ଏଇ ସହରରେ ପୁରୁଣା ବ୍ୟବସାୟ । ଭାବେ ବେଶ ଜଣାଶୁଣା । ଭୁଷାମାଳ ତଥା ମନୋହରା ଦୋକାନ ଥିଲା ତାଙ୍କର ଏଇ ସହର ଗଢ଼ି ଉଠିବା ଦିନରୁ । ତେବେ ଏଇ ଦଶବର୍ଷ ହେବ ଦେଶର ନାମୀ ଦାମୀ କମାନୀ ଏଇ ସହରରେ ମଳ ଖୋଲିବା ଯୋଗୁଁ ପୁରୁଣା ଦୋକାନଗୁଡ଼ିକ ଏକ ପ୍ରକାର ଅଚଳ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ମାଦା ପଡ଼ିଥିଲା ବ୍ୟବସାୟ । ଛୋଟ ଛୋଟ ଦୋକାନୀ ସାଧାରଣ ଖାଉଟିମାନଙ୍କୁ ନେଇ ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ବଞ୍ଚି ରଖିଥିବା ବେଳେ ଉଚ୍ଚ ତଥା ମଧ୍ୟବିତ ଶ୍ରେଣୀର ଖାଉଟିଙ୍କୁ ନେଇ ବ୍ୟବସାୟ କରିଥିବା ଲୋକେ ନିଜର ବ୍ୟବସାୟ ବଞ୍ଚିର ରଖିବା କଷିକର ହୋଇଥିଲା । କ୍ଷଣ ସହିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ତାଙ୍କ ଭଳି ମଧ୍ୟମ ଧରଣର ବ୍ୟବସାୟମାନଙ୍କୁ ।

ଦିନକୁ ଦିନ କ୍ଷତି ବଢ଼ି ଗଲିଥିବା ଏବଂ ବୟବସାୟକ ଯୋଗୁଁ ବ୍ୟବସାୟ ବନ୍ଦ କରି ଦେଇଥିଲେ ଶୁଶ୍ରୂର । ପୁରୁଣା ବ୍ୟବସାୟରେ ଲାଭବାନ୍ତ ହେବାର ସମ୍ବାନ୍ଧା ନଥିବା ଏବଂ ସହର ଦିନକୁ ଦିନ ବଢ଼ି ଗଲିଥିବା ଯୋଗୁଁ ସହରତଳି ଅଞ୍ଚଳରେ ଜାଗା ଖର୍ଦ୍ଦ, ବିକ୍ରି ରଖିବା ବନ୍ଦୁଥିବାରୁ ସ୍ଵାମୀ ଉଚ୍ଚ ବ୍ୟବସାୟରେ ପଶିଯାଇଥିଲେ । ଚଳି ଯାଉଥିଲା ସଂସାର । ସମୟ କୁମେ ଖର୍ଦ୍ଦ ବଢ଼ି ଗଲିଥିଲେ ବି ନିଆଖିଆ ଅନୁଭବ କରିନଥିଲୁ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ବେଶ ସ୍ଵର୍ଗଦରେ କଟି ଯାଉଥିଲା ଦିନ । ହେଲେ ଏଇ କିଛିଦିନ ହେବ ଦୁଃଖ ଆଉ ଅବସାଦ ସବାର ହୋଇଥିଲା ଆମ ପରିବାର ଉପରେ ।

ବ୍ୟବସାୟ ଡୁଲାଇବା ସଂଗେ ସଂଗେ ରାଜମଣିରେ ପାଦ ଦେଇଥିଲେ ସ୍ଵାମୀ । କଳେଜରେ ପଡ଼ୁଥିବା ବେଳେ ଛାତ୍ରନେତା ଥିଲେ ଏବଂ ପରେ ପରେ ବ୍ୟବସାୟ ସାଙ୍ଗକୁ ଏକ ଜାତୀୟ ରାଜନୈତିକ ଦଳର ଯୁଦ୍ଧ ମୋର୍ଚାରେ ସାମିଲ ହୋଇଥିଲେ । ସାଙ୍ଗଠିତ ଦଶତା ଯୋଗୁଁ ଯୁଦ୍ଧ ମୋର୍ଚାରେ

ନେବୃତ ନେବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥିଲେ । ସାଧାରଣ ପରିବାରରୁ ଯାଇ ଏକ ଜାତୀୟ ଦଳ ଯୁଦ୍ଧ ମୋର୍ଚାର ନେବୃତ ନେଇଥିବାରୁ ଅସହିଷ୍ଣୁ ହୋଇ ଉଠିଥିଲେ ସମାଜର କିଛି ମୁଣ୍ଡିଆଳ । ଠିକ୍ ଏଇ ସମୟରେ ଅନେକ ଚିରପଣ୍ଡ କମାନୀ ଖୋଲିଥିଲା ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟରେ । ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଚିରପଣ୍ଡ ସଂସ୍ଥା ଖୋଲି ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲା ସେମାନଙ୍କୁ ଅଛ ଦିନରେ ଅଧିକ ଲାଭବାନ୍ତ କରାଇବାର ମିଛ ପ୍ରଲୋଭନ ଦେଖାଇ । ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଆଦାୟ ହୋଇଥିବା ଚଙ୍ଗା ଘଷାଙ୍କୁ କିଛି କିଛି ଦେଇ ସେମାନଙ୍କ ଜମି ନିଜ ନାମରେ କରାଇ ବିକ୍ରି କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଘଷାଙ୍କୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଚଙ୍ଗା ନଦେଇ ବିକ୍ରି କରିଥିଲେ ସେଇ ଜମି ଗୁଡ଼ାକ । ଘଷାମାନେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଚଙ୍ଗା ନାମରେ କରିଥିଲେ ସେଇ ଜମା ଅର୍ପିସ ଦୌଡ଼ି ଦୌଡ଼ି ହତାଶ ହୋଇ ଚାପ ଚାପ ରହିଥିଲେ । ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କମାନୀଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ତଥା ସାଧାରଣରେ ଆସ୍ତା ଭାଜନ କରାଇଥିଲେ ସରକାରୀ ଦଳ ।

କମାନୀ ଗୁଡ଼ିକର ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକୁମରେ ଶାସକ ଦଳର କିଛି ନେବୃବୁନ୍ଦକ ଉପସ୍ଥିତ ଏବଂ କମାନୀର କାର୍ଯ୍ୟକୁମକୁ ପ୍ରଶଂସା କରି ପ୍ରଶଂସା ପଡ଼ ପ୍ରଦାନ ଯୋଗୁଁ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ଆସ୍ତା ଭାଜନ ହୋଇଥିଲେ ଏହି କମାନୀ ଗୁଡ଼ିକ । ଯାହା ଫଳରେ ସମାଜର ସବୁ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକେ ଜମା ଦିନରେ ଅଧିକ ଲାଭବାନ୍ତ ହେବା ଆଶାରେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଚଙ୍ଗା ଜମା କରିଥିଲେ । ଏଇ ଯୁଗେ କେତୋଟି କମାନୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଜାଗା ଖର୍ଦ୍ଦ, ବିକ୍ରି କରିବାକୁ ଆଗେଇ ଆସିଥିଲେ ଅନେକ ବ୍ୟବସାୟ । ତାଙ୍କର ସ୍ଵାମୀ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ କମାନୀଠାରୁ ଜାଗା ଆଶିଥିଲେ ଲାଭବାନ୍ତ ହେବା ଆଶାରେ । ହେଲେ କିମ୍ବା ଜାଣିଥିଲା ଏଇ କମାନୀ ଗୁଡ଼ିକ କୋଟି କୋଟି ଚଙ୍ଗା ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଦିନେଇ ଆସ୍ତାର କରିବେ ବୋଲି ।

ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲୋକ ଚଙ୍ଗା ଜମା କରି ଫେରଷ୍ଟ ନପାଇବାରୁ ସରକାରଙ୍କ ନିକଟରେ ଦୃଢ଼ ଅଭିଯୋଗ ଏବଂ କୋର୍ଟ କରେଇରେ ମାମଲା ରୁକ୍ତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ସରକାର ବାଧ ହେଲେ ତଦତ କମିଶନ୍ କରାଇବା ପାଇଁ । ପୋଲିସ କମାନୀର ସବୁ ଅର୍ପିସ ଚଢ଼ି କରି କାଗଜପଡ଼ ଜବତ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସରକାରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତକ୍ଷାନରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନହେବା ଯୋଗୁଁ ମାମଲା ସୁପ୍ରିମକୋର୍ଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଲା ଏବଂ କୋର୍ଟ ସି.ବି.ଆଇ. ତଦତ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ । ସି.ବି.ଆଇ. ଘରଣାର ଖୋଲତାଢ଼ କରିବା ଯୋଗୁଁ କିଛି ସାଧାରଣ ଲୋକେ ମଧ୍ୟ ଅସୁବିଧାର ସମ୍ବୁଧାନ ହେଉଛନ୍ତି ।

କେଉଁ ଚିରପଣ୍ଡ ସଂସ୍ଥା ତାର ଆବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀ ଖର୍ଦ୍ଦ ପାଇଁ କେଉଁ ଦୋକାନକୁ ଚେକ ଦେଇଛି ତ କେହି କମାନୀକୁ ଚଙ୍ଗା ଦେଇ ଜାଗା କିଛି କିମ୍ବା ଜାଗା ବିକ୍ରି କରି ଚଙ୍ଗା ନେଇଥିବାରୁ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜେରାର ସମ୍ବୁଧାନ ହେବାକୁ ପଡ଼ୁଛି । ଠିକ୍ ଭାବେ କାଗଜପଡ଼ ଦେଖାଇ ନପାରିଲେ ଗିରପ ହେବାକୁ ପଡ଼ୁଛି । କେଉଁ ପାନ, ଟ' ଦୋକାନୀ ଟ', ପାନ ଦେଇ ତାର ପ୍ରାପ୍ୟ ବାବଦକୁ କମାନୀ ଅର୍ପିସରୁ ଚେକ କିଲ୍ ଦେଇ ନଥିବା ଯୋଗୁଁ ଜେରାର ସମ୍ବୁଧାନ ହୋଇ ଗିରପ ହେଉଛନ୍ତି । ସହରରେ କେଉଁ ପାନ ଦୋକାନ ବିଲ୍ ବହି ଛପାଇଛି ଭଲା ? ପେଟକୁ ମୁଠାଏ ଦାନା ପାଇଁ ପାନ ଦୋକାନ ଖଣ୍ଡ କରି ବିଚରା ବସିଥିଲା ଯେ, ବାକି ଦେବାର ଫଳ ଏବେ

ଡୋରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ତା'ର ଦୋଷ କେଉଁଠି ରହିଲା ? ଚିରପଣ୍ଡ କମାନୀ କୋଟି କୋଟି ଟଙ୍କା ଲୋକଙ୍କ ଠାରୁ ଠକିନେଲା ଅଥବା ମଳିମୁଣ୍ଡିଆ ପାନ ଦୋକାନଟା ବନ୍ଦ ହୋଇ ଜେଲ ଗଲା । ନିଜ ଲୋକଙ୍କ ଠାରୁ କିଏ ଟଙ୍କା ଧାର, ଉଧାର ଆଣି କମାନୀକୁ ନଗଦ ଟଙ୍କା ଦେଇ ଜମି ଖର୍ଦ୍ଦ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଟଙ୍କା କେଉଁଠି ଆଣିଥିବାର ପ୍ରମାଣ ନଥିବାରୁ ତାକୁ ଗିରିପ ହେବାକୁ ପଡ଼ୁଛି । ଦୋଷା, ନିର୍ଦ୍ଦୋଷା ବାଛ ବିଶ୍ଵର ନଥାଇ ମନଙ୍କଳ୍ପ ଗିରିପ କରି ପ୍ରତିଦିନ ଗଣମାଧ୍ୟମର ଖବରରେ ରହି ବାହା ବାହା ନେଉଛି ସି.ବି.ଆଇ । ଏମିତି ମାସ ମାସ, ବର୍ଷ ବର୍ଷ ବିତିଗଲେ ବି ଚିରପଣ୍ଡରେ ଜମା ରଖିଥିବା ସାଧାରଣ ଜନତା କେବେ କେଉଁଠି ଟଙ୍କା ଫେରିପାଇବେ ସେ ସଂପର୍କରେ କାହାରି ଚିତ୍ତ ନାହିଁ ।

ଶାସକ ଦଳର କେତେ ଜଣ ଗଣ୍ଯା ମନ୍ତ୍ରୀ, ବିଧ୍ୟାଯକ, ଏମ.ପି. ଠକ ଚିରପଣ୍ଡ ସଂପ୍ଲୀ ସହ ଜଡ଼ିତ ଥିବା ପ୍ରମାଣ ପାଇ ସି.ବି.ଆଇ. ସେମାନଙ୍କୁ ଜେଗା କରିବା ପରେ ଗିରିପ କଲାଣି । ଶାସକ ଦଳର ଆଉ କିଛି ମନ୍ତ୍ରୀ, ବିଧ୍ୟାଯକ, ବିଲ୍ଡର, ବ୍ୟବସାୟୀ, ସରକାରୀ ପଦସ୍ଥ ଅଧିକାରୀ, ସାମାଜିକ ଏବଂ ବିରୋଧୀ ଦଳର କିଛି ନେତା ଏବଂ ତାଙ୍କର ସ୍ଥାମାଙ୍କୁ ସି.ବି.ଆଇ., ଡାକି ପଚରା ଉଚରା କରିବା ପରେ ଖବରକାଗଜ ଏବଂ ଟି.ଭ. ଭଲି ଗଣମାଧ୍ୟମରୁଡ଼ିକ ଏକାକୁ ବାରମାର ପ୍ରତିର ଏବଂ ପ୍ରସାର କରିବିଲିଛନ୍ତି ଅତି ରଜିତ କରି । ସ୍ଥାମାଙ୍କ ପ୍ରତିଦ୍ୱୟାମାନଙ୍କର ପ୍ରରୋଚନାରେ କିଛି ଗଣମାଧ୍ୟମ ଲଗେଇ ଜୁଗେଇ ଘନ ଘନ ପ୍ରତିର କରି ନିଯିତ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କରୁଥିବାରୁ ହତୋସୁଛିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ସ୍ଥାମୀ । ଖୁବ୍ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଖାଇବା, ପିଲାବା ଭୁଲି ମନସ୍ତାପ ଭିତରେ ଦିନ କାରୁଛନ୍ତି । ହସ, ଖୁସି, ସରସତା ହଜିଯାଇଛି ତାଙ୍କ ମନରୁ ଏବଂ ପରିବାରରୁ ମଧ୍ୟ । ବିଶାଦର କଳା ବାଦଳ ଛାଇଯାଇଛି ପରିବାରରେ । ସମୟ ବିତ୍ତୁ ଅହେତୁକ ଆଶଙ୍କାରେ ।

ହଜିଯାଇଛି ସରାଗ ମିତାଲି ମନରୁ । ବାପାଙ୍କ ସ୍ନେହ, ଆଦର ପାଇବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଛି ଏଇ କିଛିଦିନ ହେବ । ବାପାଙ୍କ ପାଖରେ ଗେହେଇ ହେବାକୁ ଖୁବ୍ ଛାଇବା ତାର । ଦୁଃଖ ଆଉ ଦୁର୍ଘାଟାକୁ ମନରେ ଛପି ରଖି ଝିଅକୁ ଗେହ୍ନ କଲେବି ପୂର୍ବର ହୃଦୟ ଖୋଲା ସ୍ନେହ, ଶ୍ରୀମାତୀ ଠାରୁ ମନୁନଥିବା ଅନୁଭବ କରୁଛି । ଅଭିମାନରେ ଫଟି ପଡ଼େ ପିଲାଙ୍କିଆ ମନ ତାର । ବାପା ତାକୁ ଭଲ ପାଉନାହାଁଛି ବୋଲି ଅଭିଯୋଗ କରେ ମୋ ନିକଟରେ । ପ୍ରତିଦିନ କାରେ ସ୍ଥଳଙ୍କୁ ଯାଉଥିଲା ତାର ବାପାଙ୍କ ସାଥରେ । ସ୍ଥଳ ଛୁଟି ହେଲେ ସ୍ଥାମୀ ଗଢ଼ିରେ ଆଣି ଘରକୁ ଫେରନ୍ତି । ଏବେ କିନ୍ତୁ ସ୍ଥଳ ଉତ୍ୟାନରେ ଯିବା ଆସିବା କରୁଛି ।

ମିତାଲିର କିନ୍ତୁ ତା' ବାପାଙ୍କ ସାଥରେ ଗାଡ଼ିରେ ଯିବା ପାଇଁ ଖୁବ୍ ଛାଇବା କରେ । ବାପା କାହିଁକି ତାକୁ ଗାଡ଼ିରେ ନେଉ ନାହାଁଛି ବୋଲି ମନ ଦୁଃଖ କରେ । ତାର ସାଙ୍ଗ ଆଦିତି, ସାରଶ୍ରୀ, ସୁମି ତାଙ୍କ ବାପା, ବୋଇକ ସାଥରେ ଗାଡ଼ିରେ ଯାଉଥିବା ବେଳେ ସେ ସ୍ଥଳ ଉତ୍ୟାନରେ ଯାଉଥିବା ଯୋଗୁଁ ମନ ଉଣା କରେ । ବାପା କାହିଁକି ଗାଡ଼ିରେ ନେଉନାହାଁଛି, ତା ସହିତ ଖେଳୁ ନାହାଁଛି, ବେଶି କଥା ହେଉନାହାଁଛି ଏବଂ ଆଗ ଭଲ ପାଉନାହାଁଛି ବୋଲି ମୋ ଆଗରେ କେତେଥର କହିଲାଣି । ହେଲେ ମୁଁ ତାକୁ କେମିତି ବୁଝାଇବି ତା' ବାପାଙ୍କ ମନର ଅବସ୍ଥା । ତା' ପ୍ରଶ୍ନର ସଠିକ ଉପର ଦେବା ସମ୍ବନ୍ଧର ହୁଏନି ମୋ ପକ୍ଷରେ ।

କହି ଗଲିଥିଲେ ଅରୁଣା ଆଉ ବୁପ ଗପ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ସବୁ ଶୁଣୁଥିଲେ ସୁପ୍ରତା ମାୟା । ଏବେ ସେ ଠିକ୍ ବୁଝି ପାରିଥିଲେ ମିତାଲିର ଅନ୍ୟମନଙ୍କରାତର

କାରଣ । ବାପା ସୁହାଗିଆ ହୋଇଥିବା କାରଣରୁ ବାପାଙ୍କ ଉଦାସ ପଣିଆ ଏବଂ ତା ସହିତ ଖୋଲା ମନରେ ସମୟ ଦେଉ ନଥିବା ଯୋଗୁଁ ନିଜକୁ ସେ ଏକୁଟିଆ ମନେ କରୁଛି । ତା'ର ସାଙ୍ଗମାନେ ନିଜ ବାପ, ମାଆଙ୍କ ସାଥରେ ଆସୁଥିବା ବେଳେ ସେ ଏକାକୀ ଆସୁଥିବାରୁ ଏକ ପ୍ରକାର ନିସଙ୍ଗ ଅନୁଭବ କରୁଛି । ମିତାଲିକୁ ବୁଝେଇ ଦେବେ କହି ଏଣିକି ମଟିରେ ମଟିରେ ତାକୁ ସ୍ଥଳରେ ଆଣି ଛାଡ଼ିବା ଏବଂ ସ୍ଥଳରୁ ସାଥରେ ନେଇଯିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ସୁପ୍ରତା ।

ମାଆ, ରିଆ ସେଦିନ ସ୍ଥଳରୁ ବାହାରି କାରରେ ବସି ଘରକୁ ଛଲିଯାଇଥିଲେ । ପରଦିନ ଚିକ୍ରେସନରେ ସୁପ୍ରତା ମ୍ୟାମ ମିତାଲିକୁ ପାଖକୁ ଡାକି କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରସତା ଯୋଗୁଁ ତା' ବାପା ତା ପାଇଁ ସମୟ ଦେଇ ପାରୁନଥିବାରୁ ସେ ମନ ଦୁଃଖ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ବୋଲି କହିଥିଲେ । ପିଲାମାନଙ୍କ ମୁହଁରେ ହସ ନଦେଖିଲେ ବାପା, ମାଆ, ଶିକ୍ଷକ ଏବଂ ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କ ମନ ଦୁଃଖ ହୁସା । ଖୁସି ରହିଲେ ପାଠପଢ଼ାରେ ମନ ଲାଗେ ଏବଂ ଭଲ ପାଠ ହୁସା ବୋଲି ବୁଝାଇଥିଲେ ସୁପ୍ରତା ମ୍ୟାମ ।

ମିତାଲି ମୁହଁରେ ପୁଣି ହସ ଫୁଟି ଉଠିଥିଲା । ଉଭେଦ ଯାଇଥିଲା ଉଦାସ ପଣିଆ । ସେଦିନ ହସ ହସ ମୁହଁରେ ସ୍ଥଳ ଉତ୍ତରକୁ ଯାଇଥିଲା ତାର ବାପା, ମାଆଙ୍କୁ ‘ବାୟ’, ‘ବାୟ’ କହି । ସୁପ୍ରତାଙ୍କୁ ଦେଖୁ ଅଗୋରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଥିଲେ ଅରୁଣା । ଅରୁଣାଙ୍କୁ ସ୍ଥାଗତୋଳି ଜଣାଇ ଅଗୋରୁ ସୁପ୍ରତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଛଳି ଆସି କାରଟା ବିକ୍ରି ହୋଇ ଯାଇଛି ବୋଲି ଅନୁଜ ସ୍ଵରରେ କହିଥିଲେ ଅରୁଣା । ପରିଚିତ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଲକ୍ଷ, ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଉପଯୁକ୍ତ କାଗଜପତ୍ର ଦେଖେଇ ପାରିନଥିବାରୁ ଜାଗା ହରାଇବାକୁ ଧାର, କରଇ ଆଣି ଚିରପଣ୍ଡ ସଂପ୍ଲୀରୁ ଜାଗା ଖର୍ଦ୍ଦ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଉପଯୁକ୍ତ କାଗଜପତ୍ର ଦେଖେଇ ପାରିନଥିବାରୁ ଜାଗା ହରାଇବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଏବଂ ଧାର, କରଇ ସୁଟିବା ପାଇଁ କାର, ଅଳଙ୍କାର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆସବାବ ପତ୍ର ବିକ୍ରି କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ବୋଲି କହିଥିଲେ ।

ସମବେଦନା ଜଣାଇଥିଲେ ସୁପ୍ରତା ମ୍ୟାମା । ଏତେ ସବୁ ଦୁଃଖ ଉତ୍ତରରେ ବି ଏକ ନିର୍ମଳ ହସର ଖେଳକ ଉକୁଟି ଉଠିଥିଲା ଅରୁଣା ଏବଂ ତାଙ୍କ ସ୍ଥାମାଙ୍କ ମୁହଁରେ ‘ବାୟ’, ‘ବାୟ’ କହି ହସ ହସ ମୁହଁରେ ଗଲି ଯାଉଥିବା ମିତାଲିକୁ ଗଲି ।

“ଶାକି ନିବାସ”,
ପ୍ଲଟ ନଂ.- ୧୯୪୭/୧୪୪୯, ନ୍ୟୂ ପରେଷ ପାର୍କ, ଛୁବନେଶ୍ୱର
ଦୂରଭାଷ: ୩୦୪୦୭୦୪୦୪୯

ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ

ଆଉ ମିଶ୍ର

ସାନ ଉଦ୍‌ଦେଶୀଟି ଆଡ଼ିହତ୍ୟା କଲାପରେ ଖୁବ୍ ଗୋଟେ ବଡ଼ ଧକ୍କା ଲାଗିଥିଲା ପୁଷ୍ପାକୁ। ତା' ଜୀବନରେ ଯେ ଦିନେ ଏମିତି ଏକ ଦିନ ଆଉ ଏମିତି ଏକ ପରିସ୍ଥିତି ଆସି ପହଞ୍ଚିବ ସେକଥା ସେ କେବେ କଷନା ସୁଦ୍ଧା କରିନଥିଲା।

ଅତ୍ୟନ୍ତ ଧନୀ ଘର ନହେଲେ ବି ଗୋଟେ ପଇସା ଥିଲାବାଲା ଘରର ଝିଅ ଥିଲା ଶୁଷ୍ଠା। ବାହା ହୋଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ବହୁତ ପଇସା ଥିଲା ବାଲା ଘରେ ମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବଡ଼ ଲୋକ ଘରେ। ସ୍ଵାମୀ ତା'ର ଥିଲେ ସେ ଘରର ଏକମାତ୍ର ପୁଅ। ପୁଣି ବ୍ୟବସାୟରୁ ଅନେକ ପଇସା ରୋଜଗାର କରୁଥିଲେ।

ପୁଷ୍ପା ନିଜେ ବି ଗୋଟେ ନାଁ କରା କଲେଜରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷା ଥିଲା। ତା'ର ଗୋଟେ ଝିଅ ବି ଥିଲା। ଆଜିକାଲିର ଦୁନିଆରେ ସୁଖ ସମୃଦ୍ଧି କହିଲେ ଯାହା ବୁଝୁଯାଏ ବା ଯାହା ଯାହା ସବୁ ରହିଲେ ଅନ୍ୟମାନେ ଭାବନ୍ତି ଯେ ଜଣେ ବହୁତ ସୁଖରେ ଅଛି, ସେବୁ କିଛି ଥିଲା ତା' ପାଖରେ। ରାଜଧାନୀର ଛାତି ଉପରେ ଥିଲା ତିନି ତାଳାର ଘର। ସ୍ଵାମୀ, ସ୍ତ୍ରୀ ଦୁହିଙ୍କ ପାଖରେ ଥିଲା ଦୁଇ ଦୁଇଟି ଦାମା କାର। ତା ନିଜର ଏକ ସ୍ବାଧୀନ ଜୀବନ। ଏମିତି ପିଲାଟି ବେଳୁ ଯେମିତି ଏକ ସ୍ବାଧୀନ ଜୀବନ ପୁଷ୍ପା ଗାହିଥିଲା, ଠିକ୍ ସେମିତି ଜୀବନଟେ ଭରଗାନ ତାକୁ ଦେଇଥିଲେ।

ପୁଷ୍ପା ଥିଲା ମୋର ସ୍କୁଲ ବେଳର ସାଙ୍ଗ। ଗୋଟିଏ ସ୍କୁଲରେ ଆମେ ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀ ଯାଏ ପଡ଼ିଥିଲୁ। ଗୋଟିଏ କଲୋନିରେ ରହୁଥିଲୁ। ହେଲେ ସ୍କୁଲର ପଡ଼ା ସବୁ ସବୁ ମୋ ବାପାଙ୍କର ଭୁବନେଶ୍ୱର ବଦଳି ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ଆଉ ମୁଁ ମୋ ପରିବାର ସହିତ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଚାଲି ଆସିଥିଲି। ଆଉ ପୁଷ୍ପା ତା' ପରିବାର ସହିତ ସେଇତାରେ ହିଁ ରହିଥିଲା।

ପୁଷ୍ପାର ବାପା ମୋ ବାପାଙ୍କଠାରୁ ଉଚ୍ଚ ପାହ୍ୟାରେ ଥିଲେ। ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କୁ ସେଠାରେ ସରକାରଙ୍କ ଉଚ୍ଚପରୁ ଗୋଟେ ବଡ଼ ଘର ରହିବା ପାଇଁ ମିଳିଥିଲା। ସେ କିନ୍ତୁ ପଡ଼ାପଡ଼ିରେ ଏତେଭଲ ନଥିଲା। ପାଠ ଅପେକ୍ଷା ତା' ମୁଣ୍ଡଗା ଶାଠରେ ଅଧିକ ଥିଲା। ବହୁତ ସଜବାଜ ହୋଇ ସ୍କୁଲକୁ ଆସୁଥିଲା। ହେଲେ ସ୍କୁଲରେ ଦିଦିମାନେ ଯାହା ପାଠ ଦେଉଥିଲେ ତାକୁ ସେ ଆଦୋ ପଡ଼ିକି ଆସୁନଥିଲା କି କରିକି ଆସୁନଥିଲା। ସେଥିପାଇଁ

ସେ ପ୍ରତି କ୍ଲ୍ଯାସରେ ପ୍ରତି ଦିଦିଙ୍କଠାରୁ ଦୁଇ ଦୁଇଥର କରି ଗାଳି ଶୁଣୁଥିଲା। ଥରେ ପାଠ କରିକି ଆସି ନଥିବାରୁ ତ ଆଉ ଥରେ ଏତେ ସଜବାଜ ହୋଇ ସ୍କୁଲକୁ ଆସିଥିବାରୁ। ହେଲେ ସେଥିରେ ତା'ର ସାମାନ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଉଥିଲା।

ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ଆସିବା ପରେ ମୋର କୌଣସି ସ୍କୁଲ ସାଙ୍ଗ ସହିତ ଏତେ ଆଉ ସମ୍ପର୍କ ରହିନଥିଲା। କାରଣ ସେତେବେଳେ ମୋବାଇଲ ଫୋନର ଏତେ ପ୍ରତିକଳନ ନଥିଲା। ଥିଲାବାଲାଙ୍କ ଘରେ ଯାହା ସାଧାରଣ ଫୋନ ଥିଲା। ତେଣୁ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ସହିତ ମୋର ଯାହା କିଛି ସମ୍ପର୍କ ରହୁଥିଲା ସେତିକି ରହୁଥିଲା ଚିଠି ପତ୍ର ଦ୍ୱାରା। କାହାଠାରୁ ଚିଠିଟେ ଆସିଲେ ମୁଁ ଉଭର ଦେଉଥିଲି। ନହେଲେ ମୁଁ କାହାକୁ ଚିଠିଟିଏ ଦେଲେ ତା'ଠାରୁ ଉଭର ପାଉଥିଲି, ଯାହାକି ସମୟ ସାପେକ୍ଷ ଥିଲା। ତଥାପି ବେଳେବେଳେ ଚିଠି ପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ହିଁ ମୋର ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ସହ ସମ୍ପର୍କ ଥିଲା।

ସେଇ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କଠାରୁ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲି ସେ କଲେଜକୁ ଯିବା ପରେ ପୁଷ୍ପାର ପିଠିରେ ସତରେ ଯେମିତି ଦୁଇଟି ପର କଥେକି ଯାଇଥିଲା। ସେ ଯେମିତି ଗୋଟେ ପ୍ରଜାପତି ପାଲଟି ଯାଇଥିଲା। ପ୍ରତିଦିନ କଲେଜକୁ ନୂଆ ନୂଆ ତଥା ଦାମା ଦାମା ପୋଷାକ ସହିତ ଖୁବ୍ ସଜବାଜ ହୋଇ ଆସୁଥିଲା ଯାହାକି ସ୍କୁଲରେ କରିପାରୁନଥିଲା କାରଣ ସ୍କୁଲକୁ ତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏକ ପ୍ରକାରର ପୋଷାକ ସବୁ ଦିନ ପିନ୍ଧିକରି ଆସିବାକୁ ପଡ଼ୁଥିଲା। କାରଣ ସେଇଟା ସ୍କୁଲର ଯୁନିପର୍ଟ୍ ଥିଲା। ଘନନାଳ ରଙ୍ଗର ପଞ୍ଜାବୀ, ଧଳା ରଙ୍ଗର ସାଲଦ୍ରାର ତା ସହିତ ଧଳା କପତାର ଓଡ଼ଣୀ। ଓଡ଼ଣୀକୁ ପୁଣି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବାଗରେ ପକେଇବାକୁ ପଡ଼ୁଥିଲା। ଏମିତି ସ୍କୁଲ ଅପେକ୍ଷା କଲେଜରେ ତା'ର ଷାଳେ କାହିଁ କେତେ ଗୁଣରେ ବଡ଼ ଯାଇଥିଲା। ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ବେଶ ପରିପାଳା ସାଙ୍ଗକୁ କେଶ ବିନ୍ୟାଶ ଆଉ ସଜବାଜ ଯୋଗୁଁ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ବରି ହୋଇ ପଡ଼ୁଥିଲା।

ଏହା ଭିତରେ ବିଟି ଯାଇଥିଲା ଖୁବ୍ ଗୁଡ଼ାଏ ବର୍ଷ। ପାଖାପାଖ ତିରିଶ, ପଇଁତିରିଶ ବର୍ଷ। ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ମୋ ବାପାଙ୍କର ବଦଳି ଯୋଗୁଁ ମୋ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କଠାରୁ ଦୁରେଇ ଯାଇଥିଲି

ସେତେବେଳେ ମୋତେ ଅତି ବେଶୀରେ ପନ୍ଥର ଶୋହଳ ବର୍ଷ ହୋଇଥିବ । ଆଉ ଆଜି ଯେତେବେଳେ ଆମେ ସାଙ୍ଗମାନେ ପରଷ୍ଠରକୁ ଡେବୁଥିଲୁ, ଆମେ ପଚାଶ ଏକାବନ ବର୍ଷରେ ପାଦ ଦେଇ ସାରିଥିଲୁ । ଆଜି ଆମ ପିଲାମାନେ ସବୁ ସେତେବେଳର ଆମ ବନ୍ଧୁର ହୋଇ ସାରିଥିଲେ । ମାନେ ଆମ ପିଲାମାନେ ସବୁ ପନ୍ଥର ଶୋଅଳ ବର୍ଷର ହୋଇ ସାରିଥିଲେ ।

X   X   X   X   X   X   X

ଏହା ଭିତରେ ପାଖାପାଖ ବିତି ଯାଇଥିଲା ଚରଦ ପନ୍ଥର ବର୍ଷ । ଦିନେ ହଠାତ୍ ଅକ୍ଷୟାତ ଭାବରେ ମୋର ପୁଷ୍ପ ସିଂହିତ ଭେଟ ହୋଇଥିଲା । ସେଇମା ପୁଣି ଗୋଟେ ଘରୋଇ ତାଙ୍କୁରଖାନାରେ ।

ପୁଷ୍ପ ସିଂହିତ ଭେଟ ହେବାରା ଏକଦମ ଅକ୍ଷୟାତ ଥିଲା । ମୋ ପୁଅ ଯେଉଁ ଘରୋଇ ତାଙ୍କୁରଖାନାରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲା, ସେଇ ଘରୋଇ ତାଙ୍କୁରଖାନାରେ ଠିକ୍ ସେଇ ସମୟରେ ହିଁ ପୁଷ୍ପର ଝିଅଟିଏ ହୋଇଥିଲା । ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁରଖାନାର ଯେଉଁ ପ୍ରକୋଷ୍ଟରେ ମୁଁ ରହିଥିଲି, ତା' ପାଖ ଗୋଟେ ପ୍ରକୋଷ୍ଟରେ ପୁଷ୍ପର ରହୁଥିଲା । ଅବଶ୍ୟ ସେତେବେଳେ ମତେ ଏକଥା ଜଣାନଥିଲା । ମୋ ପାଖକୁ ଯେଉଁ ନର୍ଦ୍ଦମାନେ ଆସୁଥିଲେ ସେଇମାନେ ହିଁ କହୁଥିଲେ ଯେ ସେ ଆର ରୁମରେ ଯିଏ ଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କର ଝିଅଟିଏ ହୋଇଛି । ଅବଶ୍ୟ ସେତେବେଳକୁ ଆମେ ଦୁହେଁ ପରଷ୍ଠରକୁ ଭେଟି ନଥିଲୁ ।

ସେବିନ ତାଙ୍କୁରଖାନାରେ ମୋର ଚର୍ବି ଦିନ । ତାଙ୍କୁରଖାନାର ସେଇ ଖଟ ଉପରେ ପଡ଼ିପଡ଼ି ଭାରି ବିରକ୍ତ ଲାଗୁଥାଏ । ଏପଟ ପୁଅଟି ଯାହା ଦିନରେ ଶୋଇଯାଏ, ହେଲେ ରାତି ସାରା ଆଦୋ ଶୁଣ ନାହିଁ । ତେଣୁ ତାଙ୍କୁରଖାନାରେ ମୋର ଅଧ୍ୟକାଂଶ ସମୟ ରାତି ଅନିଦ୍ରାରେ କଟିଆଏ । ରାତି ସାରା ପୁଅକୁ କୋଳରେ ଧରି ଝୁଲେଇ ଝୁଲେଇ ଶୁଆଇ ଦେଉ ଦେଉ କେତେବେଳେ ଯେରାତି ପାହିଯାଏ ଜଣାପଡ଼େ ନାହିଁ ।

ହେଲେ ସେବିନ କିନ୍ତୁ କେମିତି କେଜାଣି ପୁଅ ରାତି ନଗ ବାକୁ ବାକୁ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା । ଏପଟେ ରାତି ଦିନ ହେବ ସେଇ ଗୋଟିଏ ରୁମ ଭିତରେ ଏପଟ ସେପଟ ହୋଇ ତଥା ସେଇ ଗୋଟିଏ ଖଟ ଉପରେ ପଡ଼ିପଡ଼ି ମୋ ଗୋଡ଼ହାତ ଲାଗି ଯାଇଥାଏ । ତେଣୁ ଭାରି ବିରକ୍ତ ବି ଲାଗୁଥାଏ । ସେଇ ଖଟଟା ଉପରେ ବସି କେତେ ପଡ଼ିବି, କେତେ ଚିଭି ଦେଖିବି, ପୁଣି ସେଇ ଗୋଟିଏ ରୁମ ଭିତରେ କେତେ ବି ଏପଟ ସେପଟ ହେବନି ।

ତେଣୁ ସେବିନ ପୁଅ ଶୋଇଗଲା ପରେ ମୁଁ ରୁମ ବାହାରକୁ ଆସିଥିଲି । ଆଉ ରୁମ ବାହାରେ ଏପଟ ସେପଟ ହେଉଥିବା ବେଳେ ଫାଟକ ପାଖରେ ଆବିଷ୍କାର କରିଥିଲି ପୁଷ୍ପକୁ । ସେ ବି ଠିକ୍ ମୋରି ପରି ସେଇ ଗୋଟିଏ ରୁମ ଭିତରେ ବସି ବସି ବିରକ୍ତ ହୋଇଯାଉଥିବାରୁ ବାହାରକୁ ଆସିଥିଲା ।

ଆମେ ଦୁହେଁ ଦୁହିଙ୍କୁ ଦେଖୁଦେଖୁ ଚିହ୍ନ ପାରିଥିଲୁ ଆଉ ଖୁବ ଖୁସି ବି ହୋଇଥିଲୁ । ଆମେ ପରଷ୍ଠରକୁ ଏତେ ଦିନ ପରେ ଦେଖୁ ଏତେ ଖୁସି ହୋଇଯାଉଥିଲୁ ଯେ ପରଷ୍ଠରକୁ ଦେଖୁ ଦେଖୁ କୁଣ୍ଡେଇ ପାକେଇଥିଲୁ ।

ସେଇଦିନ ମୁଁ ତା' ଝିଅକୁ ଦେଖୁବାକୁ ତା' ରୁମକୁ ଯାଉଥିଲିତ ସେ ମୋ ପୁଅକୁ ଦେଖୁବାକୁ ମୋ ରୁମକୁ ଆସିଥିଲା ।

ତା' ପରଠାରୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ କେତୋଟି ଦିନ ଯେଉଁ ଆମକୁ ତାଙ୍କୁରଖାନାରେ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ଆଉ ବିରକ୍ତ ଲାଗିନଥିଲା । ଆମେ ଯେତେବେଳେ ଜଙ୍ଗ ପରଷ୍ଠରର ରୁମକୁ ଚାଲି ଯାଉଥିଲୁ ଆଉ ଘଣ୍ଟା ଘଣ୍ଟା ଧରି ଗପୁଥିଲୁ । ଫଂଗୁଥିଲୁ ସେତେବେଳେ ଯେତେବେଳେ ତା' ଝିଅ କି ମୋ ପୁଅ କାନ୍ଦୁଥିଲା ।

ପୁଷ୍ପା ଯେଉଁଦିନ ତାଙ୍କୁରଖାନାରୁ ଘରକୁ ଫେରି ଯାଉଥିଲା, ତା'ର ତିନି ଦିନ ପରେ ମୁଁ ଘରକୁ ଫେରି ଆସିଥିଲି । ତା'ପରେ ଆମେ ନିଷୟମିତ ଭାବରେ ଫୋନ୍‌ରେ କଥା ହେଉଥିଲୁ । ମୋଠାରୁ ସେ ବେଶୀ ବ୍ୟସ ଥିଲା । ଘର କଥା, କଲେଜ କଥା, ସାମୀ କଥା ତଥା ଟିଆ କଥା ବୁଝିବୁଝୁ ତା'ର ସମୟ ସବୁ ସରି ଯାଉଥିଲା । ଏପଟେ କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଘରେ ରହୁଥିଲେ ବି ପୁଅ ହେଲା ପରେ ମତେ ବି ଚିକିଏ ସମୟ ମିଳୁନଥିଲା । କାରଣ ପୁଅ ଚାହିଁ ଥିବା ସମୟରେ ମୁଁ କୌଣସି କାମ କରିପାରୁନଥିଲି । ଆଉ ସେ ଶୋଇବା ପରେ ଘର କାମ ସବୁ ସାରୁ ଶୁବ୍ର ତେରି ହୋଇଯାଉଥିଲା । ଏପଟେ ମୁଁ ତେରି ରାତି ଯାଏଁ ଚାହିଁ ପାରେ ସିନା ହେଲେ ସକାଳୁ ଶାନ୍ତ ଉଠି ପାରେନି । ଆଉ ସକାଳୁ ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ଉଠେ ମୋ ପାଖରେ ଶୋଉଥିବାରୁ ମୋ ସାଥରେ ପୁଅଟି ବି ଉଠିଯାଏ । ତେଣୁ ମୋର ଦିନସାରା କାମ ଲାଗିଥାଏ ।

ତଥାପି ଆମେ ଏମିତି ମଣିରେ ମଣିରେ ଫୋନ୍‌ରେ କଥା ହେଉ । ଆଉ ଯେଉଁଦିନ କଥା ହେଉ ସେ କଥାସବୁ ଥରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲେ ଆଉ ସରିବାର ନାଁ ନିଏନି ।

ସ୍କୁଲରେ ପଡ଼ିଲା ବେଳେ ମୁଁ ଖାଲି ଯାହା ପୁଷ୍ପକୁ ଜାଣିଥିଲି, ତା' ପରିବାର ବିଷୟରେ କିଛି ବି ଜାଣିନଥିଲି । ହେଲେ ଏବେ ତା' ବିଷୟରେ ତଥା ତା' ଘର ପରିବାର ବିଷୟରେ ମୁଁ ତା' ସହିତ କଥା ହେବା ପରେ ଜାଣିଥିଲି ।

ପୁଷ୍ପା ତଳକୁ ଥିଲେ ତା'ର ବୁଝ ଭିତରୀ, ମାନେ ସେମାନେ ଥିଲେ ତିନି ଭିତରୀ । ସମସ୍ତେ ବାହା ସାହା ହୋଇ ନିଜ ନିଜ ଘର ସଂସାରକୁ ନେଇ ବ୍ୟସ ଥିଲେ । ତଥାପି ସେମାନଙ୍କର ପରଷ୍ଠ ଭିତରେ ଅତି ନିବିତ ସର୍କର ଥିଲା । ପ୍ରତି ରବିବାର ଦିନ ସେମାନେ ସବୁ ଏକାଠି ହୁଅନ୍ତି । କାହା ଘରେ ନା କାହା ଘରେ ଏକାଠି ରୋଷେଇବାସ କରି ଖୁଆପିଆ କରନ୍ତି । ଯୁଆଡ଼େ ବୁଲିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି ଏକାଠି ଯାଆନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର କେହି ଭାଇ ନଥିବାରୁ ଉଭୟ ବାପା ମା ଯେତେବେଳେ ଯାହା ପାଖରେ ଜଙ୍ଗ ଯାଇ ରୁହନ୍ତି ।

ଏପଟେ ପୁଷ୍ପା ତା' ଜାବନର ପ୍ରତିଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତକୁ ତା' ମୋବାଇଲରେ ଥାଇତି ରଖେ । କେତେବେଳେ ଭଳିକି ଭଳି ଶାଢ଼ୀ ପିଷି ଫଟୋ ଉଠାଏ ତ କେତେବେଳେ ଭଳିକି ଭଳି ଭ୍ରେସ ପିଷି । ଯେତେବେଳେ ଯେଉଁ ଯାଗାକୁ ବୁଲିବାକୁ ଯାଏ ସେବର ଯାଗାର ଫଟୋ ଉଠାଏ, ତା' ଅଫିସରେ କି ତା' ଘରେ ଯେତେବେଳେ ଯେଉଁ ଉଷ୍ଣବ ପାଳନ କରାଯାଏ ସେବରୁକୁ ସେ ତା' ମୋବାଇଲରେ କଥାଦ କରି ରଖେ । ପ୍ରତିଦିନ ରାତିରେ ସେ

ତା ହାତସ ଆପରେ ଫଳେ ସବୁକୁ ଦିବ। ସେଥବୁକୁ ଦେଖିଲେ ଲାଗେ ଯେମିତି ପୁଷ୍ପାର ଜୀବନରେ ସାମାନ୍ୟତମ ଦୁଃଖ ନାହିଁ । ଜୀବନଟା ତା'ର ସୁଖ ସମୁଦ୍ରରେ ଉପରୁର ।

ପୁଷ୍ପା ପାଇଁ ଯେମିତି ପ୍ରତିଟି ଦିନ ଥିଲା ଉଷ୍ଣବମୁଖୀର । ତା' ଜୀବନର ପ୍ରତିଟି ଉଷ୍ଣବ ତଥା ପ୍ରତିଟି ମୁହଁର୍ଭକୁ ସେ ମନଭରି ଉପରୋଗ କରିଥାଏ । ସେ ବିବାହ ବାର୍ଷିକୀ ହେଉ ବା ଜନ୍ମଦିନ ଅବା ବାହାଘର କି ବ୍ରତ୍ୟର, କଲେଜର ଉଷ୍ଣବ ଯେମିତି ଗଣେଷ ପୂଜା, ସରସତୀ ପୂଜା, ନନ୍ଦେଲେ କଲେଜର ବାର୍ଷିକୋଷବ । ଆଉ ସବୁ ଫଳେ କେନ୍ଦ୍ରବିଦ୍ୟରେ ସେ ଥାଏ । ପ୍ରତିଟି ଫଳେ ସେ ନିଜକୁ ଶୁଭ ସଜ୍ଜେଇଥାଏ ଆଉ ଖୋଲା ହସିଥାଏ । ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ତା ହାତସ ଆପ ଷାଟସକୁ ଦେଖେ ମନେ ମନେ ଭାବେ ପୁଷ୍ପା ସତରେ ସଜ୍ଜେଇ ହୋଇ ଏତେ ଫଳେ ଉଠେଇବାକୁ ସମୟ କେତେବେଳେ ପାଏ ? ବେଳେବେଳେ ତା' ଷାଟସର କମେଣ୍ଟ ଦେବାକୁ ଯାଇ ପଚାରେ ତତେ ଏତେ ସଜବାଜ ହୋଇ ଫଳେ ଉଠେଇବାକୁ ସମୟ କେତେବେଳେ ମିଳୁଛି ଲୋ... ? ତୁ କ'ଣ ଘରର କାମଦାମ କିଛି କରୁନା କି ? ଘରର କାମଦାମ କରିବାକୁ ଲୋକ ରଖିଛୁ ନା କ'ଣ ?

ଡେରିରେ ହେଲେ ବି ଉଭର ଦିଏ ପୁଷ୍ପା । ପ୍ରଥମରେ ହେ, ହେ ଲେଖକି ଗୋଟେ ହସର ଛବି ପଠାଏ । ତା'ପରେ ଲେଖେ, ବୁଝିଲୁ ନା ମାୟା, ମତେ ସବୁବେଳେ ହସିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ । ମୋ ଭିତରେ ଯେତେ ଦୁଃଖ ଥିଲେ ବି ମୁଁ କେବେ ତାକୁ ବାହାରକୁ ଦେଖେଇବାକୁ ପସନ୍ଦ କରେ ନାହିଁ । ବାହାରେ ପାଞ୍ଚ ଜଣ ମୋ ଦୁଃଖ ବିଷୟରେ ଜାଣିଲେ ମୋ ଦୁଃଖ କ'ଣ କମିଯିବ କି ? ଯଦି ନ କମିବ ତାହେଲେମୁଁ ପାଞ୍ଚ ଜଣଙ୍କୁ କାହିଁକି କହିବି ମୋ ଦୁଃଖ । ସେଥୁପାଇଁ ମୁଁ ସବୁବେଳେ ହସୁଥାଏ । ଜୀବନଟା ବହୁତ ଛୋଟ ସାଙ୍ଗ । ସୁଖ ଦୁଃଖର ବି ସମାହାର । କେତେବେଳେ ହଠାତ୍ ଯେ କ'ଣ ସବୁ ଘଟିଯିବ ସେକଥା କେହି କହିପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଯେତିକି ସମୟ ମଣିଷ ବଞ୍ଚି ପ୍ରତିଟି ମୁହଁର୍ଭକୁ ଉପରୋଗ କରିବା ଦରକାର ।

ପୁଷ୍ପା ପୁଣି ଲେଖେ, ନାହିଁରେ ମୁଁ ଘର କାମ ପାଇଁ ଲୋକ ରଖିନି । ଘରର ସବୁ କାମ ମୁଁ ନିଜେ କରେ । ବାପା ମା ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ମୋର ପାଖରେ ରୁହୁଣି । ସେମାନଙ୍କ ଦେହ ପା ଭଲ ମନ୍ଦ କଥା ସବୁ ମତେ ବୁଝିବାକୁ ପଡ଼େ । ପୁଣି ଘରେ ବାପ ଝିଅ ଦୁଇଜଣଙ୍କର ଖାଇବା ସମ୍ପର୍କ ଭିନ୍ନ । ଝିଅ ଆଇଁଷ ବହୁତ ଭଲ ପାଏ ତ ବାପଙ୍କର ଆଇଁଷ ବାସ୍ତବ ଆସିଲେ ବାହି ଉଠାଏ । ମୋର ଆଇଁଷ ନିରାମିଷ ଯାହା ହେଲେ ଚଳେ । ତେଣୁ ଗୋଷେଇରେ ମତେ ସବୁଦିନ ଦୁଇ ଓଳି ଯାକ କାରି ପାଞ୍ଚ ପ୍ରକାରର କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ଏପଟେ ପ୍ରତିଦିନ କଲେଜରେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପଡ଼େଇବାକୁ ପଡ଼େ ବୋଲି ରାତିରେ ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବି କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ଯା ବାଦେ ଯେଉଁ ସମୟ ମିଳେ ସେ ସମୟ ସବୁ ମୋର ଏକାନ୍ତ ନିଜସ୍ବ । ଆଉ ସେଇ ଯେତିକି ସମୟ ମତେ ମିଳେ ସେତିକି ସମୟକୁ ମୁଁ ମନଭରି ଉପରୋଗ କରେ ।

ପୁଷ୍ପା ପ୍ରତିଦିନ ରାତି ବାରଟା ବାଜିଲେ ହାତସଆୟରେ ତା'

ଷାଟସ ଅପତ୍ତେଟ କରେ । ଆଉ ମୁଁ ବି ପ୍ରତିଦିନ ତା' ଷାଟସ ଦେଖେ । ସେଇଟା ଯେମିତି ମୋର ଗୋଟେ ଅଭ୍ୟାସରେ ପତିଯାଇଥିଲା । ତାକୁ ଯେତେଥର ଦେଖିଲେ ବି ପ୍ରତିଥର ସେ ମତେ ନୃଆ ନୃଆଲାଗିଥାଏ । ପ୍ରତି ଫଳେ ସେ ଯେମିତି ମନଖୋଲି ହସୁଥାଏ ମତେ ବହୁତ ଭଲ ଲାଗେ ତା'ର ସେ ମନଖୋଲା ହସ । ତା' ଫଳେକୁ ଦେଖିଲେ ଲାଗେ ଯେମିତି ଦୁଃଖ, ହତାଶା, ଅବସୋଧ । ଅବସାଦ ସବୁ ତା'ଠାରୁ କାହିଁ କେତେ ଦୂରରେ ।

ଦିନେ ସେ ତା' ଷାଟସରେ ତା'ର ଗୋଟେ ଶୁଭ ସୁନ୍ଦର ଫଳେ ଦେଇଥିଲା । ସେ ଗୋଟେ ରୁମ ଭିତରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲା । ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ପୋଷାକ ହଲେ ବି ପିଣ୍ଡିଥିଲା । ପୁଣି ତା' ଚେହେରାଗା ବି ଏମିତି ଥିଲା ଯେ ସେ ଯାହା ପିଣ୍ଡିଥିଲା ବେଶ ଭଲ ଲାଗୁଥିଲା । ସେଥରେ ପୁଣି ତା' ୩୦ରେ ଥିଲା ସେଇ ଚିରାଚିତ ମନଖୋଲା ହସ । ସେ ଯେଉଁ ରୁମ ଭିତରଟା ସାରା ଭଲିକି ଭଲି ଗଛରେ ଭରି ହୋଇ ରହିଥିଲା ।

ଫଳେକୁ ଦେଖି ମୁଁ ବାର୍ଷା ଦେଲି ଯେ ଆରେ, ତୁ କ'ଣ କୁଆଡ଼େ ବୁଲିବାକୁ ଯାଇଛୁ କି ? ଉଭରରେ ସେ ଲେଖିଲା ଆରେ ହଁ । ମୁଁ ପଦର ଦିନ ପାଇଁ ସ୍ଵାମୀ ଆଉ ଝିଅ ସାଥରେ ଦିଲ୍ଲୀ ବୁଲିବାକୁ ଆସିଛି । ବର୍ଷ ଶେଷତ । ସେଥୁପାଇଁ କଲେଜରୁ ଛୁଟି ନେଇ ବୁଲି ଆସିଛି ।

ପ୍ରତ୍ୟେରରେ ମୁଁ ଲେଖିଲି, ଆଛା ହେ, ତୁ ବୁଲା ବୁଲି କର । ହେଲେ ପ୍ରତିଦିନ ଷାଟସରେ ତେର ସାରା ଫଳେ ଦବୁ ଯେ ଯେମିତି ସେଥବୁକୁ ଦେଖି ଆମକୁ ଲାଗିବ ଯେମିତି ଆମେ ଦିଲ୍ଲୀରେ ବୁଲୁଛୁ । ଏଇ ଲେଖା ସହିତ ମୁଁ ଗୋଟେ ହସର ଜମୋଜି ବି ପଠେଇଥିଲି । ଏହା ଭିତରେ ପଦର ଦିନ ବିତି ଯାଇଥିଲା ।

ସେବିନ ଥିଲା ଡିସେମ୍ବର ମାସର ଏକତିରିଶ ତାରିଖ । ସେବିନ ପୁଷ୍ପା ତା' ଘରେ ନହେଲେ କୌଣସି ହୋଟେଲରେ ନିଜ ପରିବାର ଅବା ସାଙ୍ଗସାଥମାନଙ୍କ ସହିତ ବହୁତ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ କରିଥିବ ମାନେ ଜିରୋ ନାଇଟ୍ ସେଲିବ୍ରେସନ । ମନେ ମନେ ଭାବିଥିଲି ମୁଁ । ତା' ଷାଟସରେ ସେଥବୁ ଫଳେ ଦେଖିବି ବୋଲି ଅନେକ ରାତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା ବି କରିଥିଲି । ହେଲେ ସେବିନ ପୁଷ୍ପା ଷାଟସରେ କିଛି ରଖିଯାଇଛି । ମୁଁ ଦୟାରେ ପଡ଼ିଲି । ଭାବିଲି ବୋଧହୁଏ ସେ ଦିଲ୍ଲୀରୁ ଫେରନି । ନହେଲେ ଫେରିଥିଲେ ବି ଏତେ ବୁଲାବୁଲି କରି ହାଲିଆ ହୋଇଯାଇଛି ଯେ ସେଥୁପାଇଁ ବର୍ଷର ଶେଷଦିନଟିକୁ ତା' ହିସାବରେ ପାଳନ କରିନି ।

ତା' ପରଦିନ ଥିଲା ଜାନୁଆରୀ ମାସର ଏକ ତାରିଖ । ନୃଆ ବର୍ଷର ନୃଆ ସକାଳ । ମୋର ସବୁ ଥର ନୃଆ ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ଦିନର ସକାଳଓଳି ବି ଖାଲି ଫୋନରେ ଫୋନରେ ବିତିଯାଏ । ନୃଆ ବର୍ଷର ଶୁଭେଜ୍ଜ୍ଞ ଦବୀ ଜଳିଷ୍ମା ପାଇଁ ଜଳିଷ୍ମା ପାଇଁ କରିଥିଲି । ସକାଳର କାମଦାମ

ସେବିନ ସକାଳଟି ବି ସେମିତି ଖାଲି ଫୋନରେ ଫୋନରେ ବିତିଗଲା । କଥା ସରିବା ପରେ ମୁଁ ସକାଳ କାମ ଦାମ ସବୁ ସାରି ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଜଳିଷ୍ମା ପାଇଁ କରିଥିଲି । ସକାଳର କାମଦାମ

ସରିବା ପରେ ମୁଁ ଯାଇ ହୃଦୟ ଆପ ଖୋଲିଲି । ପୁଷ୍ପା ତା' ଷାଟସ ଅପତେର କରିଥିଲା ।

ମୁଁ ତ ରାତିରୁ ତା' ଷାଟସକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥିଲି । ସେଥିପାଇଁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ତା' ଷାଟସ ଖୋଲି ଦେଖୁଲା । ହେଲେ ଯାହା ଦେଖୁଲି ହଠାତ୍ କିଛି ବୁଝି ପାରିଲି ନାହିଁ । ପୁଷ୍ପା ତା' ଉଭଣୀ ସହିତ ପଶେଟିଏ ଛାଡ଼ିଥିଲା । ଆଉ ସେ ଫଟେ ତଳେ ଯାହା ଲେଖିଥିଲା ସେଥରୁ ବୁଝି ହେଉଥିଲା କି ଫଟେରେ ଥିବା ତା'ର ସେ ଉଭଣୀଟି ଏ ଦୁନିଆରେ ଆଉ ନାହିଁ । ହଠାତ୍ କେମିତି ଛାଡ଼ିଗା ମୋର ଦାଉଁ କରି ହୋଇଥିଲା । ଏତେ ଛୋଟ ପିଲାଗା । କ'ଣ ହୋଇଥିଲା ତା'ର ଯେ ସେ ଏତେ ଶାନ୍ତ ଦୁନିଆ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲା । ନିଜକୁ ନିଜେ ପଚାରିଥିଲି ମୁଁ । ବୋଧହୁଏ ପିଲାଟାକୁ କିଛି ରୋଗ ବଜରାଗ ହୋଇଥିଲା । ଆଉ ଚିକିତ୍ସାଧାନ ଅବସ୍ଥାରେ ତା'ର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ମୁଁ ଏମା ହିଁ ଭାବିଥିଲି ।

ଏମିତି ଫଟେଟିଏ ଦେଖ ତଥା ତା' ତଳେ ଥିବା ଲେଖାଟିକୁ ପଡ଼ି ମୁଁ ପୁଷ୍ପାକୁ ବାର୍ତ୍ତାଟିଏ ପଠେଇଥିଲି ଯେଉଁଥରେ ମୁଁ ଲେଖିଥିଲି, ତୋ ଉଭଣୀର କ'ଣ ହୋଇଥିଲା ପୁଷ୍ପା ।

ମୋ ବାର୍ତ୍ତାର କିଛି ବି ଉଭର ଦେଇନଥିଲା ପୁଷ୍ପା । ତା'ପରେ ମୁଁ ବି ତାକୁ ଆଉ ଥରେ ସେଇ କଥା ପଚାରିବାକୁ ସାହସ କରିପାରିନଥିଲି । ତଥାପି ମନ ମାନୁ ନଥିଲା ବୋଲି କେତେବେଳେ କେମିତି ତାକୁ ଫୋନ୍ କରି ଦେଉଥିଲି । ହେଲେ ସେ ଫୋନ୍ ଉଠଇନଥିଲା । ତେଣୁ ମୁଁ ତାକୁ ହୃଦୟ ଆପରେ ବାର୍ତ୍ତାଟିଏ ଦେଇଥିଲି । ଲେଖିଥିଲି, ତତେ ଫୋନ୍ କରିଥିଲି । ତୁ ବୋଧେ ବ୍ୟଷ୍ଟ ଅଛୁ । ସେଥିପାଇଁ ଫୋନ୍ ଉଠେ ପାରିଲୁନି । ହଉ, ତୁ ଯେତେବେଳେ ଫୁରୁସତ ପାଇବୁ ମତେ ଚିକିଏ ଫୋନ୍ କରିବୁ । ତୋ ସାଥୀରେ ବହୁତ କିଛି କଥା ଅଛି ।

'ଓକେ', ବାସ୍ ଏତିକି ଲେଖି ପୁଷ୍ପା ପ୍ରାୟ ତିନି ଦିନ ପରେ ଉଭରଟିଏ ଦେଇଥିଲା ।

ତା' ପରତାରୁ ପୁଷ୍ପା ଅସମ୍ଭବ ଭାବରେ ନୀରବ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ନା ଫୋନ୍ କଲେ ଫୋନ୍ ରିସିର କରିଥିଲା ନା କିଛି ବାର୍ତ୍ତା ଦେଲେ ତା'ର ଉଭର ଦେଉଥିଲା । ଏପଟେ ମୁଁ କିନ୍ତୁ ପ୍ରତି ମୁହଁର୍ରରେ ତା'ଠାରୁ ଗୋଟେ କଲ କିମ୍ବା କିଛି ବାର୍ତ୍ତା ପାଇବି ବୋଲି ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥିଲି । ମୋ ଅପେକ୍ଷାର ଯେମିତି ଅନ୍ତ ନଥିଲା । ଏହା ଭିତରେ ପାଖାପାଖ ଗୋଟେ ମାସ ବିତି ଯାଇଥିଲା । ପୁରା ମାସକ ଯାକ ବି ପୁଷ୍ପାର ହୃଦୟ ଆପ ଷାଟସ ପୁରା ନୀରବ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଭାରି ବ୍ୟଷ୍ଟ ଲାଗୁଥିଲା ମତେ । କ'ଣ ହେଲା ପୁଷ୍ପାର ? କାହିଁକି ସେ ଏମିତି ହଠାତ୍ ଏତେ ନାରବ ହୋଇଗଲା ?

ଏମିତି ଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ମୁଁ ବସି ତା ପିତରଙ୍କି । ଏଇ ସମୟରେ ହଠାତ୍ ମୋର ମନେ ପଡ଼ିଗଲା ପୁଷ୍ପା କଥା । ଫୋନ୍ କରିବି କି କରିବିନି ବୋଲି ଅନେକ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାବିହେଲି, ଏମିତି ଅନେକ ଭାବି ପରେ ଆଉ ଥୁଧକ କିଛି ନ ଭାବି ମୁଁ ଫୋନ୍ ଲଗେଇଲି ପୁଷ୍ପାକୁ । ପ୍ରାୟ ଛ ସାତ ଥର ରିଙ୍ଗ ହେଲା ପରେ ଫୋନ୍ ଉଠେଇଲା ସେ ।

ହ୍ୟାଲୋ... ପୁଷ୍ପାଠାରୁ ଏଇ ପଦକ ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ ଘାବରେଇ ଯାଇଥିଲି

ମୁଁ ବୁଝି ପାରୁନଥିଲି କ'ଣ କହି କଥା ଆରମ୍ଭ କରିବି । ସେ ବି ବୋଧହୁଏ ଠିକ୍ ସେମିତି କିଛି ଭାବୁଥିଲା । କାରଣ ସେ ବି ସେପତ୍ର କିଛି କହୁନଥିଲା ।

ପ୍ରଥମେ ମୁଁ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲି । କହିଥିଲି, ନାହିଁରେ, ଯା ଆଗରୁ ତତେ ଆଉଥରେ ବି କଲ କରିଥିଲି । ତୁ ବୋଧେ ବ୍ୟଷ୍ଟ ଥିଲୁ, ତେଣୁ ଉଠେଇଲୁନି । ତେଣୁ ବାର୍ତ୍ତାଟିଏ ବି ଦେଇଥିଲି । ତୁ ତା'ର ଉଭର ଦେଲୁନି । ତୋ ଉଭଣୀର ଖବର ଶୁଣିକି ଆବୋ ଭଲ ଲାଗିନଥିଲା, ତେଣୁ ଫୋନ୍ କରିଥିଲି । କଥା ହେଲା ତୋର ମନେ ଅଛି କି ନାହିଁ ମୁଁ ଜାଣିନି, ହେଲେ ତୋର ସେ ଉଭଣୀ ମୋ ତଳ ଉଭଣୀର ଭଲ ସାଙ୍ଗ ଥିଲା । ସେତେବେଳେ ସେ ଅନେକ ଥର ଆମ ଘରକୁ ମୋ ଉଭଣୀ ସାଙ୍ଗେ ଆସିଛି । ଏଇ କାଲି ପରି ତା' କଥା ସବୁ ମୋର ମନେ ଅଛି ।

ତା'ର କିଛି ହେଇନଥିଲାରେ ... । ସେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିଦେଲା । ଧାରେ କରି କହିଲା ପୁଷ୍ପା ।

ତା' କଥା ଶୁଣି ମୁଁ ଯେମିତି ଆକାଶରୁ ଖସି ପଡ଼ିଲି । ମୁଁ ତ ଅଳଗା କିଛି ଭାବୁଥିଲି । ମାନେ ମୁଁ ଭାବିଥିଲି ତା'ର ବୋଧେ କିଛି ଦେହ ଖରାପ ହେଇଥିଲା । ଆଉ ସେଥିରେ ସେ ଚାଲିଗଲା । ହେଲେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କଥା ତ ମୁଁ ଜମାରୁ ଭାବି ନଥିଲି ।

ଆତ୍ମହତ୍ୟା... ? ହେଲେ କାହିଁକି ? କ'ଣ ପାଇଁ ସେ ଏମିତି ଏକ ଉପକର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଲା ? ତା'ର ତ ଗୋଟେ ଛିଅ ଅଛି ନା ? ଏମିତି ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଲାବେଳେ ଥରେ କ'ଣ ସେ ତା' ଛିଅ କଥା ଭାବି ପାରିଲାନି ? ପିଲାଟାକୁ ସେ କାହିଁକି ଦଶ ଦେଇ ଚାଲିଗଲା ? ମା ଛେଇଶ କରିଦେଇ ଗଲା ତାକୁ ? ଏବେ ସେ କେମିତି ବଂଚିବ ? ଗୋଟିଏ ନିଶ୍ଚାସରେ ଏତକ କଥା କହିଦେଇ ଗଲି ମୁଁ ।

କିଛି ବି ଜଣାପଢ଼ିଲାନିରେ... । କାହିଁକି କେଜାଣି ସେ ଏମିତି କଲା ? କିଛି ବି ଜଣାପଢ଼ିଲାନି ଯେ କ'ଣ ତା'ର ଦୁଃଖ ଥିଲା, କ'ଣ ତା'ର କଷ ଥିଲା । କାହିଁକି ଥିଲା ତା'ର ହତାଶା, ଅବସୋଧ, ଅବସାଦ ? ଏମିତି ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ତା' ପାଖରେ ତ ସବୁ ସୁଖ ଥିଲା । ହେଲେ ଏତେ ସୁଖ ରିତରେ କେଉଁଠି କେଜାଣି ତା' ମନଭଲେ ଏତେ ବଢ଼ି ଦୁଃଖ ଲୁଚି ରହିଥିଲା ଯିଏ ତାକୁ ଆତ୍ମହତ୍ୟା ପଥରେ ପଥକ ବନେଇ ଦେଇଥିଲା । ହେଲେ ଏ ବିଷୟରେ ଆମେ ଆଗରୁ କିଛି ଜାଣିପାରିଲୁ ନାହିଁ । ସେ ବି ହେଲେ ଏ ବିଷୟରେ ଆମକୁ ସାମାନ୍ୟ ସୂଚନା ଦେଇ ଥାଆନ୍ତା ଭଲା ।

ଚିକିଏ ସମୟ ଚାପ ରହି ପୁଣି ଥରେ କହିଥିଲା ପୁଷ୍ପା, ତା' ପୂର୍ବଦିନ ରାତିରେ ବି ମୁଁ ତା' ସାଥୀରେ କଥା ହୋଇଥିଲି । ମୋର ତା' ପରଦିନ ରାତିରେ ଦିଲ୍ଲୀରୁ ଫେରିବାର ଥିଲା । ତା' ପାଇଁ କ'ଣ ନେବି ଦିଲ୍ଲୀରୁ, ସେଇ ବିଷୟରେ ତାକୁ ପଚାରିବି ବୋଲି ଫୋନ୍ କରିଥିଲି । ହେଲେ ସେ କହିଲା, ଅପା, ଆମର ଏଠି ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ କ'ଣ ତା ମିଲୁନି ଯେ ତୁ ସେସବୁକୁ ଦିଲ୍ଲୀରୁ ବୋହି ଆଣିଲୁ ? ତୁ ଆଗ ଆସି ପହଞ୍ଚ ଯା । ନୂଆ ବର୍ଷ ଦିନ ରାତିରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ମିଶିକି ଗୋଟେ ଭୋଜି କରିବା ।

ଏତିକି କଥା ସେ ମତେ ଉପସେମର ଏକତିରିଶ ଭାରିଖ ଦିନ

ରାତିରେ କହିଛି । ମୁଁ ଏକ ଚାରିଶ ଦିନ ସକାଳ ଦଶଶା ବେଳକୁ ଏଠି ଆସି ପହଞ୍ଚୁ ପହଞ୍ଚୁ ଶୁଣିଲି କି ସେ ଗତରାତିରେ ଯାନରେ ନିଜ ଓଡ଼ଶୀ ଲଗେଇ ଖୁଲି ପଡ଼ିଛି । ପ୍ରଥମେ ତ ମୁଁ ଏକଥାକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରିଲି ନାହିଁ । ମତେ ଲାଗିଲା ସମସ୍ତେ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ମଞ୍ଜା କରୁଛନ୍ତି । ହେଲେ ଏତେ ବଢ଼ କଥା କହି କିଏ କ’ଣ ନୂଆ ବର୍ଷଶାରେ ଏମିତି ମଞ୍ଜା କରେ ?

ହଠାତ୍ ମୁଁ କିଛି ବୁଝି ପାରୁନଥିଲି କି ମୋ ଚାରିପଟେ କ’ଣ ସବୁ ଘଟି ଯାଉଛି ? ମୁଁ ବୁଝି ପାରୁନଥିଲି କି ଏଇଶା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେମିତି ହେଲା ? ମୋ ସାଙ୍ଗେ କଥା ହେଲାବେଳେ ତ ସେ ପୁରା ସାଧାରଣ ଥିଲା । ସବୁବେଳେ ଯେମିତି କଥାବାର୍ତ୍ତା କରେ ସେମିତି କରିଥିଲା । ତାହେଲେ ତାକୁ କ’ଣ ହତ୍ୟା କରାଯାଇ ଆତ୍ମହତ୍ୟାର ରୂପ ଦିଆଯାଉଛି ନା ମୋ ସାଥେରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲାବେଳେ କାଳେ ମୁଁ କିଛି ସଦେହ କରିବି ସେଥିପାଇଁ ଯଥାସାଧ ମୋ ସାଥେରେ ଅଭିନନ୍ଦ କରି କଥା ହୋଇଥିଲା ଯେମିତି ସେ ଏକଦମ ନର୍ମାଳ ଅଛି । ମୋ ଭାବନା ସବୁ ଯେମିତି ଗୋକୁଳମାଳିଆ ହୋଇଯାଉଥିଲା । ଗୋଟିଏ ନିଃଶ୍ଵାସରେ ପୁଷ୍ପା ସବୁ କହି ଚାଲିଥିଲା ।

ଏତେ ବଢ଼ ନିଷ୍ଠାରି ନେବା ପୂର୍ବରୁ ଥରେ ବି ସେ ଭାବି ପାରିଲାନି କେମିତି ଆମମାନଙ୍କ କଥା ? ନିଷ୍ଠାରି ନେଲାବେଳେ ନ ଭାବିଲା ନାହିଁ, ନିଷ୍ଠାରିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କଲାବେଳକୁ ଥରେ ଭାବି ପାରିଥାନ୍ତା ଅଶୀ ପଞ୍ଚାଶୀ ବର୍ଷରେ ପାଦ ଦେଇଥିବା ତା’ ମା, ବାପାଙ୍କ କଥା ? ତା’ ନିଜ ଝିଅ କଥା ଯାହାକୁ କି ମାତ୍ର ବାର ତେର ବର୍ଷ । ତା’ ବିନା କେମିତି ସେ ବଞ୍ଚିବ ଏ ଦୁନିଆରେ ? କେମିତି ଏତେ ସ୍ଵାର୍ଥପର ହୋଇପାରିଲା ସେ ? ଆମେ ତିନି ଉତ୍ତରାଙ୍କ ଭିତରେ କାହାକୁ କୋଉ କଥା ଅଛିପା ନଥିଲା । ତା’ ଜୀବନରେ ଯଦି ଏମିତି କିଛି ସମସ୍ୟା ଥିଲା ତା’ ହେଲେ କାହିଁକି କେଜାଣି ସେବରୁ କଥାକୁ ସେ ଆମ ପାଖରୁ ଲୁଚେଇ ରଖିଲା ? ଏତିକି କହୁ କହୁ କାନ୍ଦି ପକେଇଲା ପୁଷ୍ପା ।

ହଁ ଯେ ତମେ ସିନା ଏ ବିଷୟରେ କିଛି ଜାଣି ପାରିଲନି । ହେଲେ ତା’ ଶଶ୍ଵୁ ଘର ଲୋକ କ’ଣ କହୁଛନ୍ତି ? ସେମାନେ ତ ସବୁ ଘରେ ଥିଲେ ନା ? ଜଣକୁ ସେତିକି କଷ୍ଟ ନହେଲେ ସେ କେବେ ବି ଏତେ ବଢ଼ ନିଷ୍ଠାରି ନେବା ନାହିଁ । ତା’ ଶଶ୍ଵୁ, ଶଶ୍ଵୁ, ବର ଏମାନେ କ’ଣ କହୁଛନ୍ତି ? ପୁଣି ଝିଅଟି ଦି ପାଖରେ ଥିବା ନା । ସେ କ’ଣ କହୁଛନ୍ତି ? ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଦ୍ବିଗ୍ନତାର ସହ ପଚାରିଲି ମୁଁ ।

ନା... ସେମାନେ ବି କାଳେ ଜାଣିପାରିଲେ ନାହିଁ ଯେକାହିଁକି ସବୁ କିଛିକୁ ଛି କରିଦେଇ ସେ ହଠାତ୍ ଏତେ ବଢ଼ ନିଷ୍ଠାରି ନେଇଗଲା । କହିଲା ପୁଷ୍ପା, ଦାର୍ଘ୍ୟାସଟିଏ ପକେଇ ।

ପୁଷ୍ପାଠାରୁ ଏକଥା ଶୁଣି ମୁଁ କହିଲି, ତୁ ଯାହା କହ ପୁଷ୍ପା, ମତେ ଲାଗିଛି ତା ଶଶ୍ଵୁ ଘର ଲୋକ ମିଛ କରୁଛନ୍ତି । ସେମାନେ ସବୁ ଜାଣିଛନ୍ତି । ହେଲେ ନ ଜାଣିବାର ଅଭିନନ୍ଦ କରୁଛନ୍ତି । ଏମିତି କେମିତି ହବ ? ଜଣେ ସେଇଠି ଚଳପ୍ରଚଳ ହେଉଥିବ । ଏତେ ବଢ଼ ନିଷ୍ଠାରି ନେଲା ବେଳକୁ ଚିକିଏ ତ ହାବଭାବରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖେଇଥିବ । ତା’ପରେ ଏମିତି ଏକ ନିଷ୍ଠାରି ତା’ ଭିତରେ ଖୁଦି ହୋଇ ରହିଥିବା କିଛି ଗୋଟେ ହତାଶା,

ଅବସୋଧ ଆଉ ଅବସାଦର ପରିଣାମ । ତମେ ଏ ବିଷୟରେ ଆନାରେ ଅଭିଯୋଗ ତ କରିଥିବ ? ପୁଲିସ୍ ତଦ୍ଦତ୍ତରୁ କ’ଣ ବାହାରିଲା ?

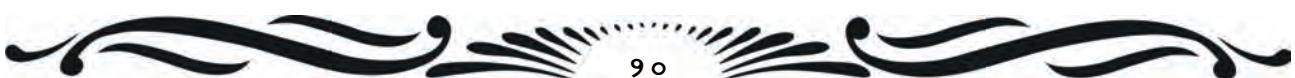
ନାହିଁ ସେ ଗଲାପରେ ଆମେ ଆଉ କଥାକୁ ଆଗକୁ ବଡ଼େଇଲାନି । ନିଜ ଦୁଃଖ ସବୁକୁ ଛାତି ତଳେ ଚାପିରଖୁ ସେ ତ ଚାଲିଗଲା । କିଛି ବି କହିଲାନି । ଆନାକୁ ଯାଇଥୁଲେ କିଛି ବି ହୋଇଥାନ୍ତା । ନା ସଠିକ ଭାବରେ ତଦ୍ଦତ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତା ମା ଆମକୁ ନ୍ୟାୟ ମିଳିଥାନ୍ତା । ସେ ତ ଫେରି ଆସିଥାନ୍ତା ବରଂ ଥରୁ ଥର ତଦ୍ଦତ୍ତ ନାଁରେ ପୁଲିସ୍ ଆମକୁ ଥାନାକୁ ଡାକି ହଇରାଣ କରିଥାନ୍ତା ।

ସେମାନେ ମାନେ ତା’ ଶଶ୍ଵୁର ବହୁତ ବଡ଼ ଲୋକ । ଦୁନିଆ ନେତା, ମନ୍ତ୍ରୀ, ଅର୍ପିତର ତାଙ୍କ ପାଖ ଲୋକ । ପଇସା ବଳରେ ସେମାନେ ସବୁ ଆଇନ, କାନ୍ଦୁନ, ନିଯମ ସବୁକୁ କିଣି ଦେଇପାରିବେ । ତେଣୁ ଆନା, କୋର୍ଟ, କରେରାକୁ ଯାଇଥୁଲେ ଆମେ ଖାଲି ଯାହା ଆଇନ କାନ୍ଦୁନର ଅଭ୍ୟାସ ତୁମ୍ଭା ଜାଲ ଭିତରେ ଧନ୍ଦି ହୋଇଥାନ୍ତୁ ସିନା କିଛି ବି ନ୍ୟାୟ ପାଇନଥାନ୍ତୁ ।

ସେତେବେଳେ କ’ଣ ଏବେ ବି ଆମେ ହୁଏ ନିଶ୍ଚିତ ଯେ ସେମାନେ ଏ ବିଷୟରେ ସବୁ କିଛି ଜାଣିଛନ୍ତି । ହେଲେ ଦୁନିଆକୁ ଲୁଚେଇଛନ୍ତି । ମୋ ମନରେ ତ ସେହେ ହେଉଛି ତା’ର ଆତ୍ମହତ୍ୟାକୁ ନେଇ । ମତେ ତ ଲାଗୁଛି ଯେ ସେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିନଥିଲା ବରଂ ତାକୁ ହତ୍ୟା କରାଯାଇ ଆତ୍ମହତ୍ୟାର ରୂପ ଦିଆଯାଇଥିଲା । କାରଣ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କଲା ଭଲି ଏତେ ଦୂରକ ମାନସିକାତର ଝିଅ ସେ ନଥିଲା । ଜୀବନର ପ୍ରତିଟି ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସାମ୍ବା କରିବାର ସାହସ ଆଉ ଧୌର୍ଯ୍ୟ ତା’ର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପୋଷମର୍ତ୍ତମ ରିପୋର୍ଟରୁ ବାହାରିଥିଲା ଯେବେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିଥିଲା । ହେଲେ ଆଜିକାଲିର ଯୁଗରେ ପୋଷମର୍ତ୍ତମ ରିପୋର୍ଟକୁ ଏପଚେପଚ କରିବା ଅସମ୍ଭବ ବ୍ୟାପାର ନୁହେଁ ନା !

ଏବେ ବି ନିରୋଳା ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ମୋ ମନ କହେ ଯେ ସେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିନଥିଲା । କାରଣ ସେ ସେମିତିକା ପିଲା ନଥିଲା । କେବେ ବି ଯଦି ଆମ ବୁଝ ଉତ୍ତରାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ଜଣେ ଭାଙ୍ଗିପାରୁ ସେ ଆମ ମୁହଁ ବେଶ ଆମ ମନକଥା ଜାଣିପାରେ । ଆମକୁ ବୁଝାଏ । କଥାରେ କଥାରେ ସେ ଆମକୁ ଏମିତି ବୁଝେଇ ଦିଏ ଯେ ଆମେ ଆମର ସବୁତକ ଦୁଃଖ, ହତାଶା, ଅବସୋଧ ଆଉ ଅବସାଦ ନିଷ୍ଠାକରେ ଭୁଲି ଯାଉ । ଆଉ ପୁଣିଥରେ ଉଠିପଡ଼ି ଜୀବନର ଚଳାପଥରେ ଚାଲିବାକୁ ଶକ୍ତି ପାଉ ।

ପୁଣି ଏକଥା ବି ନୁହେଁ ଯେ ସେ ପାଠଶାଳା ପଡ଼ିନଥିଲା । ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ସେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ପଡ଼ିଥିଲା । ଭଲ ଚାକିରାଟିଏ ବି କରିଥିଲା । ହେଲେ ବାହାଯର ପରେ ଶଶ୍ଵୁର ଲୋକେ ଚାକିରା ଛାଡ଼ିବାକୁ କହିବାରୁ ସେ ଚାକିରା ତ ଛାତି ଦେଇଥିଲା । ହେଲେ ଚାକିରା ଛାଡ଼ିବା ବେଳକୁ ବି ସେ ଖୁବ ଗୁଡ଼ାଏ ପଇସା ରଖିଥିଲା । ଆଉ ସେଇ ପଇସାର ଗଲା ବର୍ଷ ସେମାନେ ଗୋଟେ ଦୁଇ ମହିଳାର ଘରଟିଏ କରିଥିଲେ । ଏଇ ମାସେ ତଳେ ହଁ ସେମାନେ ତାଙ୍କ ନୂଆ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲେ । ତଥାପି କ’ଣ ଏମିତି ହେଲା କେଜାଣି ସେ ମନକୁ ମନ କାହାକୁ କିଛି ନ ଜଣେଇ ଏତେ ବଢ଼ ନିଷ୍ଠାରିଟିଏ ନେଇଗଲା !

ଏବେ ବି ପ୍ରତି ମୁହଁର୍ରରେ ମନଶା ଖୁବ୍ ଛଟପଟ ହୁଏ । ଛାତି ତଳଶା କୋରି ବିଦାରି ହୋଇଯାଏ । ପ୍ରତି ମୁହଁର୍ରରେ ସେଇ ଗୋଟିଏପ୍ରଶ୍ନ ନା ରାତିରେ ଶାନ୍ତିରେ ଶୁଆଇ ଦିବ ନା ଶାନ୍ତିରେ ଗଣ୍ଠେ ଶୁଆଇ ଦିବ । ସେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିଥିଲା ନା ତାକୁ ହତ୍ୟା କାରାଯାଇ ଆତ୍ମହତ୍ୟାର ରୂପ ଦିଆଯାଇଥିଲା । କାରଣ ତା'ର ଅସାଭାବିକ ମୃତ୍ୟୁ ଖରର ପାଇ ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲି ତା ଶାଶୁଦ୍ଧର କୌଣସି ସଦସ୍ୟ ସାମାନ୍ୟତମ ବିଚିଳିତ ଥିବାର ମୁଁ ଅନୁଭବ କରିନଥିଲି । କାହାରି ମନରେ ସାମାନ୍ୟତମ ଦୁଃଖ କି ଅନୁଶୋଚନା ନଥିଲା । ଘରର ମଣିଷଟେ ହଠାତ୍ ଏମିତି ଅସମ୍ୟରେ ଚାଲିଗଲା । ହେଲେ ସମସ୍ତେ ଖୁବ୍ ସ୍ଵାଭାବିକ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ହାବଭାବ ଚାଲିବଳନ ଦେଖୁ ଲାଗୁଥିଲା ଯେମିତି କୌଣସି ବୟସ ବ୍ୟକ୍ତି କାହିଁ କେତେ ଦିନରୁ ଗୋଗଗସ୍ତ ହୋଇ ଖଟ ଉପରେ ପଡ଼ିରହିଥିଲେ ଆଉ ଚାଲିଗଲେ । ତେଣୁ ମତେ କେବେ କେବେ ଲାଗେ ତାକୁ ତା ଶାଶୁଦ୍ଧର ଲୋକ ହିଁ ହତ୍ୟାକରି ଆତ୍ମହତ୍ୟାର ରୂପ ଦେଇଥିଲେ ।

କେବେ କେବେ ଜଙ୍ଗା ହୁଏ ଥାନାକୁ ଯାଆନ୍ତି, କୋର୍ଟକୁ ଯାଆନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଭିଯୋଗ କରି ଘଟଣାର ପ୍ରକୃତ ସତ୍ୟାସତ୍ୟ ବାହାର କରିବାକୁ ଗୁହାରି କରନ୍ତି । ହେଲେ ବାପା ମା ମନା କରୁଛନ୍ତି । କହୁଛନ୍ତି ସେମାନେ ଖୁବ୍ ବଡ଼ଲୋକ, ପଇସା ବଳରେ ଧଳାକୁ କଳା ଆଉ କଳାକୁ ଧଳା ନିମିଷକରେ କରିଦେଇ ପାରିବେ । ସେମାନଙ୍କ ପଛରେ ଲାଗିଲେ ଖାଲି ନିଜେ ଅଶାନ୍ତି ତଥା ଉପରେ ରହିବା ହିଁ ସାର ହେବ । ମା କହୁଛି ଯିଏ ତ ଗଲା ଗଲା, ତା ପାଇଁ ତୁ କାହିଁକି ଥାନା, କୋର୍ଟ, କଟେରୀରେ ପଇଁତରା ମାରି ମାରି ତୋ ପରିବାରର ଭବିଷ୍ୟତକୁ ନଷ୍ଟ କରିଦେବୁ ? ପୂରି ଥାନା, କୋର୍ଟ କଟେରାକୁ ଗଲେ ନ୍ୟାୟ ଯେ କେବେ ମିଳିବ ତାର କିଛି ଠିକ୍ ଠିକଣା ନାହିଁ । ଆହୁରି ନ୍ୟାୟ ମିଳିବ କି ନାହିଁ ସେଇଟା ବି ସନ୍ଦେହ ।

ଚିକେ ସମ୍ୟ ରୂପ ରହି ପୁଷ୍ପ ପୁଣି ଥରେ କହିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା ।

ତାର କଷ୍ଟ କ'ଣ ଥିଲା, ଦୁଃଖ କ'ଣ ଥିଲା, ସେ କେଉଁ ପ୍ରକାରର ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଥିଲା ସେଇଥା ସେ ମତେ କେବେ ବି କହିନି । ତାକୁ ଦେଖିଲେ ବି କେବେ ଲାଗୁନଥିଲା କି ସେ ଏତେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦେଇ ଗତି କରୁଛି । ତଥାପି ଏତେ ବଡ଼ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ଥରଟିଏ ପାଇଁ ସେ ତାର ଯନ୍ତ୍ରଣା ସବୁକୁ ଆମକୁ କହି ଦେଇ ପାରିଥାନ୍ତା । କେମିତି ସେ ଏତେ ସ୍ଵାର୍ଥପର ହୋଇପାରିଲା ? ଥରଟିଏ ପାଇଁ ତ ନିଜ ବାପା, ମା, ଭଉଣାମାନଙ୍କ କଥା ଭାବି ପାରିଥାନ୍ତା ?

ହେଲେ ସେ ଯିବା ପରେ ମୁଁ ଯେଉଁ ସବୁ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସାମା କରୁଛି ସେଥରେ ନା ମୁଁ ଜାଇଁ ପାରୁଛି ନା ମରି ପାରୁଛି । ମୋର ବି ବେଳେବେଳେ ଜଙ୍ଗା ହେଉଛି ତା ଭଲ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇ ମୁଁ ବି ସେମିତି କିଛି କରିଦିଅନ୍ତି ଯାହା ଫଳରେ ମୁଁ ବି ସବୁ କଷ୍ଟ ଯନ୍ତ୍ରଣାରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇ ପାଆନ୍ତି । ହେଲେ ସେମିତି କରିପାରୁନି । ସେ ସିନା କାହା କଥା କିଛି ବି ଭାବିଲାନି । ହେଲେ ଏମିତି କିଛି ଭାବିବା ମାତ୍ରେ ହିଁ ମୋ ଆଖି ଆଗରେ ଭାସି ଯାଉଛି ମୋର ବୟସ ବାପା ମାଙ୍କ କଥା ଯାହାଙ୍କର କି ଆମ ଛିତା ଆଉ କେହି ସାହା

ଭରସା ନାହାନ୍ତି । ମୁଁ ସେମିତି କିଛି କରି ବସିଲେ କ'ଣ ହେବ ସେମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା । ଖାଲି ସେମାନେ ନୁହଁଛି ସେମିତି କିଛି ଭାବନା ମନରେ ଆସିବା ମାତ୍ରେ ହିଁ ମୋ ଆଖି ଆଗରେ ଭାସି ଯାଏ ମୋ ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ମୁଁ, ମୋ ଝିଅର ମୁଁ । ମୁଁ ନ ରହିଲେ କ'ଣ କରିବେ ସେମାନେ ? କେମିତି ବଂଚିବେ ? ତେଣୁ ତା ପରି ମୁଁ ଏତେ ସ୍ଵାର୍ଥପର ବି ହେଇ ପାରୁନି ଲୋ.... ।

ଏହା ପରେ ବି ବୋଧହୁଏ ଆହୁରି କିଛି କହିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା ପୁଷ୍ପା । ହେଲେ କଷ୍ଟ ତାର ବାଷ୍ପରୁନ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା କି କଣ ସେ କିଛି କହି ପାରୁନଥିଲା । କାରଣ ଫୋନ୍ଟା କଟି ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେପଟର କିଛି ସୋର ଶଙ୍କ ଆସୁନଥିଲା । ହେଲେ ମାତ୍ର କିଛିଗମାମୁହଁର୍ତ୍ତ ପରେ ସେପଟର ଶୁଭିଥିଲା ପୁଷ୍ପାର କଇଁ କଇଁ ହୋଇ କାହୁଁଥିବାର ଶଙ୍କ ।

ଫୋନ୍ଟରେ ସେପଟରେ ପୁଷ୍ପା । ଆଉ ଏପଟରେ ମୁଁ ମୁଁ ଯେ କ'ଣ କହି ଆଉ କେମିତି ପୁଷ୍ପାକୁ ସାନ୍ଦନା ଦେବି ସେକଥା ଜାଣିପାରୁନଥିଲା । ତଥାପି କହିଥିଲା, ପ୍ଲିଜ ପୁଷ୍ପା, ପ୍ଲିଜ... । କାନ୍ଦେନା । ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧର । ଦେଖିବୁ ସବୁ ଠିକ୍ ହୋଇଯିବ ।

ମୋର କଥା ସରିନଥିଲା ଫୋନ୍ଟା କଟିଗଲା । ମୁଁ ଜାଣିପାରିଲିନି ଯେ ଫୋନ୍ଟା ମନକୁ କଟିଗଲା ନା ପୁଷ୍ପା ନିଜେ ତରଫରୁ କଟିଦେଲା, କିଛି ସମ୍ୟ ଅପେକ୍ଷା କଲି । କାଳେ ସେ ଆଉଥରେ ଲଗେଇବ । ହେଲେ ନା... ସେ ଆଉ ଫୋନ୍ଟ କଲାନି । ମୋର ବି ଆଉ ଜଙ୍ଗା ହେଲାନି ତାକୁ ଆଉଥରେ ଫୋନ୍ଟ କରିବାକୁ ।

ଖୁବ୍ କ୍ଲୁଚ ଲାଗୁଥିଲା ମତେ । ଭାରି ଭାରି ବି ଲାଗୁଥିଲା । ମନେ ମନେ ଭାବୁଥିଲି ସତରେ । ମଣିଷଟି କେତେ ଅସହାୟ ହୋଇଯାଏ ଯେତେବେଳେ ଜୀବନର ଚଲାପଥରେ ଚାଲୁ ଚାଲୁ ଏମିତି ଏକ ଦୋଛକିରେ ପହଞ୍ଚିଯାଏ ଯେଉଁଠାରୁ ନା ସେ ନା ଆଗକୁ ଯାଇପାରେ ନା ପଛକୁ ଫେରିପାରେ । କେତେ ଅସହାୟ ସତରେ ଲାଗେ ଯେତେବେଳେ ଯେତେ ଖୋଜିଲେ ମିଳେନାହିଁ ନିଜ ଲୋକଟିର ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ ।

ଶକ୍ତି ବିଭାଗ, ଖାରବେଳ ଭବନ, ଛୁବନେଶ୍ୱର

ଅପ୍ରାପ୍ତି

ପ୍ରଦ୍ୱୟମ ପକ୍ଷନାୟକ

ଖୋଜିବାର ଅନୁଭବ ପାଇବାରେ କାହିଁ ଝୁରିବାର ଅନୁଭୂତି ଭୋଗିବାରେ ନାହିଁ । ମିଳନର ଅଭ୍ୟାସରେ ବିତିଯାଏ ଅଢୁପୁ ଜୀବନ । ତଥାପି ପ୍ରତାଷାର ନ ଥାଏ ଅବସାନ । ପ୍ରାପ୍ତିର କୌଣସି ସମ୍ବାଦନା ନଥାଇ ସାରା ଜୀବନ ରାଧା ଏବଂ ମାରାଙ୍କର ହୃଦୟ ନେଇ ଝୁରୁ ଥାଇ ନିରିମାଖୁ ପ୍ରିୟତମା । ଜୀବନର ଶେଷ ନିଶ୍ଚାସ ଯାଏ ମନ ମନ୍ଦିରରେ ବସାଇଥିବ । ପ୍ରେମ ରହିଥାଏ ଅମଳିନ ।

କେବେ ଆଶା କରିନଥିଲା ମମତା । ଏମିତି ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଭାବେ ଶୁଭକ୍ରର ସହ ସାକ୍ଷାତ ହୋଇଯିବ । ଏତେ ଦିନ ଉପରାଞ୍ଚ । ଯଦିଓ ଏମିତି ଗୋଟେ ଦିନ ନାହିଁ ଯେଉଁଦିନ ସେ ଶୁଭକୁ ମନେ ପକାଇ ନାହିଁ । ଏମିତି ରାତି ନାହିଁ ଯାହାର ସୃତିରେ ତା' ଆଖୁର ଦୁଇଧାର ଲୁହ ନିରିତି ତକିଆ ଭିଜାଇ ଦେଇନି । କେଜାଣି କିଏ ତାକୁ ଶିଖାଇ ଦେଇଥିଲା ପୂଜା କରିବାର ବିଧି । ଗାଧୋଇ ଆସି ଠାକୁର ଘରେ ଦିଅଁ ଆଗରେ ସେ କ'ଣ ମାଗେ, କ'ଣ ମନାସେ କେଉଁ ଅଭିଯୋଗ କରେ କେଜାଣି ତା' ଆଖୁ ଲୁହ ଛଳଛଳ ହୋଇଯାଏ । ଶୋଇବା ଆଗରୁ ହେଉ ଅବା ମଧ୍ୟ ରାତ୍ରେ ସ୍ଵପ୍ନ କିମ୍ବା ବିମଳ ସକାଳରେ ଝରି ପଡ଼ିଥିବା ଶେଷାଳିକୁ ଦେଖୁ ସେ ମନର ମଣିଷକୁ ଅହରହ ଝୁରି ହେଉଥିଲା ।

ଦାର୍ଘ ତିରିଶ ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ହୋଇଗଲାଣି ଦୁଇଁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗଢ଼ି ଉଠିଥିବା ସମ୍ପର୍କର ଯୋଗଯୋଗ ନଥିଲା । କଥାବାର୍ତ୍ତ ଦେଖାସାକ୍ଷାତ , ଚିଠିପତ୍ରର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ସିନା ନଥିଲା କିନ୍ତୁ ମନ ଗହୁରରୁ ସେ ସୃତି ବିଲୁପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । ସଂଗୁପୁରେ ଥିବା ଶୁଭକ୍ରରଙ୍କ ଚିଠିଗୁଡ଼ିକ କେବେ ଆଖୁରେ ପଡ଼ିଲେ ଛାତିରେ କୋହ ଭରିଯାଉଥିଲା । ପୁଣି ସେଷବୁକୁ ପଡ଼ିବାକୁ ଜଇଁ ଛାତା ହେଉଥିଲା । କେବେନା କେବେ କେଉଁଠି ନା କେଉଁଠି ଥରେ ସାକ୍ଷାତ ହୋଇଯିବାର ଆଶାଦୀପ ମିଞ୍ଚି ମିଞ୍ଚି ହୋଇ ଜଲୁଥିଲା ।

ମମତା ଦିନେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ରାଜ୍ୟପ୍ରଦୀପ ପୁଷ୍ଟକ ମୋଳାରେ ବୁଲୁବୁଲୁ ହଠାତ୍ ଭେଟ ହୋଇଗଲା ଶୁଭକ୍ରରଙ୍କ ସହ । ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ସାକ୍ଷାତରେ ଦୁହେଁ ଅପ୍ରତିଭ ମନେ କରୁଥିଲେ । ତଥାପି ପରସ୍ପରକୁ ଅଣଦେଖା କରି ଯାଇ ପାରିନଥିଲେ । ମମତା ଆଗ ଶୁଭକ୍ରରଙ୍କୁ ଦେଖୁ ହସି ଦେଖୁଳା ପୂର୍ବପରି । ପ୍ରତି ବଦଳରେ ସେ କିପରି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବେ ଦୟରେ ଥିଲେ ଶୁଭକ୍ର । ଅବଶ୍ୟ ସେପରି ପୁନର୍ମଳନର ପରିକଳନା ସେ କରିଛନ୍ତି

ଅନେକ ଥର । ମନେ ମନେ ସେତେ ଥର ସେ ଭାବିଛନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ଲାଗେ ଯେବେ କେବେ ମମତା ସହ ତାଙ୍କର ସାକ୍ଷାତ ହୁଏ ସେ ବୋଧେ ଅଭିମାନ କରି ମୁହଁ ବୁଲାଇ ନେବା ଜାଣି ଜାଣି ତାଙ୍କ ଠାରୁ ଦୂରେଇ ଯିବ କିମ୍ବା ଧୋକାବାର୍କ କହି ତିରମ୍ବାର କରିବ । ହୋଇପାରେ ଅତୀତ ସ୍ମୃତିଶରେ ବିହୁଲିତ ହୋଇ ଲୁହ ଫରାଇ କାନ୍ଦି ପକାଇବ । କିନ୍ତୁ ଏତେ ବର୍ଷ ପରେ ସେମାନଙ୍କ ସାକ୍ଷାତର ଉପକ୍ରମ ଆବୋ ସେପରି ନଥିଲା ।

ସହଜରେ ହସି ଦେଇ ମମତା ପଚାରିଲା, କେମିତି ଅଛ ଶୁଭ ? ଶୁଭକ୍ରର ସେମିତି ହସିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ, କୃତ୍ରିମ ହସ । ଦୃଢ଼ତାର ସହ କହିବାକୁ କୁଣ୍ଡାବୋଧ କରୁଥିଲେ, ଉଳଅଛି । ତା' ବ୍ୟତାତ ସେ ବି ସେପରି ପ୍ରଶ୍ନଟିଏ ମମତାକୁ ପଚାରିବାକୁ ସାହସ କରି ପାରିନଥିଲେ । ଦୁହେଁ ଦୁହେଁଙ୍କଠାରୁ ସମସ୍ତ ସମ୍ପର୍କ ଛିନ୍ନ କରି ଦେଇଥିଲେ ବି ଏକଥା ଜଣାଥିଲା ଯେ ମମତା ଅବିବହିତ ରହିଯାଇଛନ୍ତି । କାରଣ ଜାଣିବା ଆବଶ୍ୟକ ନଥିଲା ତାଙ୍କ ପାଇଁ ।

ଦୁଇ ଦୁଇଥର ପ୍ରେମରେ ନିଷିଳ ହେବାପରେ ଆଉ ବିବାହ କରିବାର ସ୍ଥାନ ନଥାଇ ପାରେ । ହୋଇପାରେ ବାହାବଦ୍ୟ ଗଡ଼ିଯିବା ପରେ ଉପମୁକ୍ତ ବରପାତ୍ରଟିଏ ଯୋଗାତ୍ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ ଅବା ଅତୀତର ସୃତିକୁ ପାଥେୟ କରି ସେ ବିବାହ ସ୍ଵପ୍ନକୁ ଗୋଶ କରି ଦେଇଛି ଜୀବନ ଯାତ୍ରାରେ । ଯାହା ବି ହେଉ ବୟସର ସାଯାହୁରେ ସେସବୁ ଅପ୍ରାସଜିକ ।

ପୁଷ୍ଟକ ମୋଳାର ଜନଗହଳି ମଧ୍ୟରେ ସେପରି କିଛି ବିଷୟକୁ ଦେଇ ଆଲୋଚନା ହାତମଧ୍ୟେ ବ୍ରହ୍ମାନ । ହଜିଲା ଧନ ଖୋଜି ପାଇବା ପରି ଦୁହେଁ ପରସ୍ପରର ଫୋନ ନମ୍ବର ନିଜ ନିଜ ମୋବାଇଲରେ ଚିପି ରଖିଲେ । ଶୁଭକ୍ରର ନିଜର କବିତା ଏବଂ ଗଛ ସଂକଳନ କେତୋଟି ନିଜ ବ୍ୟାଗରୁ ବାହାର କରି ମମତା ଆତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ । ତା' ଦ୍ୱାରା ସେ ସୁଗାଇ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ଯେ ସେ ତା'ଠାରୁ ସମସ୍ତ ସମ୍ପର୍କ ଛିନ୍ନ କରି ଦୂରେଇ ଯାଇଥିଲେ ବି ନିଜର ସ୍ଵଜନ ମାଧ୍ୟମରେ ତା'ର ସୃତିକୁ ଉଜ୍ଜାବିତ କରି ରଖିଛନ୍ତି । ତା' ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଆସକ୍ରିୟା ବିଭିନ୍ନ ଗଛ କବିତା ମାଧ୍ୟମରେ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି ।

ଦିନକ ପରେ ଆଗ ମମତା ଫୋନ କରିଥିଲା । ଅଭିମାନ କରି କହିଲା, ଶୁଭ ତୁମେତ ଆଉ କେବେ ମୋ ମୁହଁ ଚାହୁଁବ ନାହିଁ ବୋଲି ଶପଥ କରିଥିବ । ଅକ୍ଷୟ ସାକ୍ଷାତ ହୋଇଯିବାରୁ ଅନୁତାପ କରୁଛନ୍ତା ।

ମୋର କିନ୍ତୁ ବଡ଼ ଭାଗ୍ୟ । ଯାହା ହେଉ ମରିବା ଆଗରୁ ଅନ୍ତରତଃ ତୁମ ସହ ଥରେ ସାକ୍ଷାତ ହୋଇଗଲା । ହଁ ଏମିତିରେ କେଉଁ ବଞ୍ଚି ଯେ... । ଛାତ । ତୁମ ଲେଖା କିଛି ପଡ଼ିନେଇଛି ।

-ତୁମେ ସେଥରେ ନିଜକୁ ଖୋଜି ପାଇଛ କି ନାହିଁ ? ସଂଭ୍ରମରେ ପଚାରିଲେ ଶୁଭଙ୍କର ।

-ଏତେ କଥା ସବୁ ତୁମର କ’ଣ ମନେଥିଲା । ମୁଁତ ଭାବିଥିଲି ନୂଆ ଚକିରି ନୂଆ ମଣିଷ ନୂଆ ପରିବେଶରେ ତୁମେ ସବୁ ପୁରୁଣା କଥା ପାସୋରି ଦେଇଥିବ ।

-ତୁମେ କ’ଣ ଭୁଲିଯାଇଛ ?

-କେହିତି ଭୁଲିବି ? ତୁମ ଭଳି ମୋ ପାଖରେ କିଛି ଭୁଲିଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରଲୋଭନ କିମ୍ବା ବାହାନା ଥିଲା ନା ଅଛି । ଯଦିଓ ଏବେବି ସୁଧାକର ଫୋନ୍ କରେ । ସେବି ମୋତେ ନେଇ କବିତା ଲେଖୁଥିବା କହେ । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରିନାହିଁ । ତା’ର ଘର ସଂସାର ଅଛି । ପିଲା ଛୁଆ ଅଛନ୍ତି । ଅଯଥାରେ ତାଙ୍କ ଭିତରେ ପରି ମୁଁ କାହିଁକି ବିଶୁଦ୍ଧାଳା ସୃଷ୍ଟି କରିବି ।

ଶୁଭଙ୍କର ବୁପ ହୋଇ ସବୁ ଶୁଣୁଥାଆନ୍ତି ।

-ସୁଧାକର କଥା କହି ଦେଲି ବୋଲି ବୁପ ହୋଇ ଗଲନା ! ସତ କହୁଛି ତା’ କବିତା ତୁମ କବିତା ଭଳି ଏତେ ଉଚକାଟାର ହୃଦୟଷର୍ଣ୍ଣା ନୁହଁ । ଯଦିଓ ସୁଧାକର ମୋ ସ୍କୁଲ ବେଳର ସାଥୀ, ମୋତେ ଆଗ ଭଲ ପାଇଥିଲା, ସେପରି ଆଗ ବାଟ ଭାଙ୍ଗି ବି ଚାଲିଗଲା । ସବୁ କଥାତ କହୁଛି ତୁମକୁ । ସେତେବେଳେ ତୁମର ଆଶ୍ଵାସନାରେ ମୁଁ ସେ ଆୟାତକୁ ସହଜରେ ସହି ନେଇଛି । ନିରାଶା ଅନ୍ଧାରରେ ଅସହାୟ ଭାବେ ବାଟବଣା ହେଉଥିବାବେଳେ ତୁମ ହାତ ଧରି କିଛି ବାଟ ଚାଲିଛି । ସେଥିପାଇଁ ତୁମେ ମୋ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର । ଏକଥା ତ ଅସ୍ବାକାର କରିବନାହିଁ ସେ ତୁମେ ମୋତେ ଭଲ ପାଇବା ଆଗରୁ ମୁଁ ତୁମକୁ ଭଲ ପାଇ ବସିଲି । ତୁମ ସାନିଧ ପାଇବା ପରେ ମୁଁଆର ସୁଧାକରକୁ ଝୁରୁ ନଥିଲି । ଅବଶ୍ୟ ତା’ର ପ୍ରତାରଣା ପାଇଁ ଆଜିବି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୋଷ ତାକୁ ଦେଉନାହିଁ । ତା ସମୟ ଅନୁସାରେ ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲି । ମୋ ସମୟ ଯାଏ ସିଏ ଅପେକ୍ଷା କରି ପାରିଲାନି । ତେଣୁ ଆମେ ସମନ୍ୟ ରକ୍ଷା କରି ଗୋଟିଏ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଚାଲି ପାରିଲୁ ନାହିଁ । ଯାହା ହବାର ନଥିଲା ସେ କିଛି ନା କିଛି କାରଣରୁ ହେଲା ନାହିଁ ।

ଏତେ ଆଶା ରଖି ନିଜର କରିବି ଭାବି ତୁମକୁ କେଉଁ ମୋ ନିଜର କରି ପାରିଲି ଯେ ! ତୁମେ ବି ତ ପଛରେ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ତୁମ ବାଟରେ ଚାଲିଗଲ । ବାରମ୍ବାର ପ୍ରତାରିତ ହେବା ପରେ କେବଳ ମୋ ନିଜ ଭାଗ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ମୁଁ ଆଉ କାହାକୁ ଦୋଷ ଦେଇ ପାରିନାହିଁ । ଦେଇ ବା ଲାଭ କ’ଣ ? ସେହି ଶ୍ରଦ୍ଧା ପ୍ରେମ ପ୍ରାତି କ’ଣ କାହାଠାରୁ ଜୋର ଜବରଦସ୍ତ ଛାଇ ଆଣି ହୁଏ ନା କୋଟ୍ଟ କଟେରି ମାଧ୍ୟମରେ ହାସଳ କରିହୁଏ ଯେ ମୁଁ ଦୋଷ ଦେବା କଥା ଭାବିଥାଆନ୍ତି ।

ଶୁଭଙ୍କର ନୀରବରେ ସବୁ ଶୁଣୁଥାଆନ୍ତି । ସେ ଜାଣିଥିଲେ ଏତେ ଦିନ ମମତା ମନରେ ଥିବା ସୁପ୍ତ ଆଗ୍ରହୀରିଟି ଆଜି ଲାଭା ଉଦ୍‌ଗାର୍ଣ୍ଣ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଛି । କହିଯାଉ ସେ ତା’ ମନକଥା । ଉପଶମ ହେଉ ତା’ର ପୁଞ୍ଜିଭୂତ ବ୍ୟଥା ।

- ଦେଖୁଲ ଶୁଭ ମୁଁ କେଡ଼େ ସ୍ଵାର୍ଥପର ହୋଇଯାଇଛି । କେବଳ ମୋ କଥା କହି ଚାଲିଛି । ତୁମ କଥା କିଛି ପଚାରି ନାହିଁ ଏମାଏ । ଆଛା ତୁମେ କେବେ ଆମ କଥା ତୁମ ପଢ଼ିଲୁ କହିଛ ?

- ନ କହିଲେ ବି ସେ ଜାଣିଥିଲା ଶୁଭା । ସେଥିପାଇଁ କେତେ ଥର ତୁମ ବିଶ୍ୱରେ ପଚାରିଛି । ଅଭିମାନ କରିଛି । ଉଲୁଗୁଣାବି ଦେଇଛି । ଆମ ସଂପର୍କରେ ନିବିଢ଼ତା ବିଶ୍ୱରେ ଜାଣିବାକୁ ଚାହିଁଛି ।

- ସେ କେବେ ପଚାରି ନାହାନ୍ତି । ମୋତେ କାହିଁକି ଛାଡ଼ିଥିଲା ?

ଏପରି ପ୍ରଶ୍ନରେ ଶୁଭଙ୍କର ପୁଣି ରୂପ ରହିଲେ । ଯେଉଁ ଅପ୍ରିୟ ସତ୍ୟ କୁଡ଼ିକ ତାଙ୍କୁ ଆୟୋଜିତ କରିବାରୁ ସେ ମମତାକୁ ଭୁଲିଯିବାକୁ ବାଧ ହୋଇଥିଲେ । ତା’ର ଶତ ଅନୁରୋଧ ସଭେ ତା’ଠ ନିର୍ମିମ ଭାବେ ଦୂରେ ଯିବାକୁ । ସେ ସବୁ ଏବେ ତା ମୁହଁରେ କେମିତି କହିଦେବେ ? କିପରି କହିଦେବେ ଯେ ସୁଧାକର ସହ ତା’ର ପ୍ରଥମ ପ୍ରେମ ଏବଂ ଏତେ ଦିନର ସଂପର୍କ ତାଙ୍କୁ ରହି ରହି ବିଛୁକ ସଦୃଶ ଦଂଶନ କରୁଥିଲା । ତାଙ୍କ ମନକୁ ବିଶାଙ୍କ କରି ଦେଉଥିଲା ।

ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ଦେଖାକୁ ଗଲେ ଶୁଭା ମମତା ଠାରୁ ଅଧିକ ଶିକ୍ଷିତ ସୁନ୍ଦରା ଏବଂ ଅଛି ବୟକ୍ତା ହୋଇଥିବାରୁ ସେ ଅନାଯସରେ ପୂର୍ବ ସଂପର୍କକୁ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲେ । ତା’ ପ୍ରେମ ପ୍ରଲୋଭନରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ।

ପ୍ରେମ ତ ଏକ ଚମ୍ପକାୟ ଆକର୍ଷଣ । ଯେଉଁଠ ଆକର୍ଷଣ ଯେତେ ବେଶୀ ସେ ଆଢ଼କୁ ସେତେ ଜାଣି ହୋଇ ଯିବାରେ କୌଣସି ଅସୁଭାବିକତା ଦେଖିନଥିଲେ ଶୁଭଙ୍କର । ତାଙ୍କ ମନର ସେ ଭ୍ରାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟ ଦୂର ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ଯେବେ ଶୁଭା ଜୀବନର ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ତାଙ୍କୁ ଦୂରେର ଯାଇଥିଲା ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କ ପ୍ରତି ଆସନ୍ତ ହୋଇ । ଦୂର୍ଭିକ୍ଷର କିଛି ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ବିବାହ ବିଛେଦ ହୋଇସାରିଛି ସେହି କାରଣରୁ । ଅବଶିଷ୍ଟ ଜୀବନ ପାଇଁ ଦୂରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପଥ ବାହି ନେଇଛନ୍ତି । କେଉଁ ସ୍ମୃତରୁ ମମତା ସେ ଖବର ଜାଣି ଥାଇପାରେ । ସେ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ସିଧା ନ ଉଠାଇ ମମତା କହିଲା ।

- ମୁଁ ଭାବିଥିଲି ମୋତେ ତୁମେ ଦ୍ଵିତୀୟ ସୁଯୋଗ ଦେବ । କିନ୍ତୁ... ! ଛାଡ଼ି ସେଥିରୁ ମୋ ପାଇଁ ବାମନ ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ହାତ ବଢ଼ାଇବା ରତି । ତଥାପି ସେପରି ସପ୍ନରେ ହଜାଇ ଦେଇ କଣ୍ଠିକ ଆନନ୍ଦ ଲାଭ କରିବାକୁ କେହି କ’ଣ ବିରୋଧ କରିପାରିବ । ଯାହାର ଜୀବନ କେବଳ ହା ହୃତାଶୀମ୍ୟ ସେ କ’ଣ କେବେ ଆଶାନ୍ତରୁ ପଳ ପାଏ ? ଶୁଭ ତୁମେ ଦ୍ଵିତୀୟ ବିବାହ କିଣିଛି । ସୁଖମାୟ ଦାଖତ୍ୟ ଜୀବନ ଅଭିବହିତ କରୁଥିବ ନିଶ୍ଚୟ ।

ତୁମେ ସିନା ତୁମର, ଆବେଗ, ଅନୁରାଗ, ଆସନ୍ତି, ପ୍ରେମ ପ୍ରତାରଣକୁ ଉପଜୀବ୍ୟ କରି ସାହିତ୍ୟ ସୁଜନରେ ମଗ୍ନ ରହୁଛ । ନିଜର ଭାବାବେଶକୁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ କରି ଦେଇ ଆତ୍ମ ସନ୍ଦେଶ ଲାଭ କରୁଛ । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଅପ୍ରାପ୍ଯିତ ଅବସୋଧକୁ ନେଇ କଷତ୍ରୁତ ନଷ୍ଟ ଭଳି ପୂରି ବୁଲୁଛି । କେବେ ଭୂପତିତ ହୋଇ ଆତ୍ମସାଧା ହରାଇବି ସେ ହି ଦିନର ଅପେକ୍ଷାରେ ଜାଇଁ ରହିଛି ।

ପ୍ଲାଟ ନମ୍ବର ୧୦୧, ପ୍ରକାଶବୀପ ପଟ୍ଟାର
ଜୟ ଦୁର୍ଗା ନଗର, ଭୁବନେଶ୍ୱର - ୦୭
ଦୂରଭାଷ: ୯୯୭୮୮୮୦୯୯୯

ତ୍ରୈ

ଡରୁଣ କୁମାର ସାହୁ

“ନ ପରିବାର କ’ଣ ଅଛି ?”

“ସାଙ୍ଗରେ ଆଉ କାହା କାହାକୁ ନେବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ ?”

“ମୁଁ ଆଗରୁ ବାଛିସାରିଛି । ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ମୋର ସେଇ ପାଞ୍ଜଣ ସାଥୀ ଯିବେ । ଗାଡ଼ି ଯିବ ଆଉ ତା’ର ଭ୍ରାତର୍ଭର୍ତ୍ତର୍ ।”

“ତରିବାର କିଛି ନାହିଁ । ମୁଁ ପଛରେ ରହି ପରିଚାଳନା କରିବି । ନଜର ରଖୁଥିବି ପୂରା ମିସନ୍ ଉପରେ ।”

“ବାସ୍ତା ଯେମିତି ପବନ ସାଥରେ ଚାଲେ, ମୃତ୍ୟୁ ବି ସବୁବେଳେ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଥାଏ । ମୃତ୍ୟୁକୁ ନେଇ ମୁଁ ଆତ୍ୟାତ ହେଉଛି ଆଜିକି ପାଞ୍ଜର୍ଷ ହେବ । ପରିବାର ଛାଡ଼ିଛି । ସ୍ବୀ, ପିଲାମାନେ ଦୂରରେ । ସବୁଠୁରୁ ଭଲପାଏ ମୋର ପୁଅକୁ । ଦଶବର୍ଷର ପୁଅ । ତା’ରୁ ବି ଦୂରେଇ ରହିଛି କେବଳ ଏଇ ମିସନ୍ ସବୁକୁ ସଫଳ କରିବା ପାଇଁ । ମୃତ୍ୟୁକୁ ମୋର ଭୟ ନାହିଁ । ତେବେ, ପରିବାର କଥା, ବିଶେଷ ଭାବରେ ପୁଅ କଥା ମନେପଡ଼ିଲେ ମନଗା ଭାଙ୍ଗିଯାଏ, ବିଶାଦଗ୍ରସ୍ତ ହେଲୟାଏ ।”

ଏତକ କହି ଘଞ୍ଚ ଜଣାଲ ଗଛପତ୍ର ଫାଙ୍କଦେଇ ଦିଗ୍ବଳୟକୁ ଅନେଇଲା ସୁବ୍ରତ ।

ତା କାନ୍ଦ ଉପରେ ହାତ ରଖିଲା ଲିତର । ଏଇ ମିସନ୍ର ଲିତର । କହିଲା, “ସାବାସ, ତୋ ଭଳି ନିଃସ୍ଵାର୍ଥପର, ନିଷାବାନ୍ କର୍ମୀ ମୋର ଦରକାର । ତା’ହେଲେ ଆମେ ଚେତେଇଦେବା ସରକାରକୁ, ଆମେ କ’ଣ କରିପାରୁ ! ଆଉ ନିଷ୍ପତ୍ତିତମାନଙ୍କ ପାଇଁ, ଗରିବଙ୍କ ପାଇଁ, ଏଇ ପାହାଡ଼ୀ ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆମେ କ’ଣ କରିପାରୁ !”

ପୁଣିଥରେ ସୁବ୍ରତର ପିଠି ଥାପୁଡ଼େଇଲା ଲିତର । ଲିତରର ମୁହଁକୁ, ଆଖକୁ ଚାହିଁଲା ସୁବ୍ରତ । ତା ମୁହଁରେ କୌଣସି ଆବେଗର ଚିହ୍ନ ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ମେସିନର ଚାହାଣି ଭଳି ତା’ର ଚାହାଣି । ତାକୁ ପଢ଼ିବା ସୁବ୍ରତର ସାଥର ବାହାର ।

ରାତି ବାରଚା ପରେ ଅନ୍ଧାରର ସାହାଯ୍ୟ ନେଇ କିଛିବାଟ ଗାଡ଼ିରେ ଓ ତା’ପରେ କିଛିବାଟ ପାଦରେ ଚାଲିଚାଲି ଯାଇ ପୂର୍ବ-ନିର୍ଦ୍ଦାରିତ ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିବେ ସୁବ୍ରତ ଓ ତା’ର ସାଥୀ ପାଞ୍ଜଣ । ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁ ତଙ୍କା

ହୋଇଥିବ କନାରେ, ଆଖୁ ଦୁଇଟିକୁ ଛାଡ଼ି । ସାଙ୍ଗରେ ହେନଇଯିବେ ଲ୍ୟାଣ୍ଡମାଇନ୍ ବିଛାଇବାର ସମସ୍ତ ସରଞ୍ଜାମ । ରାତିସାରା ପରିଶ୍ରମ କରି ବିଛାଇବେ ଲ୍ୟାଣ୍ଡମାଇନ୍; କାରଣ ଖବର ମିଳିଛି ତା’ପରଦିନ ସେଇ ରାତାରେ ମନ୍ତ୍ରୀ, ବିଧ୍ୟକ ଓ ସେମାନଙ୍କର ଚାମଚାମାନେ ଯିବେ । ସରକାରୀ କଳ ଭିତରେ ହିଁ ରହିଛନ୍ତି ଗରିବଙ୍କୁ ଖବର ଦେବା ମଣିଷମାନେ । କିନ୍ତୁ ବେଳେବେଳେ ସେମାନେ ଡବଳ-କ୍ରେ କରି, ପ୍ରତାରିତ କରି ପୋଲିସ୍କୁ ଖବର ଦେଇଦିଅଛି ଏମାନଙ୍କର ପ୍ଲାନ୍ ସପକ୍ଷରେ । ସେଇ ପ୍ରତାରକମାନଙ୍କୁ ଲିତର ନିର୍ମମ ଭାବରେ ହତ୍ୟା କରେ ।

ଖାଦ୍ୟ ଖାଇ ବିଶ୍ରାମ ନେଲା ଅଛେମାନ୍ୟ ପାଇଁ ସୁବ୍ରତ । ସାଥୀମାନଙ୍କୁ ଖବର ଦେଇଛି ମୋବାଇଲ୍ ଜରିଆରେ । ତିନୋଟି ମୋବାଇଲ୍ ସବୁବେଳେ ପାଖରେ ରଖୁଥାଏ ସୁବ୍ରତ । ଗୋଟିକରେ ସାଥୀମାନଙ୍କର ଏବଂ ଆଉ କେତେଜଣଙ୍କର ନମ୍ବର । ଆଉ ଗୋଟାକରେ ରହିଛି କେବଳ ଲିତରଙ୍କ ନମ୍ବର । ସେ ଲିତରଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯାହା କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୁଏ, ତାକୁ ଅନ୍ୟ କେହି ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ଏବଂ ଲିତର ମଧ୍ୟ ତା ସାଙ୍ଗରେ କେତେବେଳେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରନ୍ତି, କ’ଣ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରନ୍ତି, କ’ଣ ଯୋଜନା କରନ୍ତି; ସେଇଟା କେହି ଜାଣିବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ । ତୃତୀୟ ମୋବାଇଲିଟି ତା’ର ସବୁଠୁ ପ୍ରିୟ । ତା’ର ସ୍ବୀ ସହ ଓ ପୁଅ ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବା ପାଇଁ ଏଇ ମୋବାଇଲ୍ ବ୍ୟବହାର କରେ ସୁବ୍ରତ । ସ୍ବୀ ପାଖରେ ତା’ର ଏଇ ନମ୍ବର ଅଛି ଏବଂ ସ୍ବୀ ପାଖରେ ଅଛି ବୋଲି ଅନ୍ୟ କେହି ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ସେଇ ତୃତୀୟ ମୋବାଇଲକୁ ବାହାର କଲା ସୁବ୍ରତ । କିନ୍ତୁ କୌଣସି ମିସନ୍ରେ ଯିବାର କେଇଗଣ୍ଯ ପୂର୍ବରୁ କାହାରି ସହିତ, ବିଶେଷଭାବେ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ନରଖବା ପାଇଁ ଲିତର ବାରମାର କହିଛନ୍ତି ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟଙ୍କୁ । ସୁବ୍ରତ ଆଜିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଇ ଆଦେଶକୁ ଅକ୍ଷରେ ପାଳନ କରିଛି । ତେଣୁ ଆଜି ତା’ର ଅବମାନନା କାହିଁକି କରିବ ?

ନିଜର ଜଙ୍ଗାକୁ, ଆବେଗକୁ ଦମନ କଲା ସୁବ୍ରତ । କଷ ହେଲା । ଛାତିରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅନୁଭବ କଲା ସୁବ୍ରତ । କିନ୍ତୁ ତାକୁ ସହିବାକୁ ହେବ ।

ଏ ରାଷ୍ଟ୍ରା ତ ସିଏ ନିଜେ ବାଛିଛି । କିଛିଲୋକଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟ ଦେବା ପାଇଁ ଏ ରାଷ୍ଟ୍ରାକୁ ଆପଣେଇ ନେଇଛି । ସେଥିପାଇଁ ତ ତାକୁ କିଛି ଡ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମୋବାଇଲକୁ ଚମା ଦେଲା ସୁବ୍ରତ । ଅନୁଭ୍ରବ କଳା ପୁଅ ଗାଲରେ ଚମା ଦେଉଛି । ଶାଘ୍ର ତାକୁ ସିର ଅଫ୍ କରିଦେଲା । ହଠାତ୍ ସା ବା ପୁଅ କଲ୍ କରିଦେଲେ ସେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବା ପାଇଁ ବାଧ ହୋଇଥା'ତା । ଆଉ ସେମାନଙ୍କ ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲେ ଭାବପ୍ରବଶ ହୋଇଯାଇଥା'ତା ସୁବ୍ରତ । ତା'ର ପରିବାର ହିଁ ସୁବ୍ରତର ଚରମ ଦୁର୍ବଳତା । ତେଣୁ ନିଜକୁ କଠୋର କରି ମୋବାଇଲକୁ ସିର ଅଫ୍ କଳା ସୁବ୍ରତ ।

ହାତଘଡ଼ିକୁ ଅନେଇଲା ସୁବ୍ରତ । ଏବେ ମାତ୍ର ରାତି ଆଠଟା । ଆହୁରି ଚାରିଘଣ୍ଡା ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ତାକୁ । ଚାରିଘଣ୍ଡା ପରେ ଯିବ ସାଥୀମାନଙ୍କ ସହ ସେଇ ଜଙ୍ଗଳ ରାଷ୍ଟ୍ରାରେ ଲ୍ୟାଣ୍ଟମାଇନ୍ ବିଜ୍ଞାବା ପାଇଁ । ଖୁବ୍ ସତର୍କତା ଅବଳମ୍ବନ କରିବାକୁ ହେବ ତାକୁ ଓ ତା'ର ସାଥୀମାନଙ୍କୁ । ପୋଲିସ୍, ସାମରିକ କିମ୍ବା ଅର୍ଜ୍ସାମରିକ ଦଳ ସାମାନ୍ୟ ଚେର ପାଇଲେ ଏମାନଙ୍କୁ ଗୁଲି କରି ହତ୍ୟା କରିଦେବେ ।

ହଠାତ୍ ଚିକ୍କାର ଶୁଭିଲା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିର । ପରେପରେ ଆଉ ଦୁଇଜଣଙ୍କର । ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଚିକ୍କାର କରୁଛନ୍ତି ଏମାନେ । ଏମିତି ଚିକ୍କାର ରାତିର ଅନ୍ତକାରରେ ଅନେକଥର ଶୁଣିଛି ସୁବ୍ରତ । ଲିତରଙ୍କୁ ପଚାରିଛି ଏ ଚିକ୍କାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ । ଲିତର ତାକୁ ଜଣେଇଦେଉଛି, “ଏମାନେ ସବୁ ପ୍ରତାରକ । ଗାଅଁରୁ ଉଠେଇଆଣି ଏମାନଙ୍କୁ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦିଆଯାଏ । ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଏ । ଆଉ ତା'ପରେ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ଶୁଆଇ ଦିଆଯାଏ ।”

“କେବଳ କ’ଣ ଗ୍ରାମବାସୀ ପ୍ରତାରକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ?” ପ୍ରଶ୍ନ କରିଥିଲା ସୁବ୍ରତ । ଲିତର ଉଭର ଦେଇଥିଲା, “ନା, ଗ୍ରାମବାସୀ କେବଳ ନୁହନ୍ତି, ପୋଲିସ୍ବାଲା ଓ ଆମ ସାଥୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବି ଯିଏ ପ୍ରତାରକ ହେବ, ଗଦାର ହେବ, ତା'ର ଅନ୍ତିମ ପରିଣତି ହେବ ଯନ୍ତ୍ରଣାଦାୟକ ମୃତ୍ୟୁ ।”

ସାଇଲେନସର ଲଗାଯାଇଥିବା ବନ୍ଧୁକ ସାହାଯ୍ୟରେ ସେ ତିନିଜଙ୍କୁ ବୋଧହୂଏ ହତ୍ୟା କରାଯାଇଥିଲା; କାରଣ ସେମାନଙ୍କର ଚିକ୍କାର ଆଉ ଶୁଭ୍ରନାହିଁ । ଏମାନଙ୍କୁ ହତ୍ୟା ନକରି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବାଟରେ..., ଚିନ୍ତାକୁ ସେଇଠି ଦଳିଦିଏ ସୁବ୍ରତ । ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଚିନ୍ତା କରିବା ତା'ର କାମ ନୁହେଁ । ଏଥରୁ ତା'ର ଲିତରଙ୍କ କାମ, ଯୋଉଟା ଉଚିତ ସେ କରିବେ ।

ଅନ୍ତକାରର ବୁକୁ ଚିରି ହଠାତ୍ ନାରାର ଚିକ୍କାର ଓ ଉଚ୍ଛ୍ଵରରେ କୁଦନର ଶଙ୍କ ପରିଆସିଲା ସୁବ୍ରତ ବସିଥିବା ଜାଗାକୁ । ଏଇଭଳି ଚିକ୍କାର ସହ ମଧ୍ୟ ବେଶ ପରିଚିତ ସୁବ୍ରତ । ତା'ର ଜଣେ ସାଥୀ ଗୁଲିମାଡ଼ରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସୁବ୍ରତର କାନରେ ଫିସପିସ୍ କରି କହିଥିଲା, “ଲିତର ଝିଅମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାର କରୁଛି । ଯୌନ ବ୍ୟକ୍ତିଚାର କରୁଛି । ଯୋମାନେ ପ୍ରତିବାଦ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ଗୁଲି କରି ହତ୍ୟା କରୁଛି । ବିଶ୍ୱାସ କର ସୁବ୍ରତ ! ମୁଁ ଗଦାରା କରିଲାହିଁ । ମୋର ପ୍ରେମିକା ଉପରେ ଯୌନ ବ୍ୟକ୍ତିଚାର କରିବାର ପ୍ରତିବାଦ କରିଥିଲି ମାତ୍ର । କିନ୍ତୁ ମୋତେ... ।”

ସତ୍ୟ କ’ଣ, ଅସତ୍ୟ କ’ଣ ଜାଣିବା ପାଇଁ ପ୍ରବଳ ଆଗ୍ରହ ସ୍ମୃତି ହୁଏ ସୁବ୍ରତ ମନରେ । କିନ୍ତୁ ଜଣେ ସଜା, ଉଷ୍ଣଗୀନୃତ ସତ୍ୟ ଭାବରେ ନିଜକୁ ସଜେଇନିଏ ସେ । ତା'ର କାମ ଏସବୁରେ ମୁଣ୍ଡ ପୂରାଇବା ନୁହେଁ । ତା'ର କାମ ଲିତରଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ପାଳନ କରିବା । ଏସବୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଚିନ୍ତା କରିବା ପାଇଁ ତ ଲିତର ଅଛନ୍ତି ।

ପାଖାପାଖ୍ ଏଗାରଚା । ଏଥର ପ୍ରଶ୍ନୁତ ହେବା ପାଇଁ ପଡ଼ିବ । ସାଥୀମାନେ ଆସିଯିବେ । ଲିତର ମଧ୍ୟ ଆସିଯିବ । ଏସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସତ୍ୟ ଭାବରେ ତିଆରି ବସ ପରିଧାନ କଳା ସୁବ୍ରତ । ଆହୁକୁ ଛାଡ଼ି ମୁଖମଣ୍ଡଳକୁ ପୂରାପୂରି ଘୋଡ଼ାଇ ପକେଇଲା । ପକେଟରେ ଥିବା ମୋବାଇଲ ସବୁକୁ ସିର ଅଫ୍ କରିଦେଲା । ପକେଟ ଭିତରେ ରଖିଦେଲା ତା'ର ପ୍ରିୟ ରିତିଲଭରଚାକୁ ।

ବାହାରେ ଶୁଭିଲା ପାଦଶବ୍ଦ । ଲିତର ତାକିଲା, “ସୁବ୍ରତ ! ତୁ ପ୍ରଶ୍ନୁତ ତ ?”

“ହିଁ, ମୁଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଭାବେ ପ୍ରଶ୍ନୁତ ।”

“ତା'ହେଲେ ଚାଲିଆ ।”

ତା ବସା ବାହାରକୁ ଆସି ଦେଖିଲା ସୁବ୍ରତ - ଲିତର, ତା'ର ପାଞ୍ଚଜଣ ସାଥୀ ଏବଂ ଅବୁରରେ ଗାଡ଼ି ଓ ଗାଡ଼ି ଭିତରେ ତ୍ରାଳଭର । ତା ଭଳି ତା'ର ସାଥୀମାନେ ମଦମ୍ ସୁପଞ୍ଜିତ ଅସ୍ପଶସ୍ତରେ ।

“ଗାଡ଼ି ଭିତରେ ଲ୍ୟାଣ୍ଟମାଇନ୍ର ସରଞ୍ଜାମ ସବୁ ରଖିଦିଆଯାଇଛି । ଚେକ୍ କରିନେବୁ । ଏ ମିସନ୍ର ଦାୟିତ୍ବ ତୋ ଉପରେ ସୁବ୍ରତ । ସାଥୀମାନେ ତୋତେ ସାହାୟ କରିବେ ମାତ୍ର । ଠିକ୍ ବାରଚାବେଳେ ଏଠୁ ବାହାରିଯିବ ।”

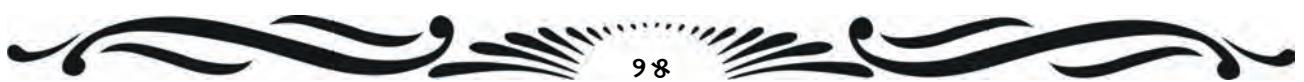
ଲିତରଙ୍କର ତା ପ୍ରତି ଥିବା ପ୍ରଗାଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ପାଇଁ ଗର୍ବ ଅନୁଭ୍ରବ କଳା ସୁବ୍ରତ । କଣଭ

ଠିକ୍ ରାତି ବାରଚାରେ ବାହାରିପଡ଼ିଲା ସୁବ୍ରତ ତା'ର ସାଥୀମାନଙ୍କ ସହ ଏଇ ନୁଆ ମିସନରେ । ଲିତର ହାତ ହଲେଇ ଶୁଭେତ୍ରୀ ଜଣେଇଲା । ଗାଡ଼ି ଭିତରେ ସମସ୍ତେ ନିରବ । ସତେ ଯେମିତି ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ରୋବୋ-କମ୍ପ୍ୟୁଟର ମଣିଷ ! ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର କାମ ହେଲା ଆଦେଶ ପାଳନ କରିବା ।

ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ଗାଡ଼ିର ଷାଟ୍ ବନ୍ କଳା ଭ୍ରାତର ।

“ତୁମେ ଏଇଠି ରହି ଅପେକ୍ଷା କର । ଗାଡ଼ି ଲାଇଟ ଲିତାଇଦିଆ । ଆମେ କାର୍ଯ୍ୟଟି ସମାପ୍ତ କରି ଫେରିଆସୁଲୁ ଅଛ ସମୟ ପରେ ।” ତ୍ରାଳଭରକୁ ଆଦେଶ ଦେଲା ସୁବ୍ରତ ।

ଲ୍ୟାଣ୍ଟମାଇନ୍ର ସରଞ୍ଜାମ ଧରି ଆଗେଇଲେ ସୁବ୍ରତ ଓ ତା'ର ସାଥୀମାନେ । ପ୍ରାୟ ପଦର ମିନିଟ ଚାଲିବା ପରେ ରାଷ୍ଟ୍ରାମର୍ଛିରେ ଅଟକିଗଲେ ସେମାନେ । “ଏଇଠି ବିଜ୍ଞାବାକୁ ହେବ ଲ୍ୟାଣ୍ଟମାଇନ୍” - ଗର୍ବ ଆଲୁଆରେ ଜାଗାରିକୁ ଦେଖାଉ ଦେଖାଉ ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲା

ସୁରୁତ । ତା'ପରେ କାମରେ ଲାଗିଗଲେ ସମସ୍ତେ । ପାଖାପାଖୁ ଦୁଇଘଣ୍ଠା ସମୟ ଲାଗିଗଲା କାର୍ଯ୍ୟଟି ଶେଷ କରିବାକୁ । କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ କରିଥିଲେ ସତର୍କତାର ସହ । ତା'ପରେ ସମସ୍ତେ ଫେରିଆସିଲେ ଗାଡ଼ି ପାଖକୁ ।

ସୁରୁତର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଲା ପ୍ରାୟ ଦଶଶବେଳେ । ରାତିରେ ଅନେକ ଡେରିରେ ଶୋଇବା, ଶାରାରିକ ପରିଶ୍ରମ, ମାନସିକ ଚାପ ଓ ତା'ପରେ କାର୍ଯ୍ୟଟି କରିପାରିଥିବା ହେତୁ ଆରୁସତ୍ତୋଷ ସୁରୁତକୁ ଠେଲିଦେଇଥିଲା ଗଭାର ନିଦ୍ରାର କୋଳକୁ । ନିଦ ଭାଙ୍ଗିବା ପରେ ମୁହଁ ଧୋଇ ବସିପଡ଼ିଲା ସୁରୁତ, କିଛି ସମୟ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବା ପାଇଁ ସ୍ବା ଓ ପୁଅ ସହିତ । ବାହାର କଳା ତା'ର ପ୍ରାୟ ମୋବାଇଲଟିକୁ । ସ୍ଵିଚ୍ ଅନ୍ କଳା । ଅନେକ ମିସ୍ତ କଳ । ସବୁ ଆସିଛି ସ୍ବା ପାଖରୁ । ମିସ୍ତ କଳ ସହ ସୁରୁତ ପରିଚିତ । ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଥର ତା'ର ଏଇ ମୋବାଇଲକୁ ଅନ୍ କଲେ ସେ ଦେଖେ ସ୍ବା'ର ଗୋଟିଏ ବା ଦୁଇଟି ମିସ୍ତ କଳ । କିନ୍ତୁ ଏଥରର ମିସ୍ତ କଳ କୋଡ଼ିଏ କି ପରିଶିଳା । ଅସ୍ତ୍ରାବିକ ଲାଗିଲା ତାକୁ । ମନ ଭିତରକୁ ଆଶଙ୍କା ଠେଲିହୋଇ ପଶିଆସିଲା । ସ୍ବା'କୁ କଳ କଳା ସୁରୁତ । ସେପରେ ମୋବାଇଲ ରିଙ୍ ହେଲା, ତା'ପରେ ଅନ୍ ହେଲା ଏବଂ ତା'ପରେ ଶୁଭିଲା ସ୍ବା'ର କାନ୍ଦଣା ଶବ । ସକେଇ ସକେଇ କାନ୍ଦୁଥିଲା ସ୍ବା । କିଛି କହୁନଥିଲା; କେବଳ କାନ୍ଦୁଥିଲା ।

ଅସ୍ତ୍ରିରଭାବେ ସୁରୁତ ପଚାରିଲା, “କ'ଣ ହୋଇଛି ? ଚଞ୍ଚଳ କୁହ ।”

ବଡ଼ କଷରେ ନିଜକୁ ସମ୍ବାଦି ସ୍ବା କହିଲା, “ଆଜି ପପୁର ସ୍କୁଲ

ପିଲାମାନେ ପିକନିକ ଯାଇଥିଲେ ବସରେ । ପପୁ ବି ଥିଲା ସେଇ ବସରେ । ଜଙ୍ଗଲରାଷ୍ଟାରେ ଗଲାବେଳେ ଦୁର୍ଘଟଣା ଘରି... ।” ବାକ୍ୟ ସମାପ୍ତ କରିପାରି ନଥିଲା ସୁରୁତର ସ୍ବା । କେବଳ କାନ୍ଦୁଥିଲା ସକେଇ ସକେଇ ।

“ଦୁର୍ଘଟଣା କେମିତି ହେଲା ଆଉ ପପୁ କେମିତି ଅଛି ?” ଅତ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟପ୍ତ ବିବ୍ରତ ହୋଇ ପଚାରିଲା ସୁରୁତ । କିଛି ସମୟ କାନ୍ଦିବା ପରେ ସ୍ବା ଉଭର ଦେଲା, “ପୋଲିସ୍ କହୁଛି ସେହି ରାଷ୍ଟାରେ ଲ୍ୟାଣ୍ଡମାଇନ୍ ବିଛାହୋଇଥିଲା ।” ତା'ପରେ ଜୋରରେ କାନ୍ଦିରଠିଲା ସୁରୁତର ସ୍ବା ।

ସୁରୁତର ମନେହେଲା ତା ତଳେ ଥିବା ଭୂର୍ଜ୍ଜା ଫାଟିଯାଉଛି ଆଉ ସେ ତା ଭିତରକୁ ପଶି ପଶି ଯାଉଛି । ବହୁ କଷରେ ପଚାରିଲା, “ଆମ ପପୁ ?” କାନ୍ଦିକାନ୍ଦି ସ୍ବା କହିଲା, “ପୋଲିସ୍ କହୁଛି କେହି ବଞ୍ଚନାହାନ୍ତି ବୋଲି ।”

ସୁରୁତ ହାତରୁ ମୋବାଇଲ ଖସିପଡ଼ିଲା, ଲ୍ୟାଣ୍ଡମାଇନ୍ ଧକକାରେ ବସ ଖଣ୍ଧଖଣ୍ଧ ହୋଇ ଅଛ ଉପରୁ ଭୂର୍ଜ୍ଜା ଉପରକୁ ଖସିବା ଭଳି ।

ପୂର୍ବତନ ସଭାପତି ‘ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜ’
କ୍ଲାନ୍.ନଂ.-୪୧୭, ସିଲଭର ନିନିଙ୍ ଆପାର୍ଟମେଣ୍ଟ
ମିଶନ୍ ରୋଡ୍, କଟକ-୭୫୩୦୦୧୯
ଦୂରଭାଷ: ୯୯୭୭୫୮୮୮୭୭୭୭

କୀରୋଦ ଦାସଙ୍କ ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକ ସମ୍ପଦ

ଗନ୍ଧ ସଂକଳନ

- ❖ ଅସୁରୁ ସମୟ
- ❖ ନିରବତାର ଭାଷା
- ❖ ମୂଳ ରାଜଜେମା
- ❖ ଭୋକ
- ❖ ଅନେକ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗନ୍ଧ
- ❖ ସତ୍ସତ୍ତ୍ଵା କେଳ
- ❖ ମୁଠାଏ ଦାସଶ୍ଵାସ
- ❖ କାଠ କଣ୍ଠେଇ
- ❖ ନିଃଶବ୍ଦ ପଦଧ୍ୱନି
- ❖ ଅନ୍ତାରର ଆମ୍ଲିପି
- ❖ ନବୟନର ଘର
- ❖ କଥାକହ
- ❖ ସଞ୍ଜ ସଙ୍ଗୀତ
- ❖ ମୁକ୍ତ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗନ୍ଧ
- ❖ ଶୂନ୍ୟ ଉପତ୍ୟକା
- ❖ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଅଧିଦଶ
- ❖ ବୋଲେ ହୁଁଟି
- ❖ ବନ୍ଦିନୀ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗନ୍ଧ

ଉପନ୍ୟାସ

- ❖ ସଂପର୍କର ସୃଜନାଥ
- ❖ ବେଦନାର ବେଦ
- ❖ ପ୍ରିୟ ମୁଖ୍ୟବୀ
- ❖ ଆଞ୍ଚଳିକ ମୁକ୍ତି
- ❖ କଳାଚାଳ

ସଂପାଦନା

- ❖ ସମାଜୋହ ଶ୍ରେଷ୍ଠଗତ
- ❖ ପ୍ରିୟଗତ
- ❖ ଜୀବନ
- ❖ ଗନ୍ଧର ଗାଁ
- ❖ ବାପା
- ❖ ବୋଉ

ବାଟବଣା ପଥକ

ସୁଷମା ପରିଜା

ଗୋଟିଏ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଯନ୍ତ୍ରଣା ରେ ଛଟପଟ ହେଉଥିଲା ସାହେବ । ସାହେବ ନାଏକ ପାଁଚତିରିଶ ବର୍ଷର ଯୁଆନ ଭେଣ୍ଠା, ଘରେ ତା'ର ତିରିଲା ପଳାଶ, ସାନ ସାନ ଦୁଇଟି ପୁଅ ବବୁଲ, ଗୁବୁଲ, ବୁଢ଼ା ବାପ ହାକିମ ନାଏକ, ମାଆ ସାରୀ ନାଏକ କୁ ମିଶାଇ ଛାଇ ପ୍ରାଣୀ କୁରୁମ୍ । ଆଜି କି ପନ୍ଦର ଦିନ ହେବ ମାଆ କୁ ଜର । ବାପାଙ୍କ ଧାଇଁ କାଶଣା ମାସେ ହେଲାଣି ବାହାରି ପଡ଼ିଛି ଯେ ସେ ରତ୍ନିସାରା କାଶି କାଶି ବେଦମ ହେଉଛନ୍ତି । ପଳାଶ ପେଟରେ ପାଂଚ ମାସର ଛୁଆକୁ ଧରି କାମ କରି କରି ନିଯାନ୍ତ ହେଉଛି । କାହାରି ପାଇଁ କିଛି କରି ପାରୁନି ସାହେବ । ଯେଉଁ ଠିକାଦାର ପାଖରେ ସେ କାମ କରେ ସିଏ ଯାଇଛି ସହରକୁ ଟଙ୍କା ଆଣିବାକୁ । ଏଠାର କୁଳି ସର୍ଦ୍ଦାର କହୁଛି କ'ଣ ଗୋଟାଏ ବିଳ ପାସ ହେବ, ତା'ପରେ ଟଙ୍କା ମିଳିବ ଠିକାଦାରକୁ । କେବେ ମିଳିବ କିଏ ଜାଣେ ? ହସ୍ତାକୁ ହସ୍ତା ମଜ୍ଜୁରୀ ମିଳେ ସାହେବକୁ । ସେଥିରେ ତା'ର ଘର ଚଳେ । ଏବେ ଦୁଇ ତିନି ହସ୍ତା ହେଲାଣି ମଜ୍ଜୁରୀ ମିଳିବାକୁ ନାହିଁ । ଖଟିଖିଆ ମଣିଷର ତ କାନ୍ଦି ଅଳଗୁଣି, ପେଟ ଅମାର । ଆଉ କୋଉଠି କ'ଣ ଅଛି ଯେ ସିଏ ଘର ଚଳେଇବ । ମାଆ ଯୋଉ ଆୟ ଟଙ୍କାଅରୁ କୋଇଳି କାତି, ତା'କୁ ଶୁଖାଇ ଚାନାକରି ରଖିଥିଲା ସେଇଆକୁ ଜାର କରି ଖାଉଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ । ଛୁଆ ଦୁଇଟା ଖାଲି କ'ଣ ଖାଇବେ କ'ଣ ଖାଇବେ ବୋଲି ଉତ୍ତଳବିକଳ ହେଉଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ଚାହିଁ ମୁହଁ ଶୁଖୁମାଉଛି ପଳାଶର । ସେ ନିଜେ ଚିକେ ଭଲମନ ଖାଇବାକୁ ଜଞ୍ଚାଥିଲେ ବି ମନକୁ ମାରି ରହୁଛି । ମାଆର ଜରୁଆ ପାଟିକୁ କିଛି ଭଲ ଲାଗୁନି, ସିଏ ବି ପିଲାଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ଚାପ ରହୁଛି । ବାପା ଜୁଲୁ ଜୁଲୁ କରି ଚାହିଁ ରହୁଛି, ଅସହାୟତାର ଦୀଘର୍ଷାସ ଛାଡ଼ୁଛି ରହି ରହି । ଖୁବୁ ଅସହାୟ ଲାଗୁଛି ସାହେବକୁ । କାନ୍ଦିବାକୁ ଜଞ୍ଚା ହେଉଛି ବୁକୁ ଫଳେଇ । ହେଲେ ପୁରୁଷ ପିଲାଟା, କାନ୍ଦିଲେ ଲୋକେ ହସିବେ ସିନା, ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କିଏ କରିବ ?

ଦିନ ଥିଲା ଯେତେବେଳେ ତା' ବାପା ମାଆ ଜଙ୍ଗଲରୁ ଶାଳପତ୍ର, ଛତ୍ର, ମହୁଲ ସଂଗ୍ରହ କରି ଆଶୁଥିଲେ ଆଉ ସାହେବ ତା'ଭରଣୀ ରୁକ୍ଷଣୀ ସାଙ୍ଗରେ ସେବରୁ ଜିନିଷକୁ ନେଇ ଗାଁ ହାଟରେ ବିକ୍ରି କରି ଖୁବୁ ପଲମ୍ କମେର ଆଶୁଥିଲା । ସେଥିରେ ହାଟ ସତଦା ହୋଇଥାରି ଆହୁରି ଦି'ପଲମ୍

ବଳି ପଡ଼ୁଥିଲା । ସେତକ ଆଣି ମାଆ ହାତରେ ଦେଲା ବେଳକୁ ମାଆର ମୁହଁରେ ଯେଉଁ ଖୁସିର ଚନ୍ଦ୍ରଉଦ୍‌ଦିଆ ହସ ଚିକକ ଉକୁଟି ଉଠୁଥିଲା ସେଇ ଖୁସି ପନ୍ଦର ବର୍ଷର ପୁଅ ସାହେବକୁ କାଠିଏ ବଳ ଦେଉଥିଲା ଆହୁରି ଅଧୁକ କାମ କରିବାକୁ । ସେ ହାଟରେ ବେପାରୀ ମାନଙ୍କର ଛୋଟ ଛୋଟ କାମ, ଯେମିତି କି ଚିକିଏ ପାଣି କି ତା' ଆଣିବା, ଛୋଟ ଛୋଟ ବୋଲେ ଉଠାଇଦେବା ଇତ୍ୟାଦି କାମ କରି ଆଉ ଦୁଇ ପଲମ୍ ଆହୁରି ରୋଜଗାର କରି ଆଶୁଥିଲା । ବାଟରେ ଭାଇଭରଣୀ ମିଠେଇ ଖାଉଥିଲେ, ଭରଣୀ ପାଇଁ ନାଲିପିତା, ନଖପାଲିଷି କିଶି ଆଶୁଥିଲେ, କେତେ ଖୁସିରେ ଆଶୀର୍ବାଦ କରି କହୁଥିଲା ମାଆ, “ମୋ ପୁଅ ସତସତିକା ସାହେବ ହେବ ଦିନେ ।” ଦୂରରେ ଥାଇ ଅଦୃଶ୍ୟ ଭବିଷ୍ୟତର ଆନନ୍ଦରେ ଉଚ୍ଛ୍ଵଳ ଉଠୁଥିଲା ବାପାର ମୁହଁ । ହେଲେ କିଏ ଜାଣିଥିଲା ଦିନେ ସେମାନଙ୍କୁ ଏମିତି ଅବସ୍ଥାରେ ଦିନ କାଟିବାକୁ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ।

ତାଙ୍କର ଏବଂ ତାଙ୍କର ଭଲିଆ ଅନେକ ପରିବାରର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟର ଦିନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ସେଇଦିନ, ଯେଉଁଦିନ ସରକାର ତାଙ୍କ ଗାଁ ପାଖ ଜଙ୍ଗଲକୁ ନିଲାମରେ ଦେଇ ଦେଲେ ସହରା ବେପାରୀ ମାନଙ୍କୁ । ସେମାନଙ୍କୁ ମନା କରି ଦିଆଗଲା ସେଇଦିନ ଠାରୁ ସେମାନେ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯାଇ ନିଜ ଜଞ୍ଚାରେ ତୋଳି ପାରିବେନି ମହୁଲ, ଶାଳପତ୍ର, ସଂଗ୍ରହ କରି ପାରିବେନି ଖୁଣା, ମହୁ କି ଛତ୍ର । ଯେଉଁ ଠିକାଦାର ଜଙ୍ଗଲକୁ ନିଲାମ ଧରିଛି କେବଳ ସିଏ କିମ୍ବା ତା'ର ଲୋକ ହିଁ ସେବରୁ ନେଇ ପାରିବେ । ସେଦିନ ସାହେବ ଭବିଥିଲା ଜଙ୍ଗଲ ତ' ସେମାନଙ୍କର ମାଆ । କାହିଁ କୋଉ କାଲରୁ ତା'ବାପ ଗୋସିବାପ ଅମଳରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ସେଇ ଜଙ୍ଗଲ ହିଁ ପାଳି ଆସିଛି ତା' କାଠ, ପତ୍ର, ଖୁଣା, ମହୁ, ମହୁଲ ଜତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି ଦେଇ । ତାଙ୍କ ଭଲିଆ ଜମିହାନ ଲୋକମାନଙ୍କର ଭାତହାଣ୍ଟି ହେଲା ଜଙ୍ଗଲ । ସରକାରଟା କିଏ ତାଙ୍କ ଭଲିଆ ମା' ଠାରୁ ଅଳଗା କରିବା ପାଇଁ ? ତାଙ୍କ ଠାରୁ ତାଙ୍କର ଅଧିକାର ଛାଡ଼ାଇ ନେବାପାଇଁ ? ତା'ର ଛୋଟ ମୁଣ୍ଡରେ କିଛି ପଶୁ ନଥିଲା ।

ଧୀରେ ଧୀରେ ତାଙ୍କର ଗାଁରେ ସହରା ଲୋକଙ୍କ ଭିଡ଼ ବଡ଼ିଲା । ବଡ଼ ଠିକାଦାର ଠାରୁ ଛୋଟ ଠିକାଦାର, ଛୋଟ ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କଠାର ଗାଁଁର ମାନଲତକାରଙ୍କ ହାତରେ ରହିଲା ଜଙ୍ଗଲର ମାଲିକାନା । ଆଉ

ତା' ବାପା ଭଲିଆ ଲୋକମାନେ ଦିନ ମଙ୍ଗୁରିଆ ସାଜି ଜଙ୍ଗଲକୁ ଗଲେ
ଶାଳପଡ଼ି, ମହୁଲ, ଟୁଣା, ମହୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ସେସବୁ
ଜିନିଷକୁ ସର୍ବାର ହାତରେ ସମର୍ପି ଦେବା ଲାଗି । ଯାହା ମଙ୍ଗୁରୀ ମିଳୁଥିଲା
ତାହା ପାଟିକୁ ଅଂଚିଲେ ପେଟକୁ ଅଂରୁ ନଥିଲା । ମାଂସାଶୀ ସହରାଲୋକଙ୍କ
ଭୋକିଲା ଆଖୁ ପଡ଼ିଲା ଜଙ୍ଗଲୀ ତିରିଲାଙ୍କ ଉପରେ । ପେଟର ଭୋକକୁ
ଶାନ୍ତ କରିବାକୁ କେହି କେହି ସେଇଛାକୁ ତ ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କର ଦେହର
ଭୋକକୁ ମେଣ୍ଠାଉଥିଲେ ତ ଆଉ କିଏ ସେମାନଙ୍କ କବଳରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା
ଲାଗି ତା' ମାଆ ଭଲି ଜଙ୍ଗଲ ଯିବା ବନ୍ଦ କରି ଦେଇଥିଲେ । ଏମିତି
ଦୁଃଖ କଷ୍ଟରେ ଜୀବନ କଟୁଥିଲା ବେଳେ ଦିନେ ଗୋଟିଏ ଗଛରେ ଚଢ଼ି
ମହୁଫେଣା କାଢ଼ିବା ସମୟରେ ମହୁମାଛିଙ୍କ ଆକୁମଣର ଶିକାର ହୋଇ
ଗଛରୁ ପଡ଼ି ଅଂଗା ଭାଞ୍ଜିଗଲା ବାପାର । ଗାଁ ବଜଦ ଯେତେ ଚିକିତ୍ସା
କଲେ ବି ଆଉ ଅଂଗା ସଳଖି ଠିଆହେଲା ନାହିଁ ବାପା ।

ସେଇ ଦିନରୁ ଘର ର ସବୁ ଦ୍ୟାମିତି ନେଇ ବାପାର ମଜ୍ଜରୀ ଖଟିବାକୁ
ଗଲା ଅଠର ବର୍ଷର ଯୁଆନ ସାହେବ ।

ସେଇ ଦିନ ୩ରୁ ଖରୁଛି ତ ଖରୁଛି । ଉତ୍ସାହର ବାହାଘର, ନିଜ
ବାହାଘର, ବାପା ମାଆ'ଙ୍କର ଦେହ ପାଆ ସବୁ କରିଛି ହେଲେ ପଇସାଟିଏ
ସିଂପାରିନି । ଯାହା କମେଳକି ସବୁ ଘର ଖର୍ଜରେ ଆଉ ସାହୁକାରର
ଦେ'ଣା ଶୁଣିବାରେ ଯାଇଛି । ଆଜି ତା' ହାତରେ କାଣି କଉଡ଼ିଟିଏ
ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ଗଛମୂଳେ ଏମିତି ଭାବି ଭାବି ବସିଛି ନିଜ କାଷରେ
କାହାର ମୁଦ୍ରା ସର୍ବ ପାଇ ଚମକି ଉଠିଲା ସାହେବ । ଦେଖିଲା ତା'ପଛରେ
ଠିଆ ହୋଇଛି ପାଖ ଗାଆଁ ଦଣ୍ଡ ପଦର ଗାର୍ଜାର ପାଦର ଯୋଗେପ ।

ଆଗରୁ କେତେଥର ଗାଁ ରାଷ୍ଟ୍ରାରେ ଯିବା ଆସିବା ବେଳେ ତାଙ୍କୁ
ରେଟିଛି ସାହେବ । ଖୁବ୍ ଆମାୟିକ ଭଦ୍ର ଲୋକ ଜଣେ । ଦେଖା ହେଲେ
ଉଲମ୍ବ ପଚାରି ବୁଝିଥାନ୍ତି । କେତେଥର କହିଛନ୍ତି ତା' ବାପା ମାଆଙ୍କୁ
ଆଣି ଗାର୍ଜାରେ ଥିବା ମେଡ଼ିକାଲରେ ମାଗଣା ଚିକିତ୍ସା କରେଇ ନେବାକୁ
ହେଲେ ଗାଁ ଲୋକଙ୍କ ଭୟରେ ସେ କେବେ ଯାଇ ପାରେନି । ଅନେକ
ଦିନ ଧରି ସେ ଶୁଣି ଆସୁଛି ଯେ ଫାଦର କୁଆଡ଼େ ଏମିତି ମାଗଣା ଚିକିତ୍ସା,
ମାଗଣା ଔଷଧ ଆଉ ମାଗଣା ଶିକ୍ଷାର ମୋହ ଦେଖାଇ ଗରିବ ନିରାହ
ଲୋକଙ୍କୁ ଗାର୍ଜାକୁ ଡକି ନିଅନ୍ତି ଆଉ ସେଠି ଥିବା ତାଙ୍କର ସହଯୋଗିମାନେ
ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଲୋଭିତ କରି ଧର୍ମାନ୍ତରା କରି ଖ୍ରୀଷ୍ଟୀଯାନ କରିଦିଅନ୍ତି । ସେଇଥିପାଇଁ
ଗାଁ ଲୋକଙ୍କର ଖୁବ୍ ଅସତ୍ତ୍ଵ ଫାଦର ଯୋଗେଫଂକ୍ ଉପରେ । ତା'କୁ
ସେହରେ ଆଉସି ଦେଇ ଫାଦର ଯୋଗେଫଂ କହିଲେ ।

“ଏଠାରେ ଏମିତି ମନ ଦୁଃଖକରି କାହିଁକି ବସିଛ ସାହେବ ? କ’ଣ ହୋଇଛି ତୁମର ? ମୁଁ ତମର ବାପ ବସିଥାର ହେବି, ତମେ ମୋ ପୁଆ ଭଲିଆ, ତମର ଦୁଃଖ କଥା କହିଲେ ହୁଏତ ମୁଁ ତମକୁ କିଛି ସାହାଯ୍ୟ କରି ପାରିବି ।” ସବୁ ଆତ୍ମ ହତାଶ ହୋଇ ବସିଥିବା ସାହେବକୁ ବଂଚିବା ଲାଗି ସାହାରାଟିଏ ମିଳିଗଲା ଯେମିତି ।

ଫାଦର ଯୋଶେପ୍‌କ୍ ଦୁଇପଦ ସମବେଦନାର କଥା ଶୁଣି ସାହେବର ଧୈର୍ଯ୍ୟର ବନ୍ଦ ଭାଙ୍ଗିପଡ଼ିଲା, ସେ ତୋ ତୋ ହୋଇ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ସବ କଥା କହିଗଲା ତାଙ୍କି । ସବ ଶଣି ସାରି ଫାଦର ଯୋଶେପ

ତଳୁ ଉଠାଇ ଆଣି ଛାତିରେ ଚାପି ଧରିଲେ ତା'କୁ । ତା'ର ପିଠି ଥାପୁଡ଼ାଇ
ସାନ୍ତ୍ଵନା ଦେଲେ ତା'କୁ । ପକେଗରୁ କାଢି ଦୁଇଟି ପାଞ୍ଚ ଶହ ଟଙ୍କାର
ନୋର ଗୁଣ୍ଡ ଦେଲେ ତା' ହାତରେ । କହିଲେ, “ଯା, ଆଗ ଛୁଆମାନଙ୍କୁ
କ’ଣ ଖାଇବାକୁ ଦେ, କାଲି ମାଆଙ୍କୁ ଆଣି ଆମ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ଦେଖାଇ
ଓଷଧପତ୍ର ନେଇଯିବୁ ।” ସାହେବ କୃତ୍ୟ କୃତ୍ୟ ହୋଇ ଚାହିଁଥିଲା
ଫାଦରଙ୍କ ମୁହଁଙ୍କୁ । ଆରେ ଶିଶ୍ରୁ ଯା’ ବର୍ଷା ମାଡ଼ି ଆସିଲାଣି କହି ଫାଦର
ଯୋଶେପ୍ ଲମ୍ବା ଲମ୍ବା ପାହୁଣ୍ଡ ପକେଇ ଆଗେଇ ଯାଉଥିଲେ ଗୀର୍ଜା
ଆଡ଼କୁ ଯାଇଥିବା ରାଷ୍ଟ୍ରାରେ । ସାହେବର ମନେ ହେଉଥିଲା ଧଳା
ପୋକାକରେ ଦେବଦୂତ ଜଣେ ସ୍ଵର୍ଗ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଥିଲେ ତା’କୁ ସାହାଯ୍ୟ
କରିବାକୁ । ଗାଁ ଲୋକଙ୍କ ଠାରୁ ଶୁଣିଥିବା କଥାଗୁଡ଼ିକ ତା’କୁ ତାହା ମିଛ
ବୋଲି ଲାଗୁଥିଲା । ଫାଦରଙ୍କ ଲୋକପିତା ଦେଖି ଗାଁ ଲୋକେ ଅସହିଷ୍ଣୁ
ହୋଇ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ କୁସାରଚନା କରୁଛନ୍ତି ବୋଧହୁଏ ।

ସେବିନ ସେଇ ଚଙ୍ଗାରେ ଘର ସତଦା ସାଙ୍ଗରେ ପୁଅମାନଙ୍କ ଲାଗି
ମିଠେଇ, ପଳାଶ ଲାଗି ବାରମଜା, ବାପା ମାଆ'ଙ୍କର ଔଷଧ ସହିତ
ଫଳମୂଳ ମେଇ ଘରକୁ ଫେରିଲା ବେଳକୁ ତା' ମୁହଁ ଖୁସିରେ ଝଲସି
ଉଠୁଥିଲା। ତା' ହାତରେ ଏତେ ଗୁଡ଼ାଏ ଜିନିଷ ଦେଖି ସେଇ ଖୁସି
ସଂଚରି ଯାଇଥିଲା ଘରର ସବୁ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ମୁହଁକୁ। ସେବିନ ରାତିରେ
ଭାତ ଡାଲି ତରକାରୀ ରୋଷେଇ କରି ପେଟପୁରା ଖାଇଲେ ସାରା
ପରିବାର। ରାତିରେ ଖାଇପିଇ ସାରିବା ପରେ ଶୋଇବା ବେଳକୁ ପଇସା
କେଉଁ ଆଣିଲ ବୋଲି ପଚାରିଲା ପଳାଶ। ମାଛପି ଲୋକ କଥାଟା
ଜାଣିଲେ କାନକୁ ପାଞ୍ଚ କାନ ହୋଇ ଗା'ରେ ଦୁଇ ବୁଲିବ ଆଉ ଗା'
ଲୋକେ ପୁଣି ପାଦରଙ୍କୁ ବଦନାମ କରିବେ ବୋଲି ଭାବି ସାହେବ ସତ
କଥାଟା ନକହି କରଇ ଆଣିଛି କହି ବାର୍ତ୍ତାରେଇ ଦେଲା ପଳାଶକ ।

ତା'ପରଦିନ ସକାଳୁ ମାଆକୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ସାହେବ ପହଞ୍ଚିଲା
ପାଦର ଯୋଶେପଙ୍କ ଉଚ୍ଛରଣାନାରେ । ସେଠାରେ ଥିବା ଡାକ୍ତର ମାଆକୁ
ମାରନା କରି ଔଷଧପତ୍ର ଦେଲେ ଏବଂ ସେବରୁ ଔଷଧର ଖରବା ବିଧୁ
ଜାଣିବା ଲାଗି ପଠାଇ ଦେଲେ ଆରଘରେ ବସିଥିବା ସିଦ୍ଧର ମାରିଆଙ୍କ ପାଖକ ।

ପଡ଼ିଲା ଗୋରା ତକତକ ଚେହେରାର ସୁନ୍ଦର ଝିଅଟି ସିଷ୍ଟର
ମାରିଆ। ତା'ର ଚେହେରାଟି ଥୁଲା ଯେତିକି ସୁନ୍ଦର କଥା ଥୁଲା ସେତିକି
ମଧୁର। ସାହେବର ଆଖ ଦୁଇଟା ହଷ୍ଟୁ ନଥୁଲା ମାରିଆର ମୁହଁ ଉପରୁ।
ମାଆର ଓଶିଧ ଆଣିଲା ପରେ ସେ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇବାକୁ ଯାଇଥୁଲା
ପାଦର ପାଖକୁ, ମୁଣ୍ଡ ମୁଥୀଙ୍କ ପ୍ରଶାମ ଜଣାଇଲା ଏବଂ ମଙ୍ଗୁରା ମିଳିବା
ପରେ ସେ ତାଙ୍କ ଦେଇଥିବା ଟଙ୍କା ଖୁବ ଶୀଘ୍ର ଫେରାଇ ଦେବ ବୋଲି
କହିଲା। ସ୍ଵପ୍ନ ହସି ପାଦର କହିଲେ.. ‘ସେ ଟଙ୍କା ଫେରିଷ୍ଟ କରିବା
ଦରକାର ନାହିଁ ବରଂ କେତେବେଳେ କେମିତି ଆସି ଗାଜି ପାଖରେ
ଥୁବା ବରିଗୁରେ କିଛି କାମ କରି ଶୁଣାଇ ଦେବ ସେ ଟଙ୍କା।’ ପ୍ରସ୍ତାବଟି
ମନକ ପାଇଲା ସାହେବର।

ସେଇଦିନ ୧ୟ ସେ କେଡ଼େବେଳେ କେମିତି କାମ ଧନ୍ଯ ସାରି
ସେ ଚାଲିଯାଏ ଗାର୍ଜକୁ ଫାଦର ଯୋଶେପ ଯାହା କାମ କରିବାକୁ
କହୁଛନ୍ତି କିମ୍ବା ଦେଇ ଆସେ । ମଞ୍ଚରେ ମଞ୍ଚରେ ଆସି କାମ ଦେଖା ଯାଆନ୍ତି

ସିଷ୍ଟର ମରିଆ । ତାଙ୍କର ହସଟି ଦେଖୁ ସାହେବ ଆହୁବିସୃତ ହୁଏ, ତା'ର ସବୁ କ୍ଳାନ୍ତି ମେଣ୍ଡିଯାଏ । ଘରେ କିନ୍ତୁ ଏଠିକି ଆସିବା କଥା କାହାକୁ ଜଣାଉନଥାଏ ସେ । କେମିତି ଗୋଟାଏ ମୋହ ଆବୋରି ବସିଥାଏ ତା'କୁ । ଦିନେ ଯଦି ସେଠିକି ନାଥି ପାରେ ଖୁବ୍ ଛଟପଟ ହୁଏ, ରାତିରେ ନିଦ ହୁଏ ନାହିଁ ତା'କୁ । ସିଷ୍ଟର ମରିଆଙ୍କର ହସ ହସ ମୁହଁଟ ସବୁବେଳେ ନାଚିଯାଏ ତା' ଆଖୁରେ । ଧୀରେ ଧୀରେ ଗାର୍ଜାକୁ ଆସିବା ବଢ଼ି ଚଳିଥିଲା ସାହେବର ତା ସହିତ ଘରକୁ ଫେରିବାର ସମୟ ବି । ସବୁବେଳେ କେମିତି ଗୋଟାଏ ଅନ୍ୟମନ୍ୟ ହୋଇ ରହୁଥିଲା ସେ । ଏବେ ଆଉ ପଇସାପଡ଼ର ସେମିତି ଅଭାବ ନଥିଲା ତା'ର ।

ତା'ର ଏଇ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ଠିକ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା ପଳାଶ । ଆଗରୁ ଦୁଃଖୀ ଦୁଃଖୀ ହୋଇ ରହୁଥିବା ସାହେବ ଏବେ ଖୁବ୍ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ରହୁଥିଲା । ବାପା ମାଆ'ଙ୍କର ଉଷ୍ଣଧପତ୍ର, ଲୁଗାପଟା, ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଖେଳନା, ହାତରୁ ତା' ପାଇଁ ଭଲ ଭଲ ଖାଇବା ଜିନିଷ ସବୁ କିଣି ଆଶୁଥିଲା । ଆଗକୁ ଆହୁରି ପଇସା ଆଶିବ, ତା'କୁ ରାଣୀ ଭଳିଆ ରଖୁବ, ପିଲାଙ୍କୁ ଭଲ ସ୍କୁଲରେ ପଡ଼େଇ ବଡ଼ ମଣିଷ କରିବ, ନିଜ ଭଳିଆ ମୂଳିଆ ହେବାକୁ ଦେବନି ଲତ୍ୟାଦି ଲତ୍ୟାଦି ବହୁତ କଥା ଏବେ ପଳାଶକୁ କହୁଥିଲା ସାହେବ । ପଳାଶକୁ ଲାଗୁଥିଲା ସାହେବ କିଛି ଅନ୍ୟାଯ ଅନାତି କାମ କରୁଛି ନିଶ୍ଚିତ ନହେଲେ ଏତେ ପଇସା ତା' ପାଖକୁ ଆସୁଛି କୁଆଡ଼ୁ ? ତା'କୁ କିଛି କଥା ପଚାରିଲା ବେଳକୁ ସେ କଥା ବାର୍ତ୍ତାରେ ଦେଇ ଉଠି ବାହାରକୁ ଚାଲି ଯାଉଛି । ଆଜିକାଳ ତା' ପାଖରେ ବି ଆଗ ଭଳିଆ ନସର ପସର ହେଉନାହିଁ ସେ । କାମ କରି ହାଲିଆ ହୋଇପଡ଼ି ଆସୁଛି ଯେ ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଜାକିଙ୍କୁ ହୋଇ ଶୋଇପଡ଼ୁଛି । ବୋଧହୁଏ ଗର୍ଭବତୀ ପଳାଶକୁ ବିଶ୍ଵାମ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଛି ସାହେବ ।

ବିଚରା ମରଦଟା ଉପରେ ଦୟା ହେଲା ପଳାଶର । ଦୁଇପୁଅଙ୍କ ମଣିରେ କୁଙ୍କୁରି କାଙ୍କୁରି ହୋଇ ଶୋଇ ପଢ଼ିଥିବା ସାହେବକୁ ଅନେକ ଦିନ ହେବ ଚିକିଏ ଘଷି ମୋଡ଼ିଦେଇ ପାରିନି ସେ । ଆହାଁ.. କେତେ ଖରୁଛି ମରଦଟା ତା' ପାଇଁ, ତା' ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ସିନା । ସାହେବର ଗୋଡ଼ ତଳେ ବସିପଡ଼ି ତା'ର ପାଦ ଦୁଇଟି ଧରି ଆଉଁସି ଦେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ପାଦରୁ ଅଞ୍ଚା, ଅଞ୍ଚାରୁ ପିଠି ଏମିତି ଆଉଁସି ଆଉଁସି ହାତମାରିଲା ତା'ର ଛାତିରେ । ଛାତିରେ ହାତ ଦେଲା ବେଳକୁ ସାର୍ଟ ତଳେ କ'ଣ ଗୋଟିଏ ମୁନିଆଁ ଜିନିଷରେ ହାତ ବାଜିଲା ପଳାଶର । କ'ଣ ଟାଏ ବୋଲି ସାହେବକୁ ଲେଗାଇ ଦେଇ ସାର୍ଟ ବୋତାମ ଖୋଲି ଦେଲା ସେ । ବିସ୍ମୟରେ ଆଖୁ ଦୁଇଟା ବିଷ୍ଟାରିତ ହୋଇଗଲା ପଳାଶ । ସାହେବର ବେକରେ ଝୁଲୁଥିଲା ରୂପା ଚେନ୍ଦରେ ବନ୍ଦା କୁସ୍ତିଏ !! ଯେମିତି ଗୀଁକୁ ଆସୁଥିବା ଖ୍ରୁଷ୍ଟିଯାନ ପାହୁଁ ଆଉ ତାଙ୍କର ସାଥାମାନଙ୍କ ବେକରେ ପଡ଼ିଥିବାର ଦେଖିଥିଲା ସେ । ଜିଭ କାମୁଡ଼ି ପକାଇ ଖଣ୍ଡ ଦୂରକୁ ଘୁମ୍ଭିଗଲା ପଳାଶ । ତା' ହେଲେ କ'ଣ ସାହେବ ଖ୍ରୁଷ୍ଟିଯାନ ହୋଇ ଯାଇଛି ? ଶାଶ୍ଵତ ଶାଶ୍ଵତ ଜାଣିଲେ କ'ଣ ହେବ ? ଜାତିପତ୍ର ବାସନ କରିବେ ତ କରିବେ ସାହେବର ଜୀବନ ରଖିବେ ତ' ? ? ? ଉତ୍ସରେ ବରତ୍ତାପତ୍ର ପରି ଥରି ଥରି ସାହେବକୁ ଟିକି ଏକା ଝଟକାରେ ଉଠାଇ ଦେଲା ସେ । ନିଦ ମଳ ମଳ

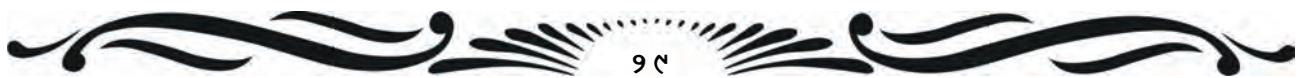
ଆଖୁରେ ଉଠି ପଳାଶକୁ ପ୍ରଶ୍ନିଲ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚହିଁଲା ସାହେବ । ନିଜର ରାଣ, ପିଲାଙ୍କ ରାଣ ଦେଇ ସତକଥାଟା ସାହେବ ଠାରୁ ଆଦାୟ କରିବା ଲାଗି ବେଶୀ ସମୟ ଲାଗିନଥିଲା ପଳାଶକୁ । ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ କହିଗଲା କେମିତି ଫାଦର ଯୋଶେପଙ୍କ ମିଠା ମିଠା କଥା, ଅଯାଚିତ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା, ସେ ଦେଖାଇଥିବା ସୁନ୍ଦର ଭବିଷ୍ୟତର ସୁନ୍ନେଳି ସ୍ଵପ୍ନର ମାୟାଜାଲରେ ପଡ଼ି ସେ ଧର୍ମାନ୍ତରିତ ହୋଇ ଖ୍ରୁଷ୍ଟିଯାନ ହୋଇ ଯାଇଛି । ସବୁ କରିଛି କେବଳ ନିଜ ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ, ନିଜ ପରିବାର ପାଇଁ ।

ପୁଣ୍ୟରେ ମୁହଁ ଫେରାଇ ନେଇଥିଲା ପଳାଶ । କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି କହିଥିଲା.. ‘ତୁମେ ଆମକୁ ଯେମିତି ରଖିଥିଲୁ, ଆମେ ରହିଥିଲୁ, ସୁଖେ ଦୁଃଖେ ଚଲୁଥିଲୁ, କେବେ ତୁମକୁ କହିଥିଲୁ କି ଆମକୁ ଭଲ ପିନ୍ଧିବାକୁ ଦିଅ ବୋଲି ? ତୁମ ବାପା ମାଆ କେବେ କହିଥିଲେ କି ଆମକୁ ଭଲ ତାକ୍ରତ ଦେଖା, ଭଲ ଉଷ୍ଣଧପତ୍ର, ଫଳମୂଳ ଆଣି ଦେ’ ବୋଲି ? ? ତେବେ ତମେ ନିଜକୁ କାହିଁକି ବିକି ଦେଲ ପାଦରଙ୍କ ପାଖରେ ? ? ନିଜକୁ, ନିଜର ଆହୁରି, ବାପା ମାଆ'ଙ୍କର ବିଶ୍ଵାମକୁ, ଆମ ଗାଁ, ସାଲ ଭାଇ, ଆମ ଠାକୁର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବିକି ଦେଲ ସାମାନ୍ୟ କେତେବା ଚଙ୍ଗା ଆଉ ନିଜର ସାର୍ଥ ପାଇଁ ? ଆମେ ହିନ୍ଦୁ ହୋଇ ଜନ୍ମ ନେଇଛୁ, ହିନ୍ଦୁ ହୋଇ ମରିବୁ, ବିଧର୍ମୀ ହୋଇ ନୁହେଁ । ଶୋଇବା ଚାଲରେ ଖୋସା ହୋଇଥିବା ଧାରୁଆ କାତିଗାକୁ ଭିଡ଼ି ଆଣିଲା ପଳାଶ । ଦୃଢ଼ ସ୍ଵରେ କହିଲା.. ‘ଆମରି ପାଇଁ ତମର ଏତେ ଚିତ୍ତା ତ’, ଆଜି ସେ ଚିତ୍ତା ମୁଁ ଦୂର କରି ଦେଉଛି, ଆଗ ପୁଅ ଦୁହିଁଙ୍କ ହାଣିବି, ତା'ପରେ ନିଜେ ହାଣି ହେବି, ତମର ସବୁ ଚିତ୍ତା ଏକା ଥରକେ ତୁରିଯିବ ।’

ହେବାକୁ ହୋଇ ଚହିଁଲା ସାହେବ । ଜ୍ଞାନ କହୁଛି ପଳାଶ ? ? ପୁଅ ଦୁହିଁଙ୍କ, ପଳାଶକୁ ନିଜଜାବନରୁ ଅଧିକ ଭଲ ପାଇଥିଲା ସାହେବ । ପଳାଶର ଏ ଦୃଗ୍ଭୋକ୍ତି ଶୁଣି ହାଲୁକ ଶୁଣ୍ଖଗଲା ତା'ର । ଧୀରୁ ଯାଇ ପଳାଶ ହାତରୁ କଟୁଗାଟା ଛଢାଇ ଆଣି ତଳେ ପକାଇ ଦେଇ ପଳାଶର ଗୋଡ଼ ଧରି ଶମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରି କହିଲା, “ମୋର ଭୁଲ ହୋଇ ଯାଇଛି ପଳାଶ, ମତେ ତୁ ଶମା କରି ଦେ” । ମୁଁ ତତେ କିମ୍ବା ମୋ’ର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଛାତି ବଞ୍ଚିପାରିବିନି । ମା’ ରାଣ ଖାଇଛି ଲୋ’ ପଳାଶ, ତୁ ଦେଖିବୁ, ମୁଁ କାଲି ସକାଳେ ପୁରୀ ଯାଇ ସେଠାରେ ମୁଣ୍ଡ ମଣ୍ଡପରେ ଜାତି ହୋଇ ଆସିବି । ଆଉ ଦିନେ ହେଲେ ଗାର୍ଜା ଦୁଆର ମୁହଁ ମାଡ଼ିବିନି । ତୁ’ ମୋ ପିଲାଙ୍କୁ ମାର ନାଇଁ କି ନିଜେ ମର ନାଇଁ ଲୋ । ତମକୁ ହରାଇ ମୁଁ ମରିଯିବି ।”

କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ପଳାଶକୁ ଜାବୁଡ଼ି ଧରିଥିଲା ସାହେବ । ଦୁହିଁଙ୍କ ଆଖରୁ ଲୁହ ଧାର ବୋହି ଓଦା ହେଉଥିଲା ଘରର ମାଟି ଚଟାଣ । ସତେ ଯେପରି ଦୁହିଁଙ୍କ ଲୁହରେ ଧୋଇ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏ ପୃଥିବୀର ସବୁ କଳୁଷ । ପୂର୍ବାକାଶରେ ସିନ୍ଧୁରା ଫାଟି ଆସୁଥିଲା । ଧାତିଧିନୁଡ଼ି ହୋଇ ସାହେବ ବାହାରି ଗଲା ବାହାରକୁ । ନିଜର ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି ତା'କୁ ଗୀଁ ମୁଣ୍ଡ ରାଣ୍ଡାରେ ପହଞ୍ଚି ବସ ଧରି ପୁରୀ ଯିବାକୁ ହେବ ।

ଶାରଳା ଭବନ, ପୋତା ପୋଖରୀ, କଟକ-୪
ଦୂରଭାଷ: ୯୩୩୭୭୭୭୮୮୭

ସ୍ମାର୍କ୍ ମାନ

ଇଂ. ଅକ୍ଷୟ କୁମାର ମିଶ୍ର

ସୁମିତ୍ରା ପ୍ରଥମ ଚାନ୍ଦରେ ଷେଟବ୍ୟାଙ୍କ ପି.ଓ. ପରାକ୍ଷାରେ ଉଠାଈଁ ହୋଇ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ଷେଟବ୍ୟାଙ୍କ ମେନ୍ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ଜ୍ଞାନ କଲା । ବାପା, ବୋଉ ଖୁବ ଖୁସିଥା'ନ୍ତି । ବାପା, ନରେନ୍ଦ୍ର ବଳିଯାର ସିଂ, ଏହି ଖୁସିରେ ଗୋଟିଏ ସୁଚି କଣିଦେଲେ । ସୁମିତ୍ରା ସେହି ସୁଚିରେ, ଜଣଣାରୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଯିବା ଆସିବା କଲା । ଘଣ୍ଟାକର ବାଟ । କିଛି ଅସୁରିଧା ନାହିଁ । ନୂଆ ନୂଆ କାମ କରିବା ସମୟରେ ଭାରି ଭଲ ଲାଗୁଥିଲା । ତା'ର ଆଗରୁ ଧାରଣା ଥିଲା ବ୍ୟାଙ୍କ ପି.ଓ. ଚାକିରା, ଆରାମ ଦାୟକ ଚାକିରା । କିନ୍ତୁ କିଛିଦିନ କାମ କରିବା ପରେ, ତା'ର ଧାରଣା ବଦଳିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଅଫିସରେ ଷାଫ୍ ସର୍ଟେଜ ଯୋଗୁ, ତାକୁ ଅଧିକ କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଥିଲା । ସେବିନ ତା'ର ସାଙ୍ଗ ଅନୁପମା ଦିଦି କହୁଥିଲେ, ଆଗରିଲି ଏବେ ବ୍ୟାଙ୍କ ଚାକିରାରେ କିଛି ଚାର୍ମ ନାହିଁ କେବଳ ଗଧ ଖଣଣି ।

ସୁମିତ୍ରାର ଡିପୋଜିଟ ସେକ୍ସନ । ଯାବତୀୟ ଝିନ୍କର କାମ । ପଦବୀ ସିନା ଅପିସରର କାମ, କିନ୍ତୁ କିରାଣିଙ୍କଠାରୁ ବଳିଗଲାଣି । ଡିପୋଜିଟ ଠାରୁ ମ୍ୟୁରୁଆଳ ଫଣ୍ଟ, ଫିକସତ ଡିପୋଜିର ଖରିଖତି ଅଣ୍ଟା ପିଠି ଦରଜ ହୋଇ ଯାଉଛି । ବିଶେଷକରି ଫାଷ ହାପରେ ନୟାନ୍ତ ଅବସ୍ଥା । ସୁମିତ୍ରା ମନଦେଇ କାମ କରୁଥାଏ, ତା'ର ସିନ୍ଧିଅରିଟି ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟରେ ତା'ର ଖାତିର ଅଛି । ବେଳେବେଳେ ଯଦି କେଉଁ ଷାଫ୍ ଛୁଟାରେ ରହନ୍ତି, ତେବେ ସୁମିତ୍ରାର କାମ ବଢ଼ିଯାଏ । କାହାର ଆକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲାଯିବ, କାହାର କଣଶ ଦରକାର, କାହାର ଇ.୪.୧. କାର୍ଡ ଇସ୍ୟ ହେବ, କାହାର ଆଡ଼େସ୍ ବଦଳିବ, ଭଲିକି ଭଲି ଫରମାଇସ୍ ପୁରଣ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ଅଫିସରେ ଯିଏ ସିନ୍ଧିଅରିଲି କାମ କଲା, ତା ଉପରେ କାମର ପ୍ରେସର ତ ନିଃସିଂ ଅଧିକ ପଡ଼ିବ । ସହଜେ ସୁମିତ୍ରା ଝିଅପିଲାଟିଏ । କାହାର ଆଦେଶକୁ ଅମାନ୍ୟ କରି ପାରେ ନାହିଁ । ହସିହସି ସବୁକାମ କରି ଚାଲିଥାଏ ।

ସେବିନ ସୁମିତ୍ରା ଟେବୁଲରେ ବେଶି କାମ ନ ଥାଏ । ଏହି ସମୟରେ, ମ୍ୟାନେଜର ଆସି କହିଲେ ମିସ୍ ସୁମିତ୍ରା, ଏ ବାବୁ ହେଉଛନ୍ତି ଶଶାଙ୍କ ରଣସିଂ । ଆମ ବ୍ୟାଙ୍କର ପୁରୁଣା କଷମର । ତାଙ୍କର ୪୪ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଗୋଟିଏ ଫିକସତ ଡିପୋଜିଟ କରିଦିଅ । ସୁମିତ୍ରା ମୁଣ୍ଡ ଚେକି

ଚାହିଁଲା, ସାମନାରେ ଜଣେ ସୌମ୍ୟଦର୍ଶନ ଯୁବକ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି । ଗୋରା ତକ, ତକ ବଳିଷ୍ଠ ଚେହେରା । ତାଙ୍କ ନାକ, ବଡ଼ ବଡ଼ ଆଖୁ, ଛ ଫୁଟ ଉଚ୍ଚତା । ଯୁବକଙ୍କ ମୁହଁରେ ଏକ ଗାରିମାମୟ ଆଭା ଫୁଟି ଉଠୁଥାଏ । ଏହି ଅପୂର୍ବ ସୁନ୍ଦର ଯୁବକଙ୍କୁ ଦେଖୁ, ସୁମିତ୍ରା ଭାବୁଥାଏ କିଏ ଏହି ମହାନ୍ ବ୍ୟକ୍ତି । ଏତେ ଧନୀ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ସେ ଆଗରୁ କେବେ ଦେଖୁ ନ ଥିଲା । ସେହି ଯୁବକ ହସ ହସ ମୁହଁରେ ଦୂଇ ହାତ ଜୋଡ଼ି ନମୟାର କରୁଛନ୍ତି । ସୁମିତ୍ରା ତାଙ୍କୁ ପ୍ରତି ନମୟାର ଜଣାଇ ବସିବାକୁ କହିଲା । କାମ କରିବା ଅବସରରେ ସାମ୍ବାରେ ବସିଥୁବା ଆକର୍ଷଣୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିର ସମ୍ପର୍କ ଯୁବକଙ୍କୁ ଚୋରେଇ ଚୋରେଇ ଦେଖୁଥାଏ । ଜଙ୍ଗାକରି ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ଉପରୁ ଦୃଷ୍ଟି ଫେରେଇ ପାରୁନଥାଏ । ଶଶାଙ୍କ ରଣସିଂଙ୍କର ଫର୍ମ ସବୁ ଦେଖୁ, କେଉଁଠି କେଉଁଠି ଦସ୍ତଖତ କରିବାକୁ ହେବ, ବତେଳ ଦେଲା । ଶଶାଙ୍କ ବାବୁ ନିର୍ମିମେଶ ନୟନରେ ସୁମିତ୍ରାକୁ ଦେଖୁଥାନ୍ତି । ସୁମିତ୍ରାର କଥା କହିବା ଶୈଳୀ ମଧ୍ୟର ସ୍ଵର, ସାବଲୀଳ ବ୍ୟବହାର ଦେଖୁ ଶଶାଙ୍କ ମନ୍ଦମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲେ । ସେ ନିର୍ମିମେଶ ନୟନରେ ଏହି ମୋହମୟ, ଅସାଧାରଣ ସୁନ୍ଦର ଦେବାପ୍ରତିମାଙ୍କୁ ଦେଖୁଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଆଖୁରେ ପଲକ ପଡ଼ୁନଥାଏ । ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ସୁମିତ୍ରାର ଦେହରେ ଖାଲ କଣ୍ଠେଇ ଆସିଲାଣି । ସେ ତଳକୁ ମୁହଁ ପାତି କାମ କରୁଥାଏ । ଶଶାଙ୍କ ରଣସିଂଙ୍କର କାମ ଶେଷ ହୋଇଗଲା । ସୁମିତ୍ରାର ହାତରୁ ଫିକସତ ଡିପୋଜିଟ ବଣ୍ଟ ଗ୍ରହଣ କରି, ଶଶାଙ୍କ ହସି ହସି କହିଲେ Thank You Madam !

ବ୍ୟାଙ୍କର ପୁରୁଣ ପିଅନ ରମେଶକୁ ବାହାରକୁ ଡାକି, ଶଶାଙ୍କ ତାଙ୍କ ହାତରେ ପାଞ୍ଚଶହ ଚଙ୍କାର ନୋଟ୍‌ଟିଏ ଧରେଇ ଦେଇ ପଚାରିଲେ, ରମେଶ, ଛ'ନମ୍ବ କାରିଶମରରେ ଯେଉଁ ମାଡ଼ାମ ବସିଛନ୍ତି, ସେ କ'ଣ ନୂଆ କରି ଆସିଛନ୍ତି ? ତାଙ୍କ ନାଁ କ'ଣ ? ତାଙ୍କ ଘର କେଉଁଠି ? ରମେଶ ହସି ହସି କହିଲା, ହଁ ସାର, ସେ ହେଉଛ'ନ୍ତି ଆପଣଙ୍କର ଜଣାର ଝିଆ । ତାଙ୍କର ବାପାଙ୍କ ନାମ, ଘର ଠିକଣା ସଂଗ୍ରହ କରି ଶଶାଙ୍କ ଫେରି ଆସିଲେ ।

ସେବିନ ସଂଜବେଳକୁ ସୁମିତ୍ରା ଅପିସରୁ ଫେରି ଘର ଆଗରେ ସୁଚିରୁ ଓହ୍ଲାଇଲା ବେଳକୁ ଦେଖିଲା, ତାଙ୍କ ଘର ସାମନାରେ ଗୋଟିଏ

ନାଲି ରଙ୍ଗର ଲମ୍ବା କାର ଠିଆ ହୋଇଛି । କାର ଉଚିତରେ ଧଳା ଦ୍ରେସ, ଧଳା ଗେପି ପିଣ୍ଡ ତ୍ରାଜଭର ବସିଛନ୍ତି । ସେ ଆଶ୍ରମ୍ୟ ହୋଇ ଭାବିଲା, ଏତେ ଦାମିକା କାରରେ ଆମ ଘରକୁ କିଏ ଆସିଛନ୍ତି ? ସୁମିତ୍ରା ସନ୍ତର୍ପଣରେ ବାଟ୍ୟାରକୁ ପଶିଗଲା ବେଳକୁ ଦେଖୁଲା ସୋଫା ଉପରେ ବସିଥିବା ଦୁଇଜଣ ସମ୍ମାନ ଦମ୍ପତ୍ତିଙ୍କ ସହିତ ବସି, ବାପା ବୋଇ ଖୁସିଗପରେ ମଞ୍ଜି ଯାଇଛନ୍ତି । ସେ ସିଧା ନିଜ ରୁମକୁ ଚାଲିଗଲା । ସୁମିତ୍ରା ପଛେ ପଛେ ତା ବୋଉ ଆସି କହିଲେ, ମା, ସୁମି, ଟିକିଏ ଧୁଆଧୋଇ ହୋଇ ଭଲ ଶାଢ଼ିଟିଏ ପିଣ୍ଡ, ବାଟ ଘରକୁ ଯାଇ, ଯେଉଁ ଅତିଥୀ ଦୁଇଜଣ ବସିଛନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଶାମ କରି ଆସିବୁ ।

ସୁମିତ୍ରା ପଚାରିଲା, ସେମାନେ କିଏ ବୋଉ ? ବୋଉ କହିଲେ, ମୁଁ ସବୁକଥା ପରେ ବୁଝେଇ କହିବି, ତୁ ରିକିଏ ଜଳଦି ରେଡ଼ି ହୋଇ ଯା । ସୁମିତ୍ରା ତରତରେ ସବୁ କାମ ଶେଷ କଲା । ମୁଁରେ ରିକିଏ ହାଲକା ପାଉଭର ଲଗେଇ, ଶାଢ଼ିକୁ ମ୍ୟାଟିଙ୍ କଲା ଭଲି ବିଦିଟିଏ ପିଣ୍ଡିଲା । ଝିଅର ଅପରୁପ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଦେଖୁ ବୋଉ ମୁଣ୍ଡା ହୋଇଗଲେ । ବୋଉଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ସୁମିତ୍ରା ବାଟ୍ୟାରେ ପ୍ରବେଶ କରି, ଅତିଥୀ ମାନଙ୍କୁ ଭୁମିସ ପ୍ରଶାମ ଜଣାଇଲା । ସମ୍ମାନ ବହୁମହିଳା ଜଣକ ସୁମିତ୍ରାକୁ ପାଖରେ ବସେଇ ଖୁସିରେ ଗଦଗଦ ହୋଇ ଗୋଟିଏ ବହୁମୂଳ୍ୟ ଓଜନଦାର ସୁନାହାର ସୁମିତ୍ରା ଗଲାରେ ପିନ୍ଧେଇ ଦେଇ କହିଲେ, ଆମ ପୁଆର ପରିଦରେ ଆମେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଖୁସି । ଶଶାଙ୍କ ଯେପରି କହୁଥିଲା, ଆପଣଙ୍କ ଝିଅଟି ତାତାରୁ ଶହସ୍ର ଶୁଣରେ ଅଧିକ ସୁନ୍ଦରୀ । ସାକ୍ଷାତ୍ ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରତିମା ଭଲି ଝିଅଟିଏ । ବୁଝିଲେ ସମୁଦ୍ର, ଆମେ ଦୁହେଁ ଆମ ଶଶାଙ୍କ ପାଇଁ ଝିଅ ଖୋଜି ଖୋଜି ହତାଶ ହୋଇ ଯାଇଥିଲୁ । ମା' ଗଢ଼ତଣ୍ଟାଙ୍କ ଅଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ । ସେ ଆମ ପାଇଁ ଏପରି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପ୍ରତୀମା ଭଲି ଝିଅଟିଏ ବାଛି ରଖୁଥିଲେ । ମୁଁ ଆଜି ମା' ଗଢ଼ତଣ୍ଟାଙ୍କ ପାଖରେ ମାଜଣା କରିବି ।

ଭଦ୍ରମହିଳାଙ୍କ ମୁହଁରୁ 'ଶଶାଙ୍କ' ନାମଟି ଶୁଣି, ସୁମିତ୍ରା ଦେହରେ ତଡ଼ିତର ପ୍ରବାହ ଖେଳିଗଲା । ଆଜି ଅପିସ୍ଥରେ ଦେଖୁଥିବା ସେହି ଅପୂର୍ବ ସୁନ୍ଦର ରାଜକୁମାରଙ୍କ ସୁନ୍ଦର ମୁହଁର ଛବିଟି ତା ଆଖୁ ଆଗରେ ନାଚିଗଲା । ଭଦ୍ରମହିଳାଙ୍କ ପ୍ରଶଂସା ଭରା କଥା ଶୁଣି, ସୁମିତ୍ରା ଅନ୍ତର ଭିତରେ ଉଲ୍ଲୁଷ୍ଟ ହୋଇ ରତ୍ନାଖ । ନାରୀମୁଲଭ ପ୍ରଲୋଭନ ତା'ର ଚେତନାରେ ସଂଚରି ଯାଉଥିଲା । ସେଇ ପ୍ରଲୋଭନ ଥିଲା, ଅନ୍ୟତାରୁ ପ୍ରଶଂସା ପାଇବାର ପ୍ରଲୋଭନ । ଯେଉଁଥିପାଇଁ ନାରୀଟିଏ ସବୁ ସମୟରେ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଏ...ଉକୁଣ୍ଠାର ସହିତ ।

ଭଦ୍ରମହିଳା ସୁମିତ୍ରାର ହାତଟିକୁ ନିଜ ହାତମୂଳରେ ଧରି କହୁଥାନ୍ତି, ଝିଅଟି ଖରା ବର୍ଷାରେ ଚାକିରା କରୁନଥିଲେ ଆହୁରି ଉଦ୍ଧଳ ଦିଶୁଥାନ୍ତା । ଆମ ଉଆସକୁ ବୋହୁ ହୋଇ ଗଲାପରେ, ଆଉ ଚାକିରା କରିବା କ'ଣ ଦରକାର ? ଆମ ଉଆସରେ କ'ଣ ଧନର ଅଭାବ ଅଛି ? ଏହିପରି ଭାବରେ ହସ ଖୁସି ଭିତରେ ଅତିଥାମାନେ ବିଦାୟ ନେଇ ଗଲେ । ଯିବା ବେଳକୁ ଭଦ୍ରମହିଳା, ସୁମିତ୍ରାକୁ କୋଳେଇ ନେଇ ତା'ର ମଥାରେ ସେହଁତରା ରୁମାଟିଏ ଆଙ୍କିଦେଲେ ।

ଅତିଥାମାନେ ବିଦାୟ ନେଇ ଗଲେଣି । ସୁମିତ୍ରା ଦେଖୁଥାଏ ବାପା

ବୋଉଙ୍କ ମୁହଁ ଉଦ୍ଧଳ ଆନନ୍ଦରେ ଖେଳସି ଉଠୁଛି । ସୁମିତ୍ରା କିଛି ନବୁଝି ପାରିବା ଭଲି ପଚାରିଲା, ବାପା, ଏମାନେ କିଏ ?

ବାପାଙ୍କ ଆଖୁ ଦୁଇଟି ଉଦ୍ଧଳ ଆଲୋକରେ ଖେଳସୁଥାଏ । ସେ କହିଲେ ଆରେ ମା, ମୁଁ କେଉଁ ଜନ୍ମରେ କ'ଣ ପୂଣ୍ୟ କରିଥିଲି, ଆଜି ଖୋର୍ଦ୍ଧାଗଡ଼ର ରାଜା, ବାହୁବଲେନ୍ଦ୍ର ରଣସିଂଙ୍କର ପାଦ ମୋ ଦୁଆରେ ପଡ଼ିଲା, ଆଉ ସେମାନେ ମୋ ଝିଅକୁ ବୋହୁ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ଥିକୃତି ଦେଇ ଗଲେ । ସୁମିତ୍ରା କହିଲା କିନ୍ତୁ ବାପା....

ଖୁସିରେ ଗଦଗଦ ହୋଇ ବାପା କହି ଚାଲିଥାନ୍ତି, ସେ ହେଉଛନ୍ତି ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଗଡ଼ର ରାଜା ବାହୁବଲେନ୍ଦ୍ର ରଣସିଂ । ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ପୁତ୍ର ଶଶାଙ୍କ ରଣସିଂ, ତୋତେ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ଦେଖୁଲାପରେ, ଘରେ ଏକାଜିଦ ଧରିଛନ୍ତି, କେବଳ ତୋତେ ହିଁ ବିବାହ କରିବେ । ନିଜର ଏକ ମାତ୍ର ପୁତ୍ରର ଆଶ୍ରମକୁ ଦେଖୁ ସେମାନେ ଧାଳଁ ଆସିଥିଲେ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ଧରି । ସେମାନଙ୍କ ବିବାହ ପ୍ରସ୍ତାବ ଶୁଣିଲା ପରେ ତ ମୁଁ ମୋ କାନକୁ ବିଶ୍ଵାସ କରିପାରିଲି ନାହିଁ । ମୋର ଅଳିଆଳୀ ଝିଅ ଖୋର୍ଦ୍ଧାଗଡ଼ ରାଜ ପରିବାରକୁ ରାଣୀ ହୋଇଯିବ । ଆମପାଇଁ ଏହାଠାରୁ ବଳି ଖୁସିର ଖବର ଆଉ କ'ଣ ଥାଇପାରେ ?

ସୁମିତ୍ରା କହିଲା, କିନ୍ତୁ ବାପା, ସେମାନେ କେବେ ରାଜାଥିଲେ । ଏବେ ସେମାନେ କେବଳ ଜମିଦାର । ଜମିଦାରୀ ପ୍ରଥା ମଧ୍ୟ କେବେଠାରୁ ଉଛୁଦ ହୋଇଗଲାଣି । ଏଥରେ ଏତେ ଖୁସି ହେବାର କ'ଣ ଅଛି । ମୋର ଚାକିରୀ କରିବାର ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ହୋଇଛି । ଆଗକୁ ଲମ୍ବା କ୍ୟାରିଅର ପଡ଼ିଛି । ବ୍ୟାଙ୍କ ପି.ଓ. ଚାକିରୀ ଛାଡ଼ି, ମୁଁ କୌଣସି ରାଜ ଉଆସରେ ରାଣୀ ହୋଇ ସୁନାଜରିଦିଆ ଓଡ଼ଣୀ ଉଚ୍ଚିର ରହିବାର କିମ୍ବା ହୋଇ ପାରିବି ନାହିଁ । ବାପା, ବୋଉ ଦିନ ରାତି ଝିଅକୁ ବୁଝୋଇଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସୁମିତ୍ରା ତାର ଜିଦରେ ଅଳ୍ପ, କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତରେ ସେ ବ୍ୟାଙ୍କ ଚାକିରୀ ଛାଡ଼ି ପାରିବ ନାହିଁ । ଏକଥା ବାହୁବଲେନ୍ଦ୍ର ରଣସିଂଙ୍କ କାନକୁ ଗଲା । ଖବର ଆସିଲା, ଆମ ବୋହୁରାଣୀ ଯଦି ଚାକିରା ନଛାଡ଼ିବା ପାଇଁ କହୁଛନ୍ତି, ତେବେ ଆମର କୌଣସି ଆପରିନାହିଁ । ବାହାଘର ପରେ ସେ ଚାକିରା କରିବେ । ଆମ ତ୍ରାଜଭର ତାଙ୍କୁ ସବୁଦିନ ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ ଖୋର୍ଦ୍ଧାକୁ ନେବା ଆଣିବା କରିବ ।

ଶଶାଙ୍କ ଶେଖର ରଣସିଂଙ୍କ ସହିତ ସୁମିତ୍ରାର ବାହାଘର ମହା ଆତ୍ମମରରେ ଶେଷ ହୋଇଗଲା । ଜଟଣାରେ ବନ୍ଦୁ ପରିଜନ, ସୁମିତ୍ରାର ବାପା, ବୋଉଙ୍କ ଭାଗ୍ୟକୁ ଜର୍ଦ୍ଦା କରୁଥାନ୍ତି । କାହିଁ ରଣସିଂ ରାଜ ପରିବାର, ଆଉ..... । ବାହାଘର ଦିନ, ଶାଶୁ ପଠେଇଥିବା ମହଣ ମହଣ ସୁନା, ହିରା ମୋତି ଅଳକାର ପିଣ୍ଡ, ସୁମିତ୍ରା ଦେବା ପ୍ରତାମାଟିଏ ଭଲି ଦିଶୁଥାଏ । ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଅତିଥିମାନେ ବରକନ୍ୟାଙ୍କ ଅପୂର୍ବ ରୂପସଜ୍ଜାକୁ ଦେଖୁ ବିମୋହିତ ହୋଇ ଯାଉଥାନ୍ତି ।

ଶାଶୁଗରେ ପହଞ୍ଚ ସୁମିତ୍ରା ଆଶ୍ରମ୍ୟ ଚକିତ ହୋଇ ସେହି ରାଜ ଉଆସକୁ ଛୁରି ଛୁରି ଦେଖୁଥାଏ । ନୂଆ ଘର, ନୂଆ ଲୋକ, ନୂଆ ପରିବେଶ, ତତ୍ପରି ସୁମିତ୍ରାକୁ କିଛି ଅସୁବିଧା ଲାଗୁନଥାଏ । ଶାଶୁ, ଶଶାଙ୍କ ସେହଁବୋଲା ବ୍ୟବହାର, ଉଆସର ଥାର, ବାଟ, ବାସ, ଦାସାଙ୍କ ସମ୍ବାନ୍ଧ ପୂର୍ବ ବ୍ୟବହାର

ଦେଖୁ ସୁମିତ୍ରା ନିଜକୁ ସତରେ ଜଣେ ରାଣୀ ବୋଲି ଅନୁଭବ କରୁଥାଏ । ଉଆସ ଭିତରେ ସୁମିତ୍ରା ପ୍ରତି ସମସ୍ତଙ୍କର ସେହିଁ, ଆଦର, ଶ୍ରୀମତୀ, ଯନ୍ତ୍ର ଉତ୍ସଳି ପଡ଼ୁଥାଏ । କି ଅପୂର୍ବ ଶାନ୍ତି ? ଏମିତି ଏକ ଶାନ୍ତିମୟ ପରିବେଶ ତେ ସେ ମନେ ମନେ କାମନା କରୁଥିଲା ।

ବାସର ରାତିରେ ଶଶାଙ୍କ, ସୁମିତ୍ରାକୁ କୋଳେଇ ନେଇ କହିଲେ, ସତରେ ସୁମି, ତୁମକୁ ପାଇ, ଆଜି ମୋର ଜୀବନ ଧନ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ତୁମରକି ଅପୂର୍ବ ସୁନ୍ଦରୀ ଯୁବରାଣୀଟିଏ, ଆଜି ରଣସିଂ ରାଜ ପରିବାରକୁ ଧନ୍ୟ କରିଦେଲା । ଶୋର୍କ୍ଷାଗଡ଼ର ଘରେ ଘରେ ଆଜି ତୁମର ପ୍ରଶଂସା, ତୁମକୁ ବୋହୁରୂପରେ ପାଇ ମୋ ବୋଉର ଛାତି ଖୁସିରେ କୁଝେମୋଟ ହୋଇ ଯାଉଛି । ମୁଁ ଶୁଣିଛି ତୁମେ ବାଣୀବିହାର ଇନ୍ଦିରିରେଟିରୁ ଇକୋନୋମିକସରେ ଫାଷକ୍ୟୁସ ଫାଷ ଗୋଲୁ ମେଡ଼ଲିଷ୍ଟ । ତୁମକୁ ଯଦି ଚାକିରୀ କରିବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଛି, ଆମ ଘରେ କାହାର ଆପରି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ବୋଉର ଆନ୍ତରିକ ଇଚ୍ଛା ଥିଲା, ସେ ତାର ସୁନାନାକୀ ବୋହୁଟିକୁ ସବୁବେଳେ କୋଳରେ ପୁରେଇ ଗୋଲ କରୁଥାନ୍ତା । ଚାକିରୀ ଭଲି କଷ୍ଟକାମ କରିବା ପାଇଁ ସେ ପ୍ରଷ୍ଟୁତ ନଥିଲା ।

ଶଶାଙ୍କ ସୁମିତ୍ରାକୁ ନେଇ ହନିମୁନ୍ ଟିପରେ ସୁଇଜର ଲ୍ୟାଣ୍ଟର ବୁଲି ଆସିଲେ । ସବୁଦିନ ଦୁହେଁ ଲଙ୍ଘ ଡ୍ରାଇଭିଂରେ ଦୂରଦୂର ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନରେ ହୋଇଲେ, ଲଙ୍ଘରେ ରହି ଜୀବନକୁ ଉପଭୋଗ କରୁଥାନ୍ତି । ଏହିପରି ଭାବରେ ଶଶାଙ୍କ ନିଜର ନବବିବାହିତା ପନ୍ଥାଙ୍କ ନିକଟରେ ନିଜର ଧନର ପ୍ରାଚୁର୍ୟ୍ୟ, ମାନ ମର୍ଯ୍ୟାଦାକୁ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । ସୁମିତ୍ରା ମଧ୍ୟ ସ୍ଵାମାଙ୍କର ଗଭୀର ପ୍ରେମ, ସେହିଁ, ଶ୍ରୀମତୀ ଭିତରେ ହଜିଯାଇ ନିଜକୁ ମହା ଭାଗ୍ୟବତୀ ଅନୁଭବ କରୁଥାଏ । ସୁମିତ୍ରା ଭାବୁଥାଏ, ସୁଖ ଆର କ’ଣ କି ? ସବୁ ଜିନିଷ ବିନା ଦ୍ୱାରାରେ, ବିନା କଷ୍ଟରେ ମିଳିଯିବାଟା ତ ସୁଖ । ଧନ, ପ୍ରାଚୁର୍ୟରେ ଉଚ୍ଚଗ୍ରହୁ ହେବା ତ ସୁଖ । ସେହିଁ ପ୍ରେମ, ମମତା ଭିତରେ ବୁଢ଼ି ରହିବା ତ ସୁଖ । ହୃଦୟକୁ ଶିତଳତା ଦେଉଥିବା ଅନୁଭବ ତ ସୁଖ । ଜଣନୀରେ ବାପା, ବୋର ମଧ୍ୟ ନିଜ ଅଳିଆଳୀ ଝିଅର ଝାର୍ଷ୍ୟପୁଣ୍ୟ ଖୁସିଭରା ଜୀବନ ଦେଖୁ ଆନନ୍ଦରେ ଅଧିର ହୋଇ ଯାଉଥିଲେ । ସେମାନେ ତ ନିଜ ଝିଅର ଏଇମିତି ଗୋଟିଏ ସୁଖୀ ଜୀବନ ଆଶା କରିଥିଲେ ।

ବର୍ଷକ ପରେ ଝିଅଟିଏ ସୁମିତ୍ରାର କୋଳମଣ୍ଠନ କରି ରଣସିଂ ପରିବାରରେ ଆନନ୍ଦର ଲହରୀ ଖେଳାଇ ଦେଲା । ଶାଶ୍ଵୀ ଶୁଶ୍ରୀ ଦୁହେଁ ମହା ଆନନ୍ଦରେ ନାତୁଣୀର ଏକୋଳଶିଆ ମହା ଆଡ଼ିମରରେ ପାଳନ କଲେ । ନାତୁଣୀର ନାମକରଣ ହେଲା ଲିପ୍ସା । ଶଶାଙ୍କ ମଧ୍ୟ ସୁମିତ୍ରାର ଶୁଭ, ଯନ୍ତ୍ର ନେଉଥାନ୍ତି । ସୁମିତ୍ରା ଛ’ମାସ ପରେ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ଜ୍ଞାନନ୍ କଲା । ଝିଅର ଯନ୍ତ୍ର ନେବାପାଇଁ ଉଆସ ଭିତରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଦାସଦାସୀ ଅଛନ୍ତି, ଶାଶ୍ଵୀ ତ ଭାବୁଥିଲେ ଯେମିତି କୁନ୍ତି ଖେଳନାଟିଏ ପାଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ସବୁବେଳେ ନାତୁଣୀର ପାଖେ ପାଖେ ଥାନ୍ତି । ଶଶାଙ୍କ ତାଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ, ଜମିବାଢ଼ି କାମରେ ସବୁବେଳେ ବ୍ୟଷ୍ଟ ଥାନ୍ତି । ଲିପ୍ସା ଧୂରେ ଧୂରେ ବଡ଼ ହେଉଛି । ସମୟ କ୍ରମେ ଲିପ୍ସାର ପ୍ଲେ ସ୍କୁଲରେ ଆଡ଼ମିସନ୍ ହେଲାଣି । ସମୟ କ’ଣ କାହାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରେ କି ?

ସୁମିତ୍ରା ଲକ୍ଷ କରୁଛି, ଏଇ କେତେଦିନ ହେଲା ଉଆସ ଭିତରେ ଚାକର, ପୂଜାରୀ, ଦାସ ଦାସୀ ମାନେ କେଉଁ କଥାକୁ ନେଇ ପରଷ୍ପର ଭିତରେ ନିଭୂତରେ ଫୁସୁର ପାସର, ଚାପ ଚାପ ହେଉଛନ୍ତି । ସୁମିତ୍ରାକୁ ଦେଖୁଲେ, ହଠାତ ଚାପ ହୋଇ ଯାଉଛନ୍ତି । ସୁମିତ୍ରା ମନରେ ସନ୍ଦେହର ଭିତରେ ଖେଳି ବୁଲିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲାଣି । କିନ୍ତୁ ସେ ନିରୂପାୟ । ସେ ଏହି ଉଆସର ଯୁବରାଣୀ । କାହାକୁ, କେମିତି କ’ଣ ହୋଇଛି ବୋଲି ପଚାରିବ ? ସେଦିନ ରବିବାର । ସୁମିତ୍ରା ବାଥରୁମ ଭିତରେ ଥାଏ । ବାହାରେ ପୂଜାରୀ ଭାଇନା କାହାକୁ କରୁଥିଲେ, ‘ଆରେ ଏଇଟା କୋଇ ନୂଆ କଥା ଯେ ? ରଣସିଂ ରାଜପରିବାରରେ ସବୁ ଜମିଦାର ମାନେ ତ ରକ୍ଷିତା ରଖୁଥିଲେ । ଆଜି ସାନବାବୁ ଯଦି ଫାର୍ମ ହାଉସରେ ଜମକୁ ଆଣି ରଖି ମାତ୍ର ମନ୍ତ୍ର କଲେ, ଏଥରେ ନୂଆ କଥାଟେ କ’ଣ ରହିଗଲା ଯେ, ତୁମେ ସବୁ ତୁଳାଟାରେ ଚାପର ହେଉଛ ? ଯେମିତି ସାନବାବୁ ଗୋଟେ ମାନ୍ଦବଡ଼ ଭୁଲ କାମ କରି ବସିଛନ୍ତି ?

ଗାଧୁଆ ଘର ଭିତରେ ସାଥୀର ତଳେ ସୁମିତ୍ରାର ଦେହରେ ଖାଲ କଣ୍ଠେଇ ଆସିଲା । ତାକୁ ଅନୁଭବ ହେଲା, ତା ଛାତିରୁ ଅତିଧିକ ମାଂସ ଧସକି ପଢ଼ିଲା । ଆଖରୁ ୦୩ ଠାପ ଲୁହଧାର ବହି ଆସି ସାଥୀର ପାଣି ସହିତ ମିଶି ଯାଉଥାଏ । ସମୟ କାକୁସ୍ତ ହୋଇ ଠିଆ ହୋଇ ରଖିଥିଲା । ସେ ଭାବୁଥାଏ, ଏମିତି ବି ବେଳ ଆସେ ? ଅଚାନକ, ଆକାଶରେ କଳାହାଣ୍ଟିଆ ବାନଳ ଛାଇଯାଏ, ଅଣଗାପ ପବନ ଧ୍ୟାନ ତାଣ୍ବର ଲିନା ରଚିଦିଏ । ସୁମିତ୍ରା ନିଜକୁ ଶକ୍ତକଳା । ପୋଛା ପୋଛି ହୋଇ ବାହାରକୁ ଆସିଲା । ଶାଶ୍ଵୀ, ଝିଅ ସାଙ୍ଗରେ ବସି ମନ ଖୁସିରେ ଖେଳୁଛନ୍ତି । ସେ ଆସି ନିରବରେ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ବସିଲା । ଶାଶ୍ଵୀ ସୁମିତ୍ରାକୁ ଅର୍ପିସ କଥା, ଝିଅର ସୁଲ କଥା ପଚାରୁଥାନ୍ତି । ଏମିତି କଥା ହେଉଥାନ୍ତି ଯେମିତି ଘରେ କିଛି ବି ଅଧିରଣ ଘରିବାହିଁ । ସୁମିତ୍ରା ନିଜର ଭାବନା ଭିତରେ ବୁଢ଼ିଯାଇ ଜଡ଼ଟିଏ ଭଲ ବସି ଭାବୁଥାଏ ଏତେ ନିସଙ୍ଗ, ଅସହାୟ ହୋଇପଡ଼େ ସମୟ ? ? ସେ ଏକଥା କାହାକୁ କହିବ ? ନିଜ ଭିତରେ ନିଜେ ଜଳିପୋଡ଼ି ଯାଉଥାଏ । ସେ ଭିତରେ ଭିତରେ କୁହୁଳିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେ ଭାବୁଥାଏ, ଏପରି ଏକ ଲମ୍ପଟ ସ୍ଵାମୀ ସହିତ ଗୋଟିଏ ଛାତତଳେ ସେ ଏକାଠି ରହିବ କେମିତି ? ଯେଉଁଠି ପରଷ୍ପର ପ୍ରତି ଆକର୍ଷଣ ନାହିଁ, ସେଠାରେ ଜୀବନ ଖୁବ ନିରୁତ୍ତାପ, ଶିତଳ ହୋଇଯାଏ ।

ସେଦିନ ବିଳମ୍ବିତ ରାତିରେ ଶଶାଙ୍କ ଶଯନ କଷକୁ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ଝିଅ ନିଘୋଡ଼ ନିଦରେ ଶୋଇ ଗଲାଣି । ସ୍ଵାମୀଙ୍କ କେଶରେ ଅଙ୍ଗୁଳି ସଂଚାଳନ କରୁ କରୁ ସୁମିତ୍ରା ପଚାରିଲା, ଆମର ଗୋଟେ ଫାର୍ମ ହାଉସ ଅଛି ? କେଉଁଠି ? ? ଶଶାଙ୍କ କହିଲେ..., ବରୁଣେଇ ପାହାଡ଼ ପାଦ ଦେଶରେ ଦଶ ଏକର ଯାଗାରେ ଆମର ଗୋଟିଏ ସୁଦର ଫାର୍ମ ହାଉସ ଅଛି । ଦିନେ ତୁମକୁ ସେଠାରୁ ବୁଲେଇ ଆଣିବି ।

ସେଠାରେ କିଏ କିଏ ସବୁ ଅଛନ୍ତି ? ଶଶାଙ୍କ ନିର୍ବିକାର ଭାବରେ କହିଲେ, ହଳିଆ, ଚାକର ପୂଜାରୀ.... ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ମୁହଁକୁ ସିଧା ଚାହିଁ ସୁମିତ୍ରା ପଚାରିଲା ‘ତୁମର ଆଉଜଣେ ରକ୍ଷିତା ? ?’ ଶଶାଙ୍କ ଆଦୋ, ବିଚଳିତ ନହୋଇ କହିଲେ... ରକ୍ଷିତା ନୁହଁ ମ.., ଗରାବ ଝିଅଟିଏ,

ତା'ର ବାପା ଆମର ଜଣେ ପୁରୁଣା ହଳିଆ । ତା'ର ବାପାର କୁଡ଼ିଆ ଘରେ, ଝିଅଟି ବହୁତ କଷ୍ଟରେ ଥିଲା ତାକୁ ଆଶି ମୁଁ ଆମ ଫାର୍ମ ହାଉସରେ ରଖୁ ଦେଲି । ଏଠାରେ ରହିଲା ପରେ, ଭଲ ଖାଇଲା, ଭଲ ପିନ୍ଧିଲା ତାର ରୂପ ଚମକି ରଠିଲା । ସେହି ଝିଅଟିକୁ ଆମ ଫାର୍ମ ହାଉସରେ ରଖିବା ପାଇଁ, ତା'ର ବାପା, ମା ଖୁସିରେ ସନ୍ତି ପ୍ରଦାନ କଲେ, ଭାରି ଭଲ ଝେଟିଏ, ତୁମେ କହିବ ଯଦି, ତାକୁ ଆମ ଉଆସରେ ରଖିଦେଲେ, ସେ ସବୁଦିନ ତୁମର ସେବା କରିବ । ହୋତ୍ ପଲଙ୍କ ଉପରୁ ତଳକୁ କୁଦିପଡ଼ି, ସୁମିତ୍ରା ତିକ୍ଷା ସ୍ଵରରେ କହିଲା..... ଛି..... ସୁମିତ୍ରାର ‘ଛି’ ଶବ୍ଦ ଉଚ୍ଚାରଣରେ ଶୟନ କଷଟି ଆବର୍ଜନାମୟ ହୋଇଗଲା ।

ସୁମିତ୍ରା କହିଲା, ଏମିତି ଏକ ଘୃଣ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ତୁମର ବିବାହିତା ସ୍ବାକୁ ଦେବାପାଇଁ ତୁମର ବିବେକ ବାଧା ଦେଲା ନାହିଁ ? ଏତେ ନିଜ, ଘୃଣ୍ୟ ବାକ୍ୟ ଗୁଡ଼ାକ କେତେ ସହଜରେ କହିଗଲ ତ ?

ଶଶାଙ୍କ ସଶରରେ ହସିଦ୍ଧି କହିଲେ, ଯେଉଁ କଥାକୁ ତୁମେ ଘୃଣ୍ୟ ବୋଲି ଆକ୍ଷେପ କରୁଛ, ସେଇତା ରଣସିଂ ରାଜ ପରିବାରର ଶାନ । ରଣସିଂ ରାଜ ପରିବାରର ସବୁ ପୁରୁଷମାନେ ଏକାଧିକ ପର୍ମା ଗ୍ରହଣ କରି ଏ ବଂଶର ନାମ ଉତ୍ସଳ କରିଛନ୍ତି । ମୋ ଜେଜେଙ୍କର ପାଞ୍ଜଣ ପରୀଥିଲେ, ତାଙ୍କ ବାପାଙ୍କର ସାତଜଣ ପର୍ମା ଥିଲେ । କେବଳ ମୋ ବାପା ଭିନ୍ନ ଧରଣର ମଣିଷ, ଗୋଟିଏ ପର୍ମାରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ରହିଗଲେ । ଆମର ରାଜ ପରିବାରର, ଯୁବରାଣୀ ହୋଇ, ତୁମେ ଏଇ ଛୋଟ ଛୋଟ କଥାକୁ କାହିଁକି ଅଯଥାରେ ଧରି ବସିଛ ? ତୁମେ ତ ରଣସିଂ ରାଜପରିବାରର ରାଣୀ, ମୋ ବାପା, ମା'ଙ୍କର ନଯନର ତାରା । ସୁମିତ୍ରା ଗମ୍ଭିର ଭାବରେ କହିଲା.... ନାଁ....., ଏହି ରାଜଉଆସ ଭିତରେ, ରାଣୀ ହୋଇ ରହିବା ଅପେକ୍ଷା, ଗୋଟିଏ ଖାତିମାଟି ତିଆରି କୁଡ଼ିଆ ଘରେ ରହିବା ପାଇଁ ମୁଁ ପସନ୍ଦ କରିବି । ଜମିଦାରି ଉଛ୍ଵସ ପରେ ଏହି ପରିବାର ଆଉ ରାଜପରିବାର ହୋଇ ନାହିଁ । ଭଗ୍ନ ଘୋଡ଼ାଶାଳ, ହାତୀ ଶାଳ ଉପରେ ପୁରୁଷେ ଉଚ୍ଚର ଘାସଗଛ ଉଠିଛି । ଏକାଧିକ ରକ୍ଷଣା ରଖିଲେ କେବେ ରାଜା ହୋଇ ଯାଏନାହିଁ । ରାଜା ଦଶରଥଙ୍କର ତିନିଜଣ ରାଣୀ ଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଶ୍ରାଗାମ ରାଜା ହେଲାପରେ ପ୍ରଜନ୍ମରଞ୍ଜନ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ସତୀ, ସାଧୁ ରାଣୀଙ୍କୁ ଜଙ୍ଗଳରେ ନିର୍ବାସନ କରି ଦେଇଥିଲେ । ସେଇଥିପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଜଗତବାସୀ, ମର୍ଯ୍ୟାଦା ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଭାବରେ ପୂଜା କରୁଛନ୍ତି ।

ଟିକିଏ ରୂପ ରହି ସୁମିତ୍ରା ଧୂରେ କହିଲା, ମୋର ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଅନୁରୋଧ ରକ୍ଷା କରିବ ? ଶଶାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ସୁମିତ୍ରାଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲେ..... । ମୋର ଅନୁରୋଧ, ତୁମେ କାଲି ସକାଳେ ଯାଇ ସେଇ ଝିଅଟିକୁ ତା'ର ବାପା, ମା'ଙ୍କ ପାଖରେ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଆସ । ଶଶାଙ୍କ କହିଲେ, ଆରେ.... ଆରେ, ସେ କି କଥା ? ତାକୁ ମୁଁ ନିଜେ ଆଶି ଫାର୍ମ ହାଉସରେ ଆଶ୍ରମ ଦେଇଛି । ତାର ଓରକ୍ଷରୁ ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନଟିଏ ଜନ୍ମହୋଇ ସାରିଲାଣି । ଏବେ ସେହି ନିରୀହ ସରଳ ଝିଅଟିକୁ କେମିତି ତା ବାପା, ମା'ଙ୍କ କୁଡ଼ିଆକୁ ଫେରେଇ ଦେଇ ପାରିବି ?

ସୁମିତ୍ରା ବିକଳରେ କହିଦ୍ଦିପାଇଁ କହିଲା, ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମରେ ସ୍ଥାନୀ, ସ୍ଥାର

ସମ୍ପର୍କ ଜନ୍ମ ଜନ୍ମନ୍ତରପାଇଁ । ପଢ଼ି ପର୍ମାଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ସହଭାଗିତାରେ ଦାମ୍ପତ୍ୟ ଗଢ଼ିଥିଲେ । ପର୍ମା ଯଦି ନିଷାର ସହ ପର୍ମା ଧର୍ମ ନିଭାଏ, ତେବେ ପଢ଼ିଙ୍କର କିଛି କର୍ତ୍ତବ୍ୟବୋଧ, ଅଙ୍ଗାକାର ବନ୍ଧୁତା ପର୍ମାଙ୍କ ପାଇଁ ଥାଏ । ପରମା ପ୍ରତି ସମର୍ପଣ ଭାବ ହିଁ ଦାମ୍ପତ୍ୟ ଜୀବନର ସମ୍ମାନ ମୂଳଦୂଆ । ସେହି ସଶକ୍ତ ମୂଳଦୂଆ ଉପରେ ଦମ୍ପତୀ ଦୁଇଜଣ ସାରା ଜୀବନ, ହସ ଖୁସିରେ ଜୀବନ ବିତେଇ ବିଅନ୍ତି । ଦାମ୍ପତ୍ୟ ଜୀବନ ଆବୋ ବନ୍ଧନ ମୁଁହେଁ । ନାରୀ ଭିତରେ ପୁରୁଷର ମୁକ୍ତି ହିଁ ଦାମ୍ପତ୍ୟ । ମନର ମିଳନ ଯେଉଁଠାରେ ନାହିଁ, ସେଠାରେ ଦାମ୍ପତ୍ୟ ଜୀବନର ମୂଳ୍ୟ କ'ଣ ? ? ?

ଚିକିଏ ରୂପ ରହି, ସୁମିତ୍ରା ପଚାରିଲା, ଏଇତା କ'ଣ ତୁମର ଶେଷ ନିଷତି ? ଶଶାଙ୍କ ନିର୍ବିକାର ଭାବରେ ହସିହସି କହିଲେ ଦେଖ ସୁମି, ଏମିତି ଛୋଟ ଛୋଟ କଥାକୁ, ତୁମେ ଏତେ ସରିଯେଲି ଭାବ ନାହିଁ । ଏହି ଛୋଟ କଥା ଉପରେ ନିଷତି ନେବାର କ'ଣ ଅଛି ? ସେଇ ଝିଅଟିତ ମୋର ସ୍ବା ମୁଁହେଁ, କେବେ ବି ସେ ମୋର ସାର ଅଧ୍ୟକାର, ମର୍ଯ୍ୟାଦା ପାଇ ଦାବି କରିବ ନାହିଁ । ତୁମେ ଅଯଥାରେ କାହିଁକି ଏଥିପାଇଁ ଚିନ୍ତା କରୁଛ ?

ରାଗ, ଦୁଃଖ, ଲଜ୍ଜା, ଅପାନାନରେ ସୁମିତ୍ରାର ମୁହଁଟା ପାଣ୍ଡୁର ହୋଇଗଲା । ଶୟନ କଷର କବାଟଟାକୁ ସଶରରେ ବନ୍ଦ କରିଦେଇ, ସୁମିତ୍ରା ପାଖ ଘରେ ଝିଅର ପଲଙ୍କରେ ନିଜର ଅସହାୟ ଅବଶ ଶରୀରକୁ ବିଛେଇ ଦେଇ କଇଁ କଇଁ ହୋଇ କାନ୍ଦି ଉଠିଲା । ଛାତି ଥରେଇ ଉଠି ଆସୁଥାଏ ହାବୁକା ହାବୁକା କୋହ । ରାତିରାତା ଆଖୁର ଲୁହରେ ତକିଆ ଭିଲୁଥାଏ । ସେଇ ରାତିରେ ସୁମିତ୍ରା ଏକ ଦୃଢ଼ ନିଷତି ନେଲା, ‘ଏପରି ଏକ ହୃଦୟହାନ, ସ୍ଥ୍ଵାତାରାଲ ଲମ୍ପଚ ପୁରୁଷ ନିକଟରେ ସେ ସାରାଜୀବନ ଜିଙ୍ଗାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ନିଜ ସ୍ଥାମାଙ୍କଠାରୁ ଅଲଗା ହୋଇଯିବ ।

ତା ପରଦିନ ସକାଳୁ, ସୁମିତ୍ରା ଭାଇଭାଇ ତକାଇ ନିଜ ଆଙ୍ଗରିର ଅଛକିଛି ଲୁଗାପଟା ପୁରେଇ, ଝିଅକୁ ଧରି ନିଜ ବାପାଙ୍କ ଘରକୁ ଚାଲି ଆସିଲା । ହୋତ୍ ଝିଅର ଲୁହଧୁଆ ସୁଖଲା ମୁହଁକୁ ଦେଖୁ ବାପା, ମା ଦୁହେଁ ବ୍ୟଷ୍ଟ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ସାହସ କରି ଝିଅକୁ କିଛି ପଚାରି ପାରୁମାହାନ୍ତି । ସୁମିତ୍ରା ସ୍କୁଟିରେ ସବୁଦିନ ଅପିସ ଯାଏ । ଅପିସରୁ ଫେରି ଝିଅ କାମରେ ଲାଗିପଡ଼େ, ବାକି ସମୟରେ ନିଜ ରୁମରେ କବାଟ ବନ୍ଦ କରି ରହିଯାଏ । ସମଗ୍ର ଘର ଭିତରେ ଏକ ମେଘୁଆ ମେଘୁଆ ଗୁମ ସୁମି ବାତାବରଣ ।

ଦିନେ ଅପରାହ୍ନ ସମୟ । ସୁମିତ୍ରା ଅପିସ ଯାଇଥାଏ । ବାହୁବଳେନ୍ଦ୍ର ରଣସିଂହଙ୍କର ଗାଡ଼ି ଆସି ଦୂଆରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସୁମିତ୍ରାର ବାପା ମା, ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନର ସମୁଦ୍ରୀ ସମୁଦ୍ରଣଙ୍କୁ କୋଟି ଆଦର ସହକାରେ ପାଛୋଟି ନେଲେ । ତା'ପାନ ପରେ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ସୁଚିତ୍ରାର ଅବାନକ ବାପାଙ୍କ ଘରକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନରେ କାରଣ ଶୁଣି ସୁମିତ୍ରାର ମା ଅସହାୟ ଭାବରେ କାନ୍ଦି ଉଠିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ପାଦତଳ୍ଳ ଭୂମି ଅପସରି ଗଲାପରି ଲାଗିଲା । ସେମାନେ ଭାବୁଥାନ୍ତି ସୁମିତ୍ରା ଭଲି ରୂପବତୀ, ଗୁଣବତୀ, ଉତ୍ତରିକ୍ଷିତା ଝିଅଟିର ଭାଗ୍ୟରେ କ'ଣ ଏମା ଲେଖାଥିଲା ? ଝିଅର ଶାଶୁ ମଧ୍ୟ ବିକଳରେ କାହିଁଥାନ୍ତି ..... । ସୁମିତ୍ରା ଅପିସରୁ ଫେରି ଘରେ ଶାଶୁ ଶଶୁରଙ୍କ ଭୂମିଷ ପ୍ରଶାମ କରି ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ତମ ଚର୍ଚା କଲା । ଶାଶୁଙ୍କ

କୋଳରେ ଲିପ୍ସା ବସିଥାଏ । ସେ ଶାଶୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସିଲା । ଶାଶୁଙ୍କ ଆଖରୁ ଲୁହର ଝରଣା ବହିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେ ସୁମିତ୍ରାକୁ କୋଳେ ନେଇ ବହୁତ ବୁଝେଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । ସେ କହୁଥାନ୍ତି ଆରେ ମା' ତୁ ଆମ ଉଆସଇ ଲକ୍ଷ୍ମୀ । ତୋର ଅନୁପମ୍ପିତିରେ ଆମେ ବୁଡ଼ାବୁଡ଼ୀ ଦୁହେଁ ବଞ୍ଚିପାରିବୁ ନାହିଁ । ଆମର ଏଇ ନାତୁଣାଟି ଆମ ଦୁହେଁଙ୍କର ନଯନର ତାରା । ତୁ ଆସିଲା ପରେ ତାକୁ ନ ଦେଖୁ ଆମର ଆଖ ଦୁଇଟି ପୁଣିଗଲାଣି । ଆମର ଏଇ ବୟସର ଅପରାହ୍ନରେ ତୁ ହେଉଛୁ ଆମର ସାହାରା । ଆମ ପୁଅଗା ତ ପାଗଳାଣା । ତା' କଥା ଧରି ବସିଲେ, ଆମେ ଦୁହେଁ ଭାସିଯିବୁ । ତୋ ଶଶୁର ତ ନିଦାବିଷ୍ଟ, କୌଣସି କଥାରେ ପାଠି ଫିଟାନ୍ତି ନାହିଁ.... । ତୁ ତୋର ଘରକୁ ଫେରିଚାଲ ମା....

ସୁମିତ୍ରାର ଆଖରୁ ଅମାନିଆ ଲୁହର ଶାବଣ ବହି ଚାଲିଥାଏ । ସେ କହିଲା, ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ଉଆସକୁ ବୋହୁହୋଇ ଗଲାପରେ, ଶାଶୁ ଶଶୁରଙ୍କ ସେହି ମମତା ଭିତରେ ମୋର ନିଜର ବାପା ମା'ଙ୍କୁ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲି । ମୋ ସ୍ଥାମାଙ୍କ ଅଗେଷ ପ୍ରେମ, ସେହି ଆଦର ପାଇ, ମୁଁ ନିଜକୁ ମହାନ୍ ଭାଗ୍ୟବତୀ ବୋଲି ଭାବୁଥିଲି । କିନ୍ତୁ ମୋର ସେଇ ସୌଭାଗ୍ୟ, ଅସରନ୍ତି ସୁଖ ଉପରେ କାହାର ନଜର ଲାଗିଗଲା ।

ବୋଉ, ଜଣେ ନାରୀ ସବୁ ସହିପାରେ, କିନ୍ତୁ ତାର ସୁଖ ଦାମ୍ପତ୍ୟ ଜୀବନ ଭିତରେ ଆଉ ଜଣେ ନାରୀର ଉପସ୍ଥିତିକୁ କେବେ ବି ବରଦାସ୍ତ କରି ପାରେ ନାହିଁ । ଝିଅ ମାନଙ୍କର ଭାଗ୍ୟ ଏମିତି ଯେ, ଯେହି ଝିଅ ଯେତେ ଭଲହୁଏ, ସେ ସେତେ ଅଣହେଲାର ଶିକାର ହୁଏ । ମୁଁ ମୋର ଏଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟମୟ ଶଯନକଷରେ ମୋ ସ୍ଥାମାଙ୍କ ସହିତ, ଆଉ ଜଣେ ନାରୀକୁ ଭାଗ କରିବାଟାକୁ କେବେ ବି ବରଦାସ୍ତ କରି ପାରିବି ନାହିଁ । ମୋର ନିଜର ସ୍ଥାମାନକୁ କେବେ ବି ଜଳାଞ୍ଜଳୀ ଦେଇ ମୁଁ ବଞ୍ଚି ପାରିବି ନାହିଁ । ତେଣୁ ଆପଣ ଆପଣଙ୍କ ପୁଅକୁ ବୁଝାନ୍ତୁ । ସେ ସେହି ଜତର

ମଜଦୁର ଝିଅଟାକୁ ପରିଚ୍ୟାଗ କରନ୍ତୁ । ନଚେତ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ପରିଚ୍ୟାଗ କରିବା ପାଇଁ ବାଧ ହେବି । ଯଦି ମୋ ସର୍ବରେ ସେ ରାଜି ନ ହୁଅନ୍ତି ମୁଁ କୋର୍ଟରେ ଛାଡ଼ିପତ୍ର ଦେବାପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବି । ରାଜ ଉଆସ ଭିତରେ ମୋର ସେଇବାରୀ, ପତିଙ୍କର ଏକାଧିକ ପରାଙ୍କର ଗହଣରେ ‘ପାଟରାଣା’ ହୋଇ ରହିବା ଅପେକ୍ଷା ଗୋଟିଏ ଖାତିମାଟି କୁଡ଼ିଆ ଭିତରେ ମୋର ସ୍ଥାତିମାନକୁ ବଜାୟ ରଖି ଏକାକୀ ଜୀବନ ବିତେଜିବେବା ପାଇଁ ପସନ୍ଦ କରିବି । ଆଉ ରହିଲା, ଆପଣଙ୍କ ନାତୁଣୀ କଥା । ଲିପ୍ସା ଆପଣଙ୍କର ନାତୁଣୀ, ଆପଣମାନଙ୍କର ଯେବେବି ଇଚ୍ଛା ହେବ, ଆମ ଘରକୁ ଆସି ଲିପ୍ସାକୁ ଦେଖିଯିବେ ।

ମୁଁ ତ ଏ ଜୀବନ ପାଇଁ, ତଥା ସାତଜନ୍ମ ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ସେହି ମମତା ଭିତରେ ବନ୍ଦିହୋଇ ରହିଯାଇଛି । ବୋହୁର ଏଭଳି ପୁଣିଭୁତ ଆମ୍ବିଶ୍ୱାସ ଭରା କଥାଶୁଣି, ବାହୁବଳେନ୍ଦ୍ର ରଣସିଂଙ୍କର ଆଖରୁ ୦ୟ ୦ୟ ହୋଇ ଲୁହ ଦୁଇ ଗୋପା ଫରିପଡ଼ିଲା ଶାଶୁଙ୍କ ଆଖରୁ ତ ଲୁହଧାର ବହିବା ବନ୍ଦ ହେବାର ନାଁ ଧରୁନଥାଏ । ଘର ସାରା ବିଦଗ୍ଧ ବାତାବରଣ ଛାଇ ଯାଇଥାଏ । ସେ ନିଜ ପନ୍ଥୀଙ୍କୁ ସହାରା ଦେଇ ସୋଧାରୁ ଉଠେଇଲେ । ସମୁଦ୍ରା ସମୁଦୁଣୀଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରି ବିଦାୟ ନେଇ ଗାଡ଼ିରେ ବସିଲେ । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷାରେ ଥିବା ଲୁହମାନେ, ସୁମିତ୍ରାର ଅନୁମତି ନେଇନଥିଲେ ପ୍ରବଳ ଦେଗରେ ଫରିଯିବା ପାଇଁ । ସୁମିତ୍ରା କାନ୍ଦୁଥିଲା ।

ଧ୍ରୁକ୍ ଉଡ଼େଇ ତାଲି ଯାଉଥିବା ସମୁଦ୍ରଙ୍କ କାରକୁ ତାହିଁ କାନ୍ଦୁଥିଲେ ସୁମିତ୍ରାର ବାପା, ବୋଉ ।

ପ୍ଲଟ ନଂ. ୨୦୨୨, ଲେନ୍ ନଂ. ୯
ଲିଙ୍ଗରାଜ ନଗର, ଓଲ୍ଲ ଜାତନ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୦୭
ଦୂରଭାଷ: ୯୪୩୭୨୩୦୭୩୩୧

ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା !

କବି ପ୍ରଫେସର ଉପେନ୍ଦ୍ର ନାୟକଙ୍କର

“ଛାତକାବ୍ୟ ସମଗ୍ର”
(ସ୍ରୀମତୀ ଭାଗ)

ପ୍ରକାଶକ - ‘ଗାୟତ୍ରୀ’, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ମୂଲ୍ୟ - ସାତଶହ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ବୁଦ୍ଧ ବସନ୍ତ

ଡଃ ସୁକାନ୍ତ ମହାରଣୀ

ବଡ଼ ଅଜବ ଓ କୌତୁଳ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ସେ ଦୃଶ୍ୟ । ନିପଟ ଭୁଲ୍ଲ ଆବତା ଖାବତା ମାଟି ଉପରେ ଭୁଲ୍ଲ ଘାସ ଅବା ନିଜେ ପୋଡ଼ିଥିବା ଓ କାଷିଥିବା ଆତି ବାଉଁଶ ନହେଲେ କେଉଁଠୁ ଯୋଗାତ କରି ଆଶିଥିବା ସାନ ଦରଭଙ୍ଗା ଫୁଲ୍ୟକ୍ ଚେଯାଏଟି ତାର ଆସନ । ଆଗରେ ପିତୁରାସ୍ତା ଲମ୍ବିଯାଇଥିବ ଦୁଇପାଖକୁ କାହିଁ କେତେମୁର । ପଛରେ ଦଳଭର୍ତ୍ତ ପରିତ୍ୟକ୍ କେନାଳ । ଅପରିଜ୍ଞନ, ପୂର୍ବିଗରିମାଯ, ମଶାତାଆଁଶଙ୍କ ଏନ୍ତୁତିଶାଳ । ଦୁଇପଟେ ଦୁଇ ଧାତି ଗଛ; ବର, ଓସ୍ତ, କଦମ୍ବ, ଦେବଦାତ୍ର; ନିରବ ସନ୍ତ୍ଵି ପରି ତିଆ ହୋଇଛନ୍ତି ରାତ୍ରା ଜଗି । ଏମିତି ଦୁଇଗଛ ମଝି ପାଇଁରେ ତା ଘାର; ଶୁନ୍ୟକାନ୍ତ, ଶୁନ୍ୟକାନ୍ତ । ସେଇଠି ସେ ରହେ, ବଷେ ଶୁଣ । ଏକାଳୀ, ନିଃସଂଜ । କିଏବା ଥାଏ ପାଗଳଟା ସାଙ୍ଗରେ କଥା ହେବାକୁ ? ସେ ନିଜକୁ ନିଜର ସାଥୀ କରିଥାଏ । ଏକୁଆ ବସି ରହି ବାଁ ହାତ ପାପୁଳି ଉପରେ ଡାହାଣହାତ ଆଙ୍ଗୁଠ ଧାତିକ ହାଶୁହାଶୁ କଣ କହି ଯାଉଥିବ ମନକୁ ମନ । ଆକାଶରୁ ତୋଳି ଆଶିଥିବା କଥା । ଖାମ୍ଖାଆଳୀ ହାଲୁକା ପଣରେ ନୁହେଁ, ଅସାମ ଗାସୀମର୍ଯ୍ୟରେ ଭାରି ପଢ଼ିଥିବ ମନ । ଯେମିତି ଅଞ୍ଚିଷ୍ଠରିଏ ତା ଷ୍ଟେନୋକୁ ଡିକ୍ଲେସନ ଦିଏ । ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ଥରେ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଦେଲେ ଯେ ‘ଯଦି କେହି ତା କଥାକୁ କାଗଜ ଉପରେ ଲେଖିବସନ୍ତା ତେବେ ସେ ହୁଅନ୍ତା କୁତୁକୁ ଆଧୁନିକ କବିତା । ଆଧୁନିକ କବିତା ଆର କ’ଣ କି ?’ କରେନା ବେଳେ ଲକ୍ଭାଉନ୍ ସମୟରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ବେଳଟି ସେଇଠି ବସି କଣାଉଥିଲା । ବାକି ସମୟ ଆଉ କେଉଁଠି ଥାଏ କେଜାଣି ? ରାତିରେ କେଉଁ ଦୋକାନ ପିଣ୍ଡରେ କାଳେ ଶୋଉଥିଲା । ସେତେବେଳେ ସେଠି ଗଛବୁନ୍ଦ ଏତେ ଗହଳ ନଥିଲା । ନଥିଲା ବହଳ ଛାଇ । ଏବେ ଦିନରାତି ସେ ସେଇଠି ବସୁନ୍ତି । ସେଇଠି ଶୋଇଛି । ଆବତା ଖାବତା ଇଚ୍ଛା ପଥର ମାଟି ଉପରେ ପଢ଼ିଲା ଘାସ । କେନାଳୀ ଆତକୁ ଭାଲୁ । ନାନା ଜନ୍ମିତ୍ତା ସରାସୁପଙ୍କ ବିହାରସ୍ତଳ । ସେଇଠି ସେ କମ୍ପା ବେଳ୍ସିର ପାରି ଶୋଉଥିବ ।

ବିନାକେତେ ଚରିପାଖରେ ଚରିଖଣ୍ଡ ବାଉଁଶ ପୋଡ଼ି ଉପରେ ଗୋଟିଏ ପଲିଥନ୍ ଟାଙ୍କି ଦେଇଥିଲା । ଏବେ ସେ ପଲିଥନ୍ ନାହିଁ । ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ପାଙ୍ଗ ଆକାଶ । ଦିନରେ ଧୂ ଧୂ ଖରା, ରାତିରେ ଶାତ କାକର । ବେଳ ଅବେଳରେ ବର୍ଷା, ପବନ । ସେ ସବୁତାର ଦେଖଶୁଆ ହୋଇଗଲାଣି । ଜନ୍ମ ଜୁତାଙ୍କୁ ଉତ୍ତର ନଥାଏ । ମଧ୍ୟ ଭୂତ ପ୍ରେତ ଅଶରାରୀ ମାନଙ୍କୁ । ପ୍ରକୃତି ଏବା ସତାନ ସେ । ପ୍ରକୃତି ତାର ମା’ ବାପ ।

ଦିନରେ ଦୁଇଓଳା କେଉଁ ହୋଲେଇରେ କୁଆଡ଼େ ଅଇଁଠା ବାସନ ଧୂଏ । ସେଇଠି ଖାସ । ରାତି ଖାଇବା ପାଇଁ ନେଇଆସେ ପଲିଥନ୍ରେ । ବନ୍ୟସ କେତେ

ହେବକି ତାକୁ ? ଅଦାଇ ପଚିଶ ତିରିଶ । ଯାହାକୁ କହନ୍ତି ଗଜାଗୋକା । ପାଗଳ ହେଲେବି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାଧାରଣ ପାଗଳଙ୍କ ଭଲି ସେ ଅସନା ଅପରାଜନିଆ ନୁହେଁ । ତା ଦେହର ଲୁଗାପଟା ଚିରା ମୁହଁକେ ବିଶେଷ ମଇଲା । ଲୁଗାପଟା ବୋଇଲେ ଫୁଲପାଣ୍ଟ, ଫୁଲପାର୍ଟ, ନହେଲେ ସୋର୍ବେ ପାଣ୍ଟ ଟି-ପାର୍ଟ । ସେ କେଉଁଠି ସମା କରେ କେଜାଣି କିନ୍ତୁ ସମା ଥାଏ ପ୍ରାମତ୍ତେ । ମୁଣ୍ଡରେ ଗୋଛ୍ଲାଏ କୁଂଚକୁଂଚିଆ ରୁଟି; ନିୟମିତ କଣାହେଉଥିବ, ମେହେଦି ରଙ୍ଗ ଲାଗିଥିବ । ସାଇଜ୍ କରି କୁଣ୍ଡାଇଥିବ । ରସିକ କ’ଣ କମ କି ? ପାଖରେ ଥିବ ସାନ ଆଇନିଟିବ । ପକେରୁରେ ପାନିଆ । ହାତରେ ଅଇନା ଧରି ମୁଣ୍ଡ କୁଣ୍ଡାଇଥିବାର ଦୃଶ୍ୟ କାହାରି ଆଖରୁ ବାଦ୍ୟାଏ ନାହିଁ । ପାଦରେ ଥିବ ଚପଲ ହେଲେ ।

ମହିରେ ମହିରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ନାଥୀ କଥା ଦେଖାଯାଏ ତା ପାଖରେ । ଦିନାକେତେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଚାର୍ଜିରେତିଓ ଆଣି ବଜାଇଲା । ବତସାଉଣ୍ଟ ଦେଇ ପଥଚାରୀଙ୍କୁ ଶୁଶ୍ରାବ । ଆଉ ପ୍ରତିଟି ପରିପର୍ବାଣି, ଓଷାବ୍ରତ ପାଳନ କରିବା ତାର ନିଧ୍ୟାର୍ଯ୍ୟ, ଥୟ । ସେଦିନ ସକାଳୁ ଜଣେ ପଥଚାରୀ ଦେଖୁବ ଯେ ପାଖ ଗଛ ମୂଳ କିମ୍ବା ଏକ ବାଉଁଶ ଖୁଣ୍କୁ ତେବାହୋଇଥିବ କେଉଁ ଠାକୁର ଠାକୁରାଙ୍କ ସାନ ବନ୍ଦେଇ ପାଗୋଟିଏ ଅବା ଇଚ୍ଛା ଖୁଣ୍ଟ ଉପରେ ରଖାଯାଇଥିବ ମୁଣ୍ଡର୍ଯ୍ୟ ମୂର୍ତ୍ତିବା । ଆଗରେ ଘାସ ଉପରେ କିନ୍ତି ଫୁଲ, କୁହଳା ଧୂପ ଆଉ ଜଳତା ଦୀପ । କଳସଟିଏ ବସିଥିବ । ସେ ଦୃଶ୍ୟଦେଖୁ ତାର ମନେ ପଢ଼ିବ ଯେ ଆଜି ଅମୁକ ପୂଜା, ଅମୁକ ଓଷା ଅବା ବ୍ରତ । ଯେମିତି ଗଣେଷ କି ସରସତୀ ପୂଜା, କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ଵର, ବିଶ୍ୱକର୍ମା, ଲକ୍ଷ୍ମୀପୂଜା ଅବା ମହାଶିବରାତ୍ରି । କେଉଁଠିରେ ତାର ତୁଟି ହୁଏନାହିଁ କି କେଉଁଠିକୁ ସେ ଭୁଲିଯାଏ ନାହିଁ । ମୂର୍ତ୍ତି ଚରିପାଖ ପୋଡ଼ା ବାଉଁଶ ଖୁଣ୍ଟରେ ରଖି ଚଣାଯାଇ ରଜିନ୍, ପତାକା ଝୁଲୁଥିବ । ବଣ ଅରମା ପର୍ଯ୍ୟୁସିତ ଅପରାଜନିଆ ଅପତ୍ରରା ସ୍ଥାନଟିରେ ସୁଷ୍ଟି ହୋଇଥିବ କୁନ୍ତି ଉସ୍ତବର ମାହୋଲ ।

ଲକ୍ଭାଉନ୍ ସମୟରେ ହୋଲେଇ ବନ୍ଦ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଅରକ୍ଷିତକୁ ଦଇବ ସାହା ହେଲାପରି ପ୍ରତ୍ୟେ ଦିନ ଓ ରାତିରେ କେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଅବା ସଂପ୍ରାତ ତା ପାଖରେ ଗାତ୍ରିଷ୍ଟ ଖାଇବା ଦେବାର ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଲୁଥିଲା । କାହା ଆଗରେ କେବେ ହାତ ପଢ଼ାଏ ନାହିଁ ସେ । କି କାହାକୁ ମୁହଁହୁତି କଥା ପଦେ କହେନାହିଁ । ଅଭାଷାରେ ଗାଲି ଦେବାତ ଦୂରର କଥା । ଭଦ୍ର ଆଉ ନମ୍ବୁ ପାଗଳଟିଏ । ପାଗଳ ଜାତିର ଏକ ବିରଳ ଏବଂ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ।

ଆମ ମନରେ ବେଳେବେଳେ ପ୍ରଶ୍ନଦତ୍ତେ ଯେ ବର୍ଷା ନଥିବା ଶୁଶ୍ରାଵ ପାଗରେ ସେ ସିନା ଚଳିଯାଉଛି, ଚତୁର୍ମୁଦ୍ସ୍ୟା ଝୁଟିବର୍ଷାବେଳେ ସେ କ’ଣ

କରୁଥିବ ? ତା ଲୁଗାପଚା, କଇଁ ବେଳ୍ଟିର ଭିଜି ଯାଉଥିବ । ସେ ନିଜେଦି
ଓଦା ହୋଇଯାଉଥିବ ଗୋଟିପଣେ । କିନ୍ତୁ ସେ ଚିନ୍ତା ତା'ର ନଥାଏ । ଆଜି
କଥା ଆଜି; କାଲି କଥା କାଲିକୁ ଦେଖାଯିବ; ଏହି ଭାବରେ ସେ ନିଧିତକ
ବସିଥାଏ । ଉପରେ ସମ୍ମାନାଚିହ୍ନ ପରି ।

ହୋଗେଲରେ କାମ କରେ । ସପାଳୁଗା ପିଛେ । ରାତିମର ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ଓଶାବ୍ରତ ପାଲେ, ଯାହା ଆମ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ବନ୍ଧ ହୁଏନାହିଁ । ଘରେ ପାଂଜି କ୍ୟାଳେଣ୍ଟର ଥିଲେବି କେଉଁଦିନ କେଉଁ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ପଡ଼ିଛି ସେ ଜ୍ଞାନ ଆମର ନଥାଏ । ଆମେ ଜାଣୁ ତା ପାଖରୁ, ତା ଠାକୁର ଆସ୍ତାନରେ ଦିଅମ୍ବର୍ବ ଦେଖୁ, କୁହୁଲା ଧୂପ, ଜଳକ୍ଷା ଦାପ, ଫୁଲସମ୍ବାର ଦେଖୁ । ତାକୁ ଦେଖୁ ଆମ ମନରେ ପ୍ରଶ୍ନାରେଠେ ଯେ ସବୁତଳ ଯେ, ସେ ନିଜ ପାଇଁ ଉତ୍ତାଗରଚିଏ ନେଉନାହିଁ କାହିଁ ? ଆଉ ଟିକିଏ ଅଧିକ ସମୟ କାମକରି ଅଧିକ ରୋଗଜାର କରନ୍ତା । କେଉଁ ବୁଢାହତା ବେମାରିଆ ଅଖଣ୍ଡ ମଣିଷ ହୋଇଛି କି ? ଗଜା ବୟସ । ଦେଖୁବାକୁ ଲମ୍ବା ତତ୍ତଵ ଉଛିଛିଆ ଚୋକା । ଅସୁବିଧା କ'ଣ ? ଟିକିଏ ସଭ୍ୟମଣିଷଭଲି ତଳକ୍ଷା ନାହିଁ ? କିନ୍ତୁ ସେ ଆଉକୁ ତାର ନଜର ନଥାଏ । ଏକ ଅଜବ ରହସ୍ୟମନ୍ୟ ଚରିତ୍ର ହୋଇ ସେ ରହିଯାଏ ଜନ ମାନସରେ ।

ଏମିତି ତାକୁ ଆମେ ଚାରିପାଂଚ ବର୍ଷ ହେଲା ଦେଖୁଛି । ତା'ର ଘର
କେଉଁଠି, ସେ କହିବିଲେ ଏ ରାଷ୍ଟ୍ରା କଥ ଅପନ୍ତରାଗାରେ ପଡ଼ିଛି ଏ ବିଷୟରେ
କେହି କେବେ ଖୋଲିତାତ କରିନାହିଁ । ସେବାଗରେ ଗଲାବେଳେ କେଇ
ମିନିଟ୍ ପାଇଁ ସେ ନଜିରରେ ପଡ଼େ ଏବଂ ତା କଥା ଉଠେ ମନରେ । ନାନା
ପ୍ରଶ୍ନ କବଳିତ କରେ ମନକୁ । କିନ୍ତୁ ସେତକ ରାଷ୍ଟ୍ରା ପାରି ହୋଇଗଲା ପରେ
ତା ବାରରେ ସେ, ଅମ ବାରରେ ଆମେ । ଆମର ଦୁଃଖ ନାହିଁ ଯେ ପାଗଳଙ୍ଗା
କଥା ମୁଣ୍ଡରେ ପୂରାଇ ମୁଣ୍ଡକୁ ଭାରାକୁ କରିବାକୁ ଯିବା । ତା' ଛତା ସେ
ଆମର କ'ଣ କି ? କେଉଁ ଭାଇବର୍ଷ କମ୍ପେ ଅବା ବିରାଦରା ?

ଶାତଦିନ ଯିବା ଯିବା ହେଉଛି । ଏବେ କୁକୁରଙ୍କ ଛୁଆଦେବା ରତ୍ନ । ରାଷ୍ଟ୍ର ଘାଟରେ ଗଣ୍ଡାଗଣ୍ଡା ନବଜାତ ବୁଲାକୁକୁର ଛୁଆ ବୁନ୍ଦୁଛୁଣ୍ଡି । ଭଳିଭଳି ରଙ୍ଗ ର କହିତୁକିଆ ଗୋଲଗାଲ ଛୁଆଗିମାନ । ଦେଖିଲେ ଲୋଭ ହେବ । କାନ ଦୁଇଟି ଭାଙ୍ଗି ଝୁଲିପଢ଼ିଥିବେ । ତୁଳୁତୁଳୁ କଳାକଳା ଆଖିରେ ଚାହିଁଥିବେ । ଲାଙ୍କୁଡ଼ ହଳାଥିବେ । କ୍ଷାର କୃଷିବାକୁ ଦୁର୍ବଳିଆ ରେଣ୍ଟିଶା ମା'ରି ଚିରରେ ଲାଖୁମାତଥିବେ ଏକାବେଳେ ଗଣ୍ଡାଗଣ୍ଡା ଛୁଆ । ଧରାପରା ଠେଲାପେଲା ହେଉଥିବେ । ସେଥିରୁ କେତେ ରାଷ୍ଟ୍ର ଉପରେ ଗାତି ଧକ୍କାରେ ପଂଚଦ୍ଵା ଲଭୁଥିବେ ତ କେତେ ଗୋଟ ବୈରାଗ ଅବା ଅପପଣ୍ଡିରେ ଘାଣିଛୋଇ ।

ଦେଖାଗଲା ଯେ ପାଗଳା ଗୋଟିଏ କୁକୁରଛୁଆ କେହିଁଠୁ ଆଣି ଲୁହା
ଜଂଜିରରେ ବାନ୍ଧି ତା ପାଖରେ ରଖିଛି । କଳା ମୁହଁମୁହଁ ଦେଶା କୁକୁର
ଛୁଆ । ତଥାଲେ ତାଉଳ ଗୁରୁଗୁରୁଳିଆ ଦେହ । କଳା ହେଲେବି ମଥ ଉପରେ
ଚିକିଏ ଧଳା ତାଳି, ଗାଘପରି । ଚାରିଗୋଡ଼ ଶେଷରେ ଓ ଲାଙ୍କ ଅଗରେ
ଅଞ୍ଚଅଞ୍ଚ ଧଳା । ଆଖିଦକ୍ଷତି ତଳତଳ ଉଡ଼ିଲ, କଥା କହିଲା ପରି ।

ପାଗଳା, ପୁଣି କୁକୁରଛୁଆ ? ଏ ସଂଯୋଗଟି ବଡ଼ ବେଳ୍ଜ ଲାଗିଲା ।
ଯା'ର ନିଜ ରକ୍ଷଣ ଅସମ୍ଭବ ସେ ପୁଣି ଆଉ ଗୋଟିଏ ପେଟକୁ ଦାନା
ଦେବ ? ସେ ଯାହାହେଉ ପଥଚାରୀମାନଙ୍କ ଆକର୍ଷଣ କେହୁବିଦ୍ୟୁ
ପାଲଟିଗଲା ସେ କୁକୁରଛୁଆ । ଦୃଶ୍ୟର ଏକ ଅଳଙ୍କାର । ତା ଆଭକୁ ଚିକିଏ
ନ ଚାହିଁ କେହି ରହିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । କେହିକେହି ପରାରି ଦିଅନ୍ତି ପଦେ
ଅଧେ । ପରି କୋଟିଏ ଦିନର ଛୁଆଟି । ମା' କୁ ଛାଇ ଆସିଛି । ତା ମା'
ପାଖରେ ଖୋଲାମେଲା ଜୀବନକୁ ଜଳାଙ୍ଗଳି ଦେଇ ଲୁହା ଶିକୁଳିରେ
ରହାହୋଲୁ ପିଦିଛି । ଜିଆଉଁ ଜିଆଉଁ ଭାର ଜାହାନ୍ତି । ମୋତେ ଖୋଲିଦିଆ

ବୋଲି ଅନୁମୟ ହେଉଛି ବୃଥାରେ । କିନ୍ତୁ ତା ଅନୁମୟ ବିନୟ କାହା କାନରେ ବାଜନି । ପାଗଳା କ୍ଷାର ଗିନାଟିଏ ତା ଆଗରେ ରଖିଦେଉଛି ।

ଦିନ ଗତିଯାଉଥାଏ । କୁକୁରଛୁଆଟି କୁମେ ବଡ଼ ହେଉଥାଏ । ପାଗଳା
ହୋଟେଲକୁ କାମକରିବାକୁ ଗଲେ ତାକୁ କୋଳରେ ଧରି ନେଇଯାଏ ।
ହୋଟେଲରୁ ଆଣିଥିବା ଖାଦ୍ୟପରାର୍ଥ ଦୂହେଁ ସାଙ୍ଗହୋଇ ଖା'ନ୍ତି । ଦୋକାନରୁ
କ୍ଷାର ଆଣି ପିଇବାକୁ ଦିଏ ।

ଦିନେଦିନେ ସକାଳେ ସେ କମ୍ପଳ ଘୋଡ଼ି ହୋଇ ଶୋଇଥାଏ । କୁକୁରଟି ତା ଦେହରେ ଗୁଜିହୋଇ ଶୋଇଥାଏ । ପାତି ନାହିଁ, ବୋବାଳି ନାହିଁ, ନୀରବ ନିଃଶବ୍ଦ । କେବେକେବେ ପାଗଳା ତାକୁ ବସାଇଥାଏ କୋଳରେ ଅଗା ମଣ୍ଡ ଉପରେ । ତା ସିଂହିତ ଶେଳିଥାଏ, ଗେଲ ମଙ୍କଳ ହେଉଥାଏ ।

ଛୁଆଟି ଦିନେ ବଡ଼ହେବ । ବେଶିବେଶି ଆହାର ଖୋଜିବ । ଗରିବ ପାଗଲା ପକ୍ଷେ ହାତୀ ପୋଷିଲା ପରି କଥା ହେବ । ନା ତା ପୂର୍ବରୁ ସେ ତାକୁ ଛାଡ଼ିଦେବ ରାସ୍ତାକୁ ? ଅବା ନିଖାଇ ନପିଇ, ରୋଗ ବେରାଗରେ ସେ ବାଣକଟିବ ଉପରକ ? ମୋ ମନକଥା ମନରେ ମରେ ।

ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିଦିନ ସେ ବାଗରେ ମଣିଞ୍ଚଳରେ ଗଲାବେଳେ କୁକୁର
ଛୁଆଟିକୁ ଡଳାସିବା ମୋର ଅଭ୍ୟାସରେ ପଡ଼ିଗଲା । ସେ ଆଖିରେ ନ ପଢ଼ିଲେ
କ'ଣ ଗୋଟାଏ ହଜିଗଲାମିତି ଲାଗେ । ଦିନେ ସେ ବାଗରେ ଗଲାବେଳେ
ପୂର୍ବଦିନଭାଲି ମୁଁ ତା ଘର ଆଡେ ଚାହିଁଲା । କୁକୁରଟି ଦିଶିଲା ନାହିଁ । ହୁଏତ
କେଉଁଠି ଲୁଚିଥୁବ କମଳଭିତରେ ଥବା ତା କୋଳରେ, ପରେ ବାହାରିବ । ମୁଁ
ଗୁରୁତ୍ୱ ନିର୍ମାଣରେ ଗଲି । ପରଦିନ ବି ସେ ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ ଆଖରେ ।
ମୁଁ ଖୋଜିଲା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁଲା । ଜଙ୍ଜିଗଟି ଜାକିଜୁକିହୋଇ ଅବହେଳିତ ପଡ଼ିଥିଲା
ଏକ ଶୁଣ୍ଟି ମୂଳରେ । ଯାଏ ଫାକୁ ତାର ଚିକଟିକି ଧଳା ଅଂଶ ଉଙ୍କି ମାରୁଥିଲା ।
ତା' ହେଲେ କ'ଣ ସେ ତାକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲା ? ଭାବିଲା ଯେ କୁକୁର ପାଳିବା
ଖାମେଲା ପାଠ । ତେଣୁ ସେ ତା ବାଗରେ ଯାଉ । ତା' ମା'ବାପ ଭାଇ ଭଉଣା
ସଙ୍ଗେ ମିଶିଯାଉ । ଖେଳିବୁଲି ମହିନ୍ତି କରୁ । ରାତ୍ରାର ମୁକ୍ତ ଜାବଟିକୁ ବାନ୍ଧି
ରଖିବା କି ଦରକାର ? ଯା' ହେଉ ଶେଷରେ ପୁଅ ମନ ଘର ଧରିଲା ।
ଠାକୁରେ ତାକୁ ସବରକ୍ଷି ଦେଲେ । ମୁଁ ଆଶ୍ରମ ହୋଇ ମୋ ବାଗରେ ଗଲି ।

କିନ୍ତୁ ଏଥରେ ମୋ ମନ ମାନୁ ନଥାଏ । ପ୍ରତିଥର ସେ ବାଟରେ
ଗଲାବେଳେ ମୁଁ ତା’ର ମୁହଁକାଶ କୁଡ଼ିଆ ଆଦେ ଚାହେଁ । କାଳେ କୁକୁରଟି
ପୁଣି ନଜରରେ ପଡ଼ିଯିବ । କେଉଁଠି ଲୁଚାଇ ରଖ ସେ ବାହାର କରିବ ।
କିନ୍ତୁ ସେମିତି କିଛି ଘଟିଲା ନାହିଁ । କୁକୁର ଛୁଆଟି ବିନା ତାର ସେ ବାସପ୍ଲାନ
ଇଲାକାଟି କେମିତି ଶୁନ୍ୟଶୂନ୍ୟ, ଖାଁ ଖାଁ ତାକୁଥିଲା । ଜୁଲାଜଳ ଆଖରେ
ତାର ସେ ବାହାଣି, ତା ମୁନିବ ସହିତ ଖେଳ କୌତୁକ ସବୁ ମନେ ପଡ଼ିଲା ।
ସତେକି ସେ କୁକୁରଛୁଆଟି ତାର ନୁହେଁ, ଥିଲା ମୋ ନିଜର । ଆମ ଘର
ପେଟେଗୁ ଜର୍ମାନ ସେପାର୍ଟ ଲକି ଭଲି ଆଉ ଏକ ଦେଶା ସ୍ଥିଷ୍ଟ ।

ମୁଁ ଭାବେ ତାକୁ ଏ ବିଶ୍ୟରେ ପଚାରି ଦେବିକି ? କିନ୍ତୁ ଗୋଟାଏ
ଅଜଣା ସଂକୋଚ ମୋତେ ଗ୍ରାସ କରେ । ମୁଁ ଆଗରୁ କେବେ ତା ସହିତ
କଥା ହୋଇନାହିଁ । ପାଗଳାଗାୟ । ପଚାରି ଦେଲେ କାଳେ କ’ଣ ହୁଅଛି
କହିଦେବ ! ସୋଦିବ ! ମୋତେ ଖରାପ ଲାଗିବ । ସମ୍ବାନ ଯିବ । ନାହିଁ
ଆଉ । ଏହି ଭାବରେ ମୁଁ ନିରବ ରହେ । ମନର ଭୋକ ମନରେ ମରେ ।

‘ଗୁଣ ଯିବାଯିବା ହେଉଥାଏ । ସବୁଦିନ ପରି ସେବିନ ସକାଳେ ମୁଁ ମଣିଂଡ଼ାକ ବାହାରି ଥାଏ । ସୁଲୁସୁଲୁ ଶାତଳ ପବନ ଦେହ ମନକୁ ଆଉଁଶୀ ଦେଇ ଯାଉଥାଏ । ଅଛି ଅଛି ପତଳା ମେଘଗୋଡା ପୂର୍ବା କାଶରେ ଫିକା ସୁର୍ଯ୍ୟଟିଏ ଅଦୂର ଦିଗବଳୟ ତଳୁ ଉପରକୁ ଉଠି ଆସିଥାଏ । ମୁଁ ତା କୁଣ୍ଡିଆ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା ବେଳକ ସେ ଉଠି ବିଥିଲା । ସବୁଦିନ ପରି ହାତରେ

ହାତ ହାଶୁଥିଲା କିନ୍ତୁ ମୁହଁରେ ନଥିଲା ଚିରାଚରିତ ଅନର୍ଗଳ ଭାଷାର କବିତା । କେଜାଣି କେମିତି ମୋର ସବୁ ସଂକୋଚ ଅପସରି ଗଲା । ମୁଁ ନିଜକୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କରିପାରିଲି ନାହିଁ । ପଚାରିଦେଲି ସେଇ ପ୍ରଶ୍ନ ଯାହା ମୋତେ ଗତ କିଛିଦିନ ହେଲା ବିନ୍ଦୁ, ଅସ୍ତ୍ରବ୍ୟସ୍ତ କରୁଥିଲା ।

“ବାବୁ ! ସେ କୁକୁର ଛୁଆଟି କୁଆଡ଼େ ଗଲା ?”

ସେ ଯେମିତି ମୋ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲା । ସେମିତି ଖୁବ୍ ଧାର କଣ୍ଠରେ ଉଦାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଡଙ୍ଗିରେ ସେ ଉଭର ଦେଲା —

“କୁକୁର ଛୁଆ ? ସେ ମରିଗଲା ।”

“ଆଁ ? ମରିଗଲା ? କିନ୍ତୁ କେମିତି ? “ମୁଁ ଆଶ୍ରମ୍ୟ ଚକିତ ସ୍ଵରରେ ପଚାରିଲି । ଗୋଟାଏ ସମ୍ବେଦନାର ଦାର୍ଶନିକୀୟ ଫେରି ଆସିଲା ମୋ ଛାତିରୁ ।

“ଦିନେ ସକାଳେ ମୁଁ ଶୋଇଥିଲି । ସେ କେମିତି ଜଂଜିରରୁ ପଢିଯାଇ ରାତ୍ରାରେ ବୁଲୁଥିଲା । ଗୋଟାଏ କାର ତା ଉପରେ ଚଢ଼ି ଚାଲିଗଲା । ତା କେହିଁକେ ରତ୍ନ ଶୁଣି ମୋ ନିଦ ଭାଜିଗଲା । ଉଠି ଦେଖୁଳି ଧଳା କାରଣ ଚାଲିଯାଉଛି । ଛୁଆରା ବିଚରା ବୋବାଳି ଛାତି ଛପଟ ହୋଇ ମରିଗଲା । ମୁଁ ତାକୁ ନେଇ ଗୋଟାଏ ଗାତ ଖୋଲି ପୋଡ଼ିଦେଲି । ଗଲାଗଲା, ଆଉ ଗୋଟେ ଆଣିବା ।”

ଏକା ନିଶ୍ଚାସରେ ସେ ଏତକ କହିଗଲା । ତାର ନିର୍ବିକାର କଥା ଉଚିତରେ ହୃଦୟ କେଉଁଠି ଲୁଚି ରହିଥିଲା ମୁହୂର ଦୁଃଖ, ହତାଶ ବୋଧ ଏବଂ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଆଣି ରଖିବାର ନୂଆ ଆଶାବୋଧା ।

ଅଚାନକ ଦୂର ଆକାଶରୁ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲେ ମୁହୂର୍ଯ୍ୟ । ଦୁଃଖର କାଳିମା ଘୋଟିଗଲା ଚଉଦିଗ । ମୁଁ ମୁହଁ ନିଶ୍ଚଳ ହୋଇ ଚାହିଁରହିଲି । ଲୁହା ଜଂଜିରଟି ଅଲୋଡ଼ା ଅଶୋଇଲା ଜାକିଙ୍କୁ ହୋଇ ସେମିତି ପଢ଼ିଥିଲା ଏକ ବାଉଁଶ ଶୁଣୁ ମୂଳରେ । ଶାଗୁଆ ଘାସର ପଢଳା ଆବରଣ ଭେଦି ମାନାଏ ଧଳା ଚିକିଚିକି ମୁକ୍ତାଳୋକ ଉକୁଟି ଆସୁଥିଲା । କାମ ସରିଗଲା ପରେ ମଦଘାତର ଭାଗ୍ୟ ।

ଦୁଃଖସହ ଗୋଟାଏ କୃତିମ ଆଶ୍ରମ୍ୟ ଏବଂ ଆଶ୍ରାସନ ମୋର ଚେତନାକୁ ଆବୋରି ବସିଲା । ଯାହାହେଉ ଆଗକୁ ଆସିବାକୁ ଥିବା ଧାମେଲାରୁ ମୁକ୍ତି ମିଳିଯିବ ତାକୁ । ଆଗକୁ ଛୁଆଟି ବଡ଼ ହୋଇଥାଏଇ । ତାକୁ କ’ଣ ଦେଇଥାନ୍ତା ଖାଇବାକୁ ? ବର୍ଷା ପାଣିରେ କେଉଁଠି ଥଳଥାନ କରିଥାନ୍ତା ? ଯାହାର ନିଜର ଠା’ଟିଏ ନାହିଁ ରହିବାକୁ । ସେ ପୁଣି ଗୋଟିଏ ପୋଶା ଜନ୍ମନ୍ତରୁ ..... ? କିନ୍ତୁ ଭଲ ଲାଗିଥାନ୍ତା ଶୁଣି ଯେ ଯଦି ସେ ତାକୁ ଛାତିଦେଇଥାନ୍ତା । ବିଚର ଛୁଆଟି ତା ଜୀବନ ନେଇ ଜାତି ଭାଇଙ୍କ ପାଖକୁ ଫେରି ଯାଇଥାନ୍ତା । ସ୍ଵାଧାନ ମୁକ୍ତ ଭାବରେ ଝୁରି ବୁଲିଥାନ୍ତା ରାଷ୍ଟାଘାରରେ । ଖେଳିଥାନ୍ତା, ବୁଲିଥାନ୍ତା, ବଂଚିରହି ଭୋଗିଥାନ୍ତା ଏଇ ସୁମର ପୃଥବୀ । ଏ ପୃଥବୀ ଖାଲି ମଣିଷ ପାଇଁ ନୁହେଁ, ଜୀବଜନ୍ମୁ ବୃକ୍ଷଲତାଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସୁନ୍ଦର, ଉପଭୋଗ୍ୟ । ମଣିଷ ପରି ସେମାନଙ୍କର ବି ଅଧ୍ୟକାର ଅଛି ବଂଚିରହିବାର । ସ୍ଵାଧାନତାରେ କି ଆନନ୍ଦ ।

କିନ୍ତୁ ସେ କଥା ଘଟିଲା ନାହିଁ । ଏଇ ଯାନାକାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟସ୍ତ ରାଷ୍ଟା କତରେ ସେ ବର୍ତ୍ତି ରହିପାରିଲା ନାହିଁ । ଏକ ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ହେଲା ତାର ମୃତ୍ୟୁ । ଅକାଳ ଦୁଃଖର ମୃତ୍ୟୁ । ନାରକଚିର ଏକ ଦୁଃଖାତ୍ମକ ସମାପ୍ତି ।

ତା ମା’ ପାଖରେ ଥିଲେ ଏବେ ସେ କେତେ ସୁଖରେ ଥା’ନ୍ତା । ମା’ର ଚିରଚାଣ ଦୂଧ ଚାଷିଥାନ୍ତା । ଭାଜିରତଣୀ ମାନଙ୍କ ସହିତ ଖେଳିବୁଲି ଦିନ କାରୁଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ଏ ପାଗଳ ତା ସୁଖ ଛତାଇ ନେଲା । ତାକୁ ଅକାଳରେ ମୃତ୍ୟୁ ମୁହଁକୁ ଠେଲି ଦେଲା । ପୁଣି ବେଳଜ୍ୟାର ମୁହଁକୁ ଚିକେ ଲାଜସରମ ନାହିଁ, କହୁଛି ଆଉ ଗୋଟେ ଆଣି ରଖିବ ।

ଏକ ଭାରାକୁଣ୍ଡ ମନ ନେଇ ମୁଁ ଆଗକୁ ପାଦ ବତାଇଲି । ମୋତେ ଆଗକୁ କିଛିଦୂର ଯାଇ ଫେରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଘରେ ମୋ ପୋଶା କୁକୁର ଲକି ଅଛି । ଲକି ପ୍ରକୃତରେ ଲକି । ଘରର ସମସ୍ତେ ତାକୁ ମୁଣ୍ଡରେ ବିଶାଙ୍କିତ ।

ଯାଉଣୁ ଆସୁଣୁ ଗେଲ ନକଳ ହେଉଛନ୍ତି । ସେ’ବି ସେ ଦିଗରେ ମାହିର । ଗଣିହୋଇ ପାଖକୁ ଲାଗି ଆସିବ । ପଇ ଗୋଡ଼ରେ ଠିଆହୋଇ ଯାଇ ଛାତି ଉପରେ ଆଗଗୋଡ ଦୁଇଟି ଲାଗିଦେବ । ମୁହଁ ପାଖକୁ ମୁହଁ ଲଗାଇବ । ସେହିଶ୍ରଦ୍ଧା, ଗେଲ ନକଳ ପିଲାଯିବ । ଭଗବାନ୍ ନକରନ୍ତୁ ତା’ ପାଇଁ ଏମିତି କିଛି ! ଅନ୍ୟଥା ଅପରିସାମ ଦୁଃଖରେ ବୁଦ୍ଧିଯିବ ମୋ ପରିବାର । ଥରେ ଅଧେ ଖାତାବାନ୍ତିରେ ପଢ଼ି ସେ ଆମକୁ ନାକରେ କନ୍ଦିଲାଇଛନ୍ତି । ସାରା ପରିବାର ତା ପାଇଁ ଲାଗି ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଦୁଃଖଶତାପରେ ଘାଁନ୍ଦିଲାଇଛନ୍ତି । ଖାଇବା ପିଲାବା ଛାତି ଦେଇଛି ମୋ ପୁଅ । କାହିଁକିମା ସେ ହି ତା’ର ଅସଳ ମୁନିବ । ସେଇ ତାକୁ ଆଣିଛି ଆମ ବାପା ମା ବୁତାରୁତା ଦୁଇଙ୍କ ବାରଣ ନ ମାନି ।

ଘର ପୋଷାଜନ୍ମ ରଖିବା ଯେତିକି ଭଲ, ସେତିକି ମାନ । ଯେତିକି ସୁଖ, ତତୋଧକ ଦୁଃଖ । ରୋଗ ବଜାରାଗ ହେଲେ, ବାଧୁକି ପଡ଼ିଲେ ଯାହାତ ଚେନ୍ସନ, ମରିମାରି ଗଲେ ଆହୁରି ଦୁଃଖ, ଆହୁରି ଯାତନା । ପୋଷା ଜାବଟିଏ ଘରର ସଦସ୍ୟ ଭଲି ।

ଏବେ ସେ ବଚିଗଲାଣି । ତା’ର ସବୁକାମ ମୋ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ; କାହିଁକି ନା ମୁଁ ଅବସର ନେଇ ଘରେ ବସିଛି । ଦିନକୁ ତିନି ଥର ବାହାରକୁ ନେଇ ଖାତା ପରିସା କରାଇବା, ଫେରିଲା ବେଳେ ଦୁଆର ମୁହଁରେ ଗୋଡ ଧୋଇ ଦେଇ, ପୋଛି, ସାନିଚାଇଙ୍କ କରି ଘରକୁ ଆଣିବା, ସପ୍ରାହରେ ଦି’ ତିନିଥର ଗାଧୋଇ ଦେବା, ତା ଖାଇବା ବାସନ ଧୋଇ ସଫାକରିବା ଓରେ । ଜୀବନରେ କେବେ ଥରେ ବାପ ମା’ଙ୍କର ଗୋଡ ଧୋଇ ଦେଇନଥିବି, ଏବେ ଦିନକୁ ତିନିଥର କୁକୁରଟାର ଗୋଡ ନ ଧୋଇଲେ ମୋ ଭାତ ହଜମ ହେବନାହିଁ । କେଉଁ ଜନ୍ମ ପାପ ପାଇଁ ମୋର ଏ ଦଣ୍ଡ ଆଉ ତାର ପୁଣ୍ୟ ପାଇଁ ସେ ଏ ସେବା ପାଉଛି । ତା’ର ମୋର ଏ ସମ୍ପର୍କ ବୋଧହୁଏ ପୂର୍ବ ଜନ୍ମର ।

ତା’ ପାଇଁ ବାର ପଦାର୍ଥ ଖାତା । ଭାତ ରୁଟି ସାଙ୍ଗକୁ ଫଳ, କ୍ଷାର, ବିପୁଳ, ଆଇଶ । ଗାଧୋଇବା ସାଞ୍ଚ, ଗୋଟିର ବୈରାଗ୍ୟରେ ଓଷଦ, ତାକର । ଛମାସରେ ଆଣି ରେତିଷ୍ଟ ଲଙ୍ଜକୁନ୍ତ । କେତେ ସେହି ସୋହାଗରେ ବତୁଛି । ଶୋଇବା ପାଇଁ ମଣିଷର ଶେଯ ବିଶା । ଖରାଦିନେ ଏ.ସି ।

ତାକୁ ରାତ୍ରାରେ ଛାତିଦେବା କଥା ଚିତ୍ରାକରି ହେଉନି । ତୁଳିତଙ୍କ ଶେଯରେ ଶୋଇ, ମୁହଁ ପାଖକୁ ପହଂତୁଥିବା ଫଳ, କ୍ଷାର, ମାଛ ମାଂସ, ଅଣ୍ଣରେ ସେ ଭାସୁଥିଲା, ବିନା ଏ.ସି.ରେ ଯେ ଶୋଉନଥିଲା, ସେ ରାତ୍ରାକତ ଅପରାରେ ପଢ଼ି, ଉପାସ ଭୋକ, ପୁଣି ବୁଲା କୁକୁରଙ୍କ ଦୌରାନ୍ୟରେ କେମିତି ବଂଚିବ, ସେ କଥା ଚିତ୍ର କରି ହେଉନି । ତେଣୁ ସେ ଅଛି ତ ଥାର । ମୁଁ ଯେତେବେଳ ବଂଚିଥିବି, ତଳପ୍ରତଳ ହେଉଥିବି, ତାର ସେବା କରୁଥିବି । ବୋଧହୁଏ ଏଇଟା ମୋ କପାଳରେ ଲେଖା, ବିଧୁର ବିଧାନ । ପାପର ପ୍ରାୟଷିତ । ତାହୁଁ ଅନ୍ୟଥା ଘାଟିବାର ନୁହେଁ ।

ଏ ଭିତରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଗତି ଯାଉଛି । ସେଇ ରାତ୍ରାକତ ପରିଚ୍ୟକ କେନାଳ କୁକୁର ଗଛ ଧାତିକ ଆଉ କେଇଲାହାତ ବଢ଼ି ଯାଇଛନ୍ତି ଆକାଶ ମୁହଁ । ପାଗଳ ବିଧାନିବି ଆଗପରି ତାର ଗରିମା ବଜାୟ ରଖିଛି । ପୂଜାପାର୍ବତିରେ ଦେବାଦେବାମାନେ ପୂଜା ପାଉଛନ୍ତି । ଗଞ୍ଜିନ୍ ପତାକାରେ ଆସ୍ତାନ ମଣ୍ଟି ହୋଇ ଯାଉଛି । ପ୍ରତି ପ୍ରଭାତରେ ଚାଲିରେ ଗଲାବେଳେ ସେ ଆମ ଆହୁରେ ପଡ଼େ । ଭାଜା ଚେଯାରଟି ଉପରେ ଅବା ସେ ନିଜେ ପୋଡ଼ିଥିବା ଆତି ବାଉଁଶ ଉପରେ ବସି ହାତରେ ହାତ ହାଶୁଥିବ । ନିଜ ସହ ନିଜେ କଥା ହେଉଥିବ ।

ଶାତ ଛାତିଛାତି ଯାଉଛି । ପି ବର୍ଷ ପରି କୁକୁର ହୁଆମାନେ ରାତ୍ରାରେ ହଳହଳ ବୁଲୁଛନ୍ତି । ତହିଁରୁ କିଛି ରାତ୍ରାରେ ଧାବମାନ ଗାତି ତାପାରେ ମରୁଛନ୍ତି । ଏକଥା ଆଜିର ନୂଆ କଥା ନୁହେଁ । ପୂର୍ବ ବର୍ଷମାନଙ୍କର ପୁନରାବୁଛି ।

ଦିନେ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପଡ଼ିଲା ଯେ ପାଗଳା ପୁଣି ଗୋଟିଏ କୁକୁର ହୁଆ

ଆଣି ଜୁଗିରେ ବାନ୍ଧି ତା ପାଖରେ ରଖୁଛି । ଏଥର ହୁଆଗିର ରଙ୍ଗ କଳା ନୁହେଁ, ପିକା ବାଦାମୀ । ହୃଷ୍ଟପୁଷ୍ଟ ଗୋଲଗଳିଆ ଛୁଆଟି । ଦେହ ବାଦାମୀ ହେଲେବି ମୁହଁଟି କଳା । ବେକପାଖରେ କିଛି, ଚାରିଗୋଡ଼ ଓ ଲାଂଜର ଶେଷାଂଶ ଧଳା । ପଢଳା ଝୁଲା କାନ । କଳା କଥାକୁହୁ ଆଖ । ମୋର ମନେ ପଢିଗଲା ଗତ ଥରର କୁକୁରଟିର ମୃତ୍ୟୁ ଖବର ମୋତେ ଦେଲାବେଳେ ସେ କହିଥିଲା, ‘ଗଲା ଗଲା, ଆଉ ଗୋଟିଏ ଆଣିବା ।’ ସେ କଥା ସତ କରି ଦେଖାଇଛି । କଙ୍କର ପ୍ରାତି ଛାତିମାହିଁ । ପରିଶାମକ ଖାତିର ନାହିଁ ।

ତାର ଦୃତ୍ୟାମ କୁକୁର ଆଣିବା ନଥା ଆମ ମଣିଷାଙ୍କ ବଶୁ ମହଲରେ
ଖେଳିଗଲା ଓ ଆଲୋଚନାର ଏକ ମୁଢ଼ା ଚପିକ ବନିଗଲା । “ପାଗଳ ଆଣିଲା
ସିନା, ଏ ରାତ୍ରାକତରେ କ’ଣ ଦାକ୍ତି ବଂଚେଇ ରଖୁବାରିବ ? ଆରା ଭଳି ଏଇଟି
ବି କେଉଁ ଅସରକ ମୁହଁରରେ ଗାଡ଼ି ଦକ୍ଷାତଳେ ପଂଚଦ୍ଵା ଲଭିବ ସିନା । ବେହିଆ
କ’ଣ ଗଛରେ ଫଳକ୍ଷି ?” “ହୁଏ ଦେଖାଯାଉ କ’ଣ ହେଉଛି, କେଉଁ ପାଣି
କଥାତେ ଯାଉଛି ?” ଏମିତି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ମହଁର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କମେଣ ଆସିଲା ।

କୁକୁରଟି ଆସିବା ହେତୁ ସେ ସ୍ଥାନର ହଜିଲା ଗାରିମା ଚଳଚକ୍ରଳତା
ପୁଣି ଫେରି ଆସିଲା । ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଏକ ନୂଆ ଅଧ୍ୟାୟ । ପୁରୁଣା ଦୃଶ୍ୟର
ପୁନରାଭିନନ୍ଦ । ପୂର୍ବ ଥର ପରି ଏଥର ବି ତା ହୋଇଲେ ଖାଇବାରୁ କୁକୁର
ଖାଏ । ଖାର ପିଏ । ଲୁହା ଜଂଜିରରେ ବନ୍ଦା ହୋଇଥାଏ । ରାଷ୍ଟ୍ରାରେ ଗଲା
ଆଇଲା ମଣିଷଙ୍କ ଜଳକଳ କରି ଅନେଇଥାଏ ।

ଦିନେ ତା ବସା ଆଗରେ ପୁରୁଣା ସାଇକେଳଟିଏ ଶ୍ଵାସ୍ଥୀରେ ଠିଆ
ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଗଲା । ଆଗ ହ୍ୟାଣ୍ଡେଲରେ ଏକ ବାଷ୍ପେଟ୍ ଲାଗିଛି ।
ଏବେ ସେ ହୋଗେଲକୁ ଗଲାବେଳେ ସାଇକେଳ ଚଢ଼ିଯାଉଛି । ବାସ୍ତବରେ
ପୂରେଇ କୁକୁର ଛୁଆଟିକୁ ନେଇ ଯାଉଛି । ଫେରିଲା ବେଳେ ଆଶୁଷ୍ଟ ତା’
ବେକର ଲୁହା ଜଂଜିରଟି ସାଇକେଳ ହ୍ୟାଣ୍ଡେଲରେ ଛଦା ହୋଇଥିବ ।
ବାଷ୍ପେଟରେ ବସି ସେ ଦନିଆ ଦେଖୁଥିବ ।

ଦିନ ଗତିଯାଉଥାଏ । ପାଗଳ ସ୍ଥିତ କୁକୁର ଛୁଆଟି କ୍ଷୀର ନୀର ଭଲି
ଜତି ରହିଥାଏ । ଯେଉଁଠି ଦେଖିବ ଦୁଇପ୍ରାଣୀ ଏକତ୍ର, ସାମୁଜ୍ୟ । କେତେବେଳେ
କେନାଳ କୁଳ ତା ବସାରେ, କେତେବେଳେ ରାଷ୍ଟ୍ରାରେ ସାଇକେଳ ଉପରେ
ତ ପୁଣି କେତେବେଳେ ଜଂଜିର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଆଖପାଖ ଜଳାକାରେ; ଅବା
କୁକୁର ଛୁଆଟି ଗେଲ ହେଉଥିବ ପାଗଳର ଦେହଲଗ୍ନ ହୋଇ, କୋଳରେ,
କାଷ ଉପରେ ନହେଲେ ମଣ୍ଡ ଉପରେ ବସି ।

ଏହିରୁପେ ଗତିଯାଉଥାଏ ଦିନ । ରତ୍ନ ବଦଳୁଥାଏ । ଏବର୍ଷ ପାଇଁ
ଆଜିକାଲିର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବସନ୍ତ ବିଦାୟ ନେବାକୁ ବସିଥାଏ । ବୃକ୍ଷରାଜି
ନବକିଶୋଳଯରେ ମଣ୍ଡିତ ହୋଇ ହସୁଥାନ୍ତି । ପାନ୍ତ ବସନ୍ତର ମୁଦୁ ମୁଦୁ
ପବନରେ କେନାଲ କୁଳସ୍ତ୍ର ଓଷ୍ଠ ଗଛର କାଞ୍ଚଳ ପତ୍ରସ୍ଵରୂ ଦୋହଳୁଥାନ୍ତି ।
ସତେ ଯେମିତି କହୁଥାନ୍ତି ‘ହେ ପ୍ରିୟ ବସନ୍ତ ତୁମେ ଯାଅନାହିଁ । ଆଗକୁ
ଆସି ପଚଣ୍ଟ ନିଦାୟ; ଅସହ୍ୟ ତାର ଦାଉ ।’

ଅଦୂରର କେଉଁ ବୃକ୍ଷ ଡାଳରେ କୋଇଲିଟିଏ ଲୁଚିବସି ବିଦାୟ । ସଙ୍ଗୀତ
ଗାଉଥାଏ ।

ମୁଁ ସବୁଦିନ ପରି କଲୋନୀରୁ ବାହାରି କେନାଳ ରାଷ୍ଟାରେ ଏକଳା ଚାଲିଥାଏ । ମୋର ଆଗ ପଛରେ ଲୋକ, ଚିହ୍ନ ଅଚିହ୍ନ, ଭିନ୍ନ ସ୍ଥିତିର, ଭିନ୍ନ ବୟବସର, ପୁରୁଷ ସ୍ତ୍ରୀ, ବୃଦ୍ଧ ବୃଦ୍ଧା । ସକାଳରି ଥିଲା ପରିଜ୍ଞନ, ନାତିଶାତୋଷ । ମନଟି ଥିଲା ଉସତ । ବାମପାର୍ଶ୍ଵ ବୃକ୍ଷରାଙ୍ଗିର ଦାର୍ଢ ଛାୟାତଳେ ମୁଁ ଚାଲିଥାଏ । ରାଷ୍ଟାର ଏକ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ନବପଲ୍ଲୀବିତ ପାଦପରାଙ୍ଗି ଏବଂ ଆରପାଖରେ ବିପଣୀ ବିଥକା ଓ ବାସଗହ ସମ୍ମାର ।

ମଁ ଆଗେଇ ଚାଲିଥାଏ । ଏତିକିବେଳେ ମୋ ଆଖରେ ପଡ଼ିଲା

ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ରାଷ୍ଟ୍ର ମହିନେ ଜନ ସମାଗମ । ଠିକ୍ ପାଗଲକ ର ସବୀ ଉଠା ଜାଗା ପାଖରେ । କୌଡ଼ୁହଳ ଓ ବିସ୍ତୁମରେ ମୋର ଭୁକୁଟିତ ହେଲା । “କ’ଣ ହୋଇଛି ସେଠି ?” ମୁଁ ନିଜକୁ ନିଜେ ପଚାରିଲି ଏବଂ ପରେ ପରେ ସେଆତ୍ମ ଆସୁଥାବା ସାଇକେଳ ଆଗୋହୀ ଯୁବକଟିକୁ ।

“ଆକୁଡ଼େଟାଣ । ଯାଏନ୍ତୁ ଦେଖିବେ ।” ସେ ଉଚ୍ଚର ଦେଲା ଓ ସାଇକେଳ
ଛୁଟାଇ ଚାଲିଗଲା । ମୁଁ ତରତର ହୋଇ ବେଶିବେଗି ପାଦ ପକାଇଲି ।
ପ୍ରଥମେ ରାତିମାନ ଧାଉହୋଇ ଠିଆ ହୋଇଥାନ୍ତି । ତା’ପରେ ଜନଗହଳ,
ପିଣ୍ଡତି ମଦାପରି ସଘନ ସାନ୍ତି ।

ମୁଁ ଗହଳି ଆଡ଼େଇ ଭିତରକୁ ପଶିଲି । ଏବଂ ମୋ ଆଖ୍ଯ ଆଗରେ
ଉନ୍ମତ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲା ଏକ ବିରଳ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଦୃଶ୍ୟ, ହୃତ୍ସନ୍ଧନକୁ ରୋକି
ଦେଲାଭଳି, ଦୁଃଖାନ୍ତକ, ଅବର୍ଣ୍ଣନୀୟ । ସଦ୍ୟ ରକ୍ତର ଆବରଣରେ ରାସ୍ତାର
ସେଇ ମଣି ଅରହାକ ଲୋହିତ ବର୍ଷା ଧାରଣ କରିଥିଲା । ପାଗଳା ପଢିଥିଲା
ଚାରିକାତ ମେଲାଇ । ପିନା ‘ଟି ସାର୍ଟ’ ଛିତି ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ।
ମୁସ୍ତକି ଛତ୍ର । ଚପଳ ହଳଟି ପରମ୍ପରା ଠାରୁ ବିନ୍ଦିନ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ
ଅର୍କତ ଭଲି । କୁକୁର ଛୁଆଟି ପାଗଳର ରକ୍ତାଙ୍କ ଦେହକୁ ସୁଣି ସୁଣି
ଯାଉଥାଏ । କନକନ ହୋଇ ଜନତା ଆଡ଼କୁ ଗାହିଁ ସତେ ଯେପରି କହୁଥାଏ
କ’ଣ ହୋଇଛି ମୋ ମନ୍ତିବର ? ତାକ ବଂଚା ।

ପ୍ରତ୍ୟେକଦଶୀ ଜଣେ ବର୍ଷନା କରୁଥିଲା – “କୁକୁର ଛୁଆଟା ଚେନରୁ
ପିଟି ଆସିଥିଲା ରାତ୍ରା ମହିକୁ । ସେ ପାଖରୁ ଛୁଟି ଆସୁଥିଲା ବାଲି ବୋଝେଇ
ଗ୍ରକଣା । ପାଗଳାର ଦୂଷ୍ଟ ପଡ଼ିଗଲା । ସେ ଦୌଡ଼ିଆସି କୁକୁରଟାଙ୍କୁ ଉଠାଇ
ନେଇ ପଳାଇ ଆସୁଥିଲା ରାତ୍ରା କତକୁ କିନ୍ତୁ ପହଞ୍ଚି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଦୃତଗାମୀ
ଗ୍ରକଣାର ଧାକ୍କାରେ ସେ ପଡ଼ିଗଲା । ଗ୍ରକଣା ତା ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଚଢିଗଲା ।
କିନ୍ତୁ କୁକୁରଟା ଛିଟିକି ପଡ଼ି ବାଟିଗଲା । ତା ଭାଗ୍ୟ ପାଶ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ବିଚରା
ପାଗଳାର କାଳ ପ୍ରିଗଲା ।”

ସମବେତ ଜନତାର ମୁହଁରୁ ଆହାପଦ ହରୁଥିଲା ପାଗଳର ଖୁଣ ଗାରିମାର
ବର୍ଣ୍ଣନା ସହିତ । ବିଚରା କାହାକୁ କେବେ ହୁଅଇକରି କଥା ପଦେ କହେନାହିଁ,
କି କାହାକୁ ହାତ ପତାଳ କିଛି ମାଗିନାହିଁ । ଗରିବ ପାଗଳଟିଏ ହେଲେବି ଖୁବ
ସ୍ଵାଭିମାନ ଥିଲା ସେ । କୁଳୁର ଛୁଆଟିକୁ ନିଜ ଆପଣାର ଜୀବଟିଏ ମଣୁଥିଲା ।
ତାର ଆସନ୍ତ ମରଣର ଦୃଶ୍ୟ ସହ୍ୟ ହେଲା ନାହିଁ । ଆଗପଛ ନଭାବି ଦଉଛି
ଆସିଲା । ଆଉ ନିଜ ଜୀବନଟିକ.....! ଆହା ! ବିଚରା !

ମୋ ଛାତିରୁ ଦୀର୍ଘଶ୍ଵାସ ନିର୍ଗତ ହେଉଥିଲା । ବିଗତ ଚାରିପାଂଚ ବର୍ଷ
ଧରି ସେ ସ୍ନାନର ଏକ ଅଭେଦ୍ୟ ଅଙ୍ଗରୂପେ ପଥ୍ୟାତ୍ରୀ ଜନମାନସରେ
କୌତୁଳ୍ୟ ଆନନ୍ଦ ବାଂପୁଥିବା ନିରାହ ଦୃଷ୍ଟି ମଣିଷଟିର ଜୀବନ ନାଟକର
ଏଇ ଥିଲା ଅନ୍ତିମ ଦଶ୍ୟ ।

ମୁଁ ରାଷ୍ଟ୍ରାକତର ତା ବସାଉଠା ଜାଗାକୁ ଚାହେଲି । ସିମେଣ୍ଟ ଖୁଣ୍ଡମୂଳ
ଡୃଶ୍ୟ ଗହଳରେ ସେ ରଖୁ ପୂଜୁଥିବା ଖରାବର୍ଷାରେ ମଳିନ ପଡ଼ିଯାଇଥିବା
ଫଳୋମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଦେବାଦେବାମାନେ ନିର୍ଲିପ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁଥିଲେ ।
ସକାଳ ପବନରେ ପାଖରେ ପୋଡ଼ା ଅଣି ବାଉଁଶରେ ନାଲି ପଢାକା ଫରପର
ହୋଇ ଉଡ଼ୁଥିଲା । ନିଜକୁ ଅନାଥ ମଣୁଥିବା ସାଇକେଳଟି ଏକ ଗଛର
ଗଣ୍ଡି ଆଉଙ୍ଗି ନିଜ ଶ୍ରାହାନ ଛେଉସ୍ତ ପଶକ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରଥିଲା ।

ପୂର୍ଣ୍ଣ ନଂ-୨୯, ଭାଗବତ ସନ୍ଧାନ
ରସୁଲଗଡ଼, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୨୫
ଦୃଢ଼ଭାଷ୍ଟ: ୨୩୭୮୧୪୮୮୭୭

ନାଲିତିବାର ରହସ୍ୟ

ନଗେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ପଙ୍କନାୟକ

ବଂଚି ନବମ ଶ୍ରେଣୀର ଛାତ୍ର । ଶ୍ରେଣୀର ଅନ୍ୟ ଛାତ୍ରଜୀଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ସେ ଚିକେ ଅଳକୁଆ । ଗଣିତ ଓ ବିଜ୍ଞାନ ଭଲି କିଛି ବିଷୟରେ ସେ ଥିଲା ଖୁବ୍ କମଜୋର । ସେ ପାଇଁ ମନରେ କେବେ କେମିତି ସେ ହୀନମନ୍ୟତା ଅନୁଭବ କରୁଥିଲା । ସାଙ୍ଗ ଚିଂଗୁ ଆଉ ମିଂଗୁ ପରାମର୍ଶକୁମେ ସେ ଗଣିତ କୋଟିଂ ନେବାକୁ ସ୍ଥିରକଲା । ରବିସାର ତା'ର ଶ୍ରେଣୀ ଗୁରୁଜୀ । ଖାଲି ସେତିକି ନୁହେଁ, ସେ ଜଣେ ନାମକରା ଗଣିତ ଓ ବିଜ୍ଞାନ ଶିକ୍ଷକ ମଧ୍ୟ । ରବିସାରଙ୍କ ଘର ଆଉ ବଂଚି ବାପର ଉଥାସ ପ୍ରାୟ ପାଖାପାଖୁ । ଘର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇଥିବାରୁ ସେ ରବିସାରଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଉଥିଲା ଚୁୟୁସନ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ।

ସେ ରବିସାରଙ୍କୁ କୋଟିଂ ନେବାରେ ଲାଗିଲା । କିଛିଦିନପରେ ସେ ଗଣିତ ଆଉ ବିଜ୍ଞାନ ବିଷୟକୁ ବେଶ ଭଲ ଭାବରେ ଆୟତ କରିନେଲା । ବଂଚିର କୋଟିଂ ନେବାରେ ଛ ମାସରୁ ବେଶି ସମୟ ବିତିଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ଯେବେ ପ୍ରତି ମାସଶେଷକୁ ରବିସାରଙ୍କୁ ଫିସ ଦିଏ ଗୋଟିଏ କଥା ଅନୁଭବ କରୁଥାଏ । ରବିସାର ତାଙ୍କ ହିସାବରେ କିଛି ପଇସା ବଂଚେଇ ଗୋଟେ ନାଲିରଙ୍ଗର ତିବାରେ ପୂରେଇ ରଖୁଥିଲେ । ବଂଚି ଛତା ଚିଂଗୁ, ମିଂଗୁ, ଗନୀ, ମୁକେଶ, ରାବଡ଼ ଓ ସୁଜାତା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ପଡ଼ୁଥିଲେ । ତେଣୁ ରବିସାର ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ କିଛି ପଇସା ଆଣି ସେଇ ଲାଲିରଙ୍ଗର ତିବାରେ ରଖନ୍ତି । ସେଠି ପଢ଼ିବାରେ ବଟିଂକୁ ପ୍ରାୟ ଗୋଟେ ବର୍ଷ ବିତିଯାଇଥିଲା । ହେଲେ ମାସର ଶେଷ ଆତକୁ ସେ ଫିସ ଦେଲାବେଳେ ରବିସାର ସେଇ ଏକା କାମ କରିବସନ୍ତି । କେତେକଣ ଛାତ୍ରଜୀଙ୍କ ରବିସାରଙ୍କୁ ସିଧା ସାମନା କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । ବଂଚି ତ କୌଣସିରରେ ପଦାର୍ପଣ କରିଥିଲା । ତେବେବି ସେ ରବିସାରଙ୍କୁ ଭାରି ଡରୁଥିଲା । ତା'ଛତା ସେ ଲଜ୍ଜା ସଂକୋଚ ମଧ୍ୟ କରୁଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ସେ ନାଲିତିବାର ରହସ୍ୟ ଭେଦକଥା ପଚାର ପାରିଲାନି ।

ସେ ଦିନେ ଚୁୟୁସନ ପାଇଁ ରବିସାରଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଉଥିଲା । ସେତିକିବେଳେ ରବିସାର ତାଙ୍କ ପୁତ୍ର ଆଉ ପତ୍ନୀଙ୍କ ଭିତରେ କୌଣସି ଏକ ଭିତରି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ନେଇ କଥା କଟାକଟି ଚାଲିଥାଏ । କଥା କଣ ନା ଲାଲିତିବାରୁ ହିସାବ ମୁତ୍ତାବକ କିଛି ପଇସା କମ ହୋଇଯାଇଛି । ତାଙ୍କ

ଧର୍ମପଦ୍ମୀ ବରଖା ବାରମ୍ବାର ରବିସାରଙ୍କୁ କହୁଥିଲେ ଆମେ କେହି ବାହର କରିନାହୁଁ । ତାଙ୍କ ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନ ବି ବରାବର ସେଇକଥା ଦୋହରାଇ କହିଲା- ‘ବାପା ! ଆପଣଙ୍କୁ ମୋର ଯେତିକି ପଇସା ପାଇବା କଥା ସେତିକି ତ ମିଲିଯାଉଛି, ଫେର ମୁଁ କାହିଁକି ଆପଣଙ୍କ ତିବାରୁ ପଇସା ବାହାର କରିବି ? ତା'ଙ୍କ ଧର୍ମପଦ୍ମୀ ବି ବାରମ୍ବାର ସେଇ କଥାକୁ ଦୋହରାଇ କହୁଥିଲେ- ‘ତମମୁଣ୍ଡକୁ କଣ ତୁଳିବି ଯେ ମୁଁଜାଣିବି ? ଦୁନିଆୟାକର ବ୍ୟାଙ୍କ କ’ଣ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଉଛି ? ତୁମେ ତ ଲାଲିତିବାରେ ପଇସା ପୂରେଇ ରଖିଛ । ତୁମେ କେତେବେଳେ କେତେ ପଇସା ସେ ଲାଲିତିବାରେ ରଖୁଛ ମୁଁ କଣ ଦେଖୁଛି ? ତୁମେ ଯେବେ ଘରର ଯାବତୀଯ ଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ମୋ ହାତଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ପଇସା ଦେଉଛ ମୁଁ ଭଲା କାଙ୍କି ତୁମ ପଇସା ନେବି ?’ଯାହା ବି ହେଉ, କିଛିଦିନ ପରେ ସାରଙ୍କ ସଂଚିତ ପଇସାର ସଠିକ୍ ହିସାବନିକାସ ମିଲିଯାଇଥିଲା ଯାହାର ଆଲୋଚନା ପୃଥକ ଭାବେ ଅନ୍ୟ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ଚାଲିଥିଲା । ଅସଲ କଥା ହେଉଛି ସେ ଜଣେଛାତ୍ରର ପଇସା ନିଜର ଅନ୍ୟ ଏକ ପକେଟରେ ରଖି ଭୁଲିଯାଇଥିଲେ । ଏହାର ସପ୍ତାହକ ପରେ ତାଙ୍କର ଏକଥା ମନେ ପଡ଼ିଗଲା ।

ଦିନେ ତାଙ୍କର ସେଇକଥା ତାଙ୍କୁ ବେଶ ଭଲଭାବରେ ମନେ ପଡ଼ିଗଲା । ସେଦିନ ଥିଲା ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତ ପର୍ବତ । ବଂଚି, ଚିଂଗୁ ଆଉ ମିଂଗୁ ମୋଟରସାଇକେଲ ଚକି କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛନ୍ତି ହଠାତ୍ ସେମାନଙ୍କର ନିଜର ଲାଖୁଗଲା ରବିସାରଙ୍କ ଉପରେ । ରବିସାରଙ୍ଗୋଲା ପଡ଼ିଆରେ ଛିଡ଼ାହୋଇଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଖାଦ୍ୟପେନ୍ଦର ସବୁ ଚିକ୍ ସର୍ଜେଇହୋଇ ରହିଥାଏ । ଟେବୁଲ ଉପର ଗୋଟେ କୋଣପଟେ ଚାତା, ଗୁଡ଼, ଖଇ ଓ ମିଠେଇ ବନ୍ଦାହୋଇ ଥୁଆହୋଇଥିଲା । ସେ ଖାଇବା ଟେବୁଲର ଆପଣରେ କିଛି ଉଷ୍ଣମ କପତା ଯଥା-ସୁଏର, ଶାଲ ଇତ୍ୟାଦିର ଗାଂଠିଲି ପଡ଼ିରହିଥିଲା । ଆଜି ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ସେଠାରେ ଅନାଥ ଓ ଅସାଧ୍ୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଗୋଟେ ବହୁତ ଲମ୍ବାତିଲାଗିଥିଲା । ରବିସାରଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ସହାୟତାର ହାତ ପ୍ରସରିବା ପାଇଁ ସେଇ କଲୋନିର କିଛି ବାଲକ ମଧ୍ୟ ସେଠାରେ ଉପରୁତ୍ତ ଥିଲେ । ବଂଚିଚୁୟୁସନ ପଢ଼ିବାକୁ ଯିବାବେଳେ ସେମାନଙ୍କ ହାବୁଡ଼ରେ ପଡ଼ୁଥିଲା । ବିଚରା ଅସାଧ୍ୟ ଓ ନିଃସ୍ଵଲୋକଙ୍କୁ

ସେ ତୁଡା, ଗୁଡ଼, ମିଠୋଇ ଓ ଖଇ ପ୍ଯାକେର୍ ବାଂଗୁଆନ୍ତି । ଦୀନହୀନ ଓ ଗରିବ ଲୋକେ ରବିସାରଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଇ ଗୋଟେ ଲେଖାଁ କମ୍ପ୍ଲେ ନେଇ ଯେଖାଁ ଯେହାର ଘରମୁହଁ ହେଉଥିଲେ । ରବିସାର ଜରୁରି ଆବଶ୍ୟକତା ମୁତ୍ତାବକ କାହାକୁ ଶାଳ, କମ୍ପ୍ଲେ ଓ ସୁଏଟର ବାଂଗୁଆନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ସବୁକିଛି ବଂଚାକୁଣ୍ଟା ସରିଗଲା ବଂଟି, ଚିଂଗୁ ଓ ମିଂଗୁ ରବିସାରଙ୍କ ପାଖକୁ ଘୁରୁଚିଆସିଲେ । ତା'ପରେ ବଂଟି ରବିସାରଙ୍କ ପଚାରିଲା-‘ସାର ଆପଣ ! ଏସବୁ...ମୁଁ କିଛିବି ବୁଝିପାରୁନି ...ଆପଣଙ୍କୁ ତ ଆମେମାନେ ଗଣିତ ଓ ବିଜ୍ଞାନ ବିଷୟରେ ଭାରି କତା ଶିକ୍ଷକ ରୂପେ ଜାଣିଥିଲୁ । ଆପଣଙ୍କର ଏ କି ରୂପ... ! ବଂଟି, ଚିଂଗୁ ଓ ମିଂଗୁ ରବିସାରଙ୍କ ଏ ପ୍ରକାର ରୂପକୁ ଦେଖୁ ସତକୁ ସତ ଅବାକ୍ ହୋଇଗଲେ । ରବିସାର ବଂଟି, ଚିଂଗୁ ଓ ମିଂଗୁକୁ କହିଲେ-‘ପୁଅ ! ମୁଁ ଏଇ ସବୁକାମ ପ୍ରତିବର୍ଷ ମନକର ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଦିନ କରିଥାଏ । ଲାଲତ୍ତିବାର ରହସ୍ୟ ଭେଦବାବଦରେ ଜାଣିବାକୁ ତୁମେମାନେ କେତେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଉଥିଲ । ମୁଁ ବହୁଦିନ ଧରି ତୁମେମାନଙ୍କୁ ଲକ୍ଷକରି ଆସୁଥିଲି । ହେଲେ ଭୟ ହେଉ କି ସଂକୋଚରେ, ତୁମେମାନେ ହୁଏତ ମତେ କିଛିବି ପଚାରିଲେ ମୁଁ ସବୁକଥା ସମୟ ଉପରେ ଛାତି ଦେଉଥିଲି । ମୁଁ କେବେ ଚାହୁଁନଥିଲି ତୁମେମାନେ ଏ ନାଲିତ୍ତିବାର ରହସ୍ୟ ଜାଣିବାପାଇଁ । ଯାହା ହୁଅ, ଏବେ ତ ତୁମେ ସବୁ ଚିଜ୍ ନିଜ ଆଖି ଆଗରେ ନିରେଖା ଦେଖୁପାରୁଛ । ମୁଁ ତୁମେମାନଙ୍କୁ ନାଲିତ୍ତିବାର ରହସ୍ୟ କେବେ ବଢ଼େଇବାକୁ ଚାହୁଁ ନଥିଲି । ଆଜିକାଳି ତ ସୋସିଆଲ ମିତିଆର ଯୁଗ । ତା'ଛତା ଲୋକେ ନିଜ ଦାନ-ପୁଣ୍ୟର କିଛି ଛବି ସୋସିଆଲମିତିଆରେ ଛାତିବାର କୌଣସିବି ସୁଯୋଗ କରଇଛତା କରିବାକୁ ଚାହାଁନିମାହିଁ । ତେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ହୁଏତ ଜଣା ନଥାଏ ଏମିତି କରିବା ଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ଏକପ୍ରକାରେ ଅସ୍ଵଚ୍ଛଳ ତଥା ଅଭାବଗୁପ୍ତ ଲୋକଙ୍କର ମଜା ଉତ୍ତାନ୍ତି । ଯାହାଫଳରେ ଏହି ନିର୍ବଳୁଆ ଓ ଦୀନହୀନ ଲୋକମାନେ ମାନସିକଷ୍ଟରରେ ପାତା-ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭୋଗନ୍ତି । କେହି ଜଣେ ନିଃସ୍ଵ ତଥା ଅଶ୍ରୁ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହାର ଅଧାର ଲଗେଇ ପାରେ । ଅନେକ ଥର ମୋର କିଛି ଶୁଭେତ୍ରେ ମୋର ପଚେ ମଧ୍ୟ ଏମିତି ସୋସିଆଲମିତିଆରେ ଛାତିବାର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରିଛନ୍ତି । ହେଲେ ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ରୋକିଠୋକ ମନାକରିଦେଲି । ‘ଜାଣିଛ କାହିଁକି ?’ କାରଣ ମତେ ଲୋକଦେଖାଣିଆ କାମ ଜମାରୁ ପସନ୍ଦ ଲାଗେନି । ଏହା ଛତା, ମୁଁ ଭାବିଲି ତୁମେମାନେ ଦିନେ ନା ଦିନେ ନିଜେ ଏକଥା ଜାଣିଯିବ । ଚୁୟେନ ପତାରୁ ଯୋଉ ପଇସା ମତେ ମିଳୁଥିଲା ସେଥିରୁ କିଛି ପଇସା ପ୍ରତିମାସରେ ବଂଚାଇ ଏହି ଅଭାବଗୁପ୍ତ ଓ ନିଃସ୍ଵଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାଂଚିବାପାଇଁ ରଖିଦେଉଛି । ଏ ଦୁନିଆରେ କେହି କାହାର ବାବଦରେ କଣ ଚିନ୍ତାକରେ ? କିନ୍ତୁ ମୁଁ ସଦାବେଳେ ଏମିତି ଗରିବ ଗୁରୁବା, ନାଚାରଲୋକଙ୍କୁ ସହାୟତାର ହାତ ପ୍ରସରିବା ବିଷୟରେ ଭାବେ । ଯେମିତିକି ଏ ଅଭାବୀ ଲୋକଙ୍କୁ କିଛି ସାହାଯ୍ୟ ସହାୟତା କରିପାରିବି । ମୁଁ ସୀକାର କରୁଛି, ମୋର ପ୍ରୟାସ ଖୁବ୍ ଛୋଟକାଟର । ହେଲେ ବୁନ୍ଦାବୁନ୍ଦା ପାଣିରେ ସମୁଦ୍ର ଭରିହୋଇଯାଏ । ମୁଁ ସତକଥା ତୁମକୁ ଜଣେଇ ଦେଉଛି । ମୁଁ ନିଜସ୍ଵରରେ ଯେତିକି ଟାଣପଣ ଓ ଦମ୍ଭ ଅଛି ତାହାରି ହିସାବରେ ମୋର ଯେତିକି ତାକତ ଓ ମୋର

ପାଖରେ ସମ୍ବଲ ମହିନ୍ଦୁ, ଅଛି ସେଥିରେ ଏ ଗରିବ ଗୁରୁବା ଓ ଅନାଥମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା କରିବାର ପ୍ରୟାସ ଜାରିରଖୁଣ୍ଡି । ସତକଥା କହିବାକୁ ଗଲେ ସହାୟତା କରୁଥିବା ଲୋକଟି ମୁଁ ନୁହେଁ । ପ୍ରକୃତରେ ଏଇ ମହିନ୍ଦ କାମ ଜଣିବ ମୋ ଦ୍ୱାରା କରାଉଛନ୍ତି । ମୁଁ ଜଣେ ଏହି ପୁଣ୍ୟକାମରୁ ମତେ ଏତେ ଖୁସି ସତ୍ତ୍ଵାକ୍ଷର ମିଳୁଛି ଯାହାକି ଭାଷାରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇନପାରେ । ଆରେ ହଁ, ମତେ ଏହାର ପ୍ରେରଣା ବାପାଙ୍କୁ ମିଳିଥିଲା । ସେ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ । ବଂଟି ଭାବୁଥିଲା ରବିସାର ପ୍ରକୃତରେ କେତେ ମହାନ୍ ! ଏକେ ତ ସେ ଅନୁଶାସନପ୍ରୟେ, ତାଛତା ଗଣିତ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ କତା ଶିକ୍ଷକ । ନତିଆ ଉପରୁ ସିନା ଟାଣ ଭିତରେ ଖୁବ୍ ନରମ, ମୁଲାଯମ ।

ପ୍ରାତନ ଅଚିରିତ ଶାସନ ସର୍ବିଦ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଓଡ଼ିଶାରସିଟି,
ଲେନ୍ ନଂ-୯, ପ୍ଲଟ ନଂ-୪୫୭,
ଲୁହୁଆଗର କେନାଲ ରୋଡ଼, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୩
ଦୂରଭାଷ: ୯୮୩୮୮୮୮୯୧୩୮

ଶ୍ରୀ ଖାରବେଳ (ଖାରବେଳଙ୍କ କଲିଙ୍ଗ କାହାଣୀ)

ଡାକ୍ତର ଇନ୍‌ଦ୍ରମଣି ଜେନା, ଏମ.ଡି.

କଲିଙ୍ଗନଗର ତୋରଣ ନିର୍ମାଣ

ତା ପରେ ନଗର ଅଞ୍ଚଳୀଶ୍ଵର ଚତୁର୍ଦ୍ଧଶତମ ଧାତିର ପ୍ରଥମ ପଦଗରେ ଉଲ୍ଲିଖ୍ନିତ - “ତୁ ଜଠରଥକୁଣ୍ଠଳ ଗୋପୁରାଶି ସିହରାଶି ନିଯେସଯତି ସତ ବିସିକନଂ ପରିହାରେ ହି ॥ ଏହାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରୁଛନ୍ତି । [ଦୁଇ ସହସ୍ର ମୁଦ୍ରା ବ୍ୟୟରେ ଦୁଇଟି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଶକ୍ତ ତୋରଣ ନିର୍ମାଣ କରନ୍ତି ।]

(ଚତୁର୍ଦ୍ଧଶ ଧାତିର ଦୃତୀୟାର୍ଦ୍ଦରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ନିଜର ମୂଲ୍ୟବାନ ହସ୍ତି ଓ ନୌବହର ହରାଇ ଅନେକ ଅଶ୍ଵ, ଗଜ ଓ ରନ୍ଧାଭ ଏବଂ ମଣିମୁକ୍ତା ଓ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ମୂଲ୍ୟବାନ ପଥର ସହିତ ପାଣ୍ଡ୍ୟ ନୃପତିଙ୍କ କଲିଙ୍ଗନଗରା ଆସିବାକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ ସଜ୍ଜିତ ରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ପୂର୍ବରୁ ଦାକ୍ଷିଣାତ୍ୟ ବିଜ୍ଯ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଦର୍ଶାଯାଇ ସାରିଥିଲା ।)

ଖାରବେଳ ନିଜର ଦିଗବିଜ୍ୟ ସମାପ୍ତ କରିବା ବେଳକୁ ଭାରତବର୍ଷର ଅନେକାଂଶ ତାଙ୍କର ଶାସନାଧାନ ଥିଲା । ସେ କଲିଙ୍ଗର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶାସନ ନିଜ ହାତରେ ରଖୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ କଲିଙ୍ଗର ଅଠରଟି ବିଦ୍ୟାଧର ରାଜ୍ୟ ବା ଅରଣ୍ୟାଞ୍ଚଳ ଶାସନ ବହାରେ ଥିଲା ଏବଂ ସେମାନେ ବେଳେ ବେଳେ କଲିଙ୍ଗ ସହିତ ସହଯୋଗ କରୁ ନଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ଆୟତ କରିବାକୁ ଖାରବେଳ ମନସ୍ତ୍ର କରି ଶାସନକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଶାସନାଧାନ କରିପାରିଲେ, ସେମାନେ କଲିଙ୍ଗର ବନ୍ୟଜାତ ପଦାର୍ଥ, ହୀରା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟବାନ ରନ୍ଧା ସୁରକ୍ଷଦ୍ୱୀପକୁ ରପ୍ତାନି ନିମିତ୍ତ କଲିଙ୍ଗ ପୋଡ଼ ଭରିବାର ସାମର୍ଥ୍ୟ ରଖୁଥିଲେ ।

ଏବେ ଦିଗବିଜ୍ୟ ପରେ ଖାରବେଳ ନିଜ ପ୍ରଶାସନକୁ ଲୋକାଭିମୁଖୀ କରିବା ପାଇଁ ନିଜ ସାମର୍ଥ୍ୟ ପରିକଳ୍ପନା କରିବାକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କଲେ । କଲିଙ୍ଗ ଭାରତବର୍ଷରେ ସବୁଠାରୁ ଉନ୍ନତ, ଧନଶାଳୀ, ଉତ୍ତମ ଆୟକାରୀ ରାଜ୍ୟ ଭାବରେ ସେ ଦେଖିବାକୁ ଚାହିଁଲେ ଏଠାରେ ଲୋକମାନଙ୍କର ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଶାସନ ଏବଂ କଲିଙ୍ଗନଗକର କାର୍ଯ୍ୟର କେତେ ଉପଯୋଗ କରୁଛନ୍ତି ।

ବାଷ୍ପବରେ ଗୋଟିଏ ଯୁଗ ଅର୍ଥାତ ବାରବର୍ଷ ରାଜ୍ୟର ସାମରିକ ଶକ୍ତିର ଉଭବ କରାଇ ସୁଦୂର ଉତ୍ତରପଥ, ଦକ୍ଷିଣପଥ ଏବଂ ପଡ଼ୋଶୀ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଅଭିଜାନ କରିବା ସାଧାରଣ କଥା ନୁହେଁ । ଖାରବେଳ

ହେଉଛନ୍ତି ବହୁବିଧ ବିଦ୍ୟା ଏବଂ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଜଣେ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରଶିକ୍ଷିତ ରାଜ୍ୟ । ବାଲୁତ କାଳରେ ତାଙ୍କର ପିତାମହ ତଥା ପରିବାର ତାଙ୍କୁ କିପରି ମନ୍ଦ ବିଜ୍ଯ କରିପାରିବ, ସେହି ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଶିକ୍ଷାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲେ ।

ତାଙ୍କର ଜଣେ ଆଚାର୍ୟ ରାଜ୍ୟ ହିସାବରେ ଶାସନ, ପ୍ରଶାସନ ଏବଂ ଅନୁଶାସନର ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ରାଜ୍ୟତତ୍ତ୍ଵ ଶିକ୍ଷାଶ୍ଵରୁ କାଶା ଏବଂ ଗୋଦାବରୀ ତାର ସାରଭଜ୍ଞା ଆଶ୍ରମରୁ ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରିଥିଲେ । ସେ ଭାରତର ପ୍ରମୁଖ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କରେ ପ୍ରତକିତ ଥିବା ଚାଣକ୍ୟଙ୍କର ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ରର ଉପଯୋଗୀ ନୀତିଗୁଡ଼ିକ ତନ୍ମତନ୍ମ କରି ଖାରବେଳଙ୍କୁ ପଡ଼ାଇଥିଲେ ।

ଅନେକ ପ୍ରୟୋଗାମ୍ବଳ ଉଦ୍ବାହରଣ ଏହି କଲିଙ୍ଗର ମୌର୍ୟଧାନ କୈତ୍ତାଭିମୁଖୀ ପ୍ରଶାସନ ଏବଂ କଲିଙ୍ଗ ପାଇଁ ପ୍ରୟୁଜ୍ୟ କଲ୍ୟାଣକର ଲୋକାଭିମୁଖୀ ଶାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ପର୍କରେ ନିର୍ଯ୍ୟାସ ଖାରବେଳଙ୍କର ମନରେ ଜାତ ହୋଇଥିଲା ।

ଖାରବେଳ ନିଜର ପ୍ରଶାସନିକ ପଢ଼ତି ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରଦର ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ରର ଷ୍ଟଷ୍ଠ ଏବଂ ସପୁମ ଅଧିକରଣ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିଲା । ରାଜ୍ୟର ସାତଗୋଟି ଉପାଦାନ ବା ପ୍ରକୃତି ସବୁପମୟରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଲାଭ କରୁଥିଲା ଯଥା - ରାଜ୍ୟ, ମନ୍ତ୍ର, ରାଜ୍ୟ, ଦୁର୍ଗ, ରାଜକୋଷ, ସାମରିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ମିତ୍ରରାଜ୍ୟ । ରାଜନାତିରେ ଛଅ ଗୋଟି ପଢ଼ତି ଅଛି ଯଥା - ଶାସ୍ତ୍ର, ଯୁଦ୍ଧ, ନିରପେକ୍ଷ, ସମରସଜ୍ଜା, ସମ୍ବିଳନ ଏବଂ ଅବୈଧଭାବ ବା ଦୈତ୍ୟ ସୁତ୍ର । ଖାରବେଳ ସବୁଗୁଡ଼ିକ ତନ୍ମତନ୍ମ କରି ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରିଥିଲେ, ସତ ମାତ୍ର ତାଙ୍କ ଶିକ୍ଷାଶ୍ଵରୁ ଏବଂ ନିଜର ସନ୍ନିକଟ ସହାୟକ ପଦମୂଳିକାକୁ ଏ ସବୁ ବିଶ୍ୟରେ ସଂସୟମୁକ୍ତ ହେବାର ପ୍ରୟାସ ଜାରି ରଖୁଥିଲେ । ସେ ନିଜେ ଆଗ୍ରହୀ ଥିଲେ ରାଜ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟର ଦାୟିତ୍ୱ ଏବଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ପରିସାମା ବିଶ୍ୟରେ ଚିକିତ୍ସି ଜାଣିବାକୁ । ସେ ନିଜେ ରାଜନାତି, କୃତନାତି, ଶାସ୍ତ୍ର ବା ଦଶ-ସନ୍ଧି-ସମାମଯ ବିଶ୍ୟରେ ଘୋର୍ୟ ଓ ମାନବିକତା ଧାରାରେ ପ୍ରୟୋଗ କରୁଥିଲେ । ଏହା ତ ତାଙ୍କର

ବୈଦେଶିକ ନୀତି, ନିଜ ରାଜ୍ୟର ଆଉୟତ୍ତରୀଣ ନୀତି ନିୟମ ରାଜ୍ୟର ଶାନ୍ତି ଓ ପ୍ରୁଣତି ଦିଗରେ ଅଗ୍ରଗତି କରୁଥିଲା । ରାଜ୍ୟକୁ ବାହ୍ୟ ଆକ୍ରମଣ ମୁକ୍ତ କରି ଏବଂ ବିଦେଶୀ ତଥା ଦେଶୀ ଆତଙ୍କ ଦମନ କରି ସେ ପ୍ରୁଣତିର ପଥ ଉନ୍ନତ କରିଥିଲେ ।

ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ର ସନ୍ଧି ରାଜାଙ୍କର ଦୈନିକ ଜୀବନଚର୍ଯ୍ୟା ତାଙ୍କ କର୍ମମୟ ଜୀବନଧାରା ପାଇଁ ଅନୁକୂଳ ମନେହୁଏନି । ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ ଭାଷାରେ ରାଜୀ ନିଜେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଦେବତା, ନାସ୍ତିକ ତଥା ଧର୍ମବିରୋଧୀ ଜାତି, ଶିକ୍ଷିତ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସମାଜ, ଗୋସମ୍ପଦ, ଧର୍ମକ୍ଷେତ୍ର, ସାଧୁସମ୍ପଦ ଏବଂ ଯୋଗୀମାନଙ୍କୁ ଭେଟି ସେମାନଙ୍କର ସମୟା ସମାଧାନ କରିବେ । ଅପରାହ୍ନରେ ନୃପତି ପୁରାଣ, ଜତିବୃତ୍ତ ବା ଜାତିହାସ, ଆଖ୍ୟାୟିକା, ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର କିମ୍ବା ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ର ପଠନ ବା ଶ୍ରୀବଣ କରିବେ । ରାତିରେ ସେ ଗୁପ୍ତଚରମାନଙ୍କ ସହିତ ବ୍ୟକ୍ତ ରହି ରାଜ୍ୟଭିତର ବାହାର ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ବିହିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବେ, ରାଜ୍ୟ ଜୟ କରିବାର ନିଷ୍ଠାରୀ ନେବେ । ଚାଣକ୍ୟଙ୍କର ଏହି କଠୋର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ଭର୍ତ୍ତ କୃତିତ୍ଵ ରାଜାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ବନ୍ଧ, ମାତ୍ର ଖାରବେଳ ଏହା ଜାଣିଥିଲେ ଏବଂ ସମୟ-ସାମର୍ଥ୍ୟ ନେଇ ପାଳନ କରୁଥିଲେ ।

ଖାରବେଳଙ୍କ ଶାସନରେ କେତେକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବିବରଣୀ ହେଲା, କଲିଙ୍ଗରେ ମହାସେମାନୀ (ସେନାଧକ୍ଷ), ସେନାପତି (ସାମରିକ ମୁଖ୍ୟ, ସେନାନୀଯକ), ନଗରରକ୍ଷା (ନଗରର ନିରାପଦା ଅଧିକାରୀ), ପ୍ରତିହାର (ଦ୍ୱାରପାଳ), ଗଣକ (ହିସାବ ରକ୍ଷକ), ଉତ୍ସଗାରିକା (କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ), ହଥରୋହ (ଗଜାରୋହୀ), ଅଶ୍ଵାରୋହ (ଅଶ୍ଵାରୋହୀ), ପଦମୂଳିକା (ରାଜ-ସହକାରୀ), ରଥକ (ରଥ-ତ୍ରାବଧାରକ), ମହାନାସିକ (ରୋଷେଲ ମୁଖ୍ୟ), ଧାବକ (ବାର୍ତ୍ତାବହୀ), ଲେହହାରକ (ପତ୍ରବାହକ) ଏବଂ କୁଳପୁତ୍ରକ (ଉଜ୍ଜପଦସ୍ଥ ପ୍ରଜା) ଆଦି ପଦବୀ ରହିଥିଲା ।

ମୌର୍ୟଶାସନର ମହାମାତ୍ର ବା ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଖାରବେଳଙ୍କର ମହମାଦ୍ର ଶାସନରେ ବହୁ ଉଚ୍ଚ ମୁନ୍ଦର ବୋଲି ପରିଗଣିତ । ସେ ରାଜ୍ୟଶାସନର ଅନେକ ବିଷୟରେ ଦକ୍ଷ । ଖାରବେଳଙ୍କର ବିଗବିଜ୍ୟ ନେଇ ଦାର୍ଢ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ମହମାଦ୍ର (ଖାରବେଳଙ୍କର ମହାମାଦ୍ରଙ୍କ ନାମ ଥିଲା ନାକିମ୍ବା) ଆଉ ନଗର ଅଖଣ୍ଡାଶ ହେଉଛନ୍ତି, ରାଜ୍ୟର ମୁଖ୍ୟ ବିବାରପତି, ଆଜିକା ଦିନରେ ମୁଁ ହାତୀଗୁଞ୍ଚ ଶିଳାଲିପିର ପ୍ରଥମ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକାରୀ ଏବଂ ମୋ ନାମ ଭୂତି । ଆମେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶାସକ କଲିଙ୍ଗାଧୂପତିଙ୍କ ପାଖରେ ଶପଥ ଗ୍ରହଣ କରିଛୁ, ଶୟନେ ସପନେ ଜାଗରଣେ ନିଜକୁ କଲିଙ୍ଗ ନିମନ୍ତେ ସମର୍ପଣ କରିଦେଇଛୁ ।

କଲିଙ୍ଗରେ ଉଚ୍ଚଶ୍ରେଣୀର ମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ରାଜ୍ୟର ଅନେକ ସାମର୍ତ୍ତରାଜୀ ଓ ପ୍ରତିପରିଶୀଳ ରାଜନୈତିକ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ନେଇ ମନ୍ତ୍ରୀପରିଷଦ ରାଜ୍ୟଶାସନରେ ଅନ୍ତିମ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରେ । ଏହା କଲିଙ୍ଗ ନିମନ୍ତେ କାଳକାଳକୁ ରହିଛି । ସ୍ଵର୍ଗ ଖାରବେଳ ବାଲୁତ କାଳରୁ ପିତୃହରା ହୋଇଥିଲେ । ତାଙ୍କର ପିତା ସନ୍ଧ୍ୟାସ ଗ୍ରହଣ କରି ରାଜଗାଦିତ୍ୟାଗ କରିବାରୁ କଲିଙ୍ଗଶାସନ ମାତା ଏବଂ ମନ୍ତ୍ରୀପରିଷଦ ହାତରେ ରହିଥିଲା । ଏହାକୁ ନେଇ ଅନେକ ବୀତିହୟିକ କଲିଙ୍ଗରେ ଶଣତନ୍ତ୍ର ଶାସନ ତାଳିଛି ।

ବୋଲି କହନ୍ତି । ଶୁଣାଯାଏ, କଲିଙ୍ଗମୁକ୍ତ ସମୟରେ କଲିଙ୍ଗର ରାଜାଙ୍କର ନାମ ଜଣାପଡ଼େନି । ତାଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ କଲିଙ୍ଗମୁକ୍ତ ବି ପରିଚାଳିତ ହୋଇଛି । ସତରେ କଥା କଲିଙ୍ଗ ଶଣତନ୍ତ୍ରଧୀନ ହୋଇ ଯୁଦ୍ଧ ପରିଚାଳନା କରୁଥିଲା ?

ନିଷ୍ଠ୍ୟ କଲିଙ୍ଗର ରାଜୀ ଜଣେ ଧାର୍ମିକ ଜୈନ ରାଜକ୍ଷ୍ମ ଥିବେ, କଲିଙ୍ଗବାସୀ ତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟଧାରାଙ୍କ ଅପ୍ରତ୍ୟୋଧିତ ଆକ୍ରମଣରୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ନିଶ୍ଚୟ ନିରାପଦା ବିଶିଷ୍ଟ ଆତାର ଭୂମି ଅସୁରଗଢ଼ ବା ସମ୍ବିନ୍ଦିକଟ କୌଣସି ଶ୍ଵାନରେ ସପରିବାରେ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିଥିବେ ଯାହା ଆଜି ଜାଣିବାକୁ କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ହେଉଛି । କଲିଙ୍ଗମୁକ୍ତ ସମୟକୁ ଏହି ଅସୁରଗଢ଼ ରାଜ୍ୟ ଆତାର ଭୂମି ଭାବରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଏବଂ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଥିଲା, ଏହାର ହଜାର ସେନା ଏବଂ ଧର୍ମବିରୋଧିତ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆତାଭିଭୂତିର ମୂଳ୍ୟବାନ ହୀରା, ନାଳା ଓ ବୈଦ୍ୟୁତ୍ୟମଣିକୁ ନେଇ ମୌର୍ୟ-କଲିଙ୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ସମର ଘର୍ଥିଲା । ଅସୁରଗଢ଼ ସତ୍ୟତା କଲିଙ୍ଗର ଉପକୂଳ ଏବଂ କଲିଙ୍ଗନଗରୀ ଅପେକ୍ଷା ଅର୍ଦ୍ଧ ସହସ୍ର ବର୍ଷର ପୁରାତନ ସତ୍ୟତା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ମଥୁରା, କାଶା ଏବଂ କୌଣସି ସହିତ ବାଣିଜ୍ୟକ ସମ୍ପର୍କ ରହିଥିଲା ଏବଂ ଜବ ଅବବାହିକାର ହାରକ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ମୌର୍ୟ ଅତାର ଆମାଦ୍ୟମାନେ ନିଜର ବୋଲି ବିନାକାରଣରେ ତୁତୀୟ ମୌର୍ୟସମ୍ବନ୍ଧ ପିଯଦଶୀ ଅଶୋକଙ୍କୁ ଭ୍ରାନ୍ତଧାରଣା ଦେଇଥିଲେ । ଏଇଟା ଦୁଇଶତ୍ର ଉର୍ଧ୍ବ ବର୍ଷ ପୂର୍ବର ଘଣଣା ।

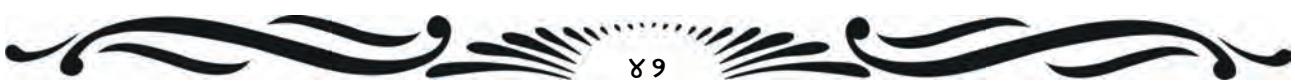
ନିଜେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକାରୀ ନଗର ଅଖଣ୍ଡାଶ ଭୂତି କହନ୍ତି, ଧରଳି ପାହାଡ଼ରେ ପିଯଦଶୀ ଅଶୋକଙ୍କ କଲିଙ୍ଗ ଅନୁଶୀଷନରେ ଏଠାରେ ତୋଷାଳି ନ୍ୟାୟପାଳକ ନଗଲ ବିଯୋହାଳକ ହିଁ ଆଜିର ମୋ ନଗର ଅଖଣ୍ଡାଶ ପଦବୀ । ଏହା ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ର ସନ୍ଧି ନାଗରିକ ମହାମାତ୍ର ବା ପାଲିଭାଷାର ଭୋହରିକ ମହାମାତ୍ର ସହ ସମକଷ ।

ରାଜ୍ୟର ଆଉୟତ୍ତରୀଣ ଗ୍ରାମାଞ୍ଳକ ଶାସନ ରାଜ୍ୟକୁ ମଣ୍ଡଳ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ବା ରାଷ୍ଟ୍ର ଏବଂ ବିଷୟରେ ବିଭାଜିତ କରିଥିଲା । ଏହାର ଅଧିକାରୀ ମାନେ କେବଳ ରାଜସ୍ବ ଆଦ୍ୟରେ ଲିପ୍ତ ନଥିଲେ, ଏମାନେ ବି ଖାରବେଳଙ୍କର ଅନେକ ଥର ଭୂକର-ଛାତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଏବଂ ବିବିଧ ବଣ୍ଣନକାର୍ଯ୍ୟକୁମର ସ୍ଵତ୍ତଧାର ଅଚନ୍ତୁ ।

କଲିଙ୍ଗ ପରିସୀମା ବାହାର କଲିଙ୍ଗସମ୍ବନ୍ଧ ଶାସନ ସାଗ୍ରାହ ବା ପ୍ରଶାସକମାନଙ୍କ କଢ଼କ କରାଯାଇ ରାଜସ୍ବ ଆଦ୍ୟ ବା କଲିଯାଣକର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦିତ ହେଉଛି ।

ସେହିପରି କଲିଙ୍ଗରେ ଖାରବେଳ ଲିପିକାର ବୋଲି ଗୋଟିଏ ପଦବାକୁ ଗୁରୁତ୍ବ ଦେଇ କଲିଙ୍ଗରେ ଲୋଖନ, ଶିଳାଲିପିକରଣ ଏବଂ ଶିଳାଶିଷ୍ଟ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ବିଭାଗର ସ୍ଵଦୂରବିଷ୍ଟାରା ଲକ୍ଷ୍ୟ ଫଳରେ କଲିଙ୍ଗର ଶିଳାଶିଷ୍ଟର ପ୍ରଭୃତ ଉନ୍ନତି ଘର୍ଥିଲା ଯାହାକି କଲିଙ୍ଗକୁ କାଳକାଳକୁ ଅମର କରି ରଖିବ ।

ରାଜ୍ୟର କଲିଯାଣକର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଭିତରେ ମନ୍ତ୍ରିର ନିର୍ମାଣ ଓ ମରାମତି, ବିଶ୍ୱାମଗ୍ରହ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଜଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଉଦ୍ୟାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଆଦି ରାଜ୍ୟପାରା ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଛି ।

ରାଜ୍ୟର ଆର୍ଥିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସ୍ଵଳ୍ପଳ ରହିଛି । ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥନୀତିର ମେରୁଦଶ କୃଷି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ଖାରବେଳଙ୍କ ଦୂରଦୃଷ୍ଟି ସମ୍ଭାନୀୟ । ସେ ଜଳସେଚନ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଛନ୍ତି, ନଦୀଜଳକୁ ନାଲରେ ପ୍ରବାହିତ କରି ବହୁ ଜଳସେଚିତ ଅଞ୍ଚଳ ସୃଷ୍ଟିକରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ବୃକ୍ଷପୂଜା ଉପରେ ଧାନ ରାଜ୍ୟର ଫଳମୂଳ କାଶବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉନ୍ନତି ଘଟାଇଛି । ରାଜ୍ୟର କପା ଏବଂ ସୁକୁମର ଉତ୍ସାଦନ କେବଳ ରାଜ୍ୟର ଚାହିଁବା ମେଣ୍ଡାଇନି, ବରଂ ଏହା ରପ୍ତାନି ବନ୍ଧୁ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଧାନ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଛି ।

ରାଜ୍ୟରେ ତଥା ଓ ବ୍ରୋଞ୍ଜର ଧାତବ କାରଖାନା, ଚିଲିକାର ଜାହାଜ ତିଆରି କାରଖାନା, ଶିଳାଶିଳ୍ପ ଏବଂ ଗୁହବ୍ୟବହୃତ ପଦାର୍ଥ ତିଆରି ପ୍ରସ୍ତର ଓ କାଠ କାରଖାନା ରାଜ୍ୟର ନିଜସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକତା ମେଣ୍ଡାଇ ରପ୍ତାନିର ରାଷ୍ଟ୍ରା ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲେ ।

ରାଜ୍ୟର ବର୍ଣ୍ଣିତ ବ୍ୟବସାୟ ଲୋଭନୀୟ । ନୌବାଣିଜ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତମ ସ୍ଥିତିରେ । ରାଜ୍ୟର ପ୍ରମୁଖ ବନ୍ଦର ହେଉଛି ତାମ୍ରଲିପି, ଦନ୍ତପୁରା, ପାଲୁରା, ପିଥୁଷା କେବଳ ଦେଶୀୟ ବନ୍ଦର ନୁହନ୍ତି, ଏଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଆର୍ଜନ୍ତାୟ ବନ୍ଦର । ରାଜ୍ୟ କପା, କାର୍ଯ୍ୟ ରେଶମବସ୍ତ୍ର, ହାତୀଦର୍ଶକ, ବନ୍ୟଜାତ, କୁଟୁମ୍ବରଶିଳ୍ପିଙ୍କାର ଏବଂ ଶିଳାଶିଳ୍ପ-ଉତ୍ତର ପଦାର୍ଥ ରପ୍ତାନି କରନ୍ତି ଏବଂ ମସଲା, ଲବଙ୍ଗ, ସୁନା ରୂପା ତଥା ଆଦି ଆମଦାନି କରନ୍ତି । କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଧାନ, ଚାଉଳ, ଗୁଡ଼ ବି ପର୍ଯ୍ୟାୟ ପରିମାଣରେ ରପ୍ତାନି ହୁଏ ।

ଏହି ଅବକାଶରେ କଲିଙ୍ଗାଧ୍ୟପତି ଖାରବେଳ ନିଜେ ରାଜଧାନୀ କଲିଙ୍ଗନଗରର ଆର୍କର୍ଷଣ ବଢାଇବା ପାଇଁ ତୋଷାଳି ଆତକୁ ମୁହଁ କରିଥିବା ପଣ୍ଡିମ ଦ୍ୱାରରେ ଗୋଟିଏ ସୁନୁଶ୍ୟ ତୋରଣ ନିର୍ମାଣ କରନ୍ତି । ଏହା ରାଜଧାନୀର ଶୋଭା ବୃଦ୍ଧି କରିବ ।

ସେ ଏହି ସୁନ୍ଦର ତୋରଣ ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ତାଙ୍କ ଉତ୍ସବରକ ଏବଂ ଗଣକଙ୍କୁ ଡକାଇ ତାଙ୍କ ଶାସନକାଳର ଅଧିକ ବ୍ୟୟର ବିବରଣୀ ଶୁଣ୍ଠିଲେ । ଆଜି ବି ତୋଷାଳି ଦିଗକୁ ତୋରଣ ଓ ଫାଟକ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ କିଛିଗା ବ୍ୟୟ କରିବାକୁ ହେବ ।

ଗଣକ ନିଜର ହିସାବନିକାଶ ତାଳପତ୍ର ଦଲିଲ ଦେଖୁ କହୁଛନ୍ତି - ମହାମହିମ ! ମୁଁ ଆପଣକୁ ଆଜି ଶାସନର ବାରବର୍ଷ ପରେ ହିଁ ହିସାବ ଦର୍ଶାଉଛି, ଆପଣ କେବେ ଆୟ ବ୍ୟୟ ତନଖାବାର ସମୟ ହିଁ ପାଞ୍ଚିନାହିଁ । ବାରବର୍ଷ ତଳେ ଆପଣଙ୍କର ଅଭିଷେକ ହେବା ପରେ ପ୍ରଥମବର୍ଷରେ ପ୍ରତଣ୍ଟ ବାତ୍ୟାବିଧ୍ୟ କଲିଙ୍ଗନଗରୀ ଫାଟକ ଓ ଦୁର୍ଗର ମରାମତି କରାଯାଉଛି, ପ୍ରଜାରଞ୍ଜନ ପାଇଁ ଥର୍ମାଜଳର ତଡ଼ାଗ ବା ପୁଷ୍ଟିଶାଖାଦନ ଓ ତାହାର ପାହାତ ଗଢ଼େଇ, ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ପଞ୍ଚ ଉଦ୍ୟାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇ ରାଜକୋଷରୁ ବ୍ୟୟ ପଞ୍ଚତିରିଶ ଲକ୍ଷ ମୁଦ୍ରା । ଏହା ରାଜ୍ୟ ରାଜସ୍ବରୁ ଭରଣୀ କରାଯାଉଛି । ଦିତାମ ବର୍ଷ ଅର୍ଥିକନଗର ବିଜୟ ନିମନ୍ତେ କିଛିଗା ସାମରିକ ଖର୍ଚ ସହିତ କଲିଙ୍ଗର ସାଂସ୍କୃତିକ ଉତ୍ସବ ପାଇଁ ବି ସାମାନ୍ୟ ଖର୍ଚ ରାଜସ୍ବରୁ । କିନ୍ତୁ ଆମର ଚତୁର୍ଥବର୍ଷରେ ରାଷ୍ଟ୍ରିକ, ଭୋଜିକ ଏବଂ ସାତବାହନ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକରୁ ବିଜୟଲକ୍ଷ ଅର୍ଥ ଅମାପ, ଅଗଣିତ

ଭାବରେ ରାଜକୋଷର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସମ୍ପର୍କ ଭାବରେ ସଂରକ୍ଷିତ, ନିୟମ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଯୁଦ୍ଧଲକ୍ଷ ସମ୍ପଦ ଗୁପ୍ତ ଆଉ ପ୍ରକାଶଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ଏ ମଧ୍ୟରେ କଲିଙ୍ଗ ବହୁ ବର୍ଷର ରାଜସ୍ବ ଜମେଇଛି, ଅବଶ୍ୟ କେଇଟା ବର୍ଷ ଦୟାପରବଶ ହୋଇ ଖଜଣା ଛାଡ଼ କରିଛନ୍ତି କି ବିଜୟଲାଭର ଲକ୍ଷ ଧନକୁ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଭେଟି ଦେଇଛନ୍ତି, ଯାହାର ଉଦାହରଣ ବିଳ ଏବଂ ଆପଣଙ୍କ ଦୟାଶାଳତାର ପ୍ରମାଣ ହୋଇ ରହିବ । ରାଜସ୍ବଲକ୍ଷ ଅର୍ଥରେ ମହାମହିମ ଜଳସେଚନରେ ଖର୍ଚ କରିଛନ୍ତି, ତ୍ରିଶୁଳିଆରେ ପୋତି ହୋଇଯାଉଥିବା ପ୍ରାଚୀ ନଦୀର ଜଳପ୍ରବାହ ବୃଦ୍ଧି କରି ରାଜ୍ୟର କୃଷିର ବିକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ତିନିଶହ ବର୍ଷକାଳ ଆଗରୁ ନଦରାଜ ଶୁଭ ଦେଇଥିଲେ ବି ତାହା ଅପୁରଣ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ବିଜିତ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକରୁ ଲକ୍ଷ ଧନସମ୍ପଦରେ କଲିଙ୍ଗର ରାଜକୋଷରେ ସ୍ଥାନାଭାବ ଘଟିଛି । ଷଷ୍ଠ ବର୍ଷରେ ରାଜ୍ୟର ସମ୍ପଦଭରା ରାଜକୋଷ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ମହାମହିମ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି କଲିଙ୍ଗ ରାଜକୋଷ ସମ୍ପଦଭରା, ସେହି ଭାରସାମ୍ୟରେ କଲିଙ୍ଗବାସୀ ଆନନ୍ଦରେ ନୃତ୍ୟରେ, ତୌର୍ଯ୍ୟଭିକର ଲହରିରେ ମଗ୍ନା ।

ତା ପରେ ମଧୁରାବିଜୟର ଲକ୍ଷ ଅର୍ଥ ଅଗଣିତ ଏବଂ ଅପ୍ରକାଶିତ । ପ୍ରତୁର ଅର୍ଥ ପରାଜିତ ତିମିଟିଯେ ଏବଂ ମଧୁରା ରାଜକୋଷରୁ ପ୍ରାୟ ହେଲା, କଲିଙ୍ଗର ଘରେ ଘରେ ବନ୍ଧନ କରିବା ପରେ ବି ପର୍ଯ୍ୟାୟ ପରିମାଣ ଗୁପ୍ତ ରାଜକୋଷରେ ମହଜୁଦ ଅଛି । ଗୋପନ କଥା କହିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି, ଆମର ରାଜକୋଷରେ ସ୍ଥାନାଭାବ ଘଟିଛି, ଆମର ପାଞ୍ଚଗୁଣ ଅଧିକ ଆୟତନର ନୃତ୍ୟ ରାଜକୋଷ ନିର୍ମାଣ ସରିଯାଇଛି । ତେଣୁ ମଧୁରା ବିଜୟ ପରେ କଲିଙ୍ଗନଗରୀ ସଂଲଗ୍ନ ବିଜୟ ପ୍ରାସାଦ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଖର୍ଚ ଅଂତରିକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଛିଦ୍ରିତ ରୌପ୍ୟ ମୁଦ୍ରା ଆୟ ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ଶଙ୍ଖେ ।

ଆହୁର ଆଜି ସମ୍ପଦ ଭଣ୍ଟାର ଭିତରେ ମହାମହିମ କଥା କରନ୍ତୁ ।

ଖାରବେଳ ହସି ହସି କହିଲେ, ଆମର ଭଣ୍ଟାର ନିୟମିତ ଆୟ ଦ୍ୱାରା ଆହୁର ଭରି ଉଠିବ, ଦେଶର କୋଣ ଅନୁକୋଣରୁ ଅନୁକୋଣ ଏବଂ ଶାସିତ ପ୍ରଦେଶ ଗୁଡ଼ିକରୁ ପ୍ରଶାସକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରେରିତ ଅର୍ଥରେ କଲିଙ୍ଗର ରାଜକୋଷ କ୍ଷୟ ଘଟିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ମନ ଶୁଣିରେ ତୋଷାଳି ଦିଗର ଫାଟକ ଓ ତୋରଣ ପାଇ ଦୁଇ ସହସ୍ର ମୁଦ୍ରା ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ।

ମୋର ମନ କେଉଁଥିରେ ଶୁଣି, ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ଏହି ଗନ୍ଧବିବେଦ ବୁଦ୍ଧ ଖାଲି ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ ପାଇଁ ସମର ଆଉ ଶାସନ ଆଦରି ପଡ଼ିରହିଛି । ଆଜି ମୋର ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ ହୋଇଯାଇଛି । ମଧୁର ବିଜୟ ଆଉ କଲିଙ୍ଗଜିନୀ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ଜନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି । ମୁଁ ଆଜି ମୁକୁ ବିହଙ୍ଗ । ମୋର ବାଲ୍ୟକାଳର ଗନ୍ଧବ ପ୍ରବୃତ୍ତି ମୋତେ ଦେଖି ଦିନ ଶାସନଗାଦିରେ ବସିରହିବାକୁ ଦେବନି ।

ମନରେ ରହିଛି, ଜୀବନର ଦ୍ୱିତୀୟାର୍ଦ୍ଦ ଦପ-ନାଚ-ଗୀତ ତୌରେ ଆନନ୍ଦ ମନରେ ବିତାଇବି ଏବଂ କଲିଙ୍ଗ ସାଂସ୍କୃତିକ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ଜନ ଉଚ୍ଚକୁ ନେଇଯିବି । ଏହି ମହାମେଘବାହନ ବଂଶର ମମତାର କ୍ଷେତ୍ର କୁମାରାଜିର ନିର୍ମାଣରେ ତଥା ନାଟକରେ ପୂରି ଉଠିବ । ଏହିଠାରେ

ବି କଳିଙ୍ଗ ସମାଜ, ଭାଷା, ସାହିତ୍ୟ ଏବଂ ସଂସ୍କୃତି ଚିରକାଳକୁ ଉତ୍କର୍ଷତାର ପ୍ରମାଣ ହୋଇଛି ।

କଳିଙ୍ଗ କନ୍ୟା ନିଜକୁ ଗୀତ-ବାଦ୍ୟ-ନୃତ୍ୟକଳାରେ ନିଜର ପରାକାଶ ଦେଖାଇବାରେ ଉଦାହରଣ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି । ପୁରୁଷଙ୍କୁ ଆରମ୍ଭ କରି ନଗରାଶ୍ରୁତିକରେ ବହୁତ ଅନୁଷ୍ଠାନ ରହିଛି, ଯେଉଁଠି ଏଗୁଡ଼ିକର ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ପ୍ରତିଦ୍ୱାରା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ସେଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକାଶର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏହି ନାଟକୀୟ ଗର୍ଭବକଳାର ଆଦର ଦିନେ କଳିଙ୍ଗସଂସ୍କୃତିର ମୂଲ୍ୟବାନ ଉପାଦାନ ହୋଇ ପରିଗଣିତ ହେବ ।

କଳିଙ୍ଗରେ ସର୍ବଧର୍ମ ସମ୍ମିଳନୀ ନିମନ୍ତେ ସବୁଦିନ ପାଇଁ କୌଣସି

ନା କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏଇଠି ବହୁ ଧର୍ମବଳମ୍ୟ ବସବାସ କରନ୍ତି ଏବଂ କଳିଙ୍ଗର ସାମୁଦ୍ରିକ ବନ୍ଦରଗୁଡ଼ିକ ଧର୍ମଗୁଡ଼ିକର ସମନ୍ୟ ଆଶାକରେ, ଦୂରଯାତ୍ରୀ ନିଜ ଗମନାଗମନରେ ଧର୍ମ କଦାପି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ହୁଏନି । କେବଳ ବନ୍ଦର କାହିଁକି, ଆମର ପ୍ରତିଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଧର୍ମ ସମାନତା ରକ୍ଷା କରାଯିବ । ଧର୍ମ ଯିଏ ଯାହାର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜୀବନଚର୍ଯ୍ୟା ଭାବରେ ଗୁହଣ କରନ୍ତୁ ।

ଡେଶୁ, ଭଣ୍ଡଗାରକ ଓ ଗଣକ, ଯାହା ରାଜକୋଷରେ ସଞ୍ଚିତ ରହିଛି, ସେଗୁଡ଼ିକର କଳ୍ୟାଣକର ସଦୁପ୍ରେସ କଳିଙ୍ଗର ଗଠନମୂଳକ କର୍ମ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ସହାୟକ ହେବ ।

୦୦୦

କଳିଙ୍ଗର ସିଂହପଥ ରାଣୀ

ନଗର ଅଖଣ୍ଡାଶ ପଞ୍ଚଦଶତମା ଧାତିର ଉଲ୍ଲିଖିତ - “... ସକତ ସମାଜ ସ୍ଵବିହିତାନାଂ ଚ ସବ ଦିସାନାଂ ଯତିନାଂ ତପସ ଜୟନିନାଂ ସଂଘାୟନାଂ ଅରହତ ନିସାଦିଯା ସମାପେ ବରାକର ସମୁଥାପିତାହି ଅନେକ ଯୋଜନାହି ତାହି [ପନ୍ତିସାହି ସତସହସ୍ରେ] ସିଲାହି ସିହପଥ ରାଜୀ ସ [ଭିଲାସେହୁ ପାତାଲିକ ତତରେ ଚ ବେଦୁରିଯା ଗତେ ପଚିଥାପଯତି ପାନତରିଯ ସତସହସ୍ରେହି ॥ [କୁଏହି ପଞ୍ଚଦଶତମା ପଞ୍ଚକ୍ରିତି କିମଦଂଶ ଶୋଭନ ଧାତିର ପ୍ରଥମ ଅଂସପୂର୍ଣ୍ଣ ଶଳଗୁଡ଼ିକ ମିଶାଇ ପୂର୍ଣ୍ଣାର୍ଥ ନିମନ୍ତେ ଏଠାରେ ପରିବେଶଣ କରାଯାଇ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରୁଛନ୍ତି ।

[ସିଂହପଥ ରାଣୀଙ୍କ ଇଚ୍ଛାନ୍ୟାୟୀ ଅର୍ହତମାନଙ୍କ ଆଶ୍ୟକୁଙ୍କାର ପୂର୍ବଦିଗରେ ଦୂରଦୂରାନ୍ତର ଉଭୟ ଗଭାର ଖଣିମାନଙ୍କରୁ କଟାଯାଇଥିବା ପଞ୍ଚତିରିଶ ଲକ୍ଷ ପଥର ପଚାରେ ଗୋଲାପୀ ଚଟାଣ ଓ ମରକତମଣି ଖଚିତ ଖୟ ନିର୍ମାଣ କରନ୍ତି, ଯାହା ପାଇଁ ଏକ ଲକ୍ଷ ପାଞ୍ଚ ସହସ୍ର ମୂହା ବ୍ୟୟ ହୁଏ । ଏହା ଦେଶର ଚତୁର୍ବିରାଗୁ ଦୂରବର୍ତ୍ତା ସ୍ଥାନରୁ ଆସୁଥିବା ଶ୍ରମଣ, ଯତି, ତପସ୍ୱୀ, ରକ୍ଷୀ ଓ ସଂଘବାସୀମାନଙ୍କର ସୁବିଧା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।]

ଏବେ ନଗର ଅଖଣ୍ଡାଶ ଭୁତି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରୁଛନ୍ତି, ମାତ୍ର ବତ୍ରିଶ ପୂରୁଷ ପୂର୍ବରୁ ଏହି କଳିଙ୍ଗ ମହାଭାରତ ସମରରେ ବିଶେଷ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏଇଛି । ଗୋଟିଏ କଳିଙ୍ଗ ନୁହେଁ, ଦୁଇ ଦୁଇଟି କଳିଙ୍ଗ । ଉତ୍ତର କଳିଙ୍ଗର ରାଜଧାନୀ ରାଜପୁର, ବିଶେଷ ମହାରାଜା ଚିତ୍ରଙ୍ଗଦଙ୍କ ଅନନ୍ୟ ସୁନ୍ଦରୀ କନ୍ୟା ରାଜ-ସ୍ଵର୍ଗମଧ୍ୟ ପରେ କୌରବ ଯୁଗରାଜ ଦୁର୍ଯ୍ୟଧନଙ୍କର କୌରବ ରାଜରାଣୀ ହୋଇଗଲେ ।

ଯାହା ହେଉ ପଛେ ଉତ୍ତର କଳିଙ୍ଗର ରାଜପୁର ରାଜଧାନୀରୁ ଶୁଭାୟ୍ୟ ମହାଭାରତ ଯୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିଥିଲେ କଳିଙ୍ଗର । କହିବାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ମୂଳ ଉତ୍ତର କଳିଙ୍ଗ ବାଦ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଦକ୍ଷିଣ କଳିଙ୍ଗ ରହିଛି । ଦୁଇଶହ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ପିଯଦଶି ଅଶୋକ ରାଜା କଳିଙ୍ଗ ସଂଘର୍ଷ କରି କେବଳ

ଗୋଟିଏ ନୁହେଁ, ଅନେକ କଳିଙ୍ଗ ସହ ଯୁଦ୍ଧରତ ଥିବାର ନିଜ ଶିଳାଲେଖରେ ରଚନା କରିଛନ୍ତି ।

କଳିଙ୍ଗର ରାଜପୁର ରାଜଧାନୀ ବାଦ ବି ଆଉ ଗୋଟିଏ ଦଳ ଯାଇଥିଲେ ଦତ୍ତପୁର ରାଜଧାନୀରୁ । ସେଇ ଦତ୍ତପୁର କେବେ ବି ଆହୁରି ଦକ୍ଷିଣର ସିଂହପୁର ରାଜଧାନୀ ଓ ଆହୁରି ଦକ୍ଷିଣ କଳିଙ୍ଗର ରାଜଧାନୀ ପିଥୁଣ୍ଟା, ଯାହାର ସାଗର ସହିତ ଘନିଷ୍ଠ ସମନ୍ତର । ଦେଶର ସବୁ ବୋଇତ ସେଇ ବାଟ ଦେଇ ଯୁଆଡ଼କୁ ଯିବା । ଏହି କଳିଙ୍ଗର ରାଜା ଦିଂହପଥର ରାଜା, ଦକ୍ଷିଣ କଳିଙ୍ଗ ହେଲେହେଁ କଳିଙ୍ଗର ଯାଆଲୀ ଭାଇପରି । କଳିଙ୍ଗର ସମର୍ଥକ, ପର୍ଵିରାଜା ନୁହେଁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ରାଜା ।

ଦିଂହପଥର ଆଜିର ରାଜା ବିଯସରେ ବୃଦ୍ଧ ହେଲେହେଁ କଳିଙ୍ଗର ପୂରାତନ ଅଧ୍ୟବାସୀ, କଳିଙ୍ଗ ଗୌରବରେ ଗର୍ବିତ । ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର କଳିଙ୍ଗ ଭାବରେ ପୂର୍ବପୂରୁଷ ତାଙ୍କର କୌରବ ପକ୍ଷରୁ ମହାଭାରତ ଯୁଦ୍ଧ ଲିଥିଥିଲେ । ସେଇ ଗର୍ବରେ ସେ ବଳୀଯାନ । କଳିଙ୍ଗର କାଳକାଳର ଯମଜ ଶାସକ ।

ସେଇ ସିଂହପଥ ନୃପତିଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଦୁଲାଳ । ରୂପବତୀ ସିନ୍ଧୁକା !ରାଜାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର କନ୍ୟା ସିନ୍ଧୁକା । ସେହି ସିଂହପଥ ମୂଳ କଳିଙ୍ଗର ଦକ୍ଷିଣାଞ୍ଚଳ ଏବଂ ଏହାର ଭୂଗୋଳ ଦକ୍ଷିଣ ଉପକୂଳ ଏବଂ ସାଗରତଟ ଅଞ୍ଚଳ । ନୌବାଣିଜ୍ୟର ବହୁ ପୋଡ଼ ଏହି ଦକ୍ଷିଣ କଳିଙ୍ଗ ସାଗର ତଚରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲା । ମହାମେଘବାହନ ଖାରବେଳଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ଅନ୍ୟନ ତାରି ଶହ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଦକ୍ଷିଣ କଳିଙ୍ଗର ରାଜଧାନୀ କ୍ରମଶଃ ପିଥୁଣ୍ଟାରୁ ସାଗରତଟ ମାର୍ଗରେ ଚିଲିକାକୁଳ ପାଲୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତରଦିଗକୁ ସ୍ଥାନ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରୁଥିଲା । ଏ ବିଷୟ ଆମର ଆଗର ପିଥୁଣ୍ଟା ପୋଡ଼ ବର୍ଷନାରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ଦକ୍ଷିଣ କଳିଙ୍ଗ ସମ୍ବଦତ ଦକ୍ଷିଣାତ୍ୟ ଦ୍ରାବତ ଦଳ ଦ୍ଵାରା ଅନେକଟା ପରିମାଣରେ ଚାପଗୁଡ଼

ହେଉଥିଲା । ପିଥୁଣ୍ଡରେ ଅନେକ ଦାକ୍ଷିଣାତ୍ୟ ଲୋକ ବସତି ସ୍ଥାପନ କରି କଳିଙ୍ଗର ସମସ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କରୁଥିଲେ, ଯେଉଁପାଇଁ ସମ୍ପାଦ ଖାରବେଳ ଏହାକୁ ଗଧ ଦ୍ୱାରା ଚାଷ କରାଇ ଆବାଦ କରିଥିଲେ ।

ପାଣ୍ଡ୍ୟନ୍ତପତି ଦକ୍ଷିଣରେ ବେଶ ବଳଶାଳୀ । ସେ ମୌର୍ୟ ସମ୍ପାଦକ୍ୟର ସାମ୍ବାଜବାଦୀ ଶକ୍ତିର ମୁକାବିଲା କରି ତିଷ୍ଠି ରହିଥିଲେ । ତନ୍ତ୍ରଗୁପ୍ତ କିଛି ବୁଝି ନ ଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ନାତି ଅଶୋକ ଏହି ଦୁର୍ଜୟ ଦ୍ୱାବିତ ଦଳ ସହିତ ବନ୍ଧୁତା ସ୍ଥାପନ କରି ସେମାନଙ୍କର ଶକ୍ତିର ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲେ । ପାଣ୍ଡ୍ୟର ତୋଳ, ଚେତୁ, କେରଳପୁତ୍ର ଓ ତାମପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସହିତ ଏହି ଦ୍ୱାବିତ ମେଳ ଗଢି ରଖୁଥିଲେ କଳିଙ୍ଗଧ୍ୟପତି ଖାରବେଳଙ୍କ ତେରଶବ୍ଦ ବର୍ଷ ପୂର୍ବର ଅଭୂତ ସମ୍ପର୍କ ।

ଜ୍ଞାତା ସୁମାତ୍ରାରେ ସବୁଠାରୁ ବେଶା କଳିଙ୍ଗ ଜାହାଜ ଚଳାଚଳ ବୋଲି ପାଣ୍ଡ୍ୟ ଅଯଥାରେ କଳିଙ୍ଗର ପ୍ରତିଦ୍ୱୟା ସାଜୁଛି । ପରୋକ୍ଷ ଯୁଦ୍ଧ ଆବେରି ବସିଛନ୍ତି ସେମାନେ, କାଳିକୁ କଥାର ହେବ କାହାକୁ ଜଣାନାହିଁ । ଖାରବେଳ ଏହି ଦକ୍ଷିଣାତ୍ୟକୁ ସାମନା କରିବା ସମୟରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦକ୍ଷିଣ କଳିଙ୍ଗ ନୃପତି ଏବଂ ତାଙ୍କ କନ୍ୟା ସିନ୍ଧୁଲା ସହିତ ସମ୍ପର୍କରେ ଆସିଛନ୍ତି, କିମ୍ବା କୌଣସି ଘରଶାରେ ଖାରବେଳ ଦକ୍ଷିଣ କଳିଙ୍ଗର ଅତିଶ୍ୟ ନିକଟକୁ ଆସିଛନ୍ତି ।

ସାରା ଦେଶଟା ଯେତେବେଳେ ଜନପଦ ଓ ଜନପଦ ହୋଇ ଆର୍ଯ୍ୟ ମାନଙ୍କର ଜ୍ଞାନପଦ ମଣ୍ଡଳ କରୁଥିଲା, କଳିଙ୍ଗ ଆତୁଆଳରେ ରହି ନିଜର ଶୌର୍ୟ ଓ ସାହସିକତା ବଳରେ ନିଜର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅଞ୍ଚଳ ଗଢିପାରିଥିଲା । ଉତ୍ତର କି ଦକ୍ଷିଣ ଏମିତି କିଛି ବିଭେଦ ନ ଥିଲା, କାରଣ କଳିଙ୍ଗର ଉତ୍ତରରେ ମନ୍ଦିର ଓ ଦକ୍ଷିଣରେ ପାଣ୍ଡ୍ୟ ତାହାର ରାଜଧାନୀକୁ ଦୋଳାଯମାନ କରି ରଖୁଥିଲେ । ବିପଦ ଦିଗକୁ ରାଜଧାନୀ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ହୋଇ ହୋଇ ଶେଷକୁ ରାଜଧାନୀର ନାମକରଣ ହୋଇଗଲା କଳିଙ୍ଗନଗର । ଆଜି କଳିଙ୍ଗନଗର ପିଥୁଣ୍ଡରେ ତ କାଳି ତୋଷାଳିରେ । ମାତ୍ର ଅଶୋକଙ୍କ କଳିଙ୍ଗଯୁଦ୍ଧ ତିନିଖଣ୍ଡ କରିଦେଲା କଳିଙ୍ଗକୁ । ଉତ୍ତରରେ ସିନ୍ଧା ଚାଲିଗଲା ମୌର୍ୟଶାସନକୁ, ଦକ୍ଷିଣ ଭାଗ ରହିଗଲା ମୋକୋ କଳିଙ୍ଗ ଭାବରେ । ତା ବ୍ୟତୀତ ଆତ୍ମରୀ ଓ ବିଦ୍ୟାଧର ରାଜା ସମ୍ମନ କଳିଙ୍ଗର ଅବିଲ୍ଲେଦ୍ୟ ଅଂଶ ହିସାବରେ ଲୁପ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲେ କଳିଙ୍ଗ ସମରରେ, ନେପଥ୍ୟରେ ଥିଲେ ସେମାନେ । ତାଙ୍କର ଶର ମୂନ ଉପରେ ମରଧ ସମ୍ପାଦ ଅଶୋକ ବର୍ଷନଙ୍କର ନିଦ ହଜିଯାଇଥିଲା । କଳିଙ୍ଗ ସମରରେ ମହାକାନ୍ତାର ଏବଂ ଅତାରି ବା ବିଦ୍ୟାଧର ଅରଣ୍ୟାଞ୍ଚଳର ଯୋଜାମାନେ କଳିଙ୍ଗ ପକ୍ଷରୁ ହଜାର ହଜାର ସଂଖ୍ୟାରେ ସମରରେ ଥିଲେ । ଯାହା ଶୁଣାଯାଏ, କଳିଙ୍ଗ ମରଧର ଆକୁମଣ ପୂର୍ବରୁ ନିଜର ଅପୂର୍ବ ଜ୍ଞାନ କୌଣସିର ନିଜ ଶିରି ତୋଷାଳିରାଜାଙ୍କୁ ଅସୁରଗତ ଅରଣ୍ୟରେ ଲୁଚାଇଦେଇଥିଲା, କଳିଙ୍ଗ ସମରରେ କଳିଙ୍ଗର ମାତ୍ରଭୂମି ପାଇଁ ସମସ୍ତ ବାରମାନଙ୍କର ବଳିଦାନ ଘଟିଛି, ମାତ୍ର କଳିଙ୍ଗର ଶିରି ଡୁରିନି, ତୋଷାଳିରାଜା ବଞ୍ଚି ରହିଛନ୍ତି ।

ମହାମେଘବାହନ ବଂଶ ସିନା ନିଜ ବଂଶନୁକ୍ରମରେ ମୌର୍ୟ ଶାସନର ଦଶଧାରଣ କରି ପରେ କୌଣସିର ସହିତ ବିମୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି ମରଧ କବଳରୁ । ଦକ୍ଷିଣ କଳିଙ୍ଗ ଏବେ ବି ସ୍ଥାନ, ଏବେ ବି ଛୁରୁଛି ନିଜର ଉତ୍ତର ଅଙ୍ଗକୁ ।

ଦକ୍ଷିଣ କଳିଙ୍ଗର ପିଥୁଣ୍ଡ ନଗରଟି ଗୋଟିଏ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସାମୁଦ୍ରିକ ଯୋତ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହା ବହୁ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ । ସୁଦୂର ମିଶର, ଗ୍ରୀସ, ବାବିଲୋନ, ରୋମର ବୋଇତ ଓ ବଣିକ ଏଠାକୁ ଆସନ୍ତି । ବହୁବର୍ଷର ସେଇ ବହୁଦେଶୀୟ ବଜାରଟି ରହିଛି, ସେଇଟି ହିଁ ପିଥୁଣ୍ଡର ମୋରୁଦେଶ । ଏଠାରେ ବହୁ ଅଳଙ୍କାର ଦୋକାନ ରହିଛି । ସବୁ ଅଳଙ୍କାର ଚମ୍ପା ରାଜଜରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବାବିଲୋନ କି ରୋମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁ ମୁଲକରୁ ଆମଦାନୀ ହୁଏ । ଗ୍ରିକ ଲୋକଙ୍କ ଭାଷାରେ ଏହି ସହର ପାର୍ଥାଲିସ୍ ।

ସିନ୍ଧୁଲାଙ୍କ ବିଷୟରେ ଅନେକ କଥା ଅଛି, ଯାହା ଶିଳାଲିପିରେ ବି ରହିବ ବି କେମିତି ?

ସତରେ ସିନ୍ଧୁଲା ହେଉଛନ୍ତି ସିନ୍ଧୁଜା, କଳିଙ୍ଗର ବିଶିଷ୍ଟ କନ୍ୟା, ସିଂହପଥ ରାଜାଙ୍କର କନ୍ୟା । ଏହି ପୁରାତନ କଳିଙ୍ଗ କର୍ମକେନ୍ଦ୍ରରେ ସିଏ ପୃଥ୍ବୀର ଅନେକ ଦେଶର ଲୋକମାନଙ୍କ ସଂସର୍ଗରେ ଆସି କେବଳ ଜୈନ ଧର୍ମରେ ସାମିତ ହୋଇ ରହିନାହାନ୍ତି । ସିଏ ଜୈନ, ବୌଦ୍ଧ, ବ୍ରାହ୍ମଣ୍ୟ ଓ ଅନେକ ବିଦେଶୀ ଧର୍ମରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ । ଯେଉଁ ଧର୍ମ ମଣିଷକୁ ମଣିଷ ପରି ଦେଖେ ଓ ମଣିଷଜ୍ଞାନ କରେ । ଏମିତି ସରଳ ସିନ୍ଧୁଲାଙ୍କର ହୃଦୟ । ବେଶ ଶିକ୍ଷିତା । ପିତା ଦକ୍ଷିଣ କଳିଙ୍ଗ ମହାରାଜ ସବୁ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରି ଧର୍ମ, ବ୍ୟବହାର, ଶାସନ, ମୌବହର ପ୍ରଶାସନ ଆଉ ନିଜର କରି ପାରିବାର ଆଚାର ବିଷୟରେ ବିଜ୍ଞ କରିପାରିଛନ୍ତି । କାହାକୁ ସିନ୍ଧୁଲା ଦେଖ୍ୟାଅନ୍ତି ରାଜକନ୍ୟା, କିନ୍ତୁ ପିତାଙ୍କ କଷ୍ଟରେ ସେ ପ୍ରତି । ଅଶ୍ଵଚାଲନା, ତରବାରି ଓ ଅସିଚାଲନାରେ ସିଦ୍ଧହସ୍ତ ସିନ୍ଧୁଲା ।

ପୁଣି ଧର୍ମ ବିଷୟରେ ସଦାଚାରରେ ଅତି ମାର୍ଜିତା ସିନ୍ଧୁଲା । ଦେଶର ହିୟ, ଜୈନ, ବୌଦ୍ଧ ବା ଉତ୍ତର ପ୍ରଭୃତି ଧର୍ମ ବିଷୟରେ ବେଶ ଅଭିନନ୍ଦିତ ରହିଛି ତାଙ୍କର । ଅନେକକୁ ଏକ କରିବାର କଳା ହିଁ ସିନ୍ଧୁଲାଙ୍କର । ତା ବ୍ୟତୀତ ଅନେକ ବିଦେଶୀଗତ ଲୋକଙ୍କର ଧର୍ମଗତ ଆଚାର ବ୍ୟବହାର ଆହରଣ କରିପାରିଛନ୍ତି ଏହି ବନ୍ଦର ସହରର ଅଧ୍ୟକାରୀ ଭାବରେ । ଅନେକ ଧର୍ମଗତ ବିବାଦ ସାଗର ସିଂହଙ୍କ ରାଜପ୍ରାସାଦରେ ସମାଧନ ହୁଏ । ସେଥୁପାଇଁ ଧର୍ମ ହିସାବରେ ରାଜକନ୍ୟା ସିନ୍ଧୁଲା ଅତି ଉଚ୍ଚ ମାନର ଧର୍ମରେ ଦାକ୍ଷିତା ବୋଲି ମଣିତ ନିଜକୁ । ସବୁ ଧର୍ମ ତାଙ୍କର ଓ ସିଏ କୌଣସି ଧାର୍ମିକ ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ଆଖି ବୁଝି ଚଲାଇନ୍ତି ।

କେବେ ଖାରବେଳଙ୍କୁ ଜୈନ କି ନୁହେଁ ବୋଲି ପଚାରି ଉତ୍ତର ପାଇଛନ୍ତି ଖାରବେଳ ନିଜ ପରିବାରର ଧର୍ମକୁ ଆଦର କରିବା ମାନସିକତାକୁ ପରିହାର କରି ସେଁ ସବୁ ଧର୍ମର ସାରକୁ ମାନ୍ୟ କରନ୍ତି । ସେ ସକଳ ଧର୍ମରେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରତି ଧର୍ମକୁ ପ୍ରେସାହିତ କରନ୍ତି ।

ଖାରବେଳଙ୍କର ଦାକ୍ଷିଣାତ୍ୟ ବିଜୟ ପରେ ସିନ୍ଧୁଲାଙ୍କ ବିବାହ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ନଜରକୁ ଆସିଛି । ଅବଶ୍ୟ ଦକ୍ଷିଣ କଳିଙ୍ଗ କନ୍ୟା ସିନ୍ଧୁଲା ବୃଦ୍ଧପିତାଙ୍କର ରାଜ୍ୟ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ସୁତ୍ରେ ଲାଭ କରିବେ, କିନ୍ତୁ କନ୍ୟା ହିସାବରେ ରାଜ୍ୟର ଅଖଣ୍ଡତା ରକ୍ଷା କରିବା ଗୋଟିଏ ସାମରିକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ହେବ ।

ଗୋଟିଏ ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିଛି, ସିନ୍ଧୁଲା ଖାରବେଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଦ୍ଧାର ହୋଇ କଳିଙ୍ଗନଗରା ରାଜପ୍ରାସାଦରେ ପହଞ୍ଚାଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଏବେ ତାଙ୍କର ଖାରବେଳଙ୍କ ସହିତ ବିବାହ ପ୍ରସ୍ତାବ କଳିଙ୍ଗ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମହାମାଦ୍ ନାକିଆ ମହାଶୟ ରାଣୀଙ୍କ ସହିତ ଗୁପ୍ତ ମନ୍ତ୍ରଣା କରିଛନ୍ତି । ଏ ବିଷୟ ବି ରାଜପାର୍ଷଦକୁ ଆସିଛି । ରାଜନୈତିକ କାରଣରୁ ରାଜମାନଙ୍କର ବହୁ ପ୍ରଶନ୍ଦ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବା ନୂଆ କଥା ନୁହେଁ । ଏହା ତ ମହାଭାରତ କି ମରଧ ବିମ୍ବିଷାର ଓ ଅଜାତଶ୍ରୁତଙ୍କ ସମୟରୁ କାହାକୁ ଅଛପା ନାହିଁ ।

କାରଣ ଏଇଟା କି ବାହାଘର ? ସିନ୍ଧୁଲା ବୟସ୍କା, ବିଦୁଷୀ ଏବଂ ବହୁ ଜ୍ଞାନର ଅଧିକାରୀ । ମାତ୍ର ତାଙ୍କର ବିବାହ ବୟସ ଯେ ଅତିକ୍ରମ । ସେ କେବଳ ବିରାଟ ଦକ୍ଷିଣ କଳିଙ୍ଗର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କୁ ବୋଲି ଗୋଟିଏ ବିପଦରେ ପଡ଼ିଥିଲେ, ସୌଭାଗ୍ୟକୁମେ ଉଦ୍ଧାର ପାଇଛନ୍ତି । ଅନେକଙ୍କ

ଆଖୁ ଦକ୍ଷିଣ କଳିଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ ଉପରେ । ସେଇ ବିପଦର ବି ନିରାକରଣ ଆବଶ୍ୟକ ।

ମାତ୍ର କଳିଙ୍ଗର ଦୁଇ କଳିଙ୍ଗ ଯାହା ଭୌଗୋଳିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପୃଥକ୍ ରହିଛନ୍ତି, ଏବେ ଗୋଟିଏ ଅନୁକୂଳ ସମୟ ଆସିଛି, ଏହି ରାଜନୈତିକ ବିବାହ ସମ୍ପାଦନ ଦ୍ୱାରା ବିଶାଳ କଳିଙ୍ଗ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇପାରିବ । ଏହା ସମସ୍ତେ ଉପଲବ୍ଧ କରିବା ପରେ କଳିଙ୍ଗର ପ୍ରଶାସନ ଉପର ହୋଇପଡ଼ିଲା ସିନ୍ଧୁଲାଙ୍କୁ କଳିଙ୍ଗର ଦିତୀୟ ରାଣୀ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଦେବାକୁ । ଏହି ବିବାହ ମହାମେଘବାହନ ଖାରବେଳଙ୍କର ଏକାଦଶ ବର୍ଷ ବେଳକୁ ସଂଘଟିତ ହୋଇଛି । ଭଜିରଘର ରାଜକନ୍ୟା କଳିଙ୍ଗ ପାଟରାଣୀ ଏହାକୁ ଖୋଲା ହୃଦୟରେ କଳିଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟର ସ୍ଵାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ।

ସମାଗୋହ, ୧୭୮, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୩୦;
ଖଣ୍ଡଗିରି, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୩୦;
ଦୂରଭାଷ: ୯୪୩୮୮୦୦୭୫୦୯

୦୦୦

କ୍ରମଣିଧି...

Looking forward to our association in Rotary

Rtn. Jayashree   Rtn. Tanmay Mohanty

Rotary Club of Bhubaneswar

Web: www.luminousinfoways.com

Email: jaya@lipl.in, tanmay@lipl.in

Contact No.: +91 9238426536

Proud to be associated with

Dedicated to Personalized e-Governance

ଏ ଚର୍ଚାକୁ କାନଦେଲେ
ବିଷ ରିଯିବ ସଂପର୍କରେ ।

ଯିଏ ଯେତେ ଚର୍ଚା କରୁଛନ୍ତି କରନ୍ତୁ
କିଛି ଲୋକଙ୍କର କାମ ଖାଲି ଚର୍ଚା କରିବା
ସେମାନେ ଯଦି ଖୁସି ପାଉଛନ୍ତି ଏ ଚର୍ଚାରୁ
ଖୁସି ପାଉଥାନ୍ତୁ ସେମାନେ
ଖୋଜୁଥାନ୍ତୁ ଏମିତି ପୂରବୀକୁ !!

ଦୂରଭାଷ: ୧୫୩୭୭୭୮୫୧୭

ଭିକ୍ଷାଥାଳ

ଲୁଚେଇଲେ ଲୁଚିବନି : ପୂରବୀ

ରଙ୍ଜନ କୁମାର ଦାସ

ସହର ସାରା ଏବେ
ଗୋଟିଏ ଚର୍ଚା
ଏ ପୂରବୀ କିଏ ବୋଲି
ପ୍ରଶ୍ନିଏ ଉଜ୍ଜିମାରୁଚି ସଭିଙ୍କ ମନରେ ।

ମତେ ଶୁଣେଇ ଶୁଣେଇ କହୁଛନ୍ତି କେହିକେହି
ଯେତେ ଲୁଚେଇଲେ କଣ ହେବ
ସବୁ ତ ଦିଶୁଟି ଜଳଜଳ
ପୂରବୀ ବୋଲି କେହି ନାହିଁ ବୋଲି
ଯେତେ କହିଲେ ବି ହେବ କଣ
କେହି ନା କେହି ଜଣେ ନିଷୟ ଥୁବ କୋଉଠି
ନହେଲେ ଏତେ କଥା ଲେଖିବା
କଣ ହେଇଥାନ୍ତା ସମ୍ବନ୍ଧ ?

ମୁଁ କାନଡେରି ଶୁଣେ ସବୁକଥା
ହେଲେ ଉତ୍ତର ଦିଏନା କାହାକୁ କିଛି ।
କଣ ମିଳିବ ଏ ମିଛ ତର୍କରୁ
କିଏ ବୁଝିଲେ କେତେ
ନବୁଝିଲେ କେତେ
ଏ ଚର୍ଚାକୁ କାନଦେଲେ
ଖାଲି ସଂସାର ଉଛନ୍ତୁ ହେବ ସିନା ।
ଏଇ ଚର୍ଚା ହିଁ ଦିନେ
ସୀତାଙ୍କୁ କରିଥିଲା ବନବାସିନୀ

ଦୟାମୟ
ପୂର୍ଣ୍ଣକରିଛ ମୋର ଭିକ୍ଷାଥାଳ
ମନ ଅଗଣାରେ
ଦିନରାତି ଫୁଲାଭର
ନାମା ଜାତି ଆଶାଫୁଲ ।

ଯାହା ମାଗିନଥୁଳି
ତାହା ଭରିଦେଇଚ ଥାଳରେ ।
ଯାହା ରହିନଥୁଳି
ତାହା ତୋଳି ଦେଇଚ ହାତରେ ।

ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ
ତୋଳି ଦେଇଚ
ଭରସାର ନିରାପଦ ଛାତ ।
ସମୟ ସୁଅର
ପ୍ରତିକୂଳରେ ଭାସିଗଲା ବେଳେ
ଅଣନିଃଶ୍ଵାସୀ ବେଳକୁ
ହାତରେ ଧରାଇ ଦେଇଚ କାତ ।

ସୁଡ଼ଙ୍ଗାର
ଆଧାରୁଆ ରାସତାରେ
ଝୁଣ୍ଡିଲାବେଳକୁ
ଦେଖାଇ ଦେଇଚ ଆଲୁଆ ।

ହେ ରହସ୍ୟମୟ
ଚିରକାଳ ତମ ପାଖରେ
ଅଭାଜନ ବଶ୍ୟଦ ।

ବଉଳପଦା, ବଲଗାମୟୁର, ଆଠଗଢ଼ି, କଟକ
ପିନ୍ - ୭୫୪୭୯୪୫

ଚିଲ୍ଲିକା

ହରିଷ୍ଣନ୍ଦ ବେହେରା

ଗୋଟେ ଅନ୍ଧାରି ଲତିହାସକୁ
ଡେରାଦେଇ ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖେ ଚିଲ୍ଲିକା
ଭିତରକୁ ତେଉ ପରି ପଶି ଆସିଥିବା ଦୀପ ଦଣ୍ଡିଆ ପାହାଡ଼
ଯାହା ମହୁଡ଼ରେ ଜଳୁଥିଲା ଅହରହ ନୀଳଦୀପ
ଜାହାଜମାନଙ୍କର ଦିଗ ବାରେଣି
ତାହାଣରେ ଖଣ୍ଡାସତର ଖଣ୍ଡା ପରି ଜଟିଆନାଶୀ
ଉଡ଼ାଇଥିଲା ବିଜୟର ଧୂଜା ।

ଚିଲ୍ଲିକା ସ୍ଵପ୍ନଦେଖେ ଫୁଲିଆମା ଗଡ଼
ନଗଲଜା ଗଡ଼ ବଙ୍କାଡ଼ ଗଡ଼
ଅରାଙ୍ଗ ଗଡ଼ର ଅନ୍ଧାରି ଗୁପ୍ତା
ଯେଉଁଠି ରହୁଥିଲେ କୃତିବାସ ପାଚଶାଣୀ
ପଞ୍ଚୁଆ ପିତୁରି ଏବଂ ଆଉ ସଂଗ୍ରାମାମାନେ

କୁଆଡ଼େ ଗଲେ ବରକୁଳର କେଳୁ ମଙ୍ଗରାଜମାନେ

କିଏ ଜଣେ କେଉଁଠି ଡାକୁଛ
ଜଗୁରେ ଆ' ମୋ ଜଗୁନିରେ
ଆ'ମୋ ଶରରେ ଆ'ମୋ ଶରଦେଇ
ଖଣ୍ଡାଧାର ପର୍ବତ ତଳେ ଖଣ୍ଡାସତଙ୍କ ଆରାଧ ବିରଜାଇ
ଭଙ୍ଗାରୁଜା ସମୟକୁ କୋଳ କରି
ଶୁନ ଶାନ୍ ରାତିରେ ଶୁରୁ କାନ୍ଦେ
ରକ୍ତଶ୍ରାବି କ୍ଷତ ଶୁଖେନାହିଁ
ସାଉଁଲୁ ଥାଏ ।

ଘଣ୍ଟିଶିଳା ପାହାଡ଼ ଉପରୁ ଆଉ କ'ଣ ଶୁଭିବ ନାହିଁ ବଡ଼ ଘଣ୍ଟା
ଯାହା ଶୁଣିବା ମାତ୍ରେ ସଜ ହୋଇଯିବେ
ହଜାର ହଜାର ପାଇକ ପୁଅ !!

ଶୋଇ ପଡ଼ିଛି ଉକ୍ତଳର ବିଳାସ - ଦାର୍ଢିକା
କାନ ଡେରିଲେ ଶୁଣି ପାରିବ ତା' ଅଳତା ବେଡ଼ ପାଦର ବୁଣୁଣୁଣୁ
ପଦ୍ମବତୀର ଆଲୁଲାୟିତ କେଶ ପରି ବୀଚିମାଳାର ଛଳତ୍ ଛଳାଡ଼
ହଜିବ ନାହିଁ ଧୂର କରି ନାଆ ବୁହାରେ ନାଉରିର ଲୁହ ବଡ଼ରା ଗାତ ।

ମରଳି ଆସୁଛି ଦିନ
ଆଉ ଚିକଳୁ ଆରମ୍ଭ ହେବ କାଳିଜାଇଙ୍କ ସଞ୍ଚ ଆଳତି
ତାରୁ ତାରୁ ବାଜିବ ଧୂପା ମାଦଳ
ବଡ଼ ଘାଟା ତୂରା ବୀର କାହାଳୀ
ଶୋଲେରିରୁ ଭାଲେରି ଭାଲେରିରୁ ଜଟିଆନାଶୀ
ଲହଢ଼ି ଭାଜିବ ଗୋଟେ ପାହାଡ଼ିଆ କେବାର
ତା' ପରେ ନିର୍ଭୟରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିବେ
ପ୍ରବାସୀ ପକ୍ଷୀ
ତା' ହୃଦୟର ସବୁଦକ ମମତା ଅଜାତି
ମା'ପରି କାନି ପଣତ ପାରିଦେଇ... । ।

କଲ୍ୟାଣ ନଗର, ବାଲେଶ୍ୱର-୧
ଦୂରଭାଷ: ୯୪୩୭୮୧୩୦୮

ବିଶ୍ୱ ଦାଣ୍ଡରେ ବୁଣ୍ଡିର ଯାତ୍ରା

ପାଣ୍ଡବ ନାୟକ (ଶିଶୁ)

ଅନବସର ଘରେ ଉଠିଲେଣି ଜଗନ୍ନାଥ
ଭାଇ ଭଉଣୀ ସାଥେ
ଚକାପିଡ଼ାରେ ବସିଲେଣି
ଆଦ୍ୟ ଆଷାଡ଼ ବରଷେ
ବଡ଼ୁରା ମାଟିର ବାସ୍ତା
ପବନ ପରଶେ ।
ଅଙ୍ଗପାଡ଼ା ଛାଡ଼ିନାହିଁ
ମନରେ ଚିତ୍ତିତ
ମା ଘର ଯିବେ ପ୍ରଭୁ
ପାଖେଇ ଆସଇ ତୀଥ ।
ନାକଚଣା ଦାରେ ଦେଖୁବ ବୁଣ୍ଡିର ମା
ସହିକି ପାରିବ
ସାଉଁଳ କାନ୍ଦିବ ।
ଚିତ୍ତିଥିଲା
ବସାଇଲା ସୁନ୍ଦରଙ୍ଗେ ବୈଷବ ଭୂବନ
ଗଢ଼ାଇଲା ଦାରୁଦିଅଁ
ଆଧାଗଡ଼ା ରୂପ ଦେଖୁ
କାନ୍ଦିଲା ସେଦିନ ।
ତୋଳିଲା ଶ୍ରୀମଦିର

ରହୁବେଦୀରେ ଥାପିଲା
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ଆମନ୍ତି ଆଶି
ବିଶ୍ଵହରେ ଜୀବନ୍ୟାସ ଦେଲା
ତ୍ରେଲୋକ ଜନଙ୍କ ଆସ୍ତାର ପୁଲକ ଧନ
ନିତି ଆସି ଶ୍ରୀମଦ୍ଵିରେ କରନ୍ତି ଦର୍ଶନ ।
ଜୀବନର ଲୀଳା ଏତ୍ତୁଛୁରେ
ବଡ଼ଦାଣ୍ଡରେ ରଥ ଗଢ଼େ
ମା ଘର ଯିବୁ
ବାଲୁତ ବେଳ ମନେପଡ଼େ ।
ସଜାଇ ଦେଇଥୁବ ମା
ଶରଧାର କୁଞ୍ଜ କାନନ
ରହିଥୁବେ ସାଥୀ ମେଳ
କଦମ୍ବ ଡାକଇ ଆସ ଆସ ବନମାଳି
ତା ଛାଇରେ ଖେଳିବାକୁ ଖେଳ ।
ଶରଧାର ପୂର୍ବଜନ୍ମ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ତଳେ
ମୁକ୍ତରାସ ଗୁଆଳିଙ୍କ ମେଳେ
ଶାତର ଉମେଇ କଡ଼ରେ
ଲଉଡ଼ିର ଖେଳ ସାଥୁଙ୍କ ମେଳରେ
ବସନ୍ତ ରଂଗ ପରଶ
ବସନ୍ତ ରାସରେ ।
ଏ ଦେହରେ
କେମିତି ବାହାରିବୁ
ବଡ଼ଦାଣ୍ଡ ଘୋଷଯାତ୍ରାରେ
ବିଶ୍ଵଜନେ କି ବୋଲିବେ
ଏ ରୂପ ଦେଖୁଲେ ବନ୍ଧୁ
ଛନ୍ଦି ହୋଇଯିବେ ।
ହେ ମହାଜନ ଦଇତାପତିଏ
ଦେଖୁଛତ ଖାଡ଼ ଗ୍ରାନ୍ଥ
ଆଶାଡ଼ରେ ଧୋଇ ହୋଇଯାଏ
ତରୁଳତା ଗଲ୍ଲ ଆଦି ନବପଲ୍ଲବିତ
ଡାଳରେ ସବୁଜ ରଂଗର ଛନ୍ଦ
ଦେହକୁ ମାଜିଦେଲ ଓଷ ମଳମରେ
ନବ ଯୌବନ ରୂପ କରିଦିଅ
ଭ୍ରମିବି ବିଶ୍ଵଜନଙ୍କ ମେଳରେ
ଏତ ମାଟିର ଯୌଗନ୍ତର ।
ଯେତେସବୁ ରେଷ୍ଟ୍ରାଣ୍ଟ
ଧର୍ମଶାଳା ସାହି ଘର
ଏ ବୈଷ୍ଣବ ପୁରରେ
ପ୍ରବାସୀଏ ଭର୍ତ୍ତ
ଦେଖୁବେ ଗୁଣ୍ଡିଙ୍ଗ ଯାତ୍ରା

ଏ ବିଶ୍ଵ ଦାଣ୍ଡରେ ।
ଦେଖୁବି ପ୍ରିୟଜନ
ମନ ହେଲାଣି ଉଚାଟ
ମେଘନାଦ ରୁଦ୍ଧ ସରହଦରୁ
ବାହାରକୁ ନେଇଯାଥ
ଖେଳିଦିଅ ସିଂହଦ୍ୱାରର କବାଟ
ଏ ବିଶ୍ଵ ଦାଣ୍ଡରେ
ଗଡ଼ାଇ ନିଅ ତିନିରଥ
ତାଳଧୂଜ ଦେବଦଳନ ନନ୍ଦିଯୋଷ
ବନ୍ଧୁଏ ଆହ୍ଲାଦରେ ଶାନ୍ତିନେଉଥିବେ
ଶୁଭୁଥୁବ ଜନସିଦ୍ଧ ଘୋଷ ।

ପାର୍ବତୀ ନିବାସ, ସା/ପୋ- ଗୋଟିଏହୀ, ଜି- ନୟାଗଢ଼
ଦୂରଭାଷ- ୯୮୭୯୮୮୯୯୫୫୭

ଜଙ୍ଗାର ଜଣ୍ମରୀ

ପ୍ରଫେସର ରମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ

ବେଳେବେଳେ ନିରାଶକ୍ତ ଶବ୍ଦମାନେ
ଛାଇ ଆଲୁଆରେ
ପାଟ ଶାତୀ ପିଣ୍ଡ
ମଥାରେ ସୂର୍ଯ୍ୟାପ୍ତର ବିନ୍ଦି ନାଇ
ଓହ୍ଲେଇ ଆସନ୍ତି ମୋ ଛାତିର ଶାର୍ଷ ବରିଚକୁ
ପ୍ରଲୁଛ କରାନ୍ତି ଗାଇବାକୁ ଆଦିମ ସଙ୍ଗୀତ;
ସେତେବେଳେ ସାଦା କାଗଜରେ ବ୍ୟାପିଥାଏ
ଅନୁର୍ବଣ ଯନ୍ତ୍ରଣଙ୍କ ପାଗଳାମି
ଠଣାରେ ଲୁଟିଯାଏ
କଥାକୁହା ଛାଇଙ୍କ ଆୟୁଷ
ଦରସିଖା ଆବିଷ୍ଟତା
ଉଛ୍ଵାସଙ୍କ ଅକୁହା ଦୁଃଖ ।
ସବୁଥାଏ..... ଜନ୍ମାତ୍ର, ପ୍ରାରହଙ୍କ ବହିଖାତା
ଦେହାତୀତ ବିଶାଦଙ୍କ ଅନ୍ତିମ କାକୁତି;
ନିର୍ବାଣକୁ ସ୍ଵାହା କରି
ତେଗି ଭାଗି ଦୁଃଖଙ୍କ କଲିଗା
ମେଘଦୂତ ଗାଇ ଗାଇ ମନ ମୋର
ଖୋଜୁଥାଏ ଏକାନ୍ତରେ ‘ଜଙ୍ଗାର ଜଣ୍ମରୀ’
ଦେବା ପାଇଁ ମୋ ବାଢ଼ମୟ ସପ୍ରକୁ ଆଳାଟି ।
ଶବ୍ଦ ମୋତେ ଦେଇଥାନ୍ତି କୃତ୍ରିମ ମରଣ
ତେଜିବାକୁ ଇଳାବୁର ନୀଳ ଜହୁଗାତି

ଗୋଡ଼ ଛଦେ ମାଟିର ମହକ

ପ୍ରେମିକାର ୩୦

ଛୁରା ପରି ମୋ ଛାତିକୁ ଭେଦୁଆଏ

କବିତାର ନିର୍ଲପ୍ତତା

ଅନ୍ଧାର ଆଳିଙ୍ଗନ ସୁଖଦ ସଂପୃଷ୍ଟି ।

ସା / ପୋ- ରାସୋଳ, ଜିଲ୍ଲା- ଡେକ୍କାନାଳ-୭୫୯୦୨୧

ଦୂରଭାଷ: ୯୪୩୮୪୧୮୫୯୨୨

ଦୁଃଖ

ଗୀତା ଦାସ

କୁଡ଼ କୁଡ଼ ଅଳିଆ ଶୁପରେ,
ଦୁଃଖ ବଦୁଆଏ ଶଶୀକଳା ପରି ।

ଆମ ବଡ଼ିଆ, ଦାମିକତାକୁ ଆଧାର କରି
ଦୁଃଖ ।

ଦୁଃଖ ନାରୁଆଏ ଭୈରବୀ

ମୁଦ୍ରାରେ,
ଜାଲ ଅଗ୍ନିର ବଳୟ ଭିତରେ
ଅସହାୟ ମୃଗୁଣୀ ପରି ଦୁଃଖ
ଘେରିଥା'କି ମଣିଷକୁ ।

ଆଉରୁ ପାଉରୁ କାତର ମଣିଷ
ଖୋଲୁଆଏ ବିମର୍ଶ ଭାଗ୍ୟର
ଦସ୍ତାବିଜ ।

ସମୀକ୍ଷା କରୁଆଏ ଦୁଃଖର ।

ଅଜାଣତେ କିନ୍ତୁ ହାତମୁଠୀ
ଶକ୍ତ ହେଉଥାଏ ।

ଅଳିକ ଜୀବନର
ଭବିଷ୍ୟ ପାଇଁ ।

ପାଦ ମାଟିରେ ଥାପି ଦୌଡ଼ୁଆଏ,
ଅଣନିଃଶ୍ଵାସୀ
କେବଳ ଦୁଃଖର ମୁକାବିଲା ପାଇଁ,
ଧରନ୍ତି ସଶସ୍ତ୍ର ସୈନିକ,
ମନ ଓ ଜନ୍ମିଯର ।

ନିଜକୁ ଚିହ୍ନିବା ପାଇଁ ରାଜମାତା କୁତ୍ତୀ,
ସ୍ଵାଗତ କରନ୍ତି ଦୁଃଖକୁ ।

ଏହାହିଁ ବୋଧେ ଜୀବନର ଏକମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟ
ମଣିଷର ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ଦୁଃଖ ।

ପେରିଙ୍ଗି ବଜାର, କଟକ-୯,
ଦୂରଭାଷ: ୯୪୩୭୩୭୭୫୦୯

ଏ ଯାଏଁ ଯାଇପାରିନାହିଁ

ତୁମ ମୁକୁଳା କେଶର ରହସ୍ୟ ଉତ୍ତରକୁ

କି' ଶବ୍ଦରେ ଛୁଇଁ ପାରିନାହିଁ

ତୁମ ନାହିଁ ଉତ୍ତରାର ତ୍ରୁଟାଳ ଗଣ୍ଠକୁ ।

ଜହାନ୍କୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲି ତୁମ ବାରିପଟ ବଗିଚକୁ

ଅଟକି ରହିଲା ସଜନା ଗଛ ଆଗରେ

ଆମର ସବୁ ମନଦିଆନିଆ ଦୁଃସ୍ଵପ୍ନ ହୋଇ

ଭାଙ୍ଗୁଛି ନିଦ

କନ୍ଦମ ଫୁଲ ଭାରରେ ବିମ୍ବିତ ନିଷପଠ ।

ବର୍ଷ ବର୍ଷର ବିଳାପରେ ଗୁମ୍ରରୁଥିବା

ଅବଶୋଷର ବଂଶାସ୍ତନ

ଆଜି ଉଜାଗ ହୁଏ ଘଢ଼ିକି ଘଢ଼ି ।

ଏ ଦେଶରେ ମୁଁ ତୁମର କୃପାପ୍ରାର୍ଥୀ

ସୁନୟନା !

ଏଥର ଆସ ନୀଳ ଅଭିସାରକୁ

ମୋହାଙ୍କନ୍ତୁ ରହିଛି ଆକାଶ ଓ ଦିଗବିଦିଗ

ଦାବ୍ୟା ପୃଥ୍ବୀ ଓଳଚାଉଛି କଢ଼

ମହିମା ମଣ୍ଡିତ କରି ପ୍ରେମର ଉଛ୍ଵାସ ॥

ଆବେଗର ନୀଳ ପରୀ

ତୁମ ୩୦ ଧାରରୁ ଝରାଉଥାଅ ଫୁଲ

ଓ ମୁଁ ତାକୁ ସାଉଁଥାଏ ପଂଜରାର ତାଲାରେ

ଯୁଗ ଯୁଗର ଏ ନିଧୂବନ ମଂଜୁଳ

ଓ ପାର୍ବତୀ ହୋଇଥାଉ ଶବ୍ଦ ବେଦୀରେ

ତ୍ରିପୁର ଓ ତ୍ରିକାଳରେ ॥

ବେଦୀରୁଷ ରୋଡ଼, ପୋ./ଜି.- ବୌଦ୍ଧ,

ଦୂରଭାଷ: ୯୪୩୭୩୭୭୫୦୨

ନିମ୍ନଲିଙ୍ଗତାର କବିତା

ଶ୍ରୀବଣକୁ ପଦେ

ସେହା ରଥ

କୁଳଦୀପ ଦାସ

ଚୋରାବାଲି ଭଲି ଧୟିଯାଏ ବନ୍ଦସ
କମି କମି ଯାଏ ଆୟୁଷ
ହଜିଲା ଅତୀତ ଆଜି ଲାଗେ କେତେ ମଧୁର
ହାଉଲେ ହାଉଲେ ପାଦ ତୁବିଯାଏ ଅତଳ ଜଳରେ
ଅଣନିଶ୍ଚୟାଏ ଜୀବନମାରେ ନିଷ୍ଠାର କାହିଁ
ଚିକିଏ ଶାନ୍ତିରେ ନିଶ୍ଚୟାଏ ମାରିବାକୁ !

ବାର୍ଷିକ୍ୟରେ ସେପତ୍ର ଭାକରା ଆସେ
ଏପଟେ ମାଝାର ମିଛ ବନ୍ଦନ
ଏପଟେ ଅନ୍ଧାର, ସେପଟେ ଅଜଣା ପଥରେ ଘନକୁହୁଡ଼ି
ଦୀପରୁ ସରିଛି ଜାଳେଣା
ଦୁକୁ ଦୁକୁ ହୋଇ ଜଳେ ଦିପାଳୀ
ଦୁଲୁକାଏ ପବନ ଥରାଇଦିଏ ଜୀବନ ପ୍ରାଣ
କୋଳାହଳ ଦୁନିଆର ଭିଡ଼ରେ
ଏକଳା ହୋଇ ଜୀଇଁବାର ସଂଘର୍ଷ
ନିଃସହାୟତାର ବୋଁରେ ଭାରାକୁଣ୍ଡ ବାର୍ଷିକ୍ୟ
ହାତଛଡ଼ା ହୋଇ ଦୋଦୁଲ୍ୟମାନ ଶରୀର
ଅବ୍ୟକ୍ତ ବେଦନାର ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଵାରା
ତେର ଜାତନା ସହିଲାଣି ଏ ଜୀବନ
ନା ସହି ହୁଏ ନା କହାକୁ କହିହୁଏ
ପୁରୁଣା କଳମଟା ମୋର ମୋ ହାତଧରି
ଉଠାଇ କହେ
'ଲେଖ ଆହୁରି ଅବ୍ୟକ୍ତ ବେଦନାର କବିତା'
ଦୁଃଖର ଅଶ୍ରୁରେ ଲେଖ୍ୟା ମନର ବେଦନା
କ୍ଷଣଶ୍ଵାୟ ଜୀବନଟା ଆଜି ଅଛି କାଲି ନାହିଁ
କବିତାଟି ରହିଯିବ ଅମର ହୋଇ
ତାର ମୃତ୍ୟୁ ନାହିଁ ।

ନନ୍ଦ ସାହି, ରଂଗଭବନ, କଟକ
ଫୋନ୍ ନମ୍ବର: ୯୮୭୧୧୯୪୩୦୮

ଆରେ ଶ୍ରୀବଣ ଆ, ଆରେ ଶ୍ରୀବଣ ଆ
ସାରା ପୃଥ୍ବୀ ତୋର ସାନ୍ତିଧ ପାଇବା ଅପେକ୍ଷାରେ
ଡେରି ନ କରି ସଥଳ ତୁ ଚାଲି ଆ
ତୋ ଆସିବାରେ ଟପ୍ ଟପ୍ ବର୍ଷାର
ଆତ୍ମର ସର୍ବରେ ସଞ୍ଚରି ଯାଏ
ମାଟିର ଭୁବୁଭୁରୁ ବାସ୍ତବ
ଆକାଶର କଳା ମେଘି ଶାଢ଼ୀ ଦେଖୁ
ମଧୁର ନାଚେ ଖୁସିରେ ।
ବଦଦମାନେ ପାଣି ଆଶନ୍ତି ସେ ପାରିବୁ ଏ ପାରିବୁ ।
ମେଘ ସାଥେ ମେଘର ଘର୍ଷଣ
ପ୍ରାତି ଭରା ଶକ ଉଜାରଣ
ମା ବସୁମତୀର ଅପୁର୍ବ ଏ ମୁହୂର୍ତ୍ତ
ମେଘ ସାଥେ ମାଟିର ଏ ମହାମିଳନ
ସାରୁଙ୍ଗ ମୂଳେ ବେଙ୍ଗ ବେଙ୍ଗୁଲାର
ବାହାଘର ସାଜେଜା
ସାଧବବୋହୁର ଥୁରିଥୁରି ଚାଲି ଅତ୍ୟନ୍ତ
ଚିରାର୍ଷକ
ବିଜ୍ଞାଲିର ରୋଷଣୀରେ ଆଲୋକିତ ହୁଏ
ସନ୍ତାପିତ ମନ
କଥ୍ରି ପତ୍ର ହୁଏ ପଲ୍ଲବିତ
ବର୍ଷା ପାଣିରେ ଭାସି ଆସୁଥିବା କାଗଜ ଡଙ୍ଗା
ସ୍ଵପ୍ନର ବୋଇତ ସାଜେ ।
ଧୋଇଦେଉ ଏ ବରଷା ଦୁଃଖର ପସରା
କଲୁଷିତ, କଲୁକ୍ଷିତ ଆବେଗର ଗନ୍ଧ
ମେଘ ଭିଜା ପବନରେ ମାଳତୀ, ହେନା, କଦମ୍ବ
ରଜନୀଗନ୍ଧାର ବାସ୍ତବରେ ତନ୍ମ ମନ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ ହୁଏ
ରେବା ଶ୍ରୀବଣର ଆମ୍ବାୟତା
ମନ ଉଦ୍ୟାନରେ ଆଙ୍କିଦେଇ ସୁଖର ଆଳପନା ।
ଆରେ ଶ୍ରୀବଣ ଆ, ସଥଳ ତୁ ଚାଲି ଆ ।

୪ବି, ଜୟଦୁର୍ଗା ନଗର, କଟକ ପୋଟ୍ଟି, ବନିଶାଳ, ଭୁବନେଶ୍ୱର
ଫୋନ୍ ନମ୍ବର: ୮୪୩୭୭୭୧୮୦୮

ତତ୍ତ୍ଵାତ୍

ଡକ୍ଟିଆ ଚଳକିତ୍ର ୨୦୨୪

କୁହୁଡ଼ି:- ରଜ ଉପଲକ୍ଷେ ମୁକ୍ତିଲାଭ କରିଥିବା ଚଳକିତ୍ର “କୁହୁଡ଼ି”ର କାହାଣୀ ଏଇଭଳି ।

କୋଟିପତି ଶିଳ୍ପତିଙ୍କ ଏକମାତ୍ର ଝିଅ ବର୍ଣ୍ଣଳିକୁ ପ୍ରେମ ବିବାହ କରନ୍ତି ଲୋକପ୍ରିୟ ଶାଗର ମିଶ୍ର । ତାଙ୍କର ଗୋଟେ ଝିଅ ହୃଦ ଯାହା ନାଁ ଜଣିଥାଇ । ଘଟଣାକୁମେ ସ୍ଥାନୀ ସ୍ଥାନ ଭିତରେ ଭଲ ସମ୍ପର୍କ ରୁହେନାହିଁ । କଥା ଛାଡ଼ିପତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଏ । କୋର୍ଟରେ ଛାଡ଼ିପତ୍ର କେସି ଚାଲେ । ଦିନେ ନିଜ ୫ ବର୍ଷର ଝିଅ ସହ ଯୌନ ବ୍ୟକ୍ତିଗୁର ଆରୋପରେ ପୋଲିସ ଗିରଫ୍ତ କରେ ସାଗର ମିଶ୍ରଙ୍କୁ । ଓକିଲ ଅଂଶୁମାନ ପଇନାଯକ ସାଗର ମିଶ୍ରଙ୍କ ତରଫରୁ କେସି ଲଢ଼ନ୍ତି । ସାଗର ମିଶ୍ର ସତରେ କ’ଣ ତାଙ୍କ ଝିଅ ସହ ଯୌନ ବ୍ୟକ୍ତିଗୁର କରିଥିଲେ ନା ଏହା ବାଲିକାକୁ ମାଆଠାରୁ ଅଳଗା କରିବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଏକ ଭାବପ୍ରବଣ ଅପବ୍ୟବହାରର କେସି ? ଏହିଭଳି ଏକ ହୃଦୟ ବିଦାରକ ଘଟଣାର ସତ୍ୟତା ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଛି ନିକଟରେ ମୁକ୍ତିଲାଭ କରିଥିବା ଚିତ୍ର “କୁହୁଡ଼ି” ରେ । ଏହି ଚଳକିତ୍ରଟିକୁ ପ୍ରୋଜନା ଦେଇଛନ୍ତି ହିମାନ୍ତି ତନୟ ଦାସ, କାହାଣୀ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା: ଅଜୟ ପାଢ଼ି, ସଙ୍ଗାତ: ସୋମେଶ ଶତପଥୀ । ଅଭିନ୍ୟରେ ଅଛନ୍ତି ଅନୁଭବ ମହାନ୍ତି, ସୁପ୍ରିୟା ନାୟକ, କୁମା ତ୍ରିପାଠୀ, ପ୍ରକୃତି ମିଶ୍ର, ଦୀପନ୍ଦୀତ ଦାସ ମହାପାତ୍ର, ସୁକୁମାର ରୁତୁ, ସୁଶାଳ ମିଶ୍ର, ଶକ୍ତି ବରାଳ, ସାଇ ଦୃଷ୍ଟି ନାୟକ, ବିକାଶ ନନ୍ଦ, ମୋହନ ମାଝିଟୀଆ ପ୍ରମୁଖ ।

ଆଗାମୀ ଚିତ୍ର ସଂପର୍କରେ

୨୦୨୪ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୮ ତାରିଖ ସୁରା ୧ ଏଟି ଚିତ୍ର ମୁକ୍ତିଲାଭ କରିଥିବା ବେଳେ ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୨ରେ ‘ଯାଯାବର’, ୨୯ ରେ ‘ବିଶୁଳ୍ମ’, ଅପ୍ରେଲ ୫ ରେ ‘ସିନ୍ଦୁରା’ ଓ ୨୬ ରେ ‘ଡେକସିନୀ’ ମୁକ୍ତିଲାଭ କରିଥିଲା ।

ଆଗାମୀ ଦିନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିବା କେତୋଟି ଚିତ୍ର ସଂପର୍କରେ

ଖୋକା ଭାଇ ତମ ପାଇଁ:- କୁହୁ ସିନେ ପିଲ୍ଲେସ ଓ ଭାବୁ ମୋସନ ଷୁତ୍ରିଓର ମିଲିତ ଉଦ୍ୟମରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛି ‘ଖୋକା ଭାଇ ତମ ପାଇଁ’ ଚିତ୍ର । ପ୍ରଯୋଜକ- ଶୁଭେନ୍ଦୁ ସାହୁ, କାହାଣୀ ଓ ସଂକାପ- ଭରଦ୍ଵାଜ ପଣ୍ଡା ଓ ମିତ୍ରଭାନୁ ମହାନ୍ତି, ଗାତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା, ଗାତ ଓ ସଙ୍ଗାତ- ସ୍ଵର୍ଗତ ଅକ୍ଷୟ ମହାନ୍ତି, ସଙ୍ଗାତ ପରିଚାଳନା- ମିତ୍ରଭାନୁ ମହାନ୍ତି ।

ଚନ୍ଦ୍ରବଂଶୀ:- ଅନାସମିସ୍ ପ୍ରତିକ୍ଷନ, ବ୍ୟାନରରେ ନିର୍ମାଣ ହେଉଛି ‘ଚନ୍ଦ୍ରବଂଶୀ’ । କାହାଣୀ ଓ ପ୍ରୋଜନା- ପ୍ରାତମ ସାହୁ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ- ଯଶ ଓ ସୁନିଲ, ତପୁ ନାୟକ, ରଞ୍ଜନ ନାୟକ, ସଙ୍ଗାତ- ଅସତ ନିଜାମ । ବିଭିନ୍ନ ଭୂମିକାରେ- ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର, ଆକାଶ ଦାସ ନାୟକ, ଶ୍ରୀତମ ଦାସ, ଦୈତ୍ୟା ପଣ୍ଡା, ରାଜ ରାଜେଶ, ପୁନମ ମିଶ୍ର, ଜସ୍ତିନ ରଥ, ଲିପସା ମିଶ୍ର, ଉଷସୀ ମିଶ୍ର, ରିଷ୍ଣି, ସ୍ଥିତା ମହାନ୍ତି, ଦେବୁ ବ୍ରହ୍ମା, ଶକ୍ତି ବରାଳ, ତାପସ ସରଘରିଆ ପ୍ରମୁଖ ।

ଦର୍ପଣ:- ସାଯନ ପ୍ରତିକ୍ଷନ ବ୍ୟାନରରେ ଖୁବଶାଘ୍ର ମୁକ୍ତିଲାଭ କରିବାକୁ ଯାଉଛି ହରର ଥ୍ରିଲର ଚିତ୍ର “ ଦର୍ପଣ ” । ଏକ ଭିନ୍ନ ଧରଣର ଭ୍ୟାନକ କାହାଣୀକୁ ନେଇ ଏହା ଆଧାରିତ । କାହାଣୀ ଓ ପ୍ରୋଜନା- ଦିଲ୍ଲୀପ କୁମାର ସାହୁ, ଚିତ୍ରନାଥେ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା- ଭାରତ ପୁଷ୍ପରାଗ, ସଙ୍ଗାତ- ବୈଦ୍ୟନାଥ ଦାସ ଓ ରୁତୁ ପଇନାଯକ । ବିଭିନ୍ନ ଭୂମିକାରେ ଅଙ୍କିତ କୁମାର, ଭାରତ ପୁଷ୍ପରାଗ (ନବାଗତ), ତୃପ୍ତି ମାରମିକା, ହିରଣ୍ୟମା ଦାସ, ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଲେଙ୍କା, ରାନ୍ତୁ ପାଢ଼ୀ, ଲଲାଟ, ପ୍ରଜ୍ଞା ପ୍ରମୁଖ ।

ସୌଜନ୍ୟ:- “ଚଳକିତ୍ର ଜଗତ ”

କୁଣ୍ଡଳ ଓ ଅଳିଂପିକ୍

ରୋମାଞ୍ଚ ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ମାସ ଧରି ବୁଡ଼ି ରହିଛନ୍ତି ଭାରତୀୟ କ୍ରୀଡ଼ାପ୍ରେମୀଙ୍କଣ। ଗୋଟିଏ ପକ୍ଷରେ ସବୁଠାରୁ ଲୋକପିଯ୍ୟ କ୍ରୀଡ଼ା କ୍ରୀକେଟରେ ଭାରତର ଉତ୍ଥାନ ପତନ ଓ ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ବିଶ୍ଵ କ୍ରୀଡ଼ା ମହୋସୁବରେ ଉଦୟମାନ ଭାରତୀୟ ଭାରକାଶଣଙ୍କର ବିଜ୍ୟ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟକ୍ଷର କାହାଣୀ ଉଦ୍ଦବେଳିତ କରି ରଖିଛି ଭାରତୀୟ କ୍ରୀଡ଼ାପ୍ରେମାଙ୍କୁ।

ଏଇ ଦୁଇମାସ ତଳେ ଟି-୨୦ ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ଝଂପିଯାନ ହୋଇ ଗୌରବର ଶିଖାରେ ପହଞ୍ଚିବା ଭାରତୀୟ ଦଳ ଉପରେ ଅକଳନ ଆଶା ରହିଥିଲା ଭାରତୀୟ କ୍ରୀକେଟ୍ ପ୍ରେମାଙ୍କର। ପୁରା ଗୋଟିଏ ନୂଆ ଦଳକୁ ଖେଳାଇ ଶ୍ରୀଲଙ୍କା ବିରୁଦ୍ଧରେ ୩-୦ ରେ ସିରିଜ ପୋଛି ନେଲାପରେ ସମସ୍ତେ ଅନୁଭବ କଲେ ଯେ ଶ୍ରୀଲଙ୍କା ଏକ ଦୁର୍ବଳ ଦଳ। ସ୍କୂର୍ପକୁମାରଙ୍କ ନେତୃତ୍ବରେ ବହୁତ ଭଲ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିବା ଭାରତୀୟ ଦଳର କୃତିଦ୍ଵାରା ଗୌଣ ମନେ କରାଗଲା। ଝଂପିଯାନ ଟି-୨୦ ଦଳର ଖେଳାଳାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ଉପରଧାଡ଼ିର ଖେଳାଳୀଙ୍କୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଥିବାରୁ ଏହାକୁ ଅନେକ କ୍ରୀକେଟ୍ ପ୍ରେମୀ ଭାରତର ବି-ଟିମ୍ କହି ଉପହାସ କରୁଥିଲା ବେଳେ ଏହି ଦଳର ସିରିଜ ପୋଛିନେବାରେ କେହି ସେଇ ଦଳକୁ ଶ୍ରେୟ ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସେମାନେ ଏକ ଦୁର୍ବଳତମ ଦଳକୁ ହରାଇଛନ୍ତି ବୋଲି ଉପହାସ କରୁଥିଲେ।

ଠିକ୍ ପରେ ପରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ଶ୍ରୀଲଙ୍କା ସହ ଏକଦିବସୀୟ ଶୁଣ୍ଙ୍ଗଳା। ତଥାକଥାତ ବି-ଦଳ ବେଶ ମଜବୁତ ହୋଇଥିଲା ଏଥୁରେ ରୋହିତ, ବିରାଟ, ପଞ୍ଚ ଭଲି ଆଗଧାଡ଼ିର ଖେଳାଳୀଙ୍କର ଦଳକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ ସହିତ। ଟି-୨୦ ସିରିଜ ବିଜ୍ୟୀଦଳ ଏକଦିବସୀୟ ଶୁଣ୍ଙ୍ଗଳାକୁ ମଧ୍ୟ ବେଶ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଦଳ ଭାବରେ ପୋଛିନେବ ବୋଲି ସମସ୍ତେ ମନେ ମନେ ଧରିନେଲେ। ଫଳ କିନ୍ତୁ ହେଲା ବିପରୀତ। ଭାଗ୍ୟବଳରେ ଗୋଟିଏ ମ୍ୟାର ଅମ୍ୟମାଂସିତ ରଖୁ ଆଉ ଦୁଇଟି ମ୍ୟାରରେ ଶୋଚନୀୟ ପରାଜ୍ୟ ବରଣ କରିବା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ହତଚକିତ କରିଦେଇଥିଲା। ରୋହିତ ଶର୍ମାଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ କେହି ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଲଙ୍କାର ସିନ୍ଧାନୀ

ସମ୍ବନ୍ଧୀନ ହୋଇପାରିଲେନି। ଭାରତୀୟ ଦଳର ଦ୍ଵାରା ବୋଲିଂରେ କେହି ନଥିଲା ଭଲି ଅନୁଭବ ହେଉଥିଲା। ଆଗ ଧାଡ଼ିର ସିନ୍ଧାନ ବିପଳ ହୋଇଥିଲା ବେଳେ ନୂଆ ଭାବରେ ଯୋଗଦେଇଥିବା ଅଲରାଉଣ୍ଟର ରିଆନ ପରାଗ ଭାରତୀୟ ସିନ୍ଧାନ ବଂଚେଇଦେଇଥିଲେ। ସମାନ ପିଚରେ ଶ୍ରୀଲଙ୍କା ସିନ୍ଧାନମାନେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଭାରତୀୟ ବ୍ୟାଚରଙ୍ଗ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଚମକାର ବୋଲିଂ କରି ଅପେକ୍ଷାକୃତ କମ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଶ୍ରୀଲଙ୍କା ବ୍ୟାଚରମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଭାରତୀୟ ସିନ୍ଧାନ ଆକ୍ରମଣ କେତେ ଦୁର୍ବଳ ତାହା ପ୍ରମାଣିତ କରିଦେଇଥିଲେ। ବେଳ ଥିଲା ଯେତେବେଳେ ଭାରତୀୟ ବ୍ୟାଚରମାନେ ସଂଘର୍ଷ କରୁଥିଲେ ଦ୍ଵାରା ବୋଲିଂ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସଫଳତା ପାଇଁ କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀଲଙ୍କାର ସେମାନେ ନିଷ୍ଠଳ ସଂଘର୍ଷ କଲେ ନୂଆ ସିନ୍ଧାନ ଆକ୍ରମଣ ବିରୁଦ୍ଧରେ। ଭାରତୀୟ କୁଣ୍ଡଳର ପରିଗଳନା କରୁଥିବା ବିଗଳ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଏକ ବିରାଗ ସତର୍କ ସୁଚନା। ଭାରତୀୟ ବ୍ୟାଟିଂ କିଭାଲି ସ୍କ୍ରିପ୍ଟ ରହିବ, ସିନ୍ଧାନ ଓ ଦ୍ଵାରା ବୋଲିଂ ଆକ୍ରମଣର ଗୁଣମାତ୍ରକ ମାନ ବଢ଼ି ଏହା କିଭାଲି ସନ୍ତୁଳିତ ରହିବ ଏହା ଏବେ ଏକ ବଡ଼ ଆହୁନା। ବିଶ୍ଵକପ ବିଜ୍ୟ ଓ ଟି-୨୦ ଶୁଣ୍ଙ୍ଗଳାର ଆଶାତାତ ସଫଳତା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆସୁଷ୍ଟାନ୍ତରେ ଉପରିଦେଇ ଆସୁଷ୍ଟାନ୍ତର ଆଣିଦେଇଥିଲା ବେଳେ ହଠାତ୍ ଏତିକି ସଙ୍କଟ ଆସି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବ୍ୟପ୍ତ ବିକ୍ରତ କରିଦେବା କଥା କେହି ଚିନ୍ତା ମଧ୍ୟ କରିନଥିଲେ। ଏଇ ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଅଛେ କେଇଦିନ ତଳେ ଦଳର ନିର୍ଭର୍ୟାପରିଯାତ ଉପରେ ସମସ୍ତେ ଦୃଢ଼ଥିଲା ବେଳେ ଏଇ ସଂକଟ ଆଜି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦ୍ଵିଧାରେ ପକାଇଦେଇଛି।

କୁଣ୍ଡଳ ଭାରତ ସରିବା ପୂର୍ବରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା ୨୦୨୪ ବିଶ୍ଵ ଅଳିଂପିକର ଗରମ ବାତାବରଣ। ଏଥର ପୂର୍ବାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ପଦକ ବିଶେଷ କରି ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣପଦକର ଆଶା ରଖୁଥିଲେ ସମସ୍ତେ। କିନ୍ତୁ ଆଶାର ତାପ ଘର ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ଭୁଷ୍ଟି ସଫଳତାକୁ ସାମିତ କରିଛିଥିଲା। ବ୍ୟାତମିଶ୍ରନରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସେମ ଓ ସିନ୍ଧାନ, ତାରଦାଜରେ ଦାପିକା କୁମାରୀ, ବକ୍ତର ଲୋଡେଲିନା, ଭାରୋଇଲନରେ ମାରାବାଇ

ଛନ୍ତି, ଚେନିସରେ ଗୋଟିଏ ଲୋକାର୍ଥ ପଦକ ଆଶା କରୁଥିଲାବେଳେ ସମସ୍ତଙ୍କର ସେ ଆଶା ପାଣିରେ ମିଳେଇ ଯାଇଛି । ଛନ୍ତି, ଭିନେଶ, ନୀରଜ ଚୋପ୍ରା ଓ ଭାରତୀୟ ହକି ଦଳଠାରୁ ସମସ୍ତେ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣପଦକ ଆଶା ରଖିଥିଲେ । ଏଥର ଭାରତ ଆଶା କରିଥିଲା ଫିରୁ ଗୁଡ଼ି ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣପଦକ ସହିତ ପାଖାପାଖୁ ୧୨ ଟି ପଦକ ଲାଭ କରିବାକୁ । ଭାରତର ପ୍ରାୟ ୫ ଜଣ ଖେଳାଳୀ ଚତୁର୍ଥ ସ୍ଥାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚିପାରିଲେ ଏବଂ ହକି ଦଳ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟଜନକ ଭାବରେ ବ୍ରୋଞ୍ଜରେ ହିଁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଜର୍ମାନୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ ରକ୍ଷଣ ଭାଗକୁ ଦୁର୍ବଳ ରହିବା ଫଳରେ ଅଛକେ ଦଳ ଜର୍ମାନୀଠାରୁ ହାରିଗଲା । ଠିକ୍ ସେଇଭଳି ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟରେ ଫର୍ମର ଅଭାବରୁ ଉତ୍ତ୍ତ୍ୟ ଲକ୍ଷ ସେନ ଓ ସିନ୍ଧୁ ପଦକ ଦୌଡ଼ିରୁ ବିଦା ହୋଇଗଲେ । ଏଥବୁକୁ କେବଳ ଭାଗ୍ୟର ବିପର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ ।

ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ପହଞ୍ଚିଲା ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣପଦକ ଆଡ଼କୁ ଦୃଢ଼ତାର ସହ ଅଗ୍ରସର ହେଉଥିବା ଭିନେସ ଫୋଗଟଙ୍କ ପାଇଁ । ଓଜନ ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ

ଏକ ବୈଷ୍ଣବିକ ଅସୁବିଧା ଆଧାରରେ ତାଙ୍କୁ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣପଦକ ଖେଳିବା ପାଇଁ ମ୍ୟାରରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଗଲା । ଅମିତ ରୋହିଦାସଙ୍କ ପ୍ରତି ଅତି କଠୋର ଶାସ୍ତ୍ରି ଏବଂ ଭିନେଶଙ୍କ ପ୍ରତି କଠୋର ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଭାରତକୁ ପଦକରୁ ତ ବଞ୍ଚିତ କଲା କିନ୍ତୁ ଏଇ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାରତର କ୍ରୀଡ଼ାର ଅଭିଭୂତରେ ଉତ୍ସବୋଧନ ଦେଶମାନେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଥିଲା ଭଲି ପ୍ରତୀୟମାନ ହେଲା । ହକି, ବ୍ୟାଉମିଷନ, ଚେନିସ, ଚେବୁଲ ଚେନିସ, ସୁଟିଂ, କୁଣ୍ଡ ଓ ବକ୍ଷିଂ ପ୍ରତ୍ୱତି କ୍ରୀଡ଼ାରେ ଭାରତର ଅଗ୍ରଗତି ସ୍ମୂରୋପାୟ ଦେଶମାନଙ୍କୁ ବିଚଳିତ କରିଦେଲା ଭଲି ଲାଗୁଥିଲା । ଅଧିକତ୍ତୁ କ୍ରୀକେଗରେ ଭାରତର ପ୍ରତଣ୍ଟ ଆଧୁପତ୍ୟ ଦିନେ ଅଳିଂପିକ୍‌ରେ ମଧ୍ୟ ସମାନ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି କରିବ ବୋଲି ଯୁଗୋଧୀୟ ଦେଶମାନେ ଆଶଙ୍କା କରିବାରେ ଲାଗିଲେଣି । ତେବେ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି ଯେତୋଟି କ୍ରୀଡ଼ା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାରତ ନିଜର ଅଗ୍ରଗତିକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରିଛି ତାହା ଭାରତୀୟ କ୍ରୀଡ଼ାର ଉତ୍ସବ ଭବିଷ୍ୟତର ସ୍ଥାନମା ଦିଏ ।

S & SSAC
S & SS Associates & Consultancy

(A unit of Magnum Shoppers Club Pvt. Ltd.)

A single window consultancy service in multiple fields to support and assist you

- To prepare Concept note & Project Report
- To take your Project Forward
- To know the Legal status of Land & Property
- In all matters related to Land & Real Estate
- For various approvals.
- To handle environment and mines related issues
- For Shipment and Logistic Solutions
- For Branding, Market Research & Marketing Solutions.
- With Legal consultancy
- In Insurance Solutions & Initiatives
- For Perfect Liasioning
- On Financial Management & Taxation Matters

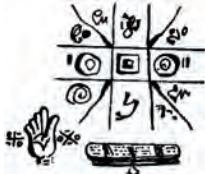
Contact for further details:

Mob.: + 91 94370 31392, Landline: +91 674 2393692

Email: sssassociatesss@gmail.com

Second Floor, A-29/1, Kharvel Nagar, behind OSCARD Bank, Jawaharlal Nehru Marg, Unit-III, Bhubaneswar

ଜ୍ୟୋତିଷ ବିଷ୍ଣୁ

ମାସିକ ରାଶିଫଳ

(ତାଃ ୧୫/୮/୨୦୨୪ ରୁ ତାଃ ୧୪/୯/୨୦୨୪)

ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଦ୍ୱ- ବିଶ୍ୱନାଥ ନାୟକ

ମୋଷ:- ପୂର୍ବ ତୁଳନାରେ ଚଳିତ ମାସଟି ଆପଣଙ୍କ ପକ୍ଷେ ଅଧ୍ୟକ ଶୁଭଫଳ ଧାରକ ହେବ। ଅଟକିଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟରେ ମନୋନିବେଶ କରି ଆଗ୍ରହର ସହିତ ପୂର୍ଣ୍ଣତା ପ୍ରଦାନ କରିବେ। କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଧ୍ୟକ ପରିଶ୍ରମର ବୋଝ ବହନ କରି ବିନାବାଧାରେ ଆଗେଇ ଉଲ୍ଲିବେ। ଉପରିଷ୍ଠ ମାନଙ୍କଠାରୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସାହାଯ୍ୟ ସହଯୋଗ ସହିତ ପ୍ରେରଣା ପ୍ରାୟ ହେବେ। ସରକାରା କଳରେ ଅଟକିଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ମଞ୍ଚର ପ୍ରାୟ ହେବ। ଗୋଡ଼ଗଣା ମାନଙ୍କର ଆବିର୍ତ୍ତାବ ହେଲେବି ସେ ସବୁକୁ ଶୁଭକ୍ଷେପ ନକରି ଗନ୍ଧବ୍ୟ ପଥରେ ଅଗ୍ରସର ହେବେ। ସାମାଜିକ ସ୍ତରରେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିବାର ମନ୍ତକା ଜୁବିବ। ବେପାର ବାଣିଜ୍ୟ ପୂର୍ବ ତୁଳନାରେ ଅଧ୍ୟକ ପ୍ରସାରିତ ହେବ। ଆର୍ଥୀଙ୍କ ଦିଗପ୍ରତି ଚିତ୍ତିତ ହେବାର ନାହିଁ। ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ହାସଲ ନିମିତ୍ତ ମୋଟା ଅଙ୍କର ଅର୍ଥ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ। ଦେବ କାର୍ଯ୍ୟରେ ତପ୍ତରତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ। ପଡ଼ୋଣୀ ସଂପର୍କରେ ସୁଧାର ଆସିବ। ଦୂର ଭ୍ରମଣ ସ୍ଥାନିତି ରଖିଲେ ଉଚିତ ହେବ। ଅଣ୍ଣାରେଗ ସାଙ୍ଗକୁ ଚକ୍ଷୁରେଗ ଆକ୍ରମିତ କରିପାରେ। ଖାଦ୍ୟପେନ୍ଦ୍ର ଓ ବିଶ୍ଵାମ ପ୍ରତି ଧାନଦେବା ଜରୁରୀ। ପାରିବାରିକ ଜୀବନ ଜଂଜାଳମୟ ହେଲେବି ବିରକ୍ତିକର ହେବନାହିଁ। ମହିଳାମାନେ ଅଧ୍ୟକ ଆଶା ପୋଷଣ କରି ଅଶାନ୍ତ ହେବେ। ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଭବିଷ୍ୟତର ଯୋଜନା କରିବେ।

ଅଶୁଭ ଦିବସଃ:- ୨୭, ୨୭, ୨, ୩, ୪, ୧୨, ୧୩ ଅଷ୍ଟମତତ୍ତ୍ଵଃ- ୧୫, ୧୦, ୧୧ ଘାତତତ୍ତ୍ଵଃ- ୨୪, ୨୪ ବାକିଦିନ ଶୁଭ।

ବୃଷ୍ଟଃ:- ମାସଟି ଆପଣଙ୍କୁ ଶୁଭାଶୁଭ ମିଶ୍ରିତ ଫଳ ପ୍ରଦାନର ଲଙ୍ଘିତ ଦେଉଛି। କାର୍ଯ୍ୟରେ ସଫଳତା ଶରୀରରେ ସୁମୁତା ଓ ମନରେ ପ୍ରସନ୍ନତା ଭରିଯିବା କାରଣରୁ ଉସ୍ତାହର ସହିତ କର୍ମପଥରେ ବିନା ବାଧାରେ ଆଗେଇ ଯାଇପାରିବେ। ବୈଷ୍ଣଵିକ ଦିଗରୁ ସଂପନ୍ନତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ। ଅନେକ ମାନଙ୍କ ମେଲରେ ଥିଲେବି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରତା ବଜାୟ ରଖିବା ସମ୍ଭବ ହେବ। ଗଠନମୂଳକ ତଥା ଅନୁଷ୍ଠାନିକ କର୍ମରେ

ଆଗୁଆ ରହିବେ। ସାମାଜିକ ସ୍ତରରେ ମାନବୁକ୍ତି ଘଟିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି। ବେପାର ବାଣିଜ୍ୟରେ ଚଉଆଖୁଆ ଓ ଉପମ୍ଲିତ ବୁନ୍ଦି ଖଟାଇ ଦୁଇ ପଇସା ହାତେଇ ପାରିବେ। ଆପଣାରମାନେ ଦେଖିବାକ ପ୍ରକଟ କରିପାରନ୍ତି। ମୂଲ୍ୟବାନ ଦ୍ରୁବ୍ୟ କ୍ରୂଷ୍ଣ କରିବାର ଅଭିନାସ ପୋଷଣ କରିବେ। ବିବାଦୀୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସାହାର ସହିତ ପରିଷ୍ଠିତିକୁ ମୁକାବିଲା କରି ସୁରକ୍ଷିତ ରହିବେ। ଆର୍ଥୀଙ୍କ ଦିଗ ନିଅଣ୍ଟିଆ ହେବ ନାହିଁ। ଚିତ୍ତାଧାରାରେ ନୃତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ। ପେଟରୋଗ ଓ କ୍ରୋଧ ଭାବ ବଢ଼ିପାରେ। ପାରିବାରିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସନ୍ତୁଳନ ରକ୍ଷା ହେବ। ମହିଳାମାନେ ସଞ୍ଚୟର ଯୋଜନା କରିବେ। ଭୋଗ ବିଳାସ ପ୍ରତି ରୁଚି ବଢ଼ିବ। ପରିବାରରୁ ଆଦର ମିଳିବ। ନୃତ୍ୟ ବନ୍ଧୁ ମେଲରେ ସମୟ ବିତାଇବେ। ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ମନ୍ତକ ମଜଲିସରେ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରିବେ।

ଅଶୁଭ ଘାତତତ୍ତ୍ଵଃ- ୪, ୬ ବାକିଦିନ ଶୁଭ।

ମିଥୁନଃ:- ଶୁଭାଶୁଭ ଫଳ ପ୍ରଦାନ ମାଧ୍ୟମରେ ମାସଟି ଅତିବାହିତ ହେଲେବି ପୂର୍ବ ତୁଳନାରେ ଶୁଭଫଳର ମାତ୍ରା ଅଧ୍ୟକ ହେବ। ସାମାଜିକ ମାନସିକ ଅବସାଦ ଦେଖାଦେଲେବି କର୍ମର ଗତି ବାଧୁତ ହେବାର ନାହିଁ। ଉଦୟୋଗ ଓ ଚେଷ୍ଟା ଚରିତ୍ର ଯୋଗେ ଉନ୍ନତିର ସୌଭାଗ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚାଇପାରନ୍ତି। ଆମ୍ବଲ ଓ ମନୋବଳକୁ ଉପଯୋଗ କରି ସମସ୍ୟାର ଦାଯତକୁ ସାଧାରଣରେ ପରିଣତ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ। ଆନୁଷ୍ଠାନିକ କର୍ମରେ ନେତୃତ୍ବ ନେବାଭଳି ଯୋଗ ଅଛି। ଉତ୍ତରଗ୍ରାହୀ ପ୍ରେରଣା ମିଳିବା ଯୋଗେ ଉସ୍ଥାହିତ ହେବେ। ସାମାଜିକ ସ୍ତରରେ ଲୋକାଦୃତି ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ। ବକେଯା ଧନ ପରିଶୋଧ କରିବେ। ପତିତ ଅର୍ଥ ହାତକୁ ଆସିବ। ବେପାର ବାଣିଜ୍ୟର ଧାରା ସଙ୍କୁଚିତ ହେବନାହିଁ। କେତେକ ଆମ୍ବଲମାନେ ସୁଯୋଗ ଦେଖି ଦାଉ ସାଧୁବାର ଅପରେଷ୍ଟା କରିପାରନ୍ତି। ବିବାଦୀୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବନ୍ଧୁ ସହାୟତାରୁ ସହଜ ଉତ୍ତରାଧିକ ମିଳିବ। ଦିଅଁ ଦେବତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନୁରକ୍ତ

ବୁଦ୍ଧି ପାଇବ । ମୂଲ୍ୟବାନ ପଦାର୍ଥ କ୍ରମ କରିବେ । ଆଶ୍ଵୁଗଣ୍ଠି ପୀଡ଼ା ସହିତ ବାତବିକାର ରୋଗର ଶିକାର ହେବେ । ପାରିବାରିକ ସ୍ଥିତି ଚଳନୀୟ ହେବ । ମହିଳାମାନେ ବିଳାସପୂର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ରୁବ୍ୟ କ୍ରମ ସହିତ ରୋଗ ବିଳାସ ପ୍ରତି ଆସନ୍ତ ହେବେ । ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଉଚିତ ପରାମର୍ଶ ଗ୍ରହଣ କରି ମାର୍ଗୀ ହେବେ ।

ଅଶ୍ଵୁଭ ଦିବସ:- ୩୧, ୧, ୫, ଓ ଅଷ୍ଟମଚତ୍ରତ୍ଵାତ୍ମକାରୀ ହେବ । ଅଶ୍ଵୁଭ ଦିବସରେ ମାସଟି ମଧ୍ୟମ ଶୁଭଦାୟକ ହେବ । କ୍ଲାନ୍ତି ଓ ଅବସନ୍ନତା ଯୋଗେ ଉତ୍ସାହ ଉଦ୍‌ବନ୍ଧନରେ ପରିମାଣ କମ ଦେଖାଦେଲେବି କର୍ମର ଧାରା ଅଟକିଯିବାର ନାହିଁ । ମନୋବଳକୁ ଆଧାର କରି ତଥା ଦୈବୀକୁପା ଯୋଗେ ସମନ୍ତର ନକାରାମ୍ବକ ପରିବେଶକୁ ପ୍ରତିହତ କରି ପ୍ରତିଶୁତି ପାଳନରେ ସତତ ଚେଷ୍ଟିତ ହେବେ । ସରକାରୀ ଅଥବା ବେସରକାରି କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଜକୁ ନିଯୋଜିତ କରିବେ । ଅକ୍ଷୁତ ମୋଟା ଅଙ୍କର ଅର୍ଥ ହାତକୁ ଆସିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମନୋନିବେଶ କରିବେ । କ୍ଲୋଧକୁ ନିଯନ୍ତ୍ରଣ କଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ ଅସମ୍ଭବ ହେବନାହିଁ । ସାମାଜିକ ପ୍ରରତେ ସରେତନ ରହିଲେ ବିପରାତ ପରିବେଶକୁ ଆୟତ କରିଛେ । ବେପାର ବାଣିଜ୍ୟର ଗତି ମଧ୍ୟମ ଧରଣର ହେବ । ବିବାଦୀୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରାଜ୍ୟର ଆଶଙ୍କା ନାହିଁ । ଅଯଥା ବୁଝାମଣାର ଶିକାର ହେଲେ ଆଶ୍ରୟ ଚକିତ ହେବାର ନାହିଁ । ପଇସାପତ୍ର କାରବାରରେ ଉତ୍ସାହିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଅନେକ ସମୟରେ ମନର କଥା ପ୍ରକାଶ କରିନିପାରି ମୌନ ରହିବେ । ବଡ଼ ଧରଣର ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରତି ଆଶାୟ ହୋଇପାରନ୍ତି । ଭୂତାଣୁ ଜନିତ ରୋଗରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହେବାର ଜଣାଯାଉଛି । ଅଣ୍ଟାଜୁର ଦେଖାଦେବ । ପରିବାରରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହ ମନ ମିଳାଇ ଚଳିବା ଆବଶ୍ୟକ । ମହିଳାମାନେ ଭୋଗଦିଗ ପ୍ରତି ଆକୃଷ ହେଲେବି ସଂଭାରିତ ଚିତ୍ରାଧାରାକୁ ଆପଣେଇବେ । ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଭୋଗ ବିଳାସର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହେବେ ।

ଅଶ୍ଵୁଭ ଦିବସ:- ୨୨, ୨୩, ୭, ୮, ୯ ଅଷ୍ଟମଚତ୍ରତ୍ଵାତ୍ମକାରୀ ହେବ । ଅଶ୍ଵୁଭ ଦିବସରେ ମାସଟି ମଧ୍ୟମ ଶୁଭଦାୟକ ହେବ । କ୍ଲାନ୍ତି ଓ ଅବସନ୍ନତା ଯୋଗେ ଉତ୍ସାହ ଉଦ୍‌ବନ୍ଧନରେ ପରିମାଣ କମ ଦେଖାଦେଲେବି କର୍ମର ଧାରା ଅଟକିଯିବାର ନାହିଁ । ଅଯଥା ବୁଝାମଣାର ଶିକାର ହେଲେ ଆଶ୍ରୟ ଚକିତ ହେବାର ନାହିଁ । ପଇସାପତ୍ର କାରବାରରେ ଉତ୍ସାହିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଅନେକ ସମୟରେ ମନର କଥା ପ୍ରକାଶ କରିନିପାରି ମୌନ ରହିବେ । ବଡ଼ ଧରଣର ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରତି ଆଶାୟ ହୋଇପାରନ୍ତି । ଭୂତାଣୁ ଜନିତ ରୋଗରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହେବାର ଜଣାଯାଉଛି । ଅଣ୍ଟାଜୁର ଦେଖାଦେବ । ପରିବାରରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହ ମନ ମିଳାଇ ଚଳିବା ଆବଶ୍ୟକ । ମହିଳାମାନେ ଭୋଗଦିଗ ପ୍ରତି ଆକୃଷ ହେଲେବି ସଂଭାରିତ ଚିତ୍ରାଧାରାକୁ ଆପଣେଇବେ । ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଭୋଗ ବିଳାସର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହେବେ ।

ଅଶ୍ଵୁଭ ଦିବସରେ ମାସଟି ମଧ୍ୟମ ଶୁଭଦାୟକ ହେବ । କ୍ଲାନ୍ତି ଓ ଅବସନ୍ନତା ଯୋଗେ ଉତ୍ସାହ ସ୍ଵର୍ଗତା ହେବ । ସରକାରୀ କଳାରୁ ଚେଷ୍ଟା ଚରିତ୍ର ଯୋଗେ କାର୍ଯ୍ୟ ହାସଲ କରିବେ । ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଚକିତ ନାହିଁ । ସମାଜସେବା ଗୁଣ ଯୋଗେ ସମାଜରେ ସ୍ଵଚ୍ଛ ପରିଚୟ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣହେବ । ବନ୍ଦୁ ବାନ୍ଦବ ମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଉଦାହରଣ ହେବେ । ସାହାୟ୍ୟ ପରାଯଣତା ଯୋଗେ ଆଦରର ପାତ୍ର ହେବେ । ବେପାର ବାଣିଜ୍ୟ ଯଥାରାତି ଗଲୁ ରହିବ । ବିବାଦୀୟ

କ୍ଷେତ୍ରରେ ନାରବତା ଅବଲମ୍ବନ କରି ବୁଦ୍ଧମତାର ପରିଚୟ ଦେବେ । ଦେବ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୋଜିତ ହୋଇପାରନ୍ତି । ରଣମୁକ୍ତ ହେବାର ସମୟ । ନିଜକୁ ଆରାମରେ ରଖୁବା ନିମିତ୍ତ ଯନ୍ତ୍ରଣାକୁ ହେବେ । ସ୍ଥାନୁଗତ ଦୁର୍ବଳତା ସାଙ୍ଗକୁ ଉଚ୍ଚ ରକ୍ତଚାପ ରୋଗ ଦେଖାଦେବ । ଦୈବୀ କୃପାରୁ ଉତ୍ସାହ ଯିବେ । ପାରିବାରିକ ଶାନ୍ତି ରକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ ଚେଷ୍ଟାଯୁକ୍ତ ହେବେ । ମହିଳାମାନେ ନିଜକୁ ଉଚ୍ଚ ପରିବେଶକୁ ମର୍ଯ୍ୟାଦାବନ୍ତ ସ୍ଥିତିରେ ରଖୁବାକୁ ପ୍ରୟାସ ଜାରି ରଖୁବେ । ଉତ୍ସାହ ବୁଝାମଣା ଯୋଗେ ସମସ୍ତ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସମ୍ବଳି ନେବେ । ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ ପ୍ରମୁଖତା ଦେବେ । ଅଶ୍ଵୁଭ ଦିବସରେ ମଧ୍ୟମ ଶୁଭଦାୟକ ହେବ । ଅଶ୍ଵୁଭ ଦିବସରେ ମଧ୍ୟମ ଶୁଭଦାୟକ ହେବ ।

କନ୍ୟା:- ମାସଟି ଆପଣଙ୍କୁ ସୁଖଦ ଦୁଃଖଦ ଅନୁଭୂତି ଦେଇ ଗତିଶୀଳ ହେବ । ସୁରୁଶୁରୁରେ ଦିନଚର୍ଯ୍ୟା ଗଲୁ ରହିବା ବେଳେ ମହିତିରେ ମହିତିରେ ଅଦିନ ବଉଦ ଦିବାଲୋକକୁ ତାଙ୍କିବା ଭଲି ପରିଦୃଷ୍ଟ ହେବ । ଶୁଭେଲ୍ଲମାନଙ୍କ ପ୍ରେରଣା ଓ ପରାମର୍ଶ ଗତିପଥକୁ ସୁଗମ କରିବ । ଉଚ୍ଚପଦସୁମାନେ ସହଯୋଗର ହାତ ବଢ଼ାଇପାରନ୍ତି । ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏକଥଙ୍କେ ମନୋନିବେଶ କରିବା ପଳରେ ବ୍ୟଷ୍ଟ ବିବ୍ରତ ହୋଇପାରନ୍ତି । ବିବାଦୀୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶତ୍ରୁମାନେ ନିଷ୍ଠାର ହେବା ଯୋଗେ ଆଶ୍ରସ୍ତ ହେବେ । ସାମାଜିକ ପ୍ରରତେ ମୁଣ୍ଡ ତଳକୁ ହେବାର ନାହିଁ । ବାଣିଜ୍ୟ ବେପାରରେ ଜଗିରଖୁ ଚଳିଲେ ମୁଣ୍ଡରେ ହାତଦେବେ ନାହିଁ । ଆର୍ଥୀକ ଦିଗ ଯଥେଷ୍ଟ ଉନ୍ନତି ନହେଲେବି ଦୁର୍ବଳ ହେବନାହିଁ । ଗୁହ୍ୟ ଉପକରଣ ଓ ଯାନବାହାନ ପ୍ରତି ଶୁଦ୍ଧି କରିବ । ଆପଣାରମାନଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ଚିତ୍ତା ବଢ଼ିବ । ଏଣୀ କୃପା ଯୋଗେ ସମାଧକୁ ସଦ୍ବୁଧ୍ୟାଗ କରିବେ । ମାସପେଶୀ ଓ ଅସ୍ତ୍ରରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦେଖାଦେବ । ପାରିବାରିକ ଜାବନରେ ସାଲିଷ କରି ଚଳିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି । ମହିଳାମାନେ ଘୋର୍ଯ୍ୟ ଧାରଣ କରି ଅସମ୍ଭବକୁ ସମ୍ବଳରେ ପରିଶତ କରିବେ । ମାଜଳିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉପରତା ବୁଦ୍ଧିପାଇବ । ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଚଞ୍ଚଳତା ତ୍ୟାଗ କରି ଉଚିତ ମାର୍ଗରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟନିଷ୍ଠ ହେବେ । ଅଶ୍ଵୁଭ ଦିବସରେ ମଧ୍ୟମ ଶୁଭଦାୟକ ହେବ ।

ତୁଳା:- ଗତାନୁଗତିକ ଭାବେ ମାସଟି ଅତିବାହିତ ହେବାବେଳେ ପୂର୍ବ ସମସ୍ତାରେ ସୁଧାର ଆସିବାର ସୁଚନା ମିଳୁଛି । କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରର ଗତି ସାମାନ୍ୟ ଶିଥୁଳତା ପ୍ରକାଶ ପାଇପାରେ ମାତ୍ର କର୍ମ ଅଚକିତାର ଆଶଙ୍କା ନାହିଁ । ଉପରିସୁମାନଙ୍କ ସହାୟତା ଯୋଗେ କର୍ମରେ ଉତ୍ସାହ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେବ । ଉନ୍ନତିମୂଳକ ତଥା ଆନ୍ତର୍ବାନିକ କର୍ମରେ ନିଜକୁ ସାମିଲ କରି ବହୁଜନ ସୁଧାର ବହୁଜନ ହିତାଯକୁ ମୂଳମନ୍ତ୍ର କରି ସତ୍ତ୍ଵାଷ ପ୍ରାସ୍ତୁତ ହେବେ । ବିରୋଧ ଶକ୍ତିର କୁପ୍ରଭାବ ବହୁମାତ୍ରାରେ ହ୍ରାସ ପାଇବ । ଅଯଥା ଦୌଡ଼ଧୂପ ଓ ଅପରିକଷିତ ଅର୍ଥବ୍ୟୟର ଅବସାନ ଘଟିବା ଯୋଗେ ଆଶ୍ରସ୍ତ ହେବେ । ସାମାଜିକ

ସ୍ତରରେ ଲୋକଙ୍କ ମେଳରେ ରହି ସନ୍ଧାନ ଓ ବିଶ୍ୱାସର ପାତ୍ର ହେବେ । ଅର୍ଥ ଯୋଗାଡ଼ରେ ବିପଳତା ଆସିବାର ନାହିଁ । ବେପାର ବାଣିଜ୍ୟରେ ଉତ୍ତମ ମନୋ ନିବେଶ କରି ଆମ୍ବସତୋଷ ପ୍ରାସ୍ତୁତ ହେବେ । ଦେବାଦେବୀ ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱାସ ଦୃଢ଼ ହେବ । ଅମ୍ବଥା ଭୟ ଓ ଚିନ୍ତା ମନରୁ ଅପସରିଯିବ । ଥଣ୍ଡା, ଶ୍ରେଷ୍ଠା ଜ୍ଵରରେ ତଥା ପେଟରୋଗରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହେବେ । ପାରିବାରିକ ସମସ୍ୟା ଭାରାକ୍ରାନ୍ତ କରିବାର ନାହିଁ । ମହିଳାମାନେ ଶରାର ଓ ମନର ଦୁର୍ବଳତାକୁ ଦୃଢ଼ ମନୋବଳ ଦ୍ୱାରା ଦୂରାକରଣ କରି ପାରିବାରିକ ଓ ପାରିପାର୍ଶ୍ଵକ ଅବସ୍ଥାକୁ ସୁଧାରି ନେବେ । ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ କଠୋର ପରିଶ୍ରମର ମୁକାବିଲା କରିବେ ।

ଅଶ୍ଵୁଭ ଦିବସୀ:- ୧୮, ୧୯, ୨୦, ୨୧, ୨୮, ୨୯, ୩୦, ୫, ୭, ୧୪ ଅଷ୍ଟମତତ୍ତ୍ଵୀ:- ୨୭, ୨୭ ଘାତତ୍ତ୍ଵୀ:- ୧୭, ୧୭, ୧୭, ୧୩ ବାକିଦିନ ଶୁଭ ।

ବିଜ୍ଞାଃ- ମାସଟି ଆପଣଙ୍କୁ ଶୁଭପଳ ଦେବାର ଲଜ୍ଜିତ ପ୍ରଦାନ କରୁଛି । ପୂର୍ବର ମାନସିକ ଅସ୍ତ୍ରିରତା ଓ ଶାରିରାକ ଦୁର୍ବଳତା ଉପଶମ ହେବା କାରଣରୁ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ଆଗେଇବାର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଜାରିରଖିବେ । ମହିନେ ମହିନେ ଛୋବେତ୍ର ଦୁର୍ଭାବନା ଦେଖାଦେଲେବି ତାହାକୁ ଦୃଢ଼ ମନୋବଳ ଓ ଜିଶ୍ଵର ଚିନ୍ତନ ଦ୍ୱାରା ଏହାଇ ଦେଲେ ଆଶାଜନକ ପ୍ରଶାନ୍ତି ମିଳିବା କଷ୍ଟକର ହେବନାହିଁ । ସରକାରୀ ଶ୍ରରୁ ଅଥବା କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରୁ ପ୍ରଶଂସା ପାଇବା ଫଳରେ କର୍ମକାରୀ ଶକ୍ତି ଓ ଉସ୍ତ୍ରାହ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ବିବାଦୀଯ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଆଶ୍ୱଷ ମିଳିବାର ଆଶା ଅଧିକ । ସାମାଜିକ ଶ୍ରରେ ସ୍ଥାନ ସୁରକ୍ଷିତ ରହିବ । ବେପାର ବାଣିଜ୍ୟରେ ନୃତନ କୌଶଳ ପ୍ରୟୋଗ କରିବେ । ତ୍ରୁମଣ ଯୋଗ ସୁଚନା ଅଛି । ଗଠନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧା ହାତକୁ ନେବେ । ଆରାମ ଓ ଭୋଗ ବିଳାସରେ ରୁଚି ବଢ଼ିବ । ଆର୍ଥୀଙ୍କ ଦିଗ ସବଳ ହେବ । ଦାନ ଧର୍ମ ଓ ଲୋକ ହିତକର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଂଶଗୁହଣ କରିବେ । ପଦୋନ୍ତରି ସମ୍ବାଦନା ଅଛି । ପ୍ରତିଯୋଗାତରେ ସଫଳତା ଅଞ୍ଜନ କରିବାର ସମୟ । ସ୍ଥାଯୀ ଓ ଅସ୍ତ୍ରିରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦେଖାଦେଇପାରେ । ପାରିବାରିକ ଶାନ୍ତି ଅବ୍ୟାହତ ରହିବ । ମହିଳାମାନେ ଲୋଭ ଓ କ୍ଲୋଧ ବର୍ଜନ କଲେ ଶାନ୍ତି ପାଇବେ । ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଚପଳାମି ଠାରୁ ଦୂରେଇ ରହିପାରିଲେ ଉତ୍ତମ ହେବ ।

ଅଶ୍ଵୁଭ ଦିବସୀ:- ୨୭, ୨୩, ୩୧, ୧, ୭, ୮, ୯ ଅଷ୍ଟମତତ୍ତ୍ଵୀ:- ୨୮, ୨୯, ୩୦ ଘାତତ୍ତ୍ଵୀ:- ୨୭, ୨୭ ବାକିଦିନ ଶୁଭ ।

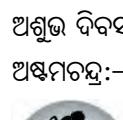

ଧନ୍ୟୁ:- ଶୁଭାଶୁଭ ମିଶ୍ରିତ ଫଳ ପ୍ରଦାନ କରି ମାସଟି ଗତି କରିବ । ଗଢ଼ି ଝଲିଥୁବା କେତେକ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ହେବା ଯୋଗେ ନୃତନ ତାଆରେ କର୍ମ କରିବାର ସୁଯୋଗ ଉପଗତ ହେବ । ସରକାରୀ କଳରୁ ଅନୁକୂଳ ପବନ ବହିବା ଫଳରେ କର୍ମର ଗତି ସହଜ ସରଳ ହେବ । ଉପସ୍ଥିତ ବୃଦ୍ଧି ଓ କୌଶଳ ଖଚାଇ କର୍ମରେ ଉଦ୍ବନ୍ଧ ହେବେ । ନକାରାମ୍ବକ ଶକ୍ତି ଦୂରାଭୂତ ହେବ ।

ସରକାରୀ ଶ୍ରରେ ଅନେକଙ୍କ ସ୍ଥେଷ ସହାନୁଭୂତି ଲାଭକରି ମାନସିକ ଶ୍ରରେ ଉତ୍ତରପୁଲିତ ହେବେ । ଦେବ ଦର୍ଶନ ଓ ଦେବ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆଗ୍ରହ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେବ । ପତିତ ଧନ ହାତକୁ ଆସିବ । ବିବାଦୀଯ କ୍ଷେତ୍ର ସରଳ ହେବ । କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବାର ସୁଚନା ମିଲୁଛି । ବେପାର ବାଣିଜ୍ୟରେ ନୃତନ ଧାରା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ଲାଭବାନ ହେବେ । କଳା, ସଂସ୍କାର ପ୍ରତି ରୁଚି ବଢ଼ିବ । ମନର ଅବଶେଷ ହ୍ରାସ ପାଇବ । ଶତମାନେ ହୀନବଳ ହେବେ । କାଳକ୍ଷେପଣ ନୀତିକୁ ତ୍ୟାଗ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି । ଶାରିରାକ ଦୁର୍ବଳତା ଓ ଥଣ୍ଡାଦୋଷର ଉପସର୍ଗ ଦେଖାଦେବ । ପାରିବାରିକ ଶାନ୍ତି ସାମାନ୍ୟ ବ୍ୟାହତ ହୋଇପାରେ । ମହିଳାମାନେ ନିଜକୁ ପ୍ରକୃତିଷ୍ଠ କଲେ ଶାନ୍ତି ପାଇବେ । ଯୌଝାନ ଦ୍ରବ୍ୟ କ୍ରୂଯ କରିବେ । ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଆଶାଜନକ ଅଗ୍ରଗତି କରିବେ ।

ମନକରଃ:- ମାସଟି ଆପଣଙ୍କ ପକ୍ଷେ ମିଶ୍ରିତଫଳ ଦାୟକ ହେଲେବି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ନକାରାମ୍ବକ ପରିବେଶକୁ ପ୍ରତିହତ କରି ଉସ୍ତ୍ରାହୟୁକ୍ତ କରାଇ କର୍ମରେ ଆଗେଇ ନେବାରେ ସହାୟକ ହେବ । ଆଶଙ୍କା ଓ ଦୁଷ୍ଟିକାର ଅନ୍ତ ଘଟିବା ଫଳରେ ସ୍ଥିର ଓ ନିରୂପଦ୍ରବ ଜୀବନର୍ବ୍ୟାର ସୁଅବସର ଉପସ୍ଥିତ ହେବ । ସରକାରୀ ଶ୍ରରେ ସ୍ଥେଷ ଭାଜନ ହେବା ଯୋଗେ କର୍ମକୌଶଳ ଦ୍ୱାରାନ୍ତିତ ହେବ । ଉପସ୍ଥିତ ବୃଦ୍ଧି ଖଚାଇ ଉନ୍ନତିର ସୋପାନରେ ପାଦଦେବେ । କର୍ମର ଗତି ଅବାରିତ ରହିବ । ସାମାଜିକ ତଥା ସାଙ୍ଗଠନକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିପାରନ୍ତି । ଶତମାନେ ହଇରାଣରେ ପକାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ଅସଫଳ ହେବେ । ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥାଳେ ଅର୍ଥର ଅଭାବ ଦେଖାଦେବ ନାହିଁ । ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବୃତ୍ତୀ ହେବେ । ସ୍ଥାପ୍ୟ ଚିନ୍ତା ଘରିପାରେ । ବେପାର ବାଣିଜ୍ୟରେ ପୂର୍ବ ତୁଳନାରେ ସ୍ଥିତି ସାମାନ୍ୟ ମାଦା ରହିବ । ବିବାଦୀଯ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରତି ଉତ୍ସର୍ଗର ନାହିଁ । ବନ୍ଦୁ ସମାଗମରେ ସମୟ ବିତ୍ତିବ । ମାଙ୍ଗଳିକ କର୍ମର ଯୋଗାଡ଼ କରିବେ । ଜିଶ୍ଵର ବିଶ୍ୱାସ ଓ ଧାର୍ମିକ ଅନୁତ୍ତିକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ଦୁଷ୍ଟିଦୋଷ ସାଙ୍ଗକୁ ଅମ୍ଲଦୋଷ ଯନ୍ତ୍ରଣାପ୍ରଦ ହେବ । ପାରିବାରିକ ଜୀବନରେ ଅଶାନ୍ତ ଭୋଗିବାର ନାହିଁ । ମହିଳାମାନେ ଗୁରୁଦାୟିତ୍ବ ବହନ କରିବେ । ଆୟ ସମ୍ବଳ ଓ ଆର୍ଥୀଙ୍କ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହେବ । ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଧନପ୍ରତି ଲାଲାନ୍ତି ହେବେ ।

ଅଶ୍ଵୁଭ ଦିବସୀ:- ୧୭, ୧୭, ୨୦, ୨୧, ୨୭, ୨୭, ୧୭, ୧୩ ଅଷ୍ଟମତତ୍ତ୍ଵୀ:- ୨୭, ୩୦ ଘାତତ୍ତ୍ଵୀ:- ୨୭, ୨୭ ବାକିଦିନ ଶୁଭ ।

କୁମ୍ବୁ:- ମାସଟି ଆପଣଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ଶୁଭାଶୁଭ ମିଶ୍ରିତଫଳ ବହନ କଲେବି ଅଶ୍ଵୁଭ ତୁଳନାରେ ଶୁଭଫଳର ମାତ୍ର ଅଧିକ ହେବାର ସ୍ଥାନ ମିଲୁଛି । ଉଦ୍ୟମରେ ସିଦ୍ଧିପ୍ରାସ୍ତୁତ ହେବା ସହିତ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ନିରୂପଦ୍ରବ ଗତି ରକ୍ଷା କରିବାର ସମର୍ଥ ହେବେ । ଉତ୍ତମ ଚିନ୍ତା ଓ କର୍ମଧାରା ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପରିବେଶକୁ

ସହଜ ସରଳ କରି ଆଗକୁ ମାଡ଼ିରିଲିବେ । ସରକାରୀ କଳରୁ ବିଳମ୍ବତା ଦେଖାଦେଲେବି ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ରଖୁ ତାହାର ଉଭମ ସାମାଧାନର ବାଟ ଖୋଜିବେ । କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ ନିମିତ୍ତ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼ିପାରେ । ବିରୋଧ ଶକ୍ତି ପଥରୋଧ କରିପାରନ୍ତି । ନିଜର ଦୂର୍ବଳତା ଅନ୍ୟ ଆଗରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ ସହାନ୍ତୁତ୍ତ ପରିବର୍ତ୍ତେ ସମାଲୋଚିତ ହୋଇପାରନ୍ତି । ସାମାଜିକ ଷ୍ଟରରେ ପତିଆରା କ୍ଷୁର୍ଷ ହେବାର ନାହିଁ । ବେପାର ବାଣିଜ୍ୟରେ ସାମାନ୍ୟ ମାଦାବସ୍ଥା ଦେଖାଦେବ । ଉପାର୍ଜନ ଅପେକ୍ଷା ବ୍ୟୟ ପରିମାଣ ଅଧିକ ହୋଇପାରେ । ଠେର୍ଯ୍ୟଧାରଣ ଓ ମନୋବଳକୁ ଦୃଢ଼ କରି ପରିଷ୍ଠିତିକୁ ମୁକାବିଲା କରିବେ । ଅମ୍ବଦୋଷ ଓ ରକ୍ତରୁପ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ପାରିବାରିକ ସ୍ଥିତି ପୂର୍ବ ତୁଳନାରେ ସୁଧାର ହେବ । ମହିଳାମାନେ ମାଙ୍ଗଳିକ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ଉପର ହେବେ । ମାନ ସନ୍ନାନ ରକ୍ଷା ଦିଗରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଯନ୍ତ୍ରବାନ ହେବେ । ଦାୟିତ୍ବର ବୋଝ ଅଧିକ ହେବ । ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ସତମାର୍ଗୀ ହେବେ ।

ଅଶୁଭ ଦିବସଃ:- ୧୮, ୧୯, ୨୭, ୨୩, ୨୮, ୨୯, ୩୦, ୧୪
ଅଷ୍ଟମତତ୍ତ୍ଵଃ:- ୫, ଏ ଘାତଚତ୍ତ୍ଵଃ:- ୧୭, ୧୩, ୧୨, ୧୩ ବାକିଦିନ
ଶୁଭ ।

ମୀନଃ- ମାସଫଳ ଆପଣଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ଶୁଭ ସଞ୍ଚାରିହେବ ।
ମଟିରେ ମଟିରେ ସକାଳର କୁହୁଡ଼ି ଘେରିବା ଭଳି
ପରିବେଶ ଉପୁଜିଲେବି ତାହା ଅଚିରେ ଦୂରାଭୂତ ହେବା
କାରଣରୁ କର୍ମର ଗତି ବିଳମ୍ବିତ ଅଥବା ବିଢ଼ମ୍ବିତ ହେବନାହିଁ । ଭୋଗ

ବିଳାସର ସାଧନ ଥିଲେବି ସେଥିରେ ଭଙ୍ଗ ପଡ଼ିପାରେ । ଖଟଣୀ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଲେବି କ୍ଳାନ୍ତି ଓ ବିରକ୍ତ ଅନୁଭବ କରିବେ ନାହିଁ । କର୍ମ ନିର୍ବାହ ଅଥବା ଦୈନନ୍ଦିନ ଦିନଚର୍ଯ୍ୟାରେ ଆପଦ ବିପଦର ଆଶଙ୍କା ରହିବ ନାହିଁ । ନିମ୍ବବର୍ଗର ଲୋକମାନେ ସ୍ଵାର୍ଥ ହାସଳ ନିମିତ୍ତ ଦିକ୍ବିଧାର କରିବେ । ସରକାରୀ କଳର ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଉପରୋଗ କରିବାରେ ବାଧା ନାହିଁ । ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଛଲୁ ରହିବ । ବିଳାସମୟ ଦ୍ରୁବ୍ୟ କ୍ଲୁଯ୍ କରିବେ । ସାମାଜିକ ଷ୍ଟରରେ ଉଚିତମନ୍ୟତା ବୃଦ୍ଧିପାଇବ । ବନ୍ଧୁ ଓ ସାଙ୍ଗ ମେଳରେ ସମୟ ବିତାଇବେ । ବିବାଦୀୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମାନ ସନ୍ନାନରେ ଆଶ ଆସିବାର ନାହିଁ । ବେପାର ବାଣିଜ୍ୟରେ ପଛେଇଯିବାର ଆଶଙ୍କା ନାହିଁ । ଆର୍ଥିକ ଦିଗ ପୂର୍ବ ତୁଳନାରେ ଉନ୍ନତ ହେବ । ତାର୍ଥ ଭ୍ରମଣରେ ମନର ଅଭିଳାଷ ପୂରଣ ହେବ । ନ୍ୟୟ ସ୍ଵାର୍ଥ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ଉପସ୍ଥିତ ବୁଦ୍ଧି ଖଣ୍ଡକ କରାଯାଇ କରିବେ । ପେଟ ଓ ଛାତିରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦେଖାଦେବ । ପାରିବାରିକ ଜୀବନରେ ବାଧା ନାହିଁ । ମହିଳାମାନେ ସମାଜରେ ଓ ପରିବାରରେ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ କରି ପ୍ଲାନ, ମାନ ବୃଦ୍ଧି ଘଟାଇବେ । ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ପଛରେ ପଡ଼ିଯିବାର ଦୁର୍ଭାବନା ନାହିଁ ।

ଅଶୁଭ ଦିବସଃ:- ୨୪, ୨୫, ୩୧, ୧ ଅଷ୍ଟମତତ୍ତ୍ଵଃ:- ୭, ୮, ୯
ଘାତଚତ୍ତ୍ଵଃ:- ୨୦, ୨୧ ବାକିଦିନ ଶୁଭ ।

ଦୂଆଗୀଁ, ଇଟିପୁର, ଖୋର୍ଦ୍ଧ,
ଦୂରଭାଷ: ୭୩୭୭୪୩୭୧୯୧୯୧୯

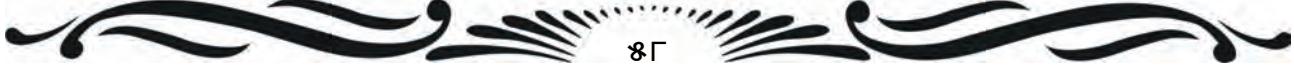
DM Associates

Chartered Accountants

**307, Block - A, 3rd Floor, Nirmala Plaza
Forest Park, Bhubaneswar
Ph.: +91 674 259511-13
Telefax : +91 674 2595912**

We undertake

Auditing, Taxation, Consultancy outsourcing

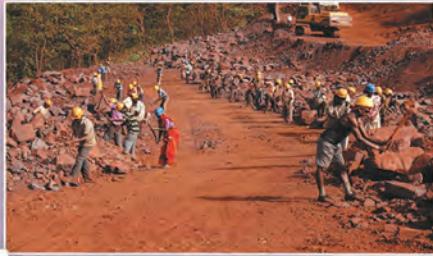

KALINGA COMMERCIAL CORPORATION LTD

A Leading Turnkey Service Provider for Mining Sector

(ISO 9001 : 2008 Certified)

*Our Strength is-
Unity &
Teamwork with*

*Commitment and
Dedication*

*Our Motto –
No Words but Deeds*

*Aiming for Excellence
in Achievement with
Customer Satisfaction*

Our Vision:

Aspire to set Benchmark on Global Mining, Value Creation and Corporate Social Responsibility

CORPORATE OFFICE

A/47, NILAKANTHA NAGAR, NAYAPALLI, BHUBANESWAR, ODI SHA 751012

MOB: 9937559264

WEB: www.kccl.co.in

₹ 20/-

Date of Publication : 14.08.2024

Facebook: The Samaroha

E-mail: thesamaroha@gmail.com, Website: www.samaroha.in